

NYELVEMLÉKTÁR.

RÉGI MAGYAR CODEXEK

ÉS

NYOMTATVÁNYOK.

KIADJA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

NYELVTUDOMÁNYI BIZOTTSÁGA.

SZERKESZTIK

BUDENZ J., SZARVAS G., SZILÁDY Á.

BIZOTTSÁGI TAGOK.

X. KÖTET.

BUDAPEST.

HORNÝÁNSZKY VIKTOR AKADÉMIAI KÖNYVKERESKEDÉSE.

1888.

NYELVEMLÉKTÁR.

X.

RÉGI
MAGYAR CODEXEK:

ÉRSEKÚJVÁRI CODEX.

MÁSODIK FELE.

KÖZZÉTESZI

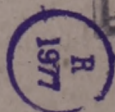
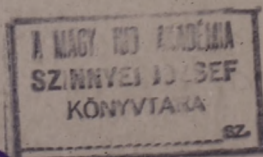
VOLF GYÖRGY.

BUDAPEST.

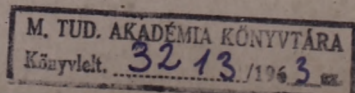
HORNYÁNSZKY VIKTOR AKADEMIAI KÖNYVKERESKEDÉSE.

1888.

276183

FRANKLIN TÁRSULAT NYOMDÁJA.

TARTALOM.

	Lap
«Zent yeronymof doktornak eleti»	1
«Predicacio mykeppen hfweth napyan maryaa magdalena fyratta wrwnk yefwsth»	7
«Karacson eestyn walo predycacyo»	13
«Karacson napyay predycacyo»	17
«Zenth agofton doktor lewele bodogfagos zenth yeronymofnak nagy dwczefegheeröl»	28
«Mafod kapytwlom»	30
«Harmad kapytwlom»	31
«Negyed kapytwlom»	—
«Ewted kapytwlom»	33
«Hatod kapytwlom»	34
«Heted kapytwlom»	—
«Nyolezad kapytwlom»	35
«Kylenczed kapytwlom»	—
«Tyzed kapytwlom»	38
«Tyzennegyed kapytwlom»	39
«Tyzenkettewd kapytwlom»	41
«Zenth Marton pwspeknek ew elethy»	42
«Zenth floryan elete»	54
«Zent adoryan martyromfagarol walo yraas»	56
«Zep tanwflagh ez Zerzethes embereknek»	62
«Pelda egy artatlan gyermekrewl»	64
«Zerzetefeknek eletekrewl igen zep tanwflag»	67
«Mafodyk kapytwlom»	69
«Harmadyk kapytwlom»	70

	Lap
«Negyedyk kapytwlom»	73
«Ewtedyk kapytwlom»	74
«Hatod kapitwlom»	75
Ájtatos imádságról való példa	80
«Kylencz fog garadycz kyn fel kel menny emberekneek mennyek- nek zent orzagaban»	81
«Seenabely dwczewleges apacha zwz zent katernyna azzonak ew elete»	90
«Elfew peelda»	121
«Mas pelda»	122
«Esmegh czodalatos dolog»	124
«Czodalatos yrgalmaffagarol walo pelda»	127
«Zent egypciaca maryarol walo legiendaa»	132
«Zent marina legiendaaia»	136
«Zent Maria magdalenanak legiendaaia»	138
*Alexandriai szent Katalin legendája	150
«Prologus»	—
«Explicit prolocus in cipit executio»	151
«De uocacione et actibus alphoraby»	155
«Tenor literarum Costi ad alphorabium»	157
«Natiuitas katherine»	162
«Alphorabius declarat nowazegi»	163
«Aliws nunccius»	—
«Deo Costus comendat filiam magno»	164
«Rex accelerat uidere factum»	—
«Alphorabius comendat natiuitatem»	—
«Confilia de in posicione nominif»	165
«Confilium alphorabium»	—
«Traditur in buenda»	166
«Pater in firmator et conuocatis regnicolis filiam instituit heredem regni»	167
«Testatur pater Katheerine»	168
«Sequitwr modus conuerfionis sue»	170
«Katerina uadyt alloqui heremithee»	172
«Responfio heremite ad katerinam»	173
«Questio heremite»	175
«Responfio Katherinee»	—

	Lap
A párbeszéd folytatása	176
«Meditacio heremite super verba uirginis»	178
A remete oktatása	—
«Visio prima uirginis katherine»	181
«Heremita in principio puncto conuersionis»	184
«Secunda visio Katherine»	190
A remete biztatása	191
«Incipit prologus Tractatus secundi agentis De martyrio mry	
eiufdem	193
«Execucio katherine»	194
«Aduentus maxency Alexandrini»	195
«Clamor preconis»	—
«Sacrificium Chesaaris et fuorum»	196
«Katherina ad famulum»	197
«Famulus ad dominam»	198
«Katherina adyt maxencium»	—
A szűz párbeszéde a császárral	199
«Imperator ad cancellarium»	204
«Imperator ad famulos»	205
A császár párbeszéde a szűzzel	206
«Aduentus doktorum»	210
A császár párbeszéde a bölcsekkal	—
Az egyik bölcse párbeszéde a császárral	212
«Angelus ad uirginem»	213
«Katherina ad angelum»	214
«Comparencia disputancium»	—
«Katherina ad Imperatorem»	215
A császár felelete	216
«Clamor preconis»	—
«Virgo ad doctores»	217
«Katherina incipit disputacionem»	218
A vitatkozás folytatása	221
«Imperator ad doctores»	237
A bölcsek válasza	238
«Cremantur doctores»	240
«Sompnium imperatricis»	243
«Imperator ad porphirium»	244

	Lap
«Cristus ad Katerinam»	251
«Educitur virgo de carcere»	252
«Consilium thurfatis»	255
«Imperator ad thurfatem»	256
«Oracio katherine in prefencia Machine»	258
«Planetus Imperatoris»	259
«Imperatrix ad imperatorem»	260
«Imperator ad contoralem»	261
«Imperator ad famulum ait	262
«Phorphirius ad Imperatorem»	264
«Vlulatus Imperatoris»	265
«Fletus Imperatoris»	266
«Imperator ad uirginem»	268
«Sentencia»	269
«Oratio agonista Virginis katherine»	271
»Virgo ad Spiculatorem»	273
«Az edes zyz maryanak neweben walo dyaky bôtwkról»	275
«azzonywnk maryanak yo teteról»	277
Péllda a bűnbánatról	281
«Zenth Agoftonnak Profecyaya Itheletnek napyarol»	283
«Az leleknek ó nemeffegerewl»	285
«ördögnek kefertety ellen wala tanwfag»	288
«Az ôt yozagrol walo ygen zeep thanwfagh»	293
«Máfodyk yozagh»	294
«Harmadyk yozaagh»	298
«Negyedyk yozaagh»	300
«ötödük yozagh»	301
«Az lelky yfmeret»	304
Az örök élet útja	307
A béketűrés	—
«Ydwesseeges peeldak»	309
«Mas peelda»	312
«Harmadyk pelda»	313
Prédikáció az irgalmasságról	315
«Az zentfeges wr napyarol walo predycacyo»	319
Húsvéti prédikáció	326
«Az rettenetews yteletnek napyarol walo predykacyo»	334

	Lap
Prédikáció az utolsó ítéletről	340
«Az dyczewfeghes zenth haromfag napyarol walo predycacyo»	343
Nagy bőjti elmélkedések	346
«Zwz zent wrfwlaa azzonnak elety»	350
«Mykepen zent wrfwla azony yegyes-wra martyra lewth»	350
«Zent wrfwla azzonnak az ew martyromfagarol»	—
«Zent cordwla azonrol walo pelda»	355
«Ez zwzekrewl walo czoda awagi ygen zep pelda»	—
«Mas peldaa»	356

ÉRSEKÚJVÁRI CODEX.

MÁSODIK FELE.

Immar kezdetik zent yeronymos doktornak ew³¹¹
 bodoglagos eleti ezenkepen 1c

Ieronymos ewfebyws new nemes emberneek wala fya ky
 ftrydonys new warosbol wala nemzwen mely waros dalmacyawal
 Es magiar orzagwal tart hatart ez zent yeronymos meg gyermek⁵
 koraban romaban mene Es gewrreg yafra dyaky bwtwre Es fy-
 doyra tanyttaték dyakwl zolafraa donat mester lwn paranczolya
 lewel zewrzéfben penég wictorynnws bewlcz lwn zent yrafogban
 eyiel napal enczelkedwen Es ew ynnen merytte nagi bewen az
 bewlczeleget Es oztan nagi bewen ky ewtte nemynemw idewben¹⁰
 kedyglen mynt leweleben ewftociwnak yelenti mykoron napwal
 twllyus mestert eyel es plato newô mesternek kenyweket ygen mo-
 hon olwafna myert profetak mondafa neky femmyre nem kellene
 Es ez negywen napoknak kewzepyhez mykor kewzelyttet wolna
 hyrtelen walo hydeg Es goytokwan kezde tewrny hogy telyeffeg-¹⁵
 wel eel hydegwlwen hol ymmar az eltető | Melegfeg csak az me-
 lyeben tapot wala es werekedyk wala azert mykoron mynt halot-
 nak eltemetefe zewrzewdnenek hyrtelenfegwel az byronak yteletyre
 reytetek Es meg kerdwen ewtet mel zewrzetew wolna ewnen ma-
 gat zabadon kereztyennek walya wala kynek az byro monda hazwth²⁰
 mert cyceronyanws wagy nem kerezten mert az holot az te ken-
 czed wagon az zwwed Es ot wasyon tahath zent yeronymos meg
 nemwla Es az byro ewtet hagua hogy ighen weryek tahat yerony-
 mos nagi fel zowal kayatwan monda kenyerwly en raytam wram
 kenyerwly tahat az kyk ot alnak wala az feyedelem elewt terdre²⁵
 esenek mondwan hagi az iffywnak ew tewelgéfet megh boczatna
 Es kedyglen zent yeronymos eskenny kezde mondwan wram ha
 ynnen towaaba ez wylagi kenywet wyfelendek welem ha olwafan-
 dom meg tagadlak tegedet azert ez ylyen hwtnek ereffegenek

myatta zent yeronymos hertelen fel ébrede tahat ew magat lele
myndenken kenyhwllatotnak lennye Es az werefegekbewl kyket
312 az felleges byro zeky elewt zenwedet wala ô walan || Retteneteft
lata az heleth leny tahat enne zent yrafokat kezdee olwafnya
5 hogy fonha anne pogan mestereknek kenyweket nem olwwafta
wala ew elteben mykoron kedyg ewneky Harmyncz kylencz ezten-
dey wolna romay zent egyhhazban gardynaryws papa waalazta-
ték mykoron kedyg lyberyws papa meg holt wolna zent yerony-
mos kénéfeges walaztafwal myndenektwl walaztatek papafagra
10 de mykoron nemynemw paapoknak Es baratoknak ew apro es
feilet elkwlczeket meg fegyelmézne ezek ew reaya ygen meg ha-
ragwanak Es ew neky alhatatlan zert czynalanak mynt belet newô
yanos mester zol wala rola hogy azonyalat rwhayt czalartfagwal
hazaba reytek ymmar mykort nemel eyel yo zokafa zerent az we-
15 ternyere fel kewlt wolna az azzonyallatnaak rwhayat kyt az ew
ellenfegy ew agyanak melle tewttek wala ô rwhaynak alytwan
reaya wewe ygy ezkepen az monoftorba mene ezth kegyg az ew
ellenfegi azert tezyk wala hogy azt higiek hogy azzonyallat wolt
hazaban kyt mykoron zent yeronymos latot wolna helt | Hagia az
20 ew hytflagoknak Es gergely newô pwfpekhez nazaretbelyhez mene
constancinapolban mynek wtanna penég ez pwfpektwl zent yrafo-
kat tanwlth wolna ky mene az pwztaban: penytencianak tarta-
faert holot wdwezyttenknek kedweyerth mene zenwedeteffeget
thwrth lesta new yambor meg yelenty mondwan mert mykort a
25 pwztaban walék lakozando Es az kyetlennenk ew pwztayaban ky
aaz napnak ew hewfegetwl zewrnyfeges lakozast ad zewrzetes
embereknek azt kebzom walaa: en hagi romay gyenyerwfégews la-
kozafban wonek helhezteethwen wtalatof wala fokaknal testnek
ektelenfege bwrnek ew feteteeffeget fymafagat mynt zereczennek
30 feketefeged hozta wala naponked walo kenhwllatas mynden napi
keferwféges fyra Es ha mykoron hyrtelen walo alom meg nyo-
moryt wala az mezithelen fewlden alyk testnek helyet leltem ele-
delrewl Es wenerekről wezteglek mykoron még az melek wyz ees
313 hydegnek tetczneék es walamynemô fw zelek oly || Mynt fertel-
35 meffeg wolnaa hanem czaak zomakoknak Es kemen wadaknak
tarafaga ezenkepen zwnetlen fyrok wala Es az en eellenem wywo
testet zenwedeteffegwel byrom wala aaz napot gyakorta az eyel-
wel egielyttetem sem kedygh melyem wereferewl meg nem zwnem

wala hogy wr yftentwł ennekeem nywgodalom engettetnék az en cellamat kedyg mynt nemynemő lelky efmeretnek gondolatyth felem wala Es ennekem csak haragos kegyetlen kyetlen haznaal wala kyrewl ennekem csak ew maga criftws tanwm nagy fok keny- hwallatafoknak wtanna semy kepen nem efmerhetem wala emma- 5 gamat angyaloknak tarlagaban lennem azért negi eztendeyg wgan ottan penytencyat thartek ezt ygi ezkepen el wegezweén betlehem newő warofha terek holot az bewlczeleges lelkews ew magat wra- nak ew yazlahoz ewrek lakafra ada moyfsefnek kedegh kenywét kyt ew nagy enczelkedefweel zerzet wala be zawarwan wele wy- 10 feely wala efmegh ezen wel eegy kenyweket [wyfel] olwas wala | Az napot ew zenwedetywel mynd eftweygh wyfely wala otogyel kedyg nagy fok tanytwanyokat egyben gwytwen zentfeges eletben Es yrafokath lelky magyarázafokra zerezwen ewtwn ewt ezten- deygh Es hat hanapiklan lakozek Es mynd ew zwletetitwł fogwan 15 fok zwzeket tarta yolleheth hogy ez eleterewl walo kenyben ygen lelywk yrwan hogy myndenkoron zwz lewt legyen [de maga ew- magariol ygen yra] enne nagy faratfagra ew magat el lankaztal wala hogy az ew alo helyeben ew kezeyt az zelemenhez kewtelw e kewty wala hagi az monoftornak ew yo zokafat mynt tehety wala 20 meg telyefyttenek nemynemw napon mykoron nemel atiafyakwal le telepedwen zenth yrafban yrefkednenek yme nemynemő orož- lan fantalwan ew hozzayok az monoftorban yarwla kyth latwan az tewb atyafyak mykoron el fwtnanak zent yeronymof mynt wendeknek ewneky eleyben mene az orožlannak Es mykoron az 25 orožlan ew labat neky wwtogatna hogy meg ferwt egyben hywan az atyafyakat hagia hog meg molnak labat Es nagi zeretetweel kezdek az feb helet kerefny ky megh || Lewen lelek Hogy az orož- 314 lan lababa tywys twt wolna az yobik lababan ewneky zent yero- nymos zeretetews gongiat wyfelwen ewtet meg wygazta Es az 30 orožlan myndennemő kemenfeget meg hagiwan az fratereknek kewzotte wgian lakik uala mynt egyeb zelet leelkews thahat zent yeronymos lata hagi nem czaak az ew labanak meg wygaazzafaert de ynkab az fraterokneek haznalatokert wr yften az orožlant ew kezwkben boczyatta az tewb atyafyagnak ew tanaczokwal ylen 35 tyztet hagia az orožlannak hogy az zamart a kyn zwgfegecere fath hordanak wala azt őryzne Es eledeleke ky haytana Es ydeyen koran be haytana mely paranczolatoth az orožlan yo kedwel feel

wén az zamarnak ees ew őryzetyre mynt ezefleges elmes paztor
ydeyen koran ky hayttya wala zorgalmatos őryzetwel meg esmeg
 haaza haytia wala myndennemő allatwl batorlagwal azert nemy-
 neemő napon mykoron wgyan azon zamart ewryzne az orozlan
 5 eegyetemben el zenderedek Es nemynemő kerefekewdő emberewk
 ewzwerekwel hogy onnaton mennenek csak ewnnen magat az |
 Zamart latwan leg ottan el ragadak ezenkepen az orozlan fel eb-
 redwen ew tarfat ot nem leelwen kezde fwtny ydestowa nagi zewr-
 nyw ordyttafal kyt mykoron meg nem lelt wona az clastromnaak
 10 aytayara mene nagy zomorwlagwal Es mynt egeb koron zokafa
 wala be mentet ygen zegyenli wala Es latwan az atyafyak hogy
 ew zokafa zerent az orozlan kefedelmes ydön az zamarnekwl be
 ywt wolna azt alyttak hogy ehfelgel kezerytwn az zamart meg
 öttee wolna azert nem akarak az zokas zerent walo abracat meg
 15 adny ygen zolnak wala az orozlannak meynyel wgy mond az kyt
 meg hattal benne edmeg aztes Es az te torkodath tewlczbe wele-
 kewdnek wala bene hogy ha ez gonozlagot ew tettthee wolna ky
 meneneek az atyafyak az hol az zamar zokta wala eleedelet hogy
 ha walamynemő holt alatnak yeelenfeget esmerhetnek Es semmy-
 20 nemő yelt nem esmerwen meg terwen meg mondak zent yerony-
 mofnak tahat őnekyé yntesewel az crozlannaak az zamar tyztet
 adaak Es fakat wagwan meg terhelwen ew welee haza hozattyak
 315 wala kit az || Orozlan bekefegwel zenwed nemel napon dolgat el
 wegezwen el ky mene az mezewre Es kezde ydestowa fwtofnya ezt
 25 kewaaniwan Hogy my tewrténnek az eu tarfanak Es yme meze
 walo földén lata nemynemw kerefekődew embereket meg terhelt
 teweekwel ywnye kykneek elewttekw eg zamar yw wala kyknek
 oth az feuldewn az zokafok wagyon hogy az tewek egyeneffen
 mennyeneek kötélwel az zamar nyakához kewtik wala azert meg
 30 esmerwen azt az orozlan az ew tarfat nagy mondhatatlan ordyt-
 tafal reayok hyrtelenkedek Es mynd az embereket el futafra
 remytte ot az orozlan keezde zewrnyen ordyttanya Es az eew
 farkat az feülthez ygen wernyee Es ez meg yedet terheelh tewek-
 keth ew elötte az clastromnak aytayanak eleyben haytany kyt
 35 mykoron az atyafyak lattanak wolna meg yelentek zent yerony-
 mofnak kykre monda zerelmes atyamfyaay moflatok meg az my
 wendegwnknek labokat ees agyatok eledelh ew nekyek telleyefytt-
 czetek megh az cryftwnak mondasat tahat az orozlan kezde az

clastromban nag wydamsagwal mynt ew neky zokafa wala fwtnya
 Es myndenyk atyafyaknak kylemb kwlemb | Labokelet le efnye
 Es ew farkawaal mynt twlaydonfaga wala czawarnia hogi olyanha
 azt mwatna hog bynet eŵnekye meg boczatnak zenth yeronymos
 kedygh az yewendõ törtenetet meg efmerwen az ew fratherynek
 ez bezedwel zola dragalatos atyamfyay az hozyank yewendew
 wendegeknEEK zwkfegetet zerezyetek meg ymar meg az bezedet
 aleg wegezte wala el yme kôwet ywta hogi az wendegek az ayton
 wannak kyk yeronymofth akarnak latnya: kykhez mykoron ky
 ment wolnaa leg ottan ew labay elôt le efenek ô bwnekert wetke-
 zetekert boczanatot kernek wala kyket zent yeronymos kegielmef-
 segwel fel emele hog az ew yozagokat el wennék Es az mas
 eemberenek beket hannaanak kÉrik wala azok zent ieronymofth
 hogi az olaynaak felet eel wennee yftennek aldomasawaal kyknek
 kÉrÉfewknek alegh engede ennek wtanna reaya kézerytwn el
 wetete fogadak efmeg azok hogi eztendewnked anne mertÉekwel
 adnanak ollayt az ot walo fratereknek efmeg ew maradekoknak ees
 meg hadnak hog myndenkoron meg agia azt nekyeek mykoron
 kedyg kyky mynd az ew zolofmayat tartana az mellyeth: ew
 akarna theodofyws newõ éazar || Damafws newõ papat kere ky **316**
 aaz ydewben wala hogi walamynemw twdomanyws beŵlcz ember-
 nek meg hatnya hog az egihazy zentfeghes zolofmat zerewel
 zerzene orankeed ydeyen koran mondany kynek kÉrÉfÉre az papa
 rea hayla twgya wala zent yeronymofth hog dyaky nelwen gwrek
 nielwen fydoknak nyelweken ygen beŵlczefeges Es teŵkÉlletes
 mynd kegyeglen egyeb het twdomanyokban hagia neekye hog az
 egihazy zolofmat zerewel zerzeeneye azert zent yeronymos az
 foltar kenywet naponked eyel napwaal orankad Es ydeien koran
 helyen mynden koron tartanak Es kŵlemb kŵlemb mynden dy-
 czeretnek wtanna zÉnt haromfagnak dyczerety mondatnek ezen-
 kepen kezdwen Dŵczõfegh legyen atyanak Es fywnak Es zent
 leleknek Es mykent wala kezdetben Es ma Es myndenkoron Es
 ôreken éreke amen ennek wthana az epyftolakat ewangelyomokat
 mynd eztendewnked énekElwen es az tewb zolofmakat wr yften-
 neek tyztÉfegere kyk wolnanak zereezwen Es ekEfwlwen Es kwlde
 betlehembewl romaſagban az felfegees zent feydelemnEk damafws
 newõ papanak Es az papatwl a gardynaroktwl nagi ygen dyczer-
 wen | Es confymalwan Hogi mynd erewk eltyg kereztyenfegben

ereeieben alyon zent yeronymos neuð pap eŵnnen magarol ygi
 ezkepen yra en giermekfegemtŵl fokwan femynemwt ennel ynkaŵ
 eentwlem nem akartam el tawoztatnom hanem mynt azen elmeem-
 nek fel emelendeŵ woltat tyzteffegre Es fel emelt ñakamat yŵten-
 5 nek ellene walo gywlewefegre merth meg azky egyebnek batorfagh
 wolt azonees feltem myndenneemð embereknek gazdagfagot tart
 wala hyttŵl zakataktŵl eel walwan Halat adok wr yŵtennek hogi
 ara woltam melto hogi kyt ez wylag myndeneŵtŵl fogwa meg
 wtalt hogi csak azt erdemlem hog ŵdwezyttém cryftws dyczeryeen
 10 ennek wtanna az hayloknak elewte a holot ŵdwezytténk cryftws
 az yazolban fekŵek ew maganak koporlot czynala meg telleye-
 ŵytwen életében ez wylagban tyzheyaan zaz nyolecz eztendewket
 ew lelkee teŵtétŵl el tawozek wdwezytténk cryftwŵban el nywgo-
 wek halath agywnk wr yŵtennek éreke amen ez wala kedyg zŵle-
 15 tet wtan negi zaz tiz heyan zaz eztendewben am

Wege Wagion Amen legen ||

Arrol walo predicacio mykeppen hwlweth nap-317
yan maryaa magdalena fyratta awwaagh kerelte
wrwnk yefwlth

Aaz wdöben az az hwlweth napyan reggel al walaa marya
az koporfonal fyrwan ez may dwezd napon zerelmmes attyamfyay⁵
zolando waggyok te zerelmeteknek hallasara ez mai zenth predy-
cacionak zereben zereelem yewe en elmemben mel zereelemmel
marya magdalena wrwnkath yefwlth myndeneknek felethte zerete
az tanytwanyok el fwthwan awagh el tawozwan cryfttws foglaga
kor marya magdalena soha el nem hagyta de mynd halalygh ke-¹⁰
wete Es ygaz zerelemnek twzewwel megh gywlwan nagh forro
ayttatoffagwal zwetlen fyrwan az koporfotwl el nem tawozyk
wala mert mykeppen az ewangelyta byzonythtya marya al wala
az koporfon kywöl hallok maryath az koporfonal allany hallok
hogh fyrwoltes lasswwk ymmar myerth al Es myth fyr haznal¹⁵
nekwnk az ö fyrasa haznal allasa Es ezerelem tezy wala hogh oth
allyon banath kezerytty wala hogh fyryon al wala Es ydestowa
nez wala ne talantal lathatna az kyth zereeth wala Es fyr wala
merth az kyth keres wala hyzy wala hogh el oroztak banattya
wala ö neky rayta Es banatya megh wywlth wala merth az holton²⁰
kyn elewzer bankodyk wala ymmar ynkab bankodyk wala hogh
eel oroztak wolna Es az banath nagob wala merth semmy nya-
yaskodafa neem wala Es nem leheth wala Es ymmar ez ba-
natrol megh nem wdlwheth wala merth az megh holth cryf-
twlnak tetheth megh nem lelhetty wala yeth wala marya az²⁵
koporfohhoz hozwan wele nemes draga keneteketh akarwan hogh
mykeppen elezer az elönek labayth megh kenthe wala azonkeppen
masfth az megh holthnak tetheth yo yllatw kenettel megh kenne
Es mykeppen elezteb labaynal kenweketh hwllatoth wala azon-
kepen masfth az koporfonal könweketh hwlatna labayth yefwlnak³⁰

eeleb kenhwillathtafawal megh mofta wala ô lelkenek halalaerth
 azaz bwne boczanattyærth yeth maftan az koporfoth ken hwllaa-
 tafawal megh mofny mefterenek halalaerth Es hogh az tefteth
 megh nem lelte wolna az kenefnek ô mwinkaya el weze awagh el
 5 mwlek De az Syralomnak keferwfege megh tôbbwllée az zolga-
 latban megh fogyatkozék De nem fogyatkozék az fyralomban nem
 len kyth megh kennyen De len kyth kyth fyraffon Es annal ynkab
 fyr wala mygh ynkab az kyth kenny akaar wala oth Nem wala
 keth banatokat wyfel wala zwweben kyketh fyralmakal akar wala
 10 kennyehytteny Es neem tehety wala Es azerth mendeneftwl az
 banatban el merwlth wala elmeyebeben Es tefteben megh fogyath-
 kozyk wala Es hogh myth tenne nem twgya wala peter Es yanos
 318 yetteek wala ô wele ôzwe az koporfohoz Dee || cryftwíth megh
 nem lelwen megh el terenek yerwfaemben menwen de marya al
 15 wala az koporfonaal fyrwan Es olyha ketelkedwm reemmenkedwm
 Es remenkedô megh marado el weztette wala ô lelkenek eleyth
 Es ymmar ynkab akarya wala holtath hogy nem eleyth merth ne
 talantam megh lelne halwan ôteth merth ô nalanekwl nem elheth
 wala myth tenne egyebeth az halaal maryaban holth elewen wala
 20 erzethetetlenne leth wala erezwen neem erez wala latwan nem
 lath walla halwan nem hal wala Es hol wolna nem twdya wala
 myndeneftwl fyralmas wala myndeneftwl nyawalyaas wala O
 maria mynemô remenfeghed mynemô tanalezod mynemô zywed
 wala nekéd hogh az taneytwannyok el hagwan temagad allanal
 25 az koporfonal Byzonyaba tebbeth erteez wala naloknal Es nem
 felcz walla wgyan mynth wk el felette wallaa marya felteth el
 felette wala ewmmagattes Byzon mendeneketh el feeledeth wala
 annak kywwle kyth mendeneknek felette zereth wala azerth my-
 koron yl keferwen fyra le hayla Es be tekente az koporfoban Es
 30 lata keth angyalth feyer rwhaban wlwen eggyketh feyenel mafy-
 kath labanal mondanak neky azzon embeer myth fyrcz O marya
 nagh wygafagoth lelel talantan yobbath aaz mynth gondolod wala
 egyeth kerez Es ketteth lelel az kyth kerez teethczyk hogh az te
 keferwfegeedeth Es fyralmadath nem gondollya hywod ôteth Es
 35 nem yw Es nem hullya ymadod wteth Es megh nem halgath |
 megh kerefed wteth Es nem leled koltogacz Es megh nem nyttya
 teneked az ô megh halgatafanak aytayath Oh my dologh ez my-
 keppen tawozoth el te twleed nem twdom ha zereth ymmar tege-

deth regen zereth wala neha az zerzetes fydotwl ky tegedeth
 bwnofnek mond wala megh menth wala Es te hwgodtwl martatwl
 ky read panazol wala hogh hywolkodew wonal zerelmefth megh
 zabadeyth wala Neha dyczer wala tegedet mykora labayth draga
 kenettel kened wala Es kenhwillatafal mofod wala Es hayaddal⁵
 zarasztod wala te kefeerwfegeth engeztely wala Es bwneydeth
 boczattya wala regen kerdez wala mykor elette nem woltal mond-
 wan hol wagyon marya Es martawal az te hwgoddal hozza hywath
 wala mondwán noked martha yth wagyon mester Es hywath the-
 gedeth O yo yefws mynth ezth halla marya mel hamar fel kele¹⁰
 Oh mel hamar yewe Es zokafa zereenth labaydhoz effek te kenygh
 hogh lattad wolna őteth fyrwan ő attyafyaan lazaron te es fyral
 hozza kepefth O mel edeffen Es kegyeffen kenygergetwen őteth
 mondal neky holoth temettetek el őteth byzon az ő nagh zerel-
 meerth kywel teged zereth wala ő attyafyath lazarth fel tamaz-¹⁵
 taad Es ő fyralmath wygafagra waaltoztatad O edeffeges mester
 myben wyteth ellened az te tanytwanyod awagh myben bantotta
 megh az te zwwedeth hogh ygh tawozol el twle eemlekezzel megh
 az bezedrewl kyth regen montal wala az ő hwganak martanak ő
 felele marya yob rezeth walasztot ky || nem wetetyk el ő twle Byzon³¹⁹
 yob rezeth walasztoth merth tegedeth walasztoth De hogh lezen ez
 byzon hogh az yob rez el nem wetetyk ő tewle tahath myth fyr
 myth keres Beyzon semmyth nem keres hanem aaz myth walasz-
 toth Es azerth fyrnyaa nem zenyk merth az myth walasztoth el
 weztetnek hyzy de O maria mith bankodol legen elegn noked az²⁵
 angyalok latafa O ennekem myczodda ez ellyen wygasztalas mynd
 nehez wygasztalok wattok en teremtemeth kerefem Es azerth myn-
 den teremtet allatoth nehez nekem latnom mygh nem megh lelem
 őteth Nem akarok angyalth latnom nem akarok anghgyallal la-
 koznom merth en banathomath eregbeythetyk de el nem wehetyk³⁰
 angyalokath nem kerefek de azth ky angyalokath Es engemeth
 tereemteth akarwan akarnam megh leelny az helth howa tettek
 wolna en mesteremeth Es megh nem lelhetem Oh en nekem nya-
 walyafnak myth tegek howa mennyek howa menth az en zeretem
 kerefem őteth az koporfoban Es nem lelhetem kyaltek en ő hoz-³⁵
 zaya Es nem felele en nekem O ennekem hol ymmar en ewteth
 megh lellyeem fel kelek Es minden helyeketh megh kerefek az
 kyketh megh yarhatek nem adok addok allasth en zemeymnek Es

nywgolmath en labaymnak mygh nem megh lelem azth az kyth
zeret en lellem en zemeym onczatok beew ken hwllatafokath fyr-
yatok Es fyraftwl ne zennyetek yaryatok en labaaym Es ydeftowa
fwfyatok Es ne nywgogyatok O en wdweffegem myre | Hagyal el
5 engemeth O banatok O wyfelhetetlen keferwfegek menden ffeel
nyawalyaym Es keferwfegek Es keferwfegeym wadnak ennekem
een myth walazzak nem twdom ha ez koporfonal maradok őteth
megh nem lelem Es ha ez koporfotwl el tawozom nem twdom en
bodogtalan nem twddom mel fele mennyek Es hol őteth kereffem
10 el tawoznom ez koporfotwl nekem halal Es az koporfonal Es ez
koporfonnal allanom mondhatatlan nagh keferwfege de yob en-
nekem wramnaak koporfoyath eryznem hogh nem twle el tawoz-
nom azerth yth allok yth hallyak megh hogh awagh en wramnak
koporfoyanal temettefem sem eyel sem holwal el nem tawozom
15 twle O ennekem nyawalyafnak myre nem marathtam ez kopor-
fonal mykor en wram el temettetek Byzon maftan wgh mynt el
oroztatoth nem fyratnam merth awagh megh tyltottam wolna
awwagh mynd addyk wtannok bwdoftam wolna azoknak kyk el
akartak wolna oroozny mygnem megh lattam wolna howa tettek
20 wolna azerth mafth howwa teryczem magam howa mennyek ky
kenyerwl raytam mykoron marya ygyen fyra hatra terwle Es
lata yefwft Es nem twddya wala hogh yefus wolna monda neky
yefws azzonyallath myth fyrz myth kerez O ő lelkenek kewana-
toflaga myre keredd kyth kerez ew tegedeth ew remenfegeth een-
25 nek elette egh keweffe latoth walla az kereztfan fwgeny Es te azth
mondod myth fyrz latta wala te kezeydeth kykkel őteth gyakorta
320 aldottad wala Es labaydath was zegekkel az kereztt || fahoz zegez-
wen kyketh ő ken hwllatafywal megh mofoth wala te pennygh azth
mondod myth fyrz latoth wala tegedeth az kereztfan meegh hal-
30 wan Es ymmaftan megh nem leelth teged az koporfoban Es azth
mondod myth fyrz O edes yefws de myrre remeyted ez azzony-
allatnak ő lelket nagyob fyralomra mendeneftől te read tamaz-
kodoth te benned remmenkedyk Es myndeneftwl te bened byzoth
Es marya latwan iefwft alyta hogh kertez wolna monda neeky
35 wram ha te wetted el őteth mondyad megh ennekem howa tetted
Es en el wyzem őteth Oh keferwes banath Oh mondhatatlan zere-
lem maria ha yefwft keerefed myre nem esmered meegh őteth
yme te hozzad yeth iefws az kyth kerez ymmar ő teged keres te

kenygh ewteth kerteznek aleytad byzzon yol aleytad yefws es ker-
 tez Es hynt mynden yo magoth az ő hyweynek zyweben myczoda
 yo iefws hogh ezth mongya marya teneked te rolad Es een el
 wyzem őteth yoseph fyrfy Es neem lwn bator az te testedeth le
 wenny az kereztfarol hanem eyel azaz eftwe kesen Es pylatwftwl
 megh kerwen maria kegyk nem warya az eftwet sem pylatoshoz
 nem ter hogh megh kewese de batorfagwal mongya Es en eel
 wyzem őteth Oh marya ha az yefws testeth talantan caifas pyt-
 waraban thetek lezenle myteyendew wagh en el wezem őteth Oh
 azzonyallath nem azzonyallath hanem eres fyrfyw haa az ayto
 tarto lean kerdend tegedeth myth mondaz en el wezem őteth Oh |
 ez azzonyallatnak mondhatatlan nagh zerelme egh helth sem we-
 zenky feenkywel nem gondol felelelemnekkwl mondia altallyaban
 rea felel en el wezem őteth Oh azzonyallath naagh az te hyted
 nagh az te alhatatoffaghgod te kenygh yo wram yefws myre nem
 mondod neky legen az neked az mynth akarod byzzal leanyom
 az te hyted teged wdwezeyth azerth edef mester kerlek ne nyohad
 towaba az ő kewanfagath ymmar ym harmad napya hogh zenwed
 teged azaz wtaannad ohayth Es nynczen honnath meg elegyche
 az ő ehezew lelkeh hanemha tem magadath megh yelented aggyad
 neky az te testednek kenyereth Es ez te testednek morfalekyabol
 telczemegh ő zwwenek kofarath monda neky yefws maria Es
 maria megh terwen monda neky mester Es legottan labayhoz efek
 hogh hozya bekelnek monda neky iefws ne ylles engemet merth
 megh nem mentem fel attyamhoz az az nem hyz engemeth attya-
 mal egyenlenek yftenfegben O felfegees yften yogyanak waltozafa
 az nagh banath eremre waltozek nagh keferwfeznek kenhwillatafa
 nagh zereleemnek kenhwillatafara waltozanak mynt marya mag-
 dalena ez maria neweth halla yefwftwl merth ygh zokta wala őteth
 hyny marya ez zoban nemynemw edeffegeth erze ky myath megh
 elmere hogh yefws wolna ottan megh yewe elmeye Es megh yn-
 dwla ő zwwé ne ylles engem wgh mond Oh marya eres. Es beke-
 feges nem eleg walla neky latny yefwft Es bezelleny hw || wele
 hanem megh yllatnyes akarya wala merth twgya wala hogh yozag
 zarmazyk ő belele Es myndenekeeth wygazth wala Oh yrgalmaffa-
 gos mester Es edeffeges yefws mel ygen yo wagh azoknak kyk
 zeretnek teged yme ez te zeretewd alazatoffagwal kerefe Es byzon-
 fagwal megh lele tebbet nyere annal ammyth twled war wala

azerth en zerelmés attyamfyay kewefwk ez azzonyallatnak zerel-
mes aytatoffagath Es fyralmath yefwfhöz Es kerefywk batorfag-
wal merth neem enyezty el magath az wteth kerefeek eleth my-
kenth nem enyezte el ez mai nap az öteth kerefew bwnes eleth
5 tanwly yftennek weled nem wolthan fyrnod Es weled woltan
erwlned tanwld maryatwl yefwfh zeretny Es yefwfban remen-
kedny Es kerefew yefwfban megh maradny femmy haborrwflagtwl
ne felny femmy wygafaagoth yefws kywöl ne wenny cryftwferth
mendeneketh megh wtalny kerezfed yefwfh te zwwednek koporf-
10 foyaban wefde az keweth az koporfo aytayarol az az mynden
kemenfeegeth Es hytetlenfegeth wefd ky the hytedbel Es te zw-
wedbel wefd ky ez wylagnak mynden kewanfagath fyrwan keryed
yefwfh hogh ywyen be te hozzad Es lakozyk te benneed merem
neked mondanom ha yefwnak hytyben megh maradandaz Es ha
15 alazatoffagban tekelletes leyeendez Es ha maria peldaya zereneth
yefwnal egyeb wygaztalaftth nem weendez wmmagath neked megh
mwttatwan wth megh leled Es megh eflmered kynek tyzteffegh
Es dwczefeegh atyawal Es zenth lelekwel ezwe ereken ereke amen
dicat omnia et

Ez az karacson eeftyn walo predycacyo ygen
aytthathos

Leletek ew meheben walwaan zenth lelektwl ez bezedeketh
yrta megh zenth mate ewangelyfta ewangelyomy kenwenek ellew
rezebeen megh lellywk hogh nemes azzonywnk zwz marya wala 5
megh leletwen nehezkefen az ô yegyeseettwl yofephtwl latas ze-
renth haarom okaerth elezer erzenefegh zerenth walo byzonfagh
wetelel Mafodzor yfteny belczefegnek myathta harmadzor ky walth
keppen walo meltofagnak awagh magaffaghnak myatta Mondam
elewzer hogh zwz marya leleteth wolth neehhezkefen az ô yegye- 10
fetwl yofephtul erzenefegzerenth walo byzonfagh wetel mya
merth mynden efmeereth tartatyk walameely erzetmya mykeppen
latas mya efmerwnk zyneketh hogh ha feyer awagh feketete halas
mya efmerwnk zozatokath yllatozas mya yllatokath yzles mya
yzeketh tapasztalas mya kementh awagh lagyath heweth awwagh 15
hydegeth ezenkeppen aaz az latas mya zwz marya latas mya
leletek nehezkefen ô ygyefetwl yofephtwl Oh mely ygen wygh
wala az edes zwz marya az ô nyenyeneek zenth erfebeth azzonnak
latogathafarol mynek wtanna fogada yftennek ygeyeth Es zenth
yanofnak latogatafarol Es lakozeke azzonywnk zwz marya zenth 20
erfebeth azzonhal harom honapyk zenth lwchacz mondafa zerenth
yofeph kedegh yewee nazaretben maryath megh lathogatny Es
lele ôteth nehezkefeen || azerth gondollyatok mykeppen kel wala 322
yofephnek czodalkodny merth yofeph zwz maryath nem yllete
wala feth mykeppen zenth doktorok mongyak hogh mynek wtanna 25
walanak megh yegyeytetwen marya ef yofeph azzonywnk zwz
marya hozza [ôrte] kere yofepheth ew yegyefeth hogh ky es zwz
wala hogh egyetembeen fogadasth tennenek zwzefegnek tartafara
ennek okaerth Es ynkab kel wala yofephnek czodalkodnya myko-

ron lata maryath nehezkefen ennek okaerth mongya ez may zent
 ewangelyom mykorth wolna yeghgyeztetwen yefwlnak annya
 maarya yosephnek mynek előtte ezwe ywnenek azaz egywth lako-
 zafraa Es menyekzew tetélre leletek ő meheben walwan zenth
 5 lelektwl Ioseph kedegh mykoron wolna yghgaz nem akara őteth el
 arwlly hannem tytkon akara őteth el hadnya azth Es megh gon-
 dollyatok mykorron zwz marya leletek nehezkefen az ő zwleytwl
 kyk nem hyzyk waala hogh ő wetkezeth wolna de czoddalkoznak
 wala myczoda ez wolnaa egh felől az ő zwley gondollyak wala
 10 maryanak nagy ayttatoffagath mas felewl lattyak wala őteth ne-
 hezkafen wgh mond wala az ő annya zenth anna azon zeretew
 leanyom myczoda ez felel wala az edes zwz marya ez az en edes
 zwlem mel kellemetes Istennek ky tehety azth ew teremteth alla-
 tyarol mely őneky kellemetes azerth gondollyatok az edes zwz
 15 maryanak banatyath hogh nem mery wala ky yelenten az yfteny
 tytkoth azonkeppen gondollyatok Iosepheth Es hogh ky wala ydes
 Es wen Es zegeny Es az edees marya wala yfyw Es ygen zep Es
 ygen yo hyrw wgh mond zenth beernald hogh Ioseph egh felewl
 gondolya wala maryanak zentfegeeth | Es hogh nem wetkezheth-
 20 nek mas feellel latya wala őteth nehezkefnek ef mynek okaerth
 Ioseph wala belcz Es ezes ember megh gondolya wala gonoz
 azzonnak mynden yegyth mykepen zwnek aytatlanfaga zanak
 czaczogafa testnek hertelenfege eetelnek Es ytalnak mohfaga mwn-
 kanak twnyafaga hytfagos ewlthezeth Es őnnen magoknak megh
 25 wttalafa ez yegyek mwtatnak walamely azzonyallatoth gonoznak
 lenny mynd ez yegyekben semyth nem lele Ioseph zwz maryaban
 hanem lele ő benne mynden tekelltes yozagoth mykepen aya-
 toffagoth Es mynden yoth merth gondollya wala Ioseph hogh ew
 soha zentfegefb azzonyallatoth nem latoth wolna merth zwz
 30 marya myndenkoron ymatkozyk wala Es ymatkoznya akar wala
 yrafth olwafny Es yfthtemben gondolkodny ygen kewefeth zol
 wala ew hazabol rytkaan megyen walaky akores czak a templom-
 ban alazatos yarafwal kewefeth ezyk Es ezyk wala czak ő theste-
 nek taplalafara wreskedesth ő twle el tawoztath walaa foglalwan
 35 magath myndenkoron zentfeghes mywelkedetekben ez wylagy
 hythfagos ewltezettel nem gondol wala de yol-megh ekefytty wala
 Es megh mofa wala mynden napon ő orchayath az ő kenyhwlla-
 thafawal mynd ezeknek felette meegh sem wtala az edes zwz marya

az ő jegyefeth Iosepheth mykoron az edes marya wolna yffyw Es
 zep es nemes Es kazdak az ő jegyefe wen Es zegeny da maga ma-
 ryá tyzthely wala Iosepheth myndenneknek felette annak okaérth
 Ioseph seemyth nem lele maryaban hancem csak mynden tekel-
 letel yozaghnak bwfegeth mynden embery allatoknak felette ma-
 5 fodzor mondam hog || zwz marya wolth mieh leleteth walwan ő 323
 meheben yfteny bewlczeeffegnek myatta ez megh erewlytetyk
 zenth yrafnak regwlaya mya wgh mond zenth tamás doktor hogh
 yftenek tytkay kyk fwgnek az ő tyztha akaratyabol megh nem
 twdatathathnak hanem csak ewnnen yftenfeghenek megh yelen- 10
 telebel pelda zerent merth senky kewzzwletek megh nem twdhattyá
 az en zwwemeth hanem ha en yelentem megh ha emberrewl ygi
 wagyon mynewel ynkab yftenrewl de az oly allatok kyk tewrten-
 nek termezeth zerenth megh twdattathnak ezen modon twgyak az
 orwofok a beteknek halalanak orayath nem ezenkeppen wagyon 15
 az yftennek akaratyarol azerth mongya az zenth yras emberek
 kezzwl ky twdhatya megh yftenek tanalczath awagh kyczoda
 gonddolhattyá megh myth akaryon yften Ioseph kedegh mykoron
 latnaya az ő jegyefeth nehezkefen Es termetet zerenth nem twd-
 hattyá wala byzonffagath merth cryftwnak foganathtyanak ter- 20
 mezeth zerenth semmy okka nem wala annak okaérth megh nem
 twdhata Ioseph hanem yfteny yelentesnek myatta annak okaért
 gondollyatok mykeppen Ioseph ky wala zenth ember ygaz Es yo
 ymadwan fwta az wr yftenhez kenyereghwen kere hogh ez dolog-
 rol neky megh yelenteneye kellemetessegeth zenth yakab apostol- 25
 nak mondana zeerrenth ha walaky kezzwletek zwkees bewlczeefeg-
 wel kerye yftentwl ky adya myndennek bewfegwel ezenzerel twn
 Ioseph mykoron akarya walaa ehyl el hadny Elewzewr wete maa-
 gath ymadfagra mondwan en wram myndenhato yften te tetel en
 welem yly nagh malaztoth adwan ennekem ez jegyefth de wram 30
 yften latom hog nehezkes myczoda ez hogh yly zenthfeges azzony-
 allath nehezkes légén ezeketh Es egyebeketh mondwan yggen fyr
 wala wgh mond zenth wynche doktor Es en Es hyzem hogh az |
 azonywnk zwz marya mál felewl ymaga wala yftenth nagh ke-
 wanaatoffagwal hogh az ő zomorw jegyeese megh wygaltaltatnek 35
 azonkeppen az ő edes annya zenth anna azzon ymmadkozyk wala
 gondollyatok meegh azerth hogh az aytatos ymaczagokat megh
 haalgata az atya myndenhato yften Es wgh mond zenth mate az

ewangelyomban mykoron Ioseph ezzeketh gondolnaya yme wrnak
 angyala almaban neky yelenek mondwa Ioseph dawydnak fya ne
 akary ffelned el wenned maryath te yegyeffeeth merth mely ő
 benne zwleteeth zenth lelektwl wagyon zwl kedegh teneked fyath
 5 Es hywod ő newet yefwnak merth wdwezytty az ő neepeth ő bw-
 nekbewl eez kedegh mynd lewth azokaerth hogh be tellyefedne-
 nek mely wagyon megh mondwaan profetanak myatta mondwan
 yme az zwz fogad Es fyath zwl Es hywathtatyk ő newe emanwel-
 nek azaz my welwnk yften azerth gondolyatok mynemw ewreme
 10 wala Iosephneek mykoron megh twda ez byzonfagoth harmadzor
 mondam hogh zwz marya wolph megh lelettetwen walwan ő me-
 heben ky walth meltosaghnak awagh magaffagnak myatta azzony
 alatok kewzenfegwel mykoron nehhezkefek lezneek zwnek walto-
 zok tunyak Es kewanok kwlemb kwlemb allatokath de nem ezen-
 15 keppen wolt az edes zwz maryarol fewth wgh mondnak nemely
 zenth doktorok hogh mytwl fogwa zwz marya nehezkes wolph az
 wdewtwl ffogwa ky zarmaznak wala ő zwzey orchayaabol wyla-
 goffagnak feney Es yeleeffwl mykoron wolph az zentfeges zwlef-
 nek ydeyen merth mykeppen aaz crystal eden hogh ky őmmaga-
 20 twl zep Es fenes de ha ő belewybe be boczczattatyk megh gwytoth
 zewetnek zeb lezen Es ffennesb ezenkeppen gondollyatok zwz
 maryath ő neeky teste zep tyzta Es őbenne belewl wylagoffytő
 324 zewwetnek yftennek fya az || annera zeb wala Es fenesb azkoron
 zwz marya wgh hogh Ioseph megh nem esmery wala az wylagof-
 25 fagnak fenetwl merth ewrek wylagoffaghnak fene wala ő benne
 wed ezedben aytatos emberyalath mykeppen Ioffeph megh esmere
 yfteny yelenfeeghbewl ez yfteny tytkoth Es mykeppen nagh ala-
 zatoffagwal boczanatot ker wala az zwz maryatwl az welekedefrel
 kyth Iosephi welekedyk Es gyanakodyk wala zwz maryarol ezt
 30 mondwan O aldonth zwz myre neem mondottad megh ennekem az
 yftheny tytkoth merth en megh hytem wolna nekedy zwz marya
 kedygh wygaztallya wala Iosepheth arrol hog ew wolna yften fya
 annyanak yegyese tarfa Es eltetewye O bodogh tarfajak ennek
 wtanna mynd keten nag tyztesszegwel ymadyak wala az telfth fel-
 35 weth yftenth az zwzneek meheben annak okaerth ha akaryatok
 hogh weletek legyen ez bodogh tarfajak tegyetek wgyan mykep-
 pen thezen wala az egh kerefkewdew ember Es mely kerefkedew
 ember mynden eztendewben karaczon napyan wendeege hy wala

egh zegen wen embert Es egh azzonyallatoth kynek wala kwided
 fya yechyk wala neky az az az kerefkewdew embernek zwz ma-
 ryath ew fyawal Es yosepheth my koron az ember wolna ő
 halalanak ydeyen megh yelenek őneky az edes zwz marya ő fya-
 wal Es Ioseph mondwan myerth te mwnekth be foghadal te⁵
 hazadban annak okaerth myes be fogadwnk tegedeth my ha-
 zwnkba ezrewl wgh mond wrwnk cryftws az ewangelyomban
 byzon byzon mondom nektek : walamyth tewttethek eghnek az en
 attyamfyay kezzwl en nekem tettetek annak okaerth aghyatok
 zegenyeknek cryftwnak zeerelmeerth kyknek wagyon tehedsege¹⁰
 rea lelek zerenth walo adomanra | kedek myndennek tehetsege
 waghyon zegenyek kedek kyk nekem nem hozhatnak elew ez wy-
 lagy kenczeth hanem lelky kenczeth merth mondhat te ereteth
 az zegen anne awee maryath myne napon zwz maryaa fyath
 wyfelte ő meheben awagh mene hette awagh myne honapa zwz¹⁵
 marya ő fyath wyfelte ő meheben negwen hette Es honapok-
 nak zama kylench an napoknak kedegh ő zamok keth zaz negy-
 wen heth azerth myes kerywk wr ystenth ő nagh yo wotabol en-
 gegyen neekkwnek Es wgh zolgalhatnwnk ew zenth ystenfegenek
 hogh ywthaffwnk az bodogh tarlafagban kyth engegyen nekwnk²⁰
 atya fyw zenth lelek egh erek ysten amen

Ez az karacson napyay predycacyo ky ygen er-
 wendetes Es wygalagos mynden hyw kereztyen-
 nek ezenkeppen kezdetyk

Natws est nobis hodie salwator ez ygeketh yrya zenth lwkacz²⁵
 kenwenek masod rezeben mondwan zwleteth nekthek ma wdwe-
 zyttew ez wylagnak kezdetytwl fogwa cryftwnak zwleteseyglen
 nem hallatatoth yly hyr Es embereknek haznalatofb mykeppen
 ez bezed kyn el kezdem ez predycacyoth mondwan zwleteth nek-
 tek ma ydwezyttew ez aldoth zwletefnek meg magyarazatyath be³⁰
 fogom ewt byzon mondasokban elewzer hogh az aldoth zwletes
 wolth regen zenth zemelyek mya geryedetesszegwel kewanatoth

mafodzewr hogh az aldonth zwletes wolth fydok mya keeweffe
 bewlczwleteteth harmadzor: hogh az aldonth zwletes wolth yften
 mya hatalmafon tyztelteteth negyedzer hogh ez aldonth zwletes
 wolth zwz maryanak myatta alazatofon tyztelteteth Es el tytkol- ||
 325 tatoth ewtedzewr hogh ez aldonth zwletes zenth angyalokmya wolth
 nylwan ky yelenteteth mondam elewzzer hogh ez aldonth zwletes
 reghen zenth zemelyek myath wolth geryedetefen kewantatoth Es
 hogh yoban megh erczetek ez mondafth halgaffatok pelda beze-
 deth wolth egh nemmely nagh Es nemes waras nepewel kel-
 10 lemetes mely waras wolt megh zaloth kemenyen ew ellenfee-
 gytwl wywan ewteth mynden neembely fegywerefek annera hogh
 ymmar megh fogyatkozyk wala eeledelek awagh etkek annera
 maraada az warofnak megh zallafa awagh anne ydeygh lewn
 hogh ew ellenfeegy nem akaryak wala az warof belyeketh
 15 wenny eletre fem akarnak wala ew welek walamy yrgalmaffa-
 goth tenny de fewth legottan ewketh megh ewlyk wala megh
 twdwan ezth az kyraly az warofnak eu wra tytkon kwlde kewwe-
 eketh Es leweleketh az warofnak ygerwen ewnekyk hogh omaga
 az kyraly zemelye zerenth ywne hozzayok Es o megh zabadytta-
 20 naya ewketh mykoron ew hatalmas wolna mely dolgokrol az wa-
 rofnak polgary megh ewrwlenek Es naponked geryedethafen war-
 yak wala ew eelyewetyth ezenkeppen ertheagywk ez wylagroles
 merth byzonyawal ezenzerreel wagyon ez wylagh ez nagh Es
 nemmes waros wolth Es wagyon aaz embery termezeth Q kyczoda
 25 ky megh zamlalhatna myne warofok woltanak Es benne lakozok
 adamantwl fogwa cryftwnak zwletefeygleen mykoron el mwltanak
 tewb hogh nem ewth ezer eztendewk mel waros wolth megh zal-
 wan naponked kemenfegw elenfegegtwl azaz pokkolbely ewrdewgeg-
 twl kyk az waarafth wyak wala kwlemb kwlemb | keserteteknek
 30 myatta annera hogh ymar megh fogyatkozna wala lelky eledelek
 kyrewl wgh mond cryftws nem csak kenyerel el embeer de myn-
 den ygewel mely zarmazyk yftennek zayabol ez ygeketh yrya
 zenth mate kenywenek negyed rezebe yolleheth ew nalok wala
 moyfesnek tanwlaaga de nem adwala ewrek eeleteth fem wala
 35 ewnekyk ytalok az az lelky ygeretek melyek lelketh megh kyefyt-
 nek Es walaky ky yw wala azaz warofbol azaz halalnak myatta
 legh ottan yrgalmaffag nekwl megh fogatyk wala Es pokolnak tem-
 lecheben temlecheztetetyk uala az wr yften kedygh ez wylaghna

wra akarwan ewketh megh wygasztalny azaz az warofbely polga-
 rokath tytkon boczata őnekyk kewweteketh azaz azzenth patriar-
 kakath Es proffetakath ő lewelewl megh yzenwen nekyk hogh
 ewnnen maga Es zemelye zereneth el ywne Es őketh megh zaba-
 dyttana kyrewl ygen ewrwlenek az polgarok Es az warofnak lako-
 zoy Es kwldnek wala az kyralnak fwplycacyokath kewnyergefeketh
 azaz az ayttatus ymadfagokath hogh el ywne Es megh zabadyt-
 tana az warofth elewzer el ywwe moyses profeta hozwan ew fwp-
 lycaciyath Es mondwan atya yftennek kerlek tegedeth wram
 boczasad el mellyet boczatandő wagh mykeppen ygerenddew wagh
 mafodzewr el ywwe daawyd profeta az tellyes warofnaak rezerewl
 ekepen mondwan fyw yftenek wram yften kewlczed fel te hatal-
 madnak hatalmaból Es ywyel hogh ydwezyez mynketh harmadzzór
 el ywwe salamon kyraly mondwan zenth leleknek boczasad ewt-
 teth menyekbel te zentydnek te naghlagodnak zekybewl hogh en
 welem || legyen Es en welem mwnkalkoghgyek az az ellenfegegnek
 ellene wg mond yth az yras boczasad ewteth azaz cryftwfnak ze-
 melyeth embery testben ky boczattatyk atyatwl Es zenth lelektwl
 az emberfegehez neeggyedzer el yewe ysayas profeta mondwan ter-
 nedle az egeketh Es zallanal le egyebek kegyk azaz az profetak
 wgh mondna wala ywyel wram Es ne akary kened boczasad meegh
 te nepednek bwneth az kyraly kedyk halwan az fwplycacyokath
 azaz az kewnyergefeketh boczata tytkon egh keweteth az warof-
 nak ky mondanayya az kyralnak rezerewl awagh az kyralnak zawa-
 wal megh yelenyk wegre Es nem hazwd (?) ha kesedelmeth teyend
 waryadh (?) megh ewteth merth ywwen yw Es nem kefyk ezeketh
 abba bwk profeta mongya kenywenek mafod rezeben yme mykep-
 pen geryyedetefen kewantatyk wala Es mondna wala zenth am-
 brwfnak mondafa zereneth mykeppen yw el mykoron zwletyk
 mykoron yelenyk megh allyttode hogh latom alyttod hogy en
 meg y erem alytodee hogy ha ez zwleetes yth ez wylagon lelyen
 engemeth O ha en zemeym megh latyak kynek myatta zwnek
 zemey megh yelentethnek O ha en zemeym megh lathatnak mel-
 lyeth hyzek yftennek yrafyban Es mynewel ynkab el kewzelyth
 wala az wdew annewal ynkab kewantatyk wala azerth lassatok
 mely nagh geryyedetefen waryak Es kewannyak wala ez aldoth
 zwleteth azent atyak mynd ezeknek felette gondollyatok hogh
 mely nagy geryyedetefegwel kewantatek az zenth zwletes az zep-

lewtelen zwz maryatwl Es az zenth Iosephtwl merth az ew el
 yewwetynek napya kezdetek az ew foganattyanak napyan annak
 okaerth azzonywnk marya Es Ioseph megh zamlallyak wala myn-
 den napon az | napokath kewanwan latnya az ew ez wylagban
 5 yewetynek napyath merth az edes marya wyfele yeffwth kylench
 honapyglan Es hath napyk tezne kedygh keth zaz hethwen heth
 naphoth annak okaerth az zenth yras mondia cryftwnak zemelye-
 ben en es halando ember wagyok hafonlatos egyeb embereekhez
 Es anyanak meheben abrazwltatoth azaz embernek abraza awwagy
 10 zemelye wagyok ennek okaerth twgyak wala azzonywnk marya Es
 Ioseph cryftws el yewetynek ydeyeth kewzel lenny Es kezytyk
 wala magokath ayttatoffaghwal cryftwst fogadny azzonwnk
 marya zerez wala rwhaczkaakath pozthobol Es wazonbol awag
 gyolezbol Ioseph kedyk weth wala egh ewkareth hogh az napon az
 15 zwletesnek napyan tenne nagy ynnepeth de wgh mond zenth lw-
 kac ky yewe az paranczolath angwsthos czazartwl hogh megh
 yratatnek mynd ez kewnzenfeges wylagh ymez okaerth akara agwst-
 tos czazar meg yratatny mynd ez wylagoth merth megh akara
 twdny hany tarthomanyok Es han warofok Es hany emberek ez
 20 wylagban O Iosephnek nagh zomorwfaga mykoron halla az cza-
 zarnak paranczolathtyath merth czazar paranczolith wala mynden
 embernek halalnak gyetrelmenek awagh sentencyayanak alatta
 hogh mynden emberek el mennenek o waraffokban honnan wet-
 tek eredeteth Es mynden emberek hoznanak egy ewst penczth
 25 adwan mynden ember ew pencheth az tartomannak yspannyanak
 Es wallanaya o magath engedelmesnek romay czazarnak mely
 ewst penz tezen wala thyz yaro penzth Ioseph kedyk wala bet-
 327 lehemnek waroffabol dawyth||nak nemzetebeawl kezde fyrnya Es
 azth mongya wala O en nyawalyaf eel megyek betlehembe Es
 30 nem twdom ha latom az aldoth zwletesth hogh mely aldoth zwle-
 tes regentwl fogwa kewantatoth zenth atyaktol ha kedegh el nem
 megyek lezek eengedetlen ezenkeppen sem latom az aldoth zwle-
 testh megh keferedwen azerth Ioseph nagy banatwal el hahazahoz
 mene latwan azerth azzonynywnk marya Iosephnek banatat wy-
 35 gatzalya wala ewteth mondwan O zerelmes atyam myth bankodol
 mastan ha neked ewrwlned kellene merth zwletendew rewyd
 wdoben ez wylagnak megh waltoya tahath Ioseph megh yelente
 maryanak az czazar paranczolattyath Es az ew banattyanak okath

kyre felele az edes zwz marya mondwan zerelmees atyam kerlek
 ne fyry merth az the wygztalafoderth en Es el megek weled
 merth en Es dawytnak nemzetebeul walo wagyk Ioseph ymmar
 egy felewl ewrwl wala hogh az edes zwz marya akar wala wele el
 menny mas felewl kedyk keteelkedyk wala arol myth fognak neky 5
 emberek mondany azerth hogy yly yffyw azzonyalatoth ky-nehez-
 kes wona wele hordoznaya hogh ky ymar kewzel wolna zwlefehez
 azth Es gondolya wala hogh ha tewrtennek az wtban zwlny ma-
 ryanak hogh myth tenne neky Ioseph ezekre felele az edes marya
 mondwan zeretew athtyam ne gondoly embereknek zolafiol my- 10
 bewl az ygezeth yo yftennek akaratya az hogh en el mennyek te
 weled betlehemben merth oth kel zwletny az ydwezyttonek my-
 cheeas profetanak mondafa zerenth kyth megh yrth kenywenek
 ewted rezebe Es betlehem effrata kwfded wagy az az kwfded bely
 wagh fydoknak ezzer warofy kewzeth te belewled yew ky ennekem 15
 ky legyen wralkodo yzraelben zwz marya kedek yoban twgya
 wala az bybilyath hogh nem a prophetak mykeppen orygenes
 mongya azerth Ioseph Es azzonywnk marya megh zerzek mago-
 kath az wtra Es el mcenenek nazaretnek warofabol Ioseph elewl
 megyen wala Es az zamarnak kewteleth tartya wala kyn azzo- 20
 nywnk marya wl wala O te aytatos lelek gondollyad megh myke-
 pen megyen wala menorzagnak kyalne azzonya az zamarnak
 hattan wlwen Es wyfelwen o nala atya myndenhato yftennek dra-
 galatos kenczeth tahath be tellyefeedeke ageafnak proffeciaya kyth
 megh yrth kenywenek mafod rezeben mondwan megh egy kewes 25
 ydew wagyon Es en megh yndyttom mennyeth Es fewldeth
 theengerth Es zarazth Es megh yndyttok mynden nemzete-
 keth Es el yw az kewanatos mynden nemzeteknek wgy mond
 az profeta megh egy kewes wdew wagyon merth kewes wdew
 wolph aggyeafnak profetalafatwl fogwa cryftwfygh Es en megh 30
 yndyhtom az mennyeth azaz az angyalokkath merth wgh
 mond zenth tamaf doktor hogy mykoron walamely angyalnak
 yftentwl megh yelentetyk walamy tytkok legh otan megh yelenty
 az egyeb angyaloknak annak okaerth gabryel archangyal mykoron
 wewe zenth haromfagnak tanaczath az yften fyanak tefth fel we- 35
 telenek Es zwletesenek tytkyath Es megh yelenteseth kyröl gab-
 ryel wala kewweth awagy hyrdetew legh ottan gabryel megh yelente
 mynd az egyeb angyaloknak Es ezenkeppen wolph megh yndwlth

menyorzagh ewremre Es wygafagra az ew efefeknek megh epw-
 letyre efmegh wgh mond az profeta Es en megh yndytom az fel-
 deth Es az zwzey feldnek mondatyk azzonywnk marya kynnek
 kel wala ky hozny eletnek gymmelczeth ky megh yndwlth wala
 328 az || angyalnak bezedybewl mykoron megh zomorodwan gondolya
 wala mynemw wolna ez kewzewneth towaba efmegh wgh mond
 az profeta Es en megh yndytom az tengerth Es az zarazth azaz
 mykoron czazarnaak paranczolatyabol mynden nemzeetek walyak
 wala ő magokath engedelmeftnek czazarnak ő warofokban men-
 10 wen nemelyek tengeren awagh wyzen nemelyek zarazon awagh
 fewlden tahath el yw az kewanatof mynden nemzeteknek ezen-
 keppeen erthetyk agyas profetanak mondafa hol azth monda megh
 egy kewes ydew wagyon Es megh yndyttom az fewldeth tengerth
 Es az zarazth Es el yw az kewanatos mynden nemzeteknek mafod
 15 byzoyn mondas ez hogh ez bodok zwletes wolth fydok myaa hyt-
 wanwl beczwlteteth wgh mond az yftorya hogh mykoron Ioseph
 azzonywnk maryawal wolnanak betlehembem nem lelenek zalafth
 fem walamy hazath fem yfpytalth holoth ewketh akartak wolna
 bee fogadny ez wala kedek harom okaerth hogy fohol ewketh be
 20 nem foghagnak elewzer az okaerth mert ywtek wala mezee fewld-
 rel Es kfen ywtotak wala az warofban merth czak karacson estyn
 ywtotak wala az warofban mafodzewr az okkaerth merth yol
 leheth hogy az betlehem warafa kwfded wala de maga bewelkedyk
 wala wytezekwel Es nemeffekwel kyk walanak mynd dawyd kyraly
 25 nemzetebewl zwletthek kyk kwldewtek wala ew kewetheketh hogy
 ewnekyk zalafth fogadnanak az okaerth nagyob rezeth mynd el
 foglaltak wala kynek okaerth nem adanak zalafth Iosephnek Es
 azzonywnk maryanak harmadzor az wendegh fogadoknak fefwen-
 fege|kerth kyk mykoron latyak walaa az zegeny Iosepheth Es az
 30 nehezkes azzonyallatoth gondollyak walaa hogh ezek be foglal-
 nanak egy hazat Es hogh kewes haznoth wehetne őtwelek zegen-
 fegnek okaerth annak okaerth nem adhatanak nekyk zalafth
 azerth mykoron Ioseph azzonywnk maryawal be menth wolna
 betlehhembem az elfew kapwn azzonywnk marya wl wala az za-
 35 maron Es Ioseph az zamarnak kewteleth thartya wala legh ottan
 terenek az elfew haznak zallafara hogy ne kellene yarnyok az
 waros zerte Es kerde Ioseph ha adhatnanak nekyk zalafth kerde
 az wendek fogaddo hanyan wolnanak lata hogh czak ketten Es

az ewker Es az zamar gondola hogh kewes haznoth kewwes yewe-
 delmeth wenne twlek monda nekyk menyetek towab merth nyn-
 czen yth nektek walo hely fel kelee Ioseph azzonywnk maryawal
 Es mene mas zallafra Es kere zalaftth mondanak neky az haz
 ymar myndtellyes wendegel nem adhattwnk nektek zalaftth men-
 nyetek egyebwe zallafra O aytatos lelek gondolyad megh yoseph-
 nek zomorwlagath Es az zeplewtelen zwzneek azzonywnk zwz
 maryanak zemeerremfegeth yarwan aytrol aytora de mynd eze-
 keth azzonywnk zwz marya el zenwedy wala nagy bekefegwel
 Es wygasztalya wala Iosepheth ennek wtanna menenek harmaad zal-
 lafra otes kerének zallaftth Es mondanak neky nemely nagy wrnak
 el foglaltak ez hazath Es ymar mynd tellyes ez haz azerth nem
 adhatwnk yth zallaftth menyekthek egyebwe latwan Ioseph hogh
 penzerth nem lelne zallaftth kezde kerny yftennek zerelmeyerth hogh
 walllamey hazban be wetetnek azzonywnk zwz marya hogh ky 329
 ymmar kewzel wala zwlefehez fohol sem lelheté mynd az tellyes
 warofban Es sem penzerth sem yftennek zerelmeerth fõth wgh
 mondna wala Iosephnek o megh agoth gonoz wen ember yol
 megh techyk byzonyawal hogh ketes wagy felefedrewl myre
 hoztad el wtheth az wtban nehezkefen az zegeny Ioseph kedegh 20
 ygen fyr wala monda azzonywnk marya Iosephnek zeretew atyam
 legen bekefegwnk Es kerewwnk egyebwt zalaftth ezenkeppen el
 menenek neemely yfpytalyhoz Es kerek hogh ôketh be fogadnak
 yftennek zereelmeerth monda az yfpytaly mester tw egez emberek
 wattok ez haz kedek betekekerth wasyon Es en twteketh be nem 25
 fogadhatlak azerth megh boczafatok Es keretetek egyebwt zallaftth
 azerth mykoron ymmaar kefew ydew wolna Es semmynemõ zal-
 lafok awagh haylakoth nem leelte wola Ioseph ygen bankodyk
 wala tahath yme latanak egy yftaloth awagh haylakoth nylwan
 walo wton kyben wala egy yazol monda azzonywnk zwz marya 30
 zeretew atyam yth megh maragywnk merth nem tyztes yly wdew-
 ben yarnwnk waras zerte monda Ioseph O ennekem nyawalyafnak
 nem de nem lelwnke walamely hazath monda zwz marya atyam
 mynd ez tellyes wylagh yfttennek haza annak okaerth megh mara-
 gywnk yth tahath Ioseph azzonywnk zwz maryath nagy tyzteffe- 35
 gel le wewe az zamarol Es be menenek az hayloczkaban Es Ioseph
 twn egy foporlaho[z]czkath elewlewkw hogh ne lattatnanak egyebek-
 twl ô maga kedyk Ioseph el mene hog egy kewes zalmath wenne

Es zenet | az nagy hydegnek okaerth Es az kewes zalmaczkabol
 agyath zerzenee mennyey kyralne azonnak mondwa O en wram
 teremtem myth monddaz ennekem azerth hogy en, yly aagyon
 helheztetem nywgodny az the zeretew anyadath ezen haylakocz-
 5 kaban maradanak megh tyzen harom napyglan zenth mate mon-
 dafa zeerrenth merth mykoron el ywwenek az kyralyok napkelet-
 rewl oth az haylokozokaban lelek megh az cryftws kyralth No
 azerth alazathos zwww ember alazatoffagnak zeretewye zegenfeg-
 nek ewlelgetôye nezzed laffad paradyczomnak kyralne azzonya-
 10 nak palotayath Es keweeffed az zwz maryath alazatos zegenfeg-
 ben yme mykeppen az dwezófehgges zwletes wolth fydok mya
 hythwanwl bewczwlteteth ezenkeppen ertetyk az mafod byzom
 mondas erkwlcz zerenth awagy lelek zerent myndenwnk mond-
 hatya ew zwwebe O ha en oth woltam wolna Es en esmertem
 15 wolna az Iefwth en bee fogattam wolna ewteth hazamban way ha
 nem wolnank wgyan ezen karhozatban awagh kemenfegbeen az
 fydokwal nem latwke ez may napon az nehezkes zwzeth Iofephel
 az warofban de maga nem fogatwk be ewketh az nehezkes zwz
 nem egeb hanem az megh zentelth offtya melet wyfel az pap my-
 20 kepen Iofeph maryath kyczoda kezzwlenk ky melthan walo tyz-
 teflegwel aytatoffagwaal wette cryftwft hoza az oltary zentfegben
 megh kel azerth az my lelky effimeretwnknek hazath zerzeny tere-
 delmeflegnek myatta gyonafnak myatta Es elegh teltelnek myatta
 de fokak wadnak kyk megh mentyk magokath mykeppen az fydok
 330 mondwan ennekem kel be fogadnom ma || egy nagy wytezth az
 az az kewwer kapanth Es egyeb dragalatos etkeketh Es ez wylagy
 hytflagokath kynek okkaerth el wzzyk ewtwlek Es nem akkaryak
 be fogadny az cryftwft az ô zwweknek zallafara ez wylagy eel
 mwlando allatoknak hytflagaerth gonozflagaerth harmad byzony
 30 monddas wgh mond hogy ez bodogh zwletel wolth yften mya
 hatalmafion zolgaltatoth awagy tyztelteteth merth mykoron nemes
 azzonywnk zwz marya wolna az hayloczkaban awagy az yftaloban
 efelynek ydeyen el yewe az ô zwlefenek ydeye melyeth megh
 erezwen az edes zwz marya nem wgyan mykenth egyeb azzony-
 35 allatok merth egyeb azzony allatok mynek elewtthe erzyk az
 zwlefsth annak elewtte nagy faydalmakath zomorwflagokath erez-
 nek Es nyawalyaffagokath testekben Es orchayok megh hyrwad
 de az nemmes azzonywnk zwz maryanak egeb ky walthkeppen

walo negy malazthy walanak az az ky walth wylagoffaghgok zwnek
 wygatzalafy Es edeffeghy Es nagyob gyenyerrwfegey walanak honem
 mynd eltyk az őlewth Es őneky orchaya ygen megh fenefedeth
 wala melyeth latwan Ioseph monda Oh bodok marya myczodak
 ez yegyek kyketh latek felele azzonywnk marya zeretew atyam⁵
 maftan ywth el en zwlefemnek oraya tahath Ioseph hammarfagal
 fel kele hogy azzonyallatokath hyna de azzonywnk marya őteth
 megh tyлта mondwan atyam mykeppen az foganaftan femmy-
 nemmw teremteth allath nem mywelkedeth walamyth azonkeppen
 az zwletelben fem zwkfegh walamely teremteth allatnak lege-¹⁰
 delme monda Ioseph O bodogh zwz te nem wagy ebel megh byzo-
 nywlth fem en femyth nem | twdok ez dologhoz Es az zwlefheez
 monda az edes zwz marya atyam ne kondoly ezekrewl merth az
 myndenhato atya yften megh zerzy tahath nagy hamarfagal my-
 keppen az napnak fene altal megyen az wwekablakon az wwek-¹⁵
 nek zegeeffenekwl ezenkeppen cryftws az ygaffaknak napya altal
 mene az zwzey mehnek kapwyan mynden terefnekwl ky mene
 cryftws zyz maryanak mehebewl mykeppeen az yegyek az ő terme-
 bewl awaagy haylokabewl melyeth latwan azzonywnk marya fel
 wewe ő twlaydon kezeyben terdre le elwen Es nagy tyztezfegel²⁰
 mondwan az ew edeffeges zeretew zep kws fyanak mondwan Oh
 en wram te yowal ywtel menyorzagbol fewldre embereknek wd-
 wessegeerth Oh een wram te kewantatoth wagy az zenth profetak-
 twl ymadlak tegedeth merth menyeben yften wagy en teremtem
 wagy Es mynyeben ember wagy en edes fyam wagy Es megh²⁵
 czokolya wala ew neky zentfeges kyczynded labayth mykeppen
 yftenth mykoron czokollya wala az ő zenth zayath mykeppen
 fyanak nemykoron az ő zenth kezeyth mykeppen mynden allath-
 toknak teremteyeth nemykoron czokolya wala az ő zenth homlokath
 mykeppen ő fyanak mondwan O en wram yly nagy kegyelmeth tewl³⁰
 en welem Es ymada azzonywnk zwz marya ő zenth fyath zazzor
 yzben nemel doktoroknak mondafa zerenth monda azzonywnk
 zwz marya te wagy en wram yftenem the wagy en teremtem te wagy
 en megh waltom te wagy en zeretew fyam wgh mond zenth ambrws
 O bodogh || zwz marya kyczoda mondhatnaya yelenthethne megh³³¹
 te zwwednek tytkyath mykoron yth ymadod az tee zwlettedeth
 mykenth yftenth yme mykeppen czokolgatoth mykeppen fyad-
 dath Ioseph kedygh eewremeneek myatta fyr wala Es wgh mond

walla bodogh zwz hagyad ennekemes ymadnom az te fyadath Es
 yftennek fyath hogy ky fok ydewtl fogwan wolth kewantatoth
 ymada azerth yoseph Iefwlth mondwan Oh en Wram yly nagy
 kegyelmeth tewtel en weellem hogy kyralyok Es profetak akkar-
 5 tak tegedeth latnya Es nem lathtanak Es en welem bwneffel yly
 nagy yrgalmaffagoth tewtel hogy tegedet laffalak ezeknek wtanna
 az gyermek Iefws fyrnya kezde az nagy hydegnek okaerth Ioseph
 legottan megh melegyte az pozto foltyczkakath Es azzonywnk
 zwz marya be pokala takargata ő zenth fyath ennek wtanna
 10 Ioseph akara hynya walamely azzonyallatoth hogy ky zopnya
 adna Iefwnak de azzonywnk megh tyta ewteth Es mondwan
 Ioseph azzonywnk maryanak bodogh zwz myth tez merth noked
 nynczen teyed merth wgy mondnak az orwofok hogy az tey Es az
 gyermeek mynd egy gyekerbewl zarmazyk annak okaerth az azzony-
 15 allatnak nynczen teye ky fyrfyath nem esmerth felele azzonywnk
 marya zeretew athtyam az wr yften megh zerzy tahath nemes
 azzonywnk zwz marya le terdepelwen ymada atya yftenth mond-
 wan atya myndenhato yften teneked Es ennekkem wagyon egy
 fywnk kezenfegeel de myndenhato yften ky mynden theremteth
 20 allatoknak zwkfegeketh megh zerzed zerezyed megh az te fyaad-
 nak Es en fyamnak zwkfegeth teybe tahath nagy hamarlagal zwz
 maryanak emley megh telenek menyorzagbol adatoth awagy kwl-
 deteth teyel | azerth enekly ez may nap anya zenth egyhaz az zwz
 nem twdwan fyrfyath ferelemnekwl zwlte ez wylagnak ydwezytte-
 25 yeth angyaloknak kyralyath csak ewmaga zaptatya menyorzagh-
 bol megh tewlth emlekel ezenkeppen ertetyk az harmad byzony
 mondas negyed byzony mondas wgy mond hog ez aldoth bodogh
 zwletes wolth aaz zwz maryanak myatta alázatoson el reytteteth
 awagy el tytkoltatoth merth mykoron cryftws zwletek legh ottan
 30 az ő teste megh fenefedek mykepen az nap mykoron fel tamad
 Es az eh oly wylagos len mykeppen del Es oly ygen megh wyla-
 gofodek hogy fokak czodalkozwan ez enne nagy wylagoffagrol
 akarak megh latnya az wylagnak feneffegeth hogy honnan ywne
 Es fwtnak wala ez enne nagy wylagoffagnak latafara azzonywnk
 35 megh erezwen ez nemzeteknek awagy embereknek zewndwleseth
 az ő zent fyath az yazolban tewe az sydok kedek ywwenek Es
 megh latak honnaton zarmaznek az fenefsek Es wylagoffaghi mon-
 danak nemelyek kewzwlek twgyatok hogy azth mongya az profeta

hogy mykoron az messyas zwletyk akoron az eh megh wylagoffo-
 dyk mykeppen az nap mondanak nemelyek ez az messyas neme-
 lyek kedek mondanak weztekyetek ne gondolylyatok wele merth
 ha erewdes megh twdangya megh ewl mynketh ezzenkeppen ero-
 destwl walo feltekben ôk nem merek be fogadny az messyas kyralth⁵
 de ha kerdened myre tewe azzonywnk zwz' marya ô zenth fyath
 az yazolban az lelkes allatoknak kewzyben twgyad hogy azzo-
 nywnk zwz marya tewe az ô zenth fyath az yazolban három
 okaerth elewzer yraf zerenth walo byzonfagnak tewlyefwletyerth
 mafodzor testy zwkfegnek fegedelmeerth harmadzor erkwlez ||¹⁰
 zerenth walo yonak tanwfagaerth mondam elewzer hogy azzo-³³²
 nywnk marya tewe ô zenth fyath az yozolban yraf zerenth
 walo byzonfagwal Es byzonfagnak tellyesfwletyeerth merth megh
 wala profetalwaan hogy cryftwnak az lelkews allatoknak kew-
 zewtte kelene fekeny Es ewtwlek alazatoson ymattathny gon-¹⁵
 dolyad megh mely nagy eerewme wala azzonywnk zwz marya-
 nak mykoron lata az ô zenth fyath az ewkertwl Es zamartwl
 ymatatny Es mely nagy banattyaa wala mykoron latya wala ke-
 wekelwen az yazolban az nagy hydeghfegnek myatta azerth ezen-
 keppen lewn ez aldoth zwletes azzonywnk maryatwl el reyteteth²⁰
 awagy el tytkoltatoth azerth azzon kwfdeed aldoth aranyas zep-
 feges kyczynded gyermek yefwlth kerywk myes hog az ô zenth
 malaztyanak myatta zwlelek az my zwwwnkben yth ez wylagon
 mygh elwnk Es az mas wylaagon ereke wele gyenyerkedheffwnk²⁵
 kyth engegyen mynekwnk atya fyw zenth lelek egy erek yften
 amen

Ezenkepen yr wala zenth agofton doktor egy le-
weleben kyth wala kwldendew zenth cirilafnak
bodogfagos zenth yeronymofnak nagy dwezele-
gheeröl kyth az wegghetetlen yrgalmaffagw wr
5 yften ada az ő zeretew zolgayanak zenth yerony-
mofnak az ő erdemezerenth

Bodokfagos zenth yeronnymws kereztyen hythnek dewczew-
leges wyteze anya zenth egyhaznak fegelewye Es erews kwfala |
kyben anya zenth egyhaz erewfen weztek al maftan kedek ez dw-
10 czeleeges fenlew czylagh zenth yeronymof az menyey dwezőleg-
ben dyczertetyk oli tyztelendew atyam cyrylos wezteklendewnek
alytode az en nyelwemeth awagy pelpen zolo gyermeknek awagh
zopo ayakwnak kepzede engemeth zolandonak awagy kepzeze
engemeth mykoron az mennyeknek dwezewfegy hyrdetyk yftenek
15 dwezelegeth Es mely dolgokath az wr yften ew zentyben myelke-
deth dyczeryk ewteth weztekleny kelle az okos teremteth alatnak
yftennek dyczeretyrewl byzonyawal oktalan weztek nem halgatok
hanem zolok merth ha en weztek halgathnek Es tahath az kewe-
nek paranczezoltatnak hogy zolnanak Es ky hyrdetnek yftennek
20 dwezewfegeth azert zolok Es nem zwnem dyczernem ez ygen fel
magasztaltatoth zenth yeeronymofth ky yolleheth nem elegh dy-
czerew legyek Es meltatlan legyek dyczernem holoth bwnefeknek
ne legyen zep dyczereth ő zayokban de maga őneky dyczeretyrewl
meg nem zwnem fe zwnyek megh en kezeym Es en nyelwem en
25 ynemheez ne ragagyon merth byzonyawal nagy Es zentfeleges
ember ez dwezőfeleges zenth yeronymws czodalatof Es felelmes
myndennek felette kyketh my twdwnk nagy byzonyaawal ez bo-
dogfagos zenth yeronymos felleges eletnek zentfegeben nagy ez
dwezeleeges zenth dwezewfegnek nagyfagaban czodalatos zolaas Es
30 felette walo czoda az ő yelenetyben felelmes az wr yftentwl őneky

adoth hatalmaban mely nagy azzerth ez dwczewfeges zenth Iero||
 nymos legyen az ő eletynek felfeges zentfegeben hogy nythatna- 333
 yaa ky en nyelwem holoth mynden halando embereknek ew nyel-
 wek czoda ha elegek wolnanak ew mondhatatlan nagy dwczefe-
 geth ky yelentheny ylyk azerth Es alkalmas ez bodogfagos 5
 zenth Ieronymofth maſ ſamwelnek mondanwnk Es mas yanos
 babtyftanak mondanwnk mert mynd ketten remete eletnek
 ewltwzetywel ewlteztenek Es nagy kemenſegwel az ő teſteketh
 ewztewwerythtek nem alab walo eletw lewn eez dwczőfeges
 remete Zenth Ieronymos ky negy eztendewben kyetlemben csak 10
 wadaknak tarſafagokban lakozoth ewtwn eztendewben mykepen
 tyztelendew ewſebywnak leweleben lattam hogy borth awagh
 walamy wenereketh nem yth hwſnak Es halmak eteletwl annera
 zenwettette megh magath hogy neweznye ſem akarta mynd ez
 ewtwn eztendeben főteth nem ewth hanem csak halalanak ew- 15
 lewtt ketzer ewth ciliciomwal Es zewrfakal az ő teſteth wg ewz-
 tewerryttete wala hogh olyatan wala őneky bewre mykepen zere-
 czenek ky feleth hytwan palatal magath be takarkata egyeb
 agyath ſoha nem twdom Es nem twdok hanem az kemeny kewwe-
 ken Es ſewlden nywgoth napyaban csak egzewr ewt fw gyekereth 20
 gymelczeth Es ſwleeweſeth eftwe magath ymadſagra atta eynek
 maſod rezeigh zwnetlen wygyaz wala az wtan alom mya megh
 nyomorodwan eyfelyk ſewlden nywgozyk wala ky efelyn legh ottan
 fel kel wala zentfeges olwafafokbaan Es zenth yrafokban foglalya
 wala ōmagath kykben maſtan mynd tellyes anya Zenth egyhaz 25
 ſenlyk Es | ezekre ygyekezwen mykepen draghalatos etkekwl
 etelnek ydeyen elne ygen kwided Es kewny bwnth Es boczanando
 bwneketh wgy ſyrath walla megh hogy walaky latta wolna azth
 alyttotta wolna hogy emberth ewlth wolna napyaban haromzer
 ew teſteth kemeny wereſegwel wgy oſtorozta hogy ewteſtebewl 30
 wer czepenetek nagy bwſegel ky ſoltanak ſőth walamy hyth beze-
 deth wgy tawoztatoth el ewtwle mykeppen ygen nagy dohos dew-
 geth ſemy wreſſege neky nem wolth de myndenkoron olwafafok-
 ban zenth yrafokban tanytafokban myndenkoron foglalya wala
 ő magath de megys ez ewrdewgy keſſfertettwl ydegen nem wala 35
 maga az napnak hewſege Es az kemen wereſegegnek gyetrelme
 az ő teſteth el ewztewweryttete wala Es az ew bwreth megh feke-
 tytette wala wgy hogy az ew bwre az tetemekhez azoth wala deh

meges tetchyk wala eez bodogfagos Zenth Ieronymofnak hogy
romay leanyoknak tanchaba wolna myth mongyak tewbeth eez
bodogfagos Zenth Ieronymofrol merth ha mynden zenteknek ele-
theketh megh kerefne mykepen alythtom nalanal nagyobath
5 nem leelnek de myerth fewlywl samwelth newzewek mwtafwyk
ez bodogfaghgos Zenth Ieronymofth mas sammwelnek lenny ez
az byzony samwel ky az pogan bewlczeknek kewnewnek Es az
hyth yrafoknak twdomanyaban Es twdomanyabol yfteny yrgal-
massagnak myatta oftoroza lokal ky hywatatek Es Zenth yrasnak
10 zolgalattyara walasztatek ky ő orchayanak wylagaban yftenny ma-
laztnak ewtlehfe mya myndaaz keth tewrwennek wylagoffagath ||
334 latok ky az ő karyanak ereyewel az eretnekeknek ygen nagy rezeth
el tere awagy el pwztytta

Ma fod capytwlom kezdettyk

15 Ez byzonyawal az bodoghagos Zenth Ieronymws ky anya
zenth egyhaznak tyzteffege Es my erwnek dwczöfege merth
mynd az keth tewrwenh el waltoztata fydok nyelwerewl kewreg
nyelwre Es deak nyelwre ez keth tewrwenh hagy yewendewknek
mynd ereke megh zerezwen reythe yrafokath Es mynden kenwe-
20 keth oly ygen zepen Es kwnyen megh magygyaraza wgy hogh myn-
dennek eertemre hagy zolozmaknak zereth mynd zerewel megh
zerze Es annya Zenth egyhazban walo zolgalatra Es zolgaloknak
hagyad mynd thellyes anya zenth egyhazath megh raga kykbewl
nagnak latatyk ez bodogfagos Zenth Ieronymos ő mondhatatlan
25 bewlczelegenek melfegheben zabadfagnak twdomanyth keedek oly
tewkelleteffegwel twttha mynden ky mondafra hogy fenkyth hoz-
zaya hafonlatofth nem lattham Zenth yrasban mykepen hozyam
kwldeth lok leweleybewl byzonlagwal tanwltam ew hozzaya hafon-
latofth soha fenkyth nem latam Es nem esmertem fydognak gew-
30 reghgeknek galdeofoknak perfydyayaknak medwfoknak arabyayak-
nak wgy twtta ew nyelweketh Es mynden nemzeteknek ew yraso-
kath hog ha nalek zwleteth wolna awagy welek newekedeth wolna
myth mongyak tewbbeth tyztelendeew attyam cyrylos merth
walamyth | ez Zenth Ieronymos nem thwdoth azth fenky nem
35 twggya

Harmad capytwlom kezdetyk

O Tyztelendew atyam cyrylos né alyhad hogh ezeketh en te tyztelendewfegednek azerth ynam hogh alytthanam hogh ez bodogfagos Zenth yeronymofnak yozagyth Es zentfeeges eletyth semmyben nem twdnad holoth ewneky fok ydeygh wolthal tarfa⁵ de yftenre mondom hogh yly mondhattatlan nagy zenth embeernek zentfegeth ha wezteklenem akkartam volna Es sem tehetthem volna merth ő czodayth Es zentfegyth az mennyek walyak kykben nagyob dwczőfegnek nagyfagaban nagyob hogh nem fok zentek ewbenek ewreke lakozok fenkynek azert ne legyen ketfege hogh¹⁰ menyeknek orzagaban az nagyobak Es felyeb walok kezeth zeketh nem tarthana merth holoth ember ew mwnkaya zerenyth felyeb emelkegyek Es ha tekelletefb eletw lewth legyen nylwan wagyon hogh ez yllyeten ember az mennyey Ierwfalemneek polgary kewzeth az nagyobaknak Es felyeb waloknak egyk legyen hogh kedeklen tel¹⁵ yelben Es byzomban hygywk ez wylagban mynden feleth kyk my ydenkben woltanak merth nagy fok yelenetekben Es wegezhetetlen czodakban kykneek nemelyeketh tyztelendew ewfebyuf ew lewelyeben lattam kyketh ennekem kwldeth egyeb yelenfegegh kezwl kyk oth naponked leznek mykkeppen fokaknak mondafokbol²⁰ meegh ertettem azaz ez bodoghfagos || Zenth Ieronymofnak³³⁵ ewteftennel kewanatofagal akarom halgatny azerth zerelmes Atyam cyrylos tennen magadnak kenyergek hogh ennekem rewyd wdeben Es myk hamarab Es alkalmasfb lehet azzon Zenth Ieronymoshoz walo zerelmederth kerlek tegedeth hogh el kwldened ne²⁵ kesyel Es az nagh kewanfagomath megh ne tagagad

Negyed kapytwlom kezdetik

De hogh ez bodogfagos zent Ieronymofnak ew nagy erdemy el ne mwlyanak en myattam yfteny kegyelmeflegnek engedelmebwl azon ő halalának napyan my tewrtenek teneked zerelmes³⁰ atyam cyrylos megh yrom ezeketh Zenth agofthon doktor yrya merth azon napon Es oraban kyben ez bodogfagos zenth Ieronymos ew testenek rothathtandó fertezetes ewltewzetyth eel wette

Es halaltalan Es ewtezhethtetlen ewrek wygafagnak rwhayaban
 ewltewzek mykoron yponban en chelamban nywkodnam Es kewa-
 natoffagwal gondolnam aaz bodogh lelkeknek kyk cryftwfal wygad-
 nak mynemw Es myne nagy dwczefegegh Es ewremek wolna cryf-
 5 twfban ez dologrol kewanam nemy kwlded rewwyd leweleth yrnom
 bodogfagos Zenth Ieronymosnak kwldendewd hogy myth ezrewl
 ertene reaya feleelne merth twdom wala hogy yly nehez kerdesben
 sem egy elew embertwl nylwaban en nem tanwlhatnek kyre kerth
 wala en athtyamfya sewerws pwlpek twrony zenth marton pwlpek
 10 tanythwanya holoth mykoron ymaar | ynam ez el Kwldendew
 leweleth mykoron az yeronymos neweth elewl yechenem yme
 hertelen Es mondhatatlan nagy feneflek be yewe kyth my wdenkbe
 nem latatoth Es my nyelwnk mya ky nem monddatoth Es nem
 mondathatyk Es mondhatatlan nagy czodalatos yo yllatwal ky
 15 az feneflegbowl ky bwzwwk wala be yewe az chellaban kyben
 walek ymar completanak ydeyen kyth hogy en lattam wolna en
 nagy czodaltomban Es yetemben megh rettenek elmemnek Es
 mynden tagaymnak ereyeth eel weztem nem twdom wala tahath
 Hogy yftennek czodalatos karya ő zolgayath fel magaztalta wolna
 20 merth azth twdom wala hogy aaz emberek kewzewth zentfegeghen
 Haznalna nem twdom wala hogy az yrgalmassagos yften az ő hyw
 zolgayath testnek fertezetessegetwl meg waltoztata wolna Es yly
 maghas zeketh menyben neky zerzeth wolna nem twdom wala
 byzonyaban wrnak nyomodhatatlan wtayth nem twdom wala
 25 byzonyaban yftennek wegezhetetlen bewlczefegenek Es twdoma-
 nyanak kenczeth Es yftennek tytkayth Es reyeth yteletyth nem
 twdom wala merth kykketh akar ew mondhatatlan dwczefegere
 hagra ywny kyketh kedegh hyw elew kwldy ygazyttya Es megh
 bodogyttya mykepen kellemetel őneky azerth Es merth en zemeym
 30 soha yllyen feneflegeth nem lattanak wala nem erzeth wala en
 orrom yllyeten yllatoth yllyeten wy Es halhatatlan czodakon rette-
 gegh wala megh ychem wala en gondollatomban mynd ezeketh my
 wolna yme az feneflegben az few fenleek Es monda ennekem agof-
 336 ton agofto || Myth kerez alytode Mynd az egez tengerth egy kwlded
 35 edeenben be boczatnod az te rewyd markodban fewldnek kerekfe-
 geth be rekeztened Es az menyeth megh tartanod hogy zokoth fo-
 lyasat ne tegye melyeketh Sem eegy embernek zemey nem latoth
 az tyed meg lathat:ae melyeketh Senky ew fwlewl nem halloth az

tyed meg halhatyae melyeketh embery zww megh nem ertheth sem
 gondolhath az te zwwed megh erthetye ez weggezhetetlen dolgoknak
 awagy alatoknak my wege legyen ynkab mynd az tenger wyzeth
 zoros edenben be rekezthetned ynkab mynd az zeles fewldnek
 kerekfegeth kws margodban be foghatnad ynkab az meny ew⁵
 folyafatwl megh zwnnek Hogy nem az wygafagnak Es dwczefeg-
 nek kykwel az bodogh lelkek wegnekwl elnek csak kwfeb rezet Es
 megh erthetned hanem ha byzonfagh wetelel megh tanwlod awag
 megh tanwnad mykepen en azert lehetetlenh ne erewkewgyel
 tenned mygh nem eletedeth Es eletednek folyafy megh wegeztet-¹⁰
 neek ne kerefyed yth myth egyebwth nem lelhetnel hanem ha oda
 ywthacz howa en yly bodogwl fyetek yth tewrekydel olyakath
 myelned hogy az wtan myth yth kewanch tellyeffegel ertwen oth
 erewke byryad howa ky be megyen soha ky nem ywbeth ezekre
 en yetemben rezketwen Es el amwlwan Es olygen felwen mondek¹⁵
 olyha elmmem kwwwl nemynemw batorfagoth wewen rezketeges
 zowal Oh wolna alkalmas ennekeem twdnom ky wagy yly bodok
 zent yly dwczewfeges nagyfak yly tyzteletes wygafakra fyeto ky
 yl edes | Zep Bezedeketh en fwlemben zolaz

ewted kapytwlom kezdetyk

-20

Tahath ew monda ennekem ennewemeth kerde de az Iero-
 nymws papnak kynek ez kwldendew leweleth kezdetwed yrnod en
 annak wagyok lelke ky ez oraban ywda betlehemeben tefthnek ter-
 heth le wetwen crystwnak Es mynden menyey Seregeknek o
 Sokafagokban mynden zepfegwel ekewlwen mynden feneflegwel²⁵
 megh fenefwlth ymar halaltalanfaghnak ewltezetywel mynden
 yozaknak Es wygafagnak dwczewfegeweel kewrnyekewzen mynden
 földy allaton dyadalmath wewen mynden nemes kewwekwel koron-
 nazoth myndden aldomaffal Es bodogfagwaal kewrnywl weth Es
 yly mondhatathlan Syetek menyeknek orzagaba wegezetlen lakoz-³⁰
 nom ymar towaba kegyk Semy fogyathkozath en dwczefegemnek
 nem warom de ynkab ewregbwlefeth mykor az dwczewwlendew
 tefthez zerkezem De ez dwczefegeth kyben en wagyok kettew we-
 yendew ytelet napyan

Hatod kapytwlom kezdetyk

Azerth mykoron ezeketh halwan en elmemnek ereyth egyben zedwen erewltemben kenywezestwl magamath megh nem twrhetem Es ezenkeppen felelek neky O mynden emberektwl ky
 5 walaztoth wolnek melto nyomodath kewetnem De kerlek tegedeth en zentleges atyam hogy az te zolgadnak yol leheth ygen meltat-
 337 lannak kyt ez wylagban nagy zeretetweel || Tartottal emlekezyel megh en rolam hogy az te erdemyderth bwneymbewl megh tyztwlyak Es te byrodalmadwal egyenes ewfwenyen botrankodafne-
 10 kwl yaryak az kegyes otalmad mya Es wttannam ollalkodo ellenfegtwl otalmaztasyam megh Es te wezerlefedwel ywthaffak wdwelegnek partyara azzerth Oh tyztelendew atyam ha akarath wolna kewannam hogy nemely kerdefymre felelnel mondda ez bodogh lelek myth akarz batorfagal kergyed twgyad mynden jo akarath
 15 wal felelek mondek en akarnam ertenem ha az bodogognak lelkek walamyth akarhathnak kyth nem nyerhetnek megh felele az bodogh lelek agofton ezt byzonyawal twgyad hogy az zenteknek lelkek az ewrewk dwczefegben wgy ereffetek megh Es wg kemenyetek megh az wr yftenben hogy oth egyeb akarath nynczeen
 20 hanem csak yftene merth semmyt egyebeth nem akarnak hanem csak myth yften akar azerth walamyth akarnak myndenth nyerhetnek merth walamyth akarnak yften Es akarya Es megh telyefyty azzerth Senky kenzewlwnk nem lezen ew akarath nekwl Es kewannatyanekwl merth egwnk Sem kewan yftennel egyebeth azerth
 25 myndenkoron yftenth kewanywk Es az o zyneben myndenkoron genyerkedwnk Es mynden kewanfagwnk myndenkoron be telyefedyk

heted kapytwlom ymar

O zerelmes atyam cyryllos ha mynd azzokath en megh
 30 yrnám myketh ennekem eez | Bodogh lelek megh yelenthee hozzw bezedel lenne De hyzem az wr yftenneek fegedelmebewl hogy haamar oda megyek Es ezen Zenth Ieronymosnak ew ereklegeth megh látom Es melyeketh lattam Es halottam megh mondom Sok ydeygh azzerth az dwczefeges bodogh lelek en welem bezel-

wen zentfeges Zenth háromfagnak egyesegeth Es egyeffegnek háromlagath fíywnak atyatwl zwletetyth Zenth leleknek attyatwl Es fywtwl zarmazafath angyal karoknak zereth Es aaz Zenth lelkeknek zolgalatyokath Es ewrek wygalagokath Es egyeebeketh embery ertemnek nehezeket mely nemessen mely nylwan mely 5 czodalatofon ennekem ky yelente hamar ynnentowa mynden embereknek nyelwewel zolnek Es soha ky nem mondhatnam mynd azokath melyeketh ez zentfeges Es bodogh lelek ennekem megh monda

Nyolczad kapytwlom kezdetyk

10

Ezek wtan en zemeym elewl el enyezek az fenefleghe De az wtan Sok napokban mondhattatlan edes ylath megh marada az en chelamban mely czodalatos azzerth ez bodogfagos Zenth Ieronymos kynek erdemeerth ennee czodakath tewn Es yelenfegeketh az wr yften merth ygen zerety wala azerth mynd ew hozzaya 15 kyalczczwnk Es ewrwengywnk ew benne Es agywnk dyczereteth Es dwczewfegeth az wr yftennek Es ez bodogfagos Zenth Ieronymosnak mert byzony melto mynden dyczeretre elegegh Sem wagywnk ewteth dyczerny merth be menth wr yftenek || Dwczewfe- 338 ges palotayaban ffenefen Es ygen zepen hol ketfegnekkwl hyhet- 20 ywk hogy nagyob Es ffellyeb walo fenefegben Es dwczewfegben tarth zeketh De hogy megees nylwaban Es byzomban ky yeleny nyek ez bodogfagos zenth yeronymosnak ew zentfeges erdemy Sok tanwk mya merth az felywl megh mondoth tyztelendew feweros pyppek Es twdomamban fenlew haarom tarfywal ewzwe azon 25 napon Es oraban myth lattanak kyben ez bodokfagos zenth yeronymos megh holth yde en hozzam ywwen ewnen maga megh bezelle ammen

kylenched kapytwlom kezde'yk

Akarnam azerth wr yften hogy ez felfeges zenth yeronymos- 30 nak ew nagy dwczefege ez wylagban ky yellenek mykenth ygen nagy zentfleghe hogy kyk ew nagy zentfegenek nyomath akarnayak kewwetny erdemeth Es twdnayak Es Soha az zentfegnek wtabol

- el ne tewednenek Es hogy egyebek es latwan 8 zentfegenek erde-
menek fyzetefeth Es ywtalmath nyomath Es kewethnek merth az
mwnkaknak terhet megh kwfebytty az ywtamnak reemenfege
azerth az napon Es oraba mely oraban ez bodogfagos zenth yero-
5 nymos ez alnak wylagbol kymwlek completanak ydeyen tyzthe-
lendew sewerws pwipek ew harom tarfywal kyknek kettey wala
zent martonnak monostora bely barattok Es mykoron yfteny
bezedben wolnanak yme az egben Es az menyben Es fewlden oly
edeffeges hialhatatlan Es mondhatathlan | Hyhetetlen zamtalan
- 10 Sok zozatokath hallanak Es orgonanak cymbalyomoknak lantok-
nak heegedwknek Es kyntornaknak zozatyokath Es edes zengefe-
keth hogy ha mynden edes zengefeknek zerzamybol meny Es fewld
Es mynden allath myndenwth zengenének kyknek edeffegeyerth
ew lelkek ew teftektwl kewese el walyk wala Es ewk legottan megh
- 15 rettenwen zemeketh menyben emelwen mynd zeles menyeth kewr-
nywl nezwen latanak nemely fenefsegeth napnal hetzer fenefbeth
fenleny kybowl mynden edes yllatok ky bwzognak wala yly czo-
dalatos dolgogrol czodalkozwan az wr yfthtenth kerek hogy megh
yelentheneye ez dolgokath my wegre lenne kyknek menybowl
- 20 zozath ywwee mondwan Sem egy czoda tytheketh megh ne yndy-
czon Se czodanak ne teffek myth lattok Es halotok merth ma
kyrallyoknak kyrala Es wraknak wra cryftws yefws ez alnak wylag-
bol ywda betlehemeben lakozo Ieronymofnak lelke kymenetyre
myndeén tyzteffegwel eleyben ywth hogh 8teth myndeneknek fe-
- 25 lewtte annewal tyzteletelb annewal felfeggesben annewal dwezew-
feghben wygye az ew zenth orzagaban mygh nagyob Es felfeges
eletnek erdemewel fenlyk ez may napon mynden angyaly fferegegh
ewrwendnek yly hangos zozatokwal egy mas elleneben ewrwendnek
ma mynden patryarchaknak es profetaknak gywlekezetek ma apos-
- 339 toloknek Es tanytwanoknak || Seregy ma mynd zenth martyroknak
Sokafaga ma zenth confessorok ma dwezewfeges wr yftenneek zenth
zwleye mynd az ew zwzeywel kewrnykezwen ma mynden bodognak
lelkek wygan Es tyztesen ew polgar tarfoknak eleyben ywthek ez
zozath megh lewen czendeffegh len az egben De maga az fenefsegh
- 35 Es ane yo ylath megh marada twdnya wala ezerth zerelmes atyam
cyrylos ez bodogfagos Zenth Ieronymofth az felyeb walo nagyob
polgaroknak egykenek lenny mygh nagyob Es czodalatofb Es
felelmelb mynden zenth feleth neky adoth Hatalmaban merth

Senkynek ketfege ne legyen hogy egyeb zentek feleth myth akar
megh nyerhety az wr yftentwl azerth az ew akaratya az wr yften-
nek akaratyahoz zerkezeth Senky engemeth oly mereznek ne
alyhon hogy en ewteth zenth yanos baptyftanal kynel nagyob
yefws tanwlagara nem wolt kwfsebnek nem alytom ezeketh zenth⁵
agoston doktor mogya Senky nem tamadoth zenth peternel Es
zenth palnal Es egyeb tyzenketh zenth apostoloknal kyk az wr
yftentwl walaztattak Es megh zenteltettek hogy en ez bodogfagos
zenth Ieronymofth egyenlőnek nem mondanam az dwczewfegben
De noha az okoffagh ez bodogfagos zenteth aaz dwczewfegben¹⁰
kwfeb dwczewfegeth menyben nemynemen meryen mondanya De
holoth Semy nemw okat nem latom myerth oktalan monddatnek
Zenth Ieronymofth welek egyenesnek az dwczewfegben nem lenny
holoth zentfegnek eletyben ewtwlek kwfseb nem holoth yften
zemelth ne walogaffon de kyneek | Kynek mynd ew erdemeth¹⁵
hafoggatwan fyzeth myndennek erdemee zerenth megh es ha kynek
tetnek zenth Ianofnal es az apostoloknal ez bodogfagos Zenth
Ieronymofnak kwfeb dwczewfegeth walany holoth ha ew zentfe-
genek yechefy Es mwnkayanak erdemy Es yrafanak terhy Es
mynd az keth terwennek ygazan waltoztatafa Es zolofma tartaf-²⁰
nak zere kyt ez bodogfagos Zenth zerzeth nem csak yelenwalok-
nak de mynden yewendewknek hagua azerth ebewl megh techyk
hogy eez bodogfagos zent yeronymos az erewk dwczewfegben
twlek megh nem walyk hogy byzzony legyen az myth mondok
Es walakynék mewetefnek halloyath ne lattaffam wetny mykoron²⁵
zenth yanofnak Es az apostoloknak zentfegegben Es dwczewfe-
gegben ez boddogfagos zenth yeronymofth egyenlewnék walyam
megh es egyet kynek negyed napya wala ew ky mwlaflanak wtanna
myth en almamba lattam Es hallottam megh yrom neged tyzte-
lendew cyrylos yfthennek ew mondhatatlan kegyelmes yrgalmaf-³⁰
faga kyth naponked aaz ewteth zeretewkwel tezen el nee enyezyek
Es hogy walaky azth nee hynneye hogy en tefty zeretebewl
zerzenem kyben ember byzonyfagh esmeretytwl ygen el hayol
awagi egyeb okaerth yrnám de ezeketh ne alyhak hogy embertwl
ertetem wona de yfteny yelentes mya kyth ad embernek ky ew³⁵
zentyth fel maghgaztatya Es fel magaztatwan fel emmely Es megh
nywgotyá az ewrewk dwczewfegben erekel ereke

tyzeed kapytwlom ymar

340 Negyed napon ez bodogfaghos || Zenth Ieronymofnak ez wy-
 lagbowl ky mwlasa wtan mykoron ennen magam edelden gondol-
 godnam mynemw dyczereteketh Es mynemő tyzteflegeketh awagy
 5 mynemw fel magasztatfth az en zerelmes atyamrol bodogfagos
 Zenth Ieronymofrol yrnek teneked atyam cyrylos mykoron azerth
 ez neked kewldendew leweleth yrnám gondolnek alkalmas allatoth
 lelnem ewrola efely wdew el yewen alom engem megh nyomorytta
 Es yme elewttem lewn angyaloknak yghgen nagy lokafaga kyk
 10 kewzewth wala keth ember napnal hetzeer fenefbeth oly egyen-
 lewk Es egh zemelwek hogh ewkezewtek femmy kwle'fegh nem
 lattatneek ky mya egyk masyktwl megh walhatnek hanem hoggy
 az egyk harom koronath wyfel wala aranybol Es dragalatos gewn-
 gyekbowl Es kewwekbowl amafyk kedek ketewth wyfel wala ez
 15 zentek tyzta feyer kafwlabá ewlteztenek wala myndenwnen ara-
 nyal Es dragalatos kewwekel Es gyengyekel fwzeteth wala oly
 ygen zepek walanak hoggy fenky megh nem mondhatynaya mynd
 ketten azerth en melleem allanak kewese weztekfegben allanak
 Es az wtan ky az harom koronath wyffely wala ennekem eez
 20 bezedeketh monda Agofton Agofton ezth gondolod mynemw dy-
 czereteth Ieronymofrol yrhathnal Es byzonyaba lokaygh gondol-
 tad Es nem teheted de mynd ketten azerth ywtwnk yde hoggy ő
 dwczewfegeth neked meg mongyok | Ees kyth lacz en melletthem
 ez az en byzony tarlom bodogh Ieronymos ky mykepen eletebeen
 25 hozyam egyelew wolth az zentfegben Es dwczewfegbenes egyenlew
 en welem Es myth en tehetek ew es tehety Es myth en akarok
 ew es akarya Es mykenth yftenth en latom ew es wgyan latya Es
 efmeery Es nezy kyben nekwnk Es mynden zenteknek al dwczew-
 fegwnk Sem egyk zentnek mafnal naagyob dwczewfege nynenzen
 30 hanem mynewel yftennek zwneth nagyoban awagy kwfeben nezyk
 awagy efmary harmad koronam kedeg kywel nalanal tewbeth wy-
 felek martyromfagnak koronaya ky myath tefty eletemmeth el
 wegeztem ky noha ez wylagban mwynkkakath Es nyawalyakath
 zwkfegeketh gyewtrelnmeketh oftorozafokath bozzwfagokerth Es
 35 egyeb nagy nehezfegerth mellyeeketh oly nagy wygan zenwe-
 deth yftennek zerelmeerth hoggy ha gyenyewrfegben ewrwendenee

Es ezeketh byzony martyr legyen Es martyromfagnak ywtalmath
el nem weztete de myerth eleteth tewr mya el neem wegezte ez
koronath kyk martyromfagnak yeleerth wyfelyk neky nem adatoh
Az mas keth korona kedek kyk wadnak ew feyebe csak zwzek-
nek Es dokthoroknak adatyk

5

tyzennegyed kapytwlom

Mykoron ennekem ezeketh mondotta volna zenth yanos
babtyfta ezekre mykenth nekem techyk waalla || Felelek mondwan 341
wram thee ky wagy Es ew monda en waagyok Zenth Ianos bab-
tyfta ky yde hozzad zallek hogy megh mongyam nekek Zenth 10
Ieronymofnak dwczewfegeth hogy mynden nemzetheknek ky hyr-
deffed mert azth twgyad hogy mely tyzteefflegh Es bwczwleth
walamellyk zentnek lezen mynddenyknek lezen Se alyhad hogy
menyekneek orzagaban walamy yregyfeleg legyen mykenth ez wy-
lagban wasyon merth mykeppen ez wylagban mynden ember ma- 15
nak ffelette akar ynkab lenny honnem alatta ezenkepen menyek-
nek orzagaban az mondhatatlan nagy Zerelmerth kywel az bodog
lelkek egymafth zeretyk meerth mynden zenth mafnak dwczewfe-
gen wgyan wygad mykeppen aaz ewwen Sewth mynden nagyob
zenth azth akarnaya hogy mynden kwfeb zenth hozzaya egyen- 20
lew lenne Es az ew dwczewfege ewwe volna Es kewfeb zenth az
nagyob zentnek dwczewfege wgyan wygad hogy ha ewwe wona
azerth myndenyknek dwczeöfege myndenne Es Myndenyknek
dwczewfege myndenykke ezeeketh mondwan mynd az zenth tar-
fatak el enyezek en elewlem almmambol azerth fel ferkenwen Es 25
leghe ottan zereteth geryedeteffegeth annera erzem en benneem
melyeth Soha az elewth nem esmertem wala merth az wtan soha
en bennem yregyfelegnek awagy kewelfegnek awagy maghgham |
Hanyafnak kewanatya awagy gondolatya nem wolth yften enne-
kem aba tanwm ky myndenth twd my elewth legyen hogh ennek 30
myatta anne zerelemnek gyekere wolth en bennen hogy ynkab
wygadok wala egyebnek yozagan hogy nem enymen ynkab kewa-
nok wala myndennek alattha lennem hogy nem felette ezeket
azerth mondom nem hogy walamy dyczereteth keresnek awagy
yo hyrth kewannek [dõe] de hogy walaky ezth hywfagos alomnak 35
ne alyha ky mya gyakorta embery elme megh czalatyk mert az

wr yften gyakorta ygen nagy tytkokath embernek almaban megh
 yelenth azerth dyczerywk az wr yftenth az ew dyczewfeges zen-
 tybe dyczerywk az ew yrgalmaffagos mywelkedetyth merth tew-
 kellestefek Es kegyetlenfeqh nynczen ô benne Zenth azerth ez
 5 bodogfaggos zenth Ieronymos Es yghen nagy bodogfagos Zenth
 yftenek elewtte merth ew eletyben nagyokath tewn ewwele az wr
 yftheen de halalanak ydeyen nagyobakat Mynd ezekerth nagy ez
 bodogfagos Zenth Ieronymos ew felfeges eletynek zenthfegeben
 nagy bizonyaban ez dyczewfeges zenth Ieronymos Es ygen magas
 10 ew Mondhatatlan bewlczezegehenek Es eletynek mellegeben nagh
 zenth Es ygen magas maffhany nagy dyczewfegnek nagylaghaa-
 ban czodalatos Es dyczewfeges Es dyczeretes lathatatlan Es hal-
 342 hatatlan es zolhatatlan yelentet||Hetetlen felelmes yllendew Es
 tyztelendew ewneky wrtwl adatoth hatalmaban tyzteffegben Es
 15 ewrewk dyczewfegben dyczerywk azerth ez bodogfaagos Zenth
 Ieronymofth merth mynden dyczeretre melto hyrdeffwk nepek
 kewzeth ew dyczewfeegeth ne czodalya ember ha azth dyczeryk
 kyth yften fel magazthatoth Es ne restelye ember azt tyztelny
 kyth yften tyztel ne aloha walaky zenth yanos babtyfthannak
 20 awagy az apoftoloknak yrregysegeketh lenny ha bodogfaghgos
 Zenth Ieronymofth ew hozzayok hafonlowa az zentlegbeen Es
 dyczewfegben walywk mert Ha lehetné ewteth eleygben wethnek
 az meltolagban Es dyczewfegben merth ew dyczewfege Es bodog-
 faga az tewb zenteke Es az wwek zenth yeronymose Es my tyz-
 25 teffegh Es dyczereth Zenth yeronymofnak adatyk my tewllwnk
 ewnekyk adatyk ha kewanod azerth Zenth yanos babtyftath Es
 az zenth apoftolokath tyztelned Es dyczerned welek ewzwe ez
 bodogh zenth yeronymofth Es tyztelyed Es dyczeryed merth ew
 myndenben ew hozzayok egyenlew batorlagwal azerth mynden
 30 felelemnekwl zenth yanos babtyftahoz bodogfagos zenth yerony-
 moftth egyenlewnnek mongywk Es zenth yanofth nem nagyobnak
 kynel nagyob yefws tanwlagara lenky nem wolth merth ha kwfebe
 tezywk yanofth ragalmazwk Es ynkab tyztelentlenfegeth Es |
 Karomlaffth tezen hognem tyzteffegeth azerth ygen nagy Es dw-
 35 czewfeges zenth ez zenth yeronymof yftennek elewtthe amen

tyzenkettewd kapytwlom n

O zerelmes atyam cyrilos az en twdatlon bezedemet Es yrafommath wed yew newen yol leheth ygen elegtheelen Es oly ha semmy volna eez bodogfagos zentnek dyczeretyrewl de maga ayttatoffagwal Es tyztesszegwel megh wegeztem teneked: tyztelendew atyam cyrylos tyzta zwbewl Es nagh aytatoffagbol Es lelky kewanatoffagbol kwldettem kenyeregwen hogy en kws elmemnek bezedyth kyt en twdatlan zegeny elmemnek gyekerebewl zerzettem ez dwczewfeges Zenth Ieronymos tyz-
 tefegere ayanlottam nem megh mewetwen De ynkab alkolmas 10
 zerelmel wyfelwen olwassad Es myth oktalan mondottam yly nagy zentfeges embernek dyczeretyre en twdatlanfagomnak Es ez lewel rewwydfegenek wetteffegh merth byzony ha myndeen halandoknak nyelwewel csak ew dyczeretyth zolnayak meges kewes volna ez bodogfagos zent Ieronymosnak ew dwczewfeghgeth ky mondanya 15
 O zerelmees atyam cyrylos azerth en rolam megh emlekezyel mykoron az helyen allandaz hol ez dwczewfegh es Zenth Ieronymosnak tyztelendew teste nywgozyk Es engemeth ewneky ayanly azerth fenkynek ne legyen ketfege hogy az || Myth kewan ez dw- 343
 czewfeghef zenth yeronymostwl megh nyery az wr yftentwl kynek 20
 legyen dyczeereth Es dwczewfegh erekwl ereke amen wege wagyon ymmar enek

Ith kezdetyk zenth Marton pwlpeknék ew elethy

Marton magyarasztatyk Bethew zerenth mykenth
halalth tartwan az az Hadath byrnek ellene awagy martyrromfa-
goth kewetew merth wala martyr ew elmeyeben ees akarattyaban
5 awagy marton magyarasztatyk ydew zerenth Oly mely ewrdegeth
bozzonto mert ew zentseges erdemének myatta ewrdegeth bozzon-
totta Es yregfegre remytette yrgalmaffaghra Es ew testen wralko-
doth zentelen walo eztewérfégnek myata

Ith ymar kezdetyk elete

10 Zenth Marton tamadoth Es zarmazoth pannonyabol az
Sabarya newew warafbol ky mondathyk nagy zombatnak de élte-
ték Es newekedék olaz orzagban az ew atyawal Trybwnws newe
wytezel, Es ez zenth marton wytezkedék az Constantynws newew
Es ywlyanws newew czazaroknak alatta de maga nem akarattya-
15 wal Merth mynd kyfdelegetwl fogwan yftenneek walaztoth wala,
Es mykort wona tyzenketh eztendews ew zywleyenek akarattyok
nekwl, el fwta az zentheghazhoz, Es kere hog megh hywelneyek Es
legotthan kyetlemben menth wolna aaz | ew testenék ew betegsege
elene nem alloth wolna de mykor az czazarok megh tekéllettek
20 wolna hogy az megh wénhenth wytézekérth yffyak wytézked-
néneek es ez zenth marton mykoron wolna tyzen ewth eztendey
es wytezkedny kezeryttetneyek ew csak egy zolgayawal megh kyn-
nek zenth marton gyakorta zolgalth Es fokzewr Sarwyath lee
wonta Es megh terewlte Es megh tyzttytota Es nemynemw tely
25 ydewn, ambyana new warrafnak kapwyan menwén, egy mezytte-
len zegén eleyben ywwe Es az zegen senkytl alamyfnat nem
weth wolna, Es zenth marton az zegénth meg erthe hogy ewneky

marath Es tartatot, wéwé ew tewréth Es ew palaftyat wele
megh ozta, Es az ky megh marada magath be fedezé, Es az mas
eyel lata cryftwth az palastal az melyeth az zegennek addoth
wala lata be fedezny, Es halla ewteth az ewlette aallo angyalak-
nak ygyen mondany, Meg marton wagyon fel kereztyen, Es ez 5
rhwawal engemeth be ffedezeth azerth ez zentfeges fyrfiw ez-
zenth marton kewellegben nem eswén, de czak yftenek ew yoza-
gath esmére Es mykent mykorth wolth tyzen nyolcz eztendey
magath megh kerezteltete, Es az wtan az ew atyaaerth yol leheth
ez wyllagnak ellene mondoth wolna meghées keth eztendeygh 10
wytézkedek azon kewzben az poganak az olazokra kezdenek
tewrny es az ywl||Lyanws czazar az wytezeknek foldoth kezde 344
oztany, Es ez zenth marton nem akara towaba wytezkedny Es az
foldoth nem akara fel wenny hanem monda az Chazarnak, en
wagyok Cryftwnak wyteze nekem nem ylyk wyaskodnom, Es 15
megh Haraghwek az ywlyanws Chazar monda hogy nem az zer-
zetnek okaerth, de az rea yewendew hadnak ew felelmeyerth az
wytezlegeth megh hadnaya Es zenth martton felelem nekwl felele
mondwan Ha az en restfegemnek Es felelmemnek yratatyk Es
nem hytemnek holnap az fereghnek eleyben fegywer nekwl allok 20
Es yftennek neweben Es zenth kereztnek yegyewel be fedeezwen
nem payffal awagy ysfakal az ellenfegnek ew feregeben bee mégyek
batron Es az Chazaar hagna hogy ewryzek Es az ellenfegnek
eleyben fegywernekkwl wettetnek de az mafod napon az ellenfegek
leweleth kwldenek Es magokath myndenestwl az ywlyanws Cha- 25
zarnak alayaa Haytak azerth nynczen ketfegh ebewl hogy ez
zenth marthonnak ew erdemebewl lewth ez yly gyezedelewm wer
nekwl Es annak wtanna el hagnan az wytezlegeth mene az zenth
yllarywfhöz ky wala wyktanyenfys neww warofnak pwspeke Es ő
tewle akolytta zereztetek Es kezeryttetek ew almaban wr yftentwl 30
hogy mygh poganak lenenek ew zwley meg latogatnalja El mene
es monda az zenth marton ew reaya yewende ellenfegeketh kyketh
kellene zenwedny Merth az hawafban ha menne tewrtének az tol-
wayok kewzyben esny Mykoron egyk fel hwzoth wolna ew feye
feleth egy zekerscheth Es az zent marton zenwede az tolway keze- 35
nek ew werefeth es az wtan ew kezeyth hatra megh kewtewzek Es
adatek egyebeknek ewryznye Es az tolway felele hogy ha felne
awagy felth wolna Es felele zenth marton hogy nem wolth Soha

oly bator mynth akoron merth twdnaya yftennek ew yrgalmaffa-
 gath yewendew kefeertetekben Es kezde predycalny az zenth
 marton az tolwaynak Es azth kereztyen hytre fordyttha Es az tol-
 wayth az zenth marton yo wtra hoza Es annak wtanna az tolway dy-
 5 czeretes eleteth hordoza Es mykoron az zenth marton el hallata
 wolna az medyolanws newew waraflth egy ewrdegh embery zemely-
 ben eleyben yewe Es megh kerde howa ygyeekenezek kynek felele
 wala howwa ewteth az wr yften hynaya oda ygyekezyk Es felele az
 ewrdewgh [mynden] wala howa menendez az ewrdegh myn-
 10 denkor ellenkedyk Es mykor az zenth marton felelth wolna neky
 Monda wr ennekem segeedsegem nem felek myth tegyeen nekem
 ember Es legottan aaz ewrdegh el mwlek Es ezenkeppen az zenth
 345 marton ő anyath || Megh fordytta de az atya wgyan tewelgeflben
 marada Es mykoron az aryana newe hwth mynd ez wylagoth
 15 megh ferteztetneye es chak myndenestwl fogwan zenth marton
 ewn maga ellene allana nylwan weretete Es az waraflbol ky wet-
 thetek Es megh tere medyolanws newew waraflban Es oth rakatta
 egy monoftorth de maga az arianwflnak ew tanytwanytwl ky wet-
 tetek Es az gamarya newew zygetben chak egy papal menne hol az
 20 elebron new fywnek ew magwath egyebek kewzzewth tyztelwen
 ezy wala es megh erze kewzel walo halalath De ő wezedelmeth Es
 Serelmeth el tawoztata ew ymadfagnak yozagawal Es annak
 wtanna megh halla az zenth marton hogy az yllaryws new pwlpek
 az zamkywettelerewl ky terth wolna eleybe menne Es az pyctarom
 25 new warofohoz kezel Monoftorth zerzee hol megh holth wala egy
 ember az monoftortwl egy kewesse el thawozek lele ewteth megh
 halwan wgyan kerezteletlen melyet ew Cellayaban be wyn Es az
 halothnak ew testen magath el teryeztwen Es ewteth ewn ymad-
 fagawal fel tamazta Es azon ember zokta wala Mondany hogy
 30 mykort megh holt wolna ees fetetseghnek helyere walaztatok
 wolnaa annak wtanna hozatoth wolna keth angyaltwl az ygaz
 byro eleyben Es mondatek hogy ez wolna kyerth az zenth marton
 ymadna Es paranczoltatek hogy megh | Wytettetneyek Es zent
 Martonnak elewenen adatnekek Es annak abbanwflth ky-megh
 35 akasztotta wala magath megh elewenytte Es annak wtanna myk-
 korth az Twronyca new warafl pwlpek nekwl wolna Es ew akar-
 yanak ellene pwlpekke tennekek Es az pwlpekek kezwl egy kyk
 oda gywltenek wala zenth martonnak ellene al wala azerth hogy

wala ew eltezetyben zernyw Es orchayaban Es zemelyeeben wtala-
 tos ky pwspeekew kewzewl yelefwl wala egy kynek newe wala
 defenfor De mykor oth nem wolna egy olwafw ees hogy ky olwafna
 wewe egyk az foltarth az az foltar kenyweth es elfew pfalmoft
 mellyeth lele el olwafa holoth wala ez wers kwfded gyermekeknek
 Es czewcz zopoknak zayabol tewkelled megh yften te dyczczere-
 tedeth hogy tewre ellenfegedeth Es defenfor es azonkeppen az de-
 fenfor newew pyspek myndennektwl megh wtaltatek Es ezen keppen
 az zenth marton nem zemwedhetneye az nepnek fokfaggath az wa-
 rofnak kywle keth melfewlden zerze egy monoftorth holoth nyolch-
 wan tanythwanywal ele nagy zenwedeteffegwel mert oth fenky borth
 nem esmerth hanem kyth betegfegh kezerytet oth az lagyob ewlte-
 zeth bwn wala Es azok kewzewl fok warofok pwspekeketh walaztnak
 wala es nemykör egy haloth martyrnak newewel tyzteltetetyk wala
 Es zenth martonnak eleterewl ees erdemerewl fohol femmy neem || 15.
 Leletyk wala egy nemynemew napon alla az koporfonak felyre 346
 Es ymada yftenth Hogy megh yelenteneye hogy mynemw erdeme
 wolna az halotnak Es Zenth marton fordwla bal kez fele Es lata
 egy fewtetfeges arnyekot allany kynek paranczola zent marton Es
 az fekethe arnyek monda magath lenny tolwaynak Es byneyerth 20
 agyon wereteth wolnaa Es legottan zenth marton az olthtarth el
 tewrete Es olwastathyk az zenth Sewerwfnak Es zenth Galnak ew
 eleteben kyk woltanak az zenth martonnak ew thanytwany holoth
 fokak wannaak be tellyefwlwen zenth martonrol kyketh Sewerws
 az zenth marton eletyben el hagyoth wolt merth zenth marton 25
 egy wdewben nemynemw zwkflegeerth mennee az walentynyanws
 new Chazarhhoz de az Chazar twda hogy zent Marton akarna
 tewle kerny melyeth ew nem akarna adny Es az Chazar az ew
 palotayanak aytayath mynd be tetete ez zent Marton egyzer
 yllente ees ottan eel mene ew magath be wona zywr rwhaban Es 30
 hamwal meg hynte magath Es egy ezten napygh etlen ytlan zem-
 wede annak wthanna az angyal yntefenek myatta yewe az palo-
 tahoz Es Senky ew ellene nem aluan mynd aaz Chazaryk be mene
 kyth lata az czazar hogy eleyben yewne meg haragwek hogy ew
 [hogy] hozzya boczattak wolna Es ellene nem akara fel kelny mynd 35
 adyk mygh | Az kyraly zeketh tywz be fedezneye Es az Chazar-
 nak az al feleth tywz megh gyoytanaya Thahat az zenth Marton
 monda azth gezteteth lenny hatalmmal Es az Chazar ewteth megh

ewlele Es ewneky mynek elewthte kerneye az zenth Marton myn-
 deneketh engede de az zenth marton nem wewe Es wgyan oth az
 zenth Sewerwfnak ew leegyendayaban olwastatyk mykepen az
 harmad halottath fel tamasztotta Mykorth egy yffyw megh holt
 5 wolna Es az yffyw megh holt wolna Es yfywnnak az annya zenth
 martonth nagy fyralmas keny hwllathafal kerneye az ew fyanak
 fel tamadafaerth Es az zenth marton az mezewnek kezepette
 holot wala poganoknak zamlalhatatlan fokfaga terdre efek Es
 ymada es az gyermek myndennek latwan fel kele Es az latwan
 10 mynd az fok poganok zent hytre fordwllanak Es az zent marton-
 naak engedenek mynd erzenekfegnelkwl walok Ees nem csak elen-
 dek Es oktalan alatok Es erzenekfeg nekwl walok mykenth twz
 mert ew egy zenth egyhazban tywzeth tewen Es haz wala az zenth
 egyhazhoz Es az zen fwan az hazra kezde zel mennye Es az zenth
 15 marton fel haga az haznak heyara Es eleyben alla az reayaa ye-
 wendew langnak Es legothtan az langh az zelnek elene megh
 kezde terny wgy hogy lathtatyk wala ew kewzettwk neemy-
 347 nemw wyadal Es leg ottan || Az zen megh zwnek es megh
 alwek Es megh az zenth Sewerwfnak ew legyendayaban olwasta-
 20 tyk hogy egy hayo el kezdennee fyledny Es az hayos kezde
 ywelteny Es monda martonnak ystene zabadoh megh mynketh Es
 legothtan nagy weztegfegeh Es bekefegeh lewn ezenkeppen nem
 csak elendö allatok Es engettenek ew neeky mykenth fa Merth
 egy nemynemw helyen el omloth wolna egy regy zenth egyhaz Es
 25 az poganoktwl zenteltettek wolna ewrdegnek egy fenyew ffa Es az
 zenth marton akarya wala le waghny Es az nepek ellene allanak
 es nem Hannayak le wagny az nepekkezzwl monda egyk ha az te
 ysthenedben byzodalmad wagyon tahat ym le wagywk Es effeek
 reyad hog ha weled wagyon yften mykeenth mondod Tahat te
 30 megh menewl twle Es hagyta le wagnyok Es az mely fele efneyek
 ewteth megh kewtek Es hogy rea kezdeh wolna efny zenth ke-
 reztnek yegyet reayya wete Es az fa mas fele tere Es az nepek
 kyk walanak az batorb Helyen meg nyoma ewketh az ffa mely
 czoda latwan az zent hytre fordwllanak Es ew neky fokzor enget-
 35 tenek az oktalan allatok Es mykenth olwastatyk az zenth Sewe-
 rwfnak kenyweben hogy mykorth latta wolna zent marton hogy
 az ebek wzenek egy nywlath Es paranczola az ebeknek hogy ne
 wznneyek Es legottan megh allanak wgy hogy ha mynd megh

keteztek volna ew laboknak nyomafaban Es olwastatyk hogy egy
 kegyo wz|Na egy folyo wyzen Es zenth marton monda az kegyo-
 nak yftennek neweben paranczolok neked tery megh Es legottan
 az zenth martonnak bezedere megh tekereedek Es az mas partra
 mene Es fohazkodek zent marton monda az kegyonak az kegyok 5
 engemeth halgatnak De emberek nem halgatnak Es egyzer az
 zenth Martonnak ew tanytwanyara wgatna egy eb Es az tanyt-
 wany meg terwen Es monda martonnak neweben paranczolok ne
 mary megh Es legottan az eb megh alla wgy hogy ha az ew nyel-
 wet ky metettek volna Es ez zent marton wala nagy alazatoffagw 10
 mert egy poklofth ky wala myndeneeknek wlatatos paryfban lele
 elewl Es megh czokola Es megh alda Es legottan megh tyztwla
 Es ew lakozyk wala tytok helyeken Es ewteth Senky az zent egy-
 hazban ew pwipeky zekyben wlny nem latta ewteth de myndenkor
 egy parazth zekeben Es az zenth Marton walla nagy meltosagos 15
 mert egyenlenek hywattatek az apostolokal Es az wala az zent
 leleknek malyaztyaerth ky ew reya zolloth wala twzneke kepeben
 mykeppen az apastalokra Es azerth ewteth az apostolok gyakorta
 latogattak mykkepen tarlokath Merth olwastatyk az zenth Sewe-
 rwnak eew kenyweben hogy egy ydewben mykkor zenth marton 20
 ew maga wlné az Cellaban Es zenth Sewerws Es zenth Gal az ew
 tanythwany az aytonak kywle warnayyak Es hertelen czodalatos-
 felelemmel kernykeztetenek Es ha||Lanak tebbeketh egy bezel- 348
 leny az kamaraben Es kyrewl towaba az zenth martonth megh
 kerdek Es zenth marton felele megh mondom tynektek de kerlek 25
 hogy senkynek megh ne mongyathok zenth annos Es zenth Tekla
 Es marya yewttenek wala hozam nem csak ez napon de gyakorta
 ew twlewk latogatta m|tam Es zenth petertewl Es zenth palhtwl Es
 ez zenth marton wala nag ygaffagos hogy mykor ez zenth marton
 az maxynws czazartwl hywattatoth volna Es zent martonnak 30
 myndennel elewb hozatatoth volna ynnya Es myndeneek waryak
 wala hogy wtanna adnaya az czazarnak es nem ada hannem ada
 az papnak aleyta hogy senky ew wtanna nem volna meltosb
 mynth az pap ky ynneyek ew wtanna Es meltatlannak ytele az
 kyralth Es az kyralnak rokoryth Es ez zenth marton wala nagy 35
 bekefeges hogy gyakortha az deakoktwl megh bantatyk wala de
 azerth ewketh zerelmebewl el nem tawoztattya wala Es soha ewtet
 haragwtta senky nem latta Es senky ewtet newetthe nem latta Es

foha ew zwweben egyeb hanem csak kegyelmefeghi Soha ew zaya-
 ban egyeb csak cryftws csak bekefezh csak yrghalmaffak wala Es
 olwafatyk az zenth Sewerwfnak ew kenyweben hogy egy hozyw
 palaftha egy zamarnak hatan menne Es eleyben ywwenek legot-
 5 tan lohatton az wytezek Es a wytezeknek | Ew lowok megh yed-
 wen Es mynd az feldre hanyak az wythezeketh Es az zent mar-
 tonth meg fogak Es nyakon ygen wereek Es az zenth marton
 csak hatath haytya wala de azok annal ynkkab haragwznak wala
 azert hog alytyak wala hogy az ew ekthelen werefegeth yngyen
 10 nem erzeneye Es az wytezeknek ew lowok oly ygen weztez alnak
 wala hog ha mynd az feldhez zegezetteneke wolna Es Semmy-
 nemw oftorozaffal el-nem yndwlhatnak wala mynd adegh mygh
 az zent martonhoz terenek Es az ew byneket mellyet twdatlan az
 zenth marton ellen tettenek wala megh gyonnak Es ez zent mar-
 15 ton nekyk m boczanatoth ada Es ez lowak az ew yarafokban el
 menenek Es ez zent marton wala ew ymadlagaban ygen zenetlen
 mert Sohaa egy ora fem mwltth hogy ew ymadlagaban awagy
 lechke olwafafba nem foglalta wolna maggat Es ez zent marton
 wala ewn benne ygen kemeny mykent mongya az zenth Sewerws
 20 hogy mykoron egy ydewben menth wolna az ew tartomanyaban
 Es az papok ew neky wettenek wala zalmaban ygen nagy aggyath
 Es azth zent marton megh wtalwan hogy egyebkor nem zokta
 wolna az lagyfagoth aaz fewldre csak egy zywr zoknyaban le fek-
 wek Es az nepek harragra zereztteneke Es az zalmath ew twle
 349 el hanyak Es zent marton csak tyzta feldewn le fekweek || Fekweek
 az palafth kyn az zent marton fekzyk wala twz myat megh ger-
 yede Es zent marthon fel ferkene Es ky akara menny de nem
 mehete Es az twztl meg tartatek hogy az ew rwhaya mynd egny
 kezde Es az zenth marthton az ew zokot ymaczagara there Es
 30 zent kereztnek yegyewwel megh kernykezek Es az twzneek ew
 kezepette ferelem nekwl meg marada Es az langath erze mykent
 harmatot Es az baratok oda fwtnak Es az zent Martonth kyt
 alytnak wala twzneek myatta meg emeztettet lenny az langnak
 kewzwle ferelemnekwl ky Hozak Es ez zent marton wala ygen
 35 banatos azokal az kyk wetkeznék wala bynek myatta mert egy
 ydewben az ewrdegh zent martonth megh fegyelmenezne ye mond-
 wan myre hogy te azokat kyk egyzer wannak-karhozatnak wthan
 penytenciara hozod Es felele zenth marton mondwan O thee gyar-

lofagos ha te meg zwnnel ez embereknek kezeryttfektwl Es az te tetemenyedeth meg gyonnad Es en wr yftenben byzwan Cryftwnak ew yrgalmaffagat ygernem Es ez zent Marton wala ygen nag kegyelmes zegenyekhez Es olwastatyk hogy zent marton eegy ynnepnap menne az zent eghazhoz Es egy zegen ky wala mezey-⁵ telen kewety wala ewteth Es zent marton egy tytok helyen ő zoknyayat neeky ada Es legotan le ywltete Es mykoron az espereftwl yntetneyek hogy menne az myfenek zolgalatyara Es zenth | Marton felele ew rola hogy nem mehetne mygh nem az zegennek rwhat venne Es az espereftth nem erte mert kywel rayta az Capa¹⁰ wala ygyenes Es belewl nem latya wala hogy wolna mezyttelen Es az zegennyel nem gondola Es zent marten egyebet nem zola hanem monda az zegen rwhanekwl ne lenne Es az espereft kezeryttetek az wafara mennye Es oth wen egy zakadozot Es rewyd zoknyat Es zenth martonnak laba elewt le wete mellyeth zent¹⁵ marton tytok helyen reaya wewe melynek az wya eer wala Chak kenywkygh Es az hozza czak terdyg ez keppen hogy az myfeth zolgalnaya mynt egh twzes globys az ew feye felet yelenek Es wgyan ottan lokaktwl lattatek Es mykeppen ez beleth yanw new mester monda hogy mykor az myfen az ew kezet mykent zokas²⁰ yftenhez fel emelyee Es az manykanak ew wya az karyarol le czwza merth az ew keze nem wala ygen temerdek Es yghgen hwfos Es az megh mondoth kws zoknyanak wya nem er wala az kenyekenel towab Es az ew karyay wgyan mezyttelen maradanak Es legottan nagy czodalatos kepen az angyaloktwl hozattanak²⁵ aranyas nyagba wetewth Es gengefek Es az ew karyayt be fedezek Es egy wdewben lata egy megh nyret ywhot Es monda eez az ewangelyomnak ew paranczolattyath be tewltette merth wot ket zoknyaya Es bewelkedet egykel Es atta annak az kyneek || Nem³⁰ wolph Es ezenkeppen nekkwnk Es kel tennwnk Es ez zent marton³⁰ wala nagy hatalmas ewrdewget el wzny Es el tawoztatny merth gyakorta az ewrdewgeket emberekbewl ky wzte merth olwastatyk az megh mondoth zent Sewerwfnak ew kenywebeen hogy egy Tehen fwttatneyek aaz ewrdegtwl Es myndenwt nagyon kyetlenkedneyek Es Sokakat atal eklelne Es zent marton fele Es az ew tarfagy fele³⁵ nagy haragal fwta Es az zent marton kezeth fel emele Es paranczola neky hogy meg allana Es az tehen yndwlatlan meg alla Es lata zent Marton az ew hatan ywlnye egy ewrdegeth melyeth zenth

marton meg fegywen Es mondda Tawozyal el az baromrol Es
 zwnnyel meg az artatlan lelkeft fwttatnod Es legottan el tawozek
 Es az Tehen le efek az zenth Martonnak ew laba elewth Es zent
 martonnak paranczolattyara nagy zylydfegel mene az Czorda
 5 kewzyben Es ez zent marthon wala ewtet zeretekhez ygen yo ef
 egy napon az ewrdeg neky yelennek egy ewltezet kyal keppeen
 kynek feyeben wala korona Es labayban aranyas nadrag Es wygh
 orchawal hogy mykoron mynd ketten nagy ydeygh wezteglettek
 wolna felele az ewrdewg es monda esmery megh engemeth marton
 10 kyt tyztelz en wagyok Cryftws ky zallando wagyok az fewldre Es
 annak elewte megh akartam neked yelennem Es | Zent marton
 meg es nagyon czodalkodwan halgatna Es meg felele az ewrdeg
 mondwan marton myre ketelkedel hynnel en nekem merth en
 wagyok Cryftws Es az zent Marton zenth lelektwl meg tanwla-
 15 tek Es megh esmere Es monda Wr yesus Cryftws nem mondottag
 ywny barfon rwhaban ewltezwen es felewl koronaban en Cryftwft
 yewny egyeb zemelyben nem hyzem hanem hogy meg kenzatoth
 Es az ewt mely Sebeyt elewee wetwen Es ez zozatra az ewrdeg
 el mwlek Es mynd az Cellat nag bewzel be tewlte melyet az ba-
 20 rattoknak Es meg yelente Es azon kezbe latogata az ew tartoma-
 nyat kynek wala newe Descenfeen hogy haborwfagot le zallythana
 Es menwen lata az wyzben madarakat kyknek Newek karrakatona
 ellenkedeket az halaknak Es mynden halakat megh fogwan Es
 monda az erdewgy myw ellenkednek oktalanoknak Es twdatla-
 25 nokat meg fognak Es megh fogtakath meg maarnak Es Zenth
 Marton paranczola nekyk hogy el hannayak az wyz zynt Es men-
 nenek pwzta kyetlenekben Es legottan el mienenek hegyekre Es
 erdewkre Es azon Pwlspekfeznek tartomanyaban wala menyeth
 lakoze el ew testenek ereyeben megh kezde fogny Es az ew
 30 tanytwanynak yelente magat meg halny Tahat mynd syrwan
 351 mondanaak myre my zerelmes atyank eel || Hacz awagh mwn-
 keth eel pwztnly hacz merth az ragadozo farkafok el pwztyth-
 tyak az te Czordaydat Es az zent marton az ew fyralmokra ew es
 fyralomra remwle Es syrwa ymada wram yften ha az te nepednek
 35 zwkfeges wagyok megh nem wonzom az en mwnkaymmath de
 legyen az te zent akarratod Es ezenkeppen walamygh hydegfeg-
 nek fogafatwl Es az ew tanytwanytwl kertetyk walaa hogy az ew
 agyaban hol az zywr rwhaban fekzyk wala walamy zalmat wetne-

nek Es ew felele nem fyaym kereztyennek Czak zywr rwhaban
kel meg halnya en ha egyeb peldat tynektek hanek en magam
bwnhednem de ew zemeyt Es kezeyt menorzagba fel emelte Es az
ew meg gezhettetlen lelket az ymadlagtwl megh nem zentety wala
Es hog myndenkor archel fel fekzyk wala Es az papoktwl kerte-⁵
tyk wala hogy az ew oldalara fekeneyek Es monda yo atyam fyai
hagyatok engemeth yonkab neznem menyorzagra hogy nem feldre
hogy az en lelkem yftenhez egyefwltefek Es ezek mondwan lata
ewrdegeket ot yelen lenny Es felele myt allaz yt te werben telhe-
tetlen bestya Semyth en bennem nem lelcz abrahamnak ew ewle¹⁰
wezen engemeth Es ez bezedben Es yften zwletesenek wtanna
negyzaz Es negywen hat eztendewbe lelket | Wr yftennek megh
adaa Es elefenek eeztendeye nyolczwan egy eztendew Es az ew
orchaya mykent megh dyczewlth fenlek Es wgyan ottan angya-
loknak kary hallatek Sokaktwl eneeckelny Es az ew halalara gyw-¹⁵
lenek mynd az pyktanyabelyek el Twronyka waros belyek Es ot
nagy wetekedes lewn merth Mondnak wala az Pyktanyabelyek
myenk ez barath Es Twronyabol walok Mondnak wala mynekwnk
adatoth yfthentwl ez nemes aldozath Es efelykort az Pyktanya-
belyek mynd el alwanak Es ez kepen az Twrronyabelyek az ablak-²⁰
rol ky wewek Es hayoban wewek Es nag eremmel Twronykaban
wywek Es zent Sewerws ky wala kolonyany pwspek mykorth egy
wafarnap napon weternyenek wtanna ew zokafa zerenth keere-
winye az Cynteremeth Es azon oraban melyben zent marton ky
mwlek halla angyalokkat eneeckelny az egben Es oda hywan egy²⁵
fel papyat Es kerde ha walamyt hallana Es zent Sewerws ymada
ew erte Es halla nemynemw zozatoth az egben Es monda zenth
Sewerws az wram zent marthon az ky kymwlth ez wylagbol Es
masfth az angyalok ewteth wyzik menyorzagban de es az ewrde-
gek ot woltanak kyk ewteth megh akartak wolna tartany Es Sem-³⁰
myth eweket ew || Benne nem leltenek nagy zegyenwlwen el fwta-³⁵²
nak Es aaz megh mondot fel pap ez bezedeket Es ez orat megh
yegyze Es zenth martont az ydewben el mwlny esmere Es az zent
Sewerws newew barat ky az ew eletet megh yrtá hogy az weter-
nyenek wtanna mykort el zwynyadoth wolna mykent ewn maga-³⁵
byzonfaagot tezen rola zent Marton feyer rwhaban ewltezwen Es
eew orchaya tettetyk wala mykent tywz neky yelenek Es ez kenyw-
weth melyet az zent Seweros yrt wala az ew eletewrel ew yob

kezeben tartwan Es ew megh aldafanak wtanna latnaya etet
 menyorzagban menny Es hogy ő wele kewanna fel menny azonba
 fel ferkene Es annak wtanna kewetek ywenek Es az eyel halla
 zent Martont ky mwlt lenny Es azon nap zent ambrws ky wala
 5 medyolan new warosfnak ew Pylpeke myfet zolgal wala Es az
 oltaron az epyftola kewzewth Es Profetia kewzewt el zwnynyada
 Es ewteth Senky feel nem mery wala kelteny Es az fel pap ew
 aldomafa nekwl nem mery wala az epyftolath el mondany Es ket
 ora awagy harom ora el mwlt wolna awagy el mwltwan ewtet fel
 10 kewlték Es mondanak ymmar aaz myfenek ydeye el mwlt Es az
 nep faradwa war teged Paranczoly hogy az fel pap monga el az
 Epyftolat Es felele zenth | Ambrws pwlpek mondwan ne akarya-
 tok megh haborodnotok Mert my atyank fya aaz marton ky mwlt
 ez wylagbol wr yftennek Es az halotnak myfeth zolgalek de az
 15 wtolfo oraciot hogy myert fel kewltetek megh nem wegezhethem
 Es azok az orat Es napyat meg yegyzek es lelek zent martont ky
 mwlt lenny wr yftenhez Es az zent Martonnak ew kapayat my-
 kent mongya bewlez new yanos mester zoktak az Franciai kyra-
 lyok hadban wyfelny Es az ew halalanak wtana hatwan negy
 20 eztendeygh mykor Perpetwus az ew newebe walo zent egyhazat
 megh eregbyttette wolna Es ew beleye az zent martonnak ew zenth
 testet akarnaya bele hoznya Es egyzer Es ketzer Es harmadzor
 zerkezenek beytekhez Es wygyazafokhoz De az ew koporfoyath
 yngyen csak megh sem yndoythhatak Es akarnayak ymmar el
 25 hadny egy ygen zep wen ember nekyk ylenek ees monda mynd
 addek kefteke nem lagyatoke zent Martont hogy tetekeket Segyt ha
 alaya wetytek tw kezetekeket Es [az] ew welek kezet alaya wete Es
 nagy hamarlagwal fel emelek Es az helyre az hol mast tyztelte-
 tyk helyheztetek Es annak wtanna az wen ember Soha tewbbe
 30 nem ylenek Es mondatyk hogy az wdewben walannak ket tars
 353 kynek egyk wala || Vak Es az masyk bennaa hogy az keze laba
 mynd egyben ragattak wala Es az wak wyfely wala ewtet Es az
 benna wtat mwtat wala neky Es ez keppen kwdwlwan fok penzt
 lelnek wala Es halyak wala hogy az zent Martonnak testenel nagy
 35 fok betegék wygaznak wala meg Es hogy az zent egyhaztwl az
 zent martonnak ew zent testeth nagy proeessyowal wyzyk wala Es
 az zegenyek felnye kezdeneek Es az haztwl az melnel laknak wala
 ne wytetneyek Es ewk ne talantal megh wygaznanak merth nem

akarnak wala egeffeeget kewetny hogy el ne weznee az ew kerefe-
 tyk azerth az zeghenyek az wchabol el az mas wehaban fwtnak
 melyken nem alytyak wala hogy az zent Marttonnak ew teste
 wytetneyek Es hogy el fwtnak az zent martonak ew zent teste
 eleyben akaratyok nekw kerwlenek Es hogy yften Sok yozagot ad 5
 keteleneknek awagy nem akaroknak mynd. kewtenek ew akarath-
 tyoknak ellene legottan megh wygazanak yollehet ewk azrol ygen
 bankodanak Es az zenth ambrws az zent Martonrol wgy mond
 zent marton az thewelgefnek ew templomat el tere Es az kegyef-
 fegnek ew zazloyat fel emele Es halottakath tamazta Es ewrdeg- 10
 nek myathta megh fogot testekbowl ewrdegeketh ky wze Es
 kweemb | Kweemb halara walo betegfeget ydweffegnek orwoffa-
 gawal megh wygazta mely zent Marton oly tekellefnek leletek
 hogy Crystwt fedezte wolna az zegennek kepeben Es az rwhaban
 melyet az zegenek adot wala ez wylagnak wrath benne esmere Oh 15
 bodogh bewfegh melyet yftenfegh mywelkedyk Oh az palaftnak
 ew dyczefeges oztafa ky kyralt Es wyttezt fedeze O aleytatlan
 ayandok mely erdemle yftenfegeth rwhazny meltan wram yefws
 ez te zent Confessorodnak attad az ywtalmat meltoly az ewket
 ywldezewknek ew keferwfeges martyromfagokat Es kennyokat 20
 nem feelte My lezen az eghgez testnek ew aldozattyærth yewen-
 dew ky az rwhanak kwfded woltaert erdemle wr yften rwhazny.
 Es latny Es ez keppen ew neky kenyergeknek addot orwoffagot
 kenyerfeleben nemelyeket hogy nemelyeket latafokban meg wy-
 gasztot melyet meltoltafon nekwnk athtya fyw Es zenth lelek amen 25

dwczewfeges zenth floryan elete kezdetyk ym mar
mykeppen zenwede martyromlagot az megh fezwlt
yefws cryftwnak zerelmeerth 1et

Dwczewfeges Zenth floryan kenya mykor dyoclecianws Es
354 maxymyanws || Chazarok ydeyeben lewn kereztyeneknek habo-
rwlagok mykorron kwlemb kwlemb wyaskodafokal wywan kerez-
tyenek ayttatos elmewel wr yefwlt kenth zenwednek wala hogy
cryftws ygeretyben rezelek lenneneek Mykoron el ywt wolna
azzert az zentfegh tewreð feyedelmeknek ew paranczolattyok No-
10 rytws repenfysbe aqwylynnws feyedelemfegben yewe aaz feyede-
lem Lawrycws neweew warban Es kezde hertelen kerrefny az
kereztyeneket Es megh foganak az zentekben negwennel nem ke-
wefebet kyk Soka wywan kwlemb kwlemb kennokal gyetretwen
Temlechben wetetenek kyknek walafara zent floryan eremben
15 lewn halwan kedeg yleneket lenny Lawrycwsban monda ewt wy-
nek alkozyk ennekem Lawrycwsban mennem Es ot Cryftws ne-
weert kwlemb kwlemb kenokat zenwednem my kedeg ywtho
wolna oda Es az ew wytheez tarfyhoz ywtot wolna kykwel az elewt
wytezkedet wolna hogy halla twlewkw hogy kereztyenek balwanyok-
20 nak aldozattyara kereftetnemek monda nekyk myt kerefttek egye-
bet mastan en ees [kezt] kereztyen wagyok eregyetek Es yzennye-
tek meg az feyeddelemnek hogy yt wagyok aquilynws feyedelem
azert halwan ew rola hozya hywata Es par[ranczola az yfteneknek
aldozny kyt tenny mykor ewtet nem keteleneythette wolna pa-
25 ranczola ewtet dorongokal werny es ez zerent weretwen meg es
hywen marada Tahat az feyedelem paranczola ew lapochkait
elews wafakal wakartatny Es egybe zoryttatny kyt bodog floryan
mynd eremmel fogadaa Es dwczewlytte ystent Tahat az alnokla-
gos Chazar mykor magat gyezetnek latnaya parranczola ewtet

wynny anenfys wyzehez Es az hydrol ala wetny bodogh floryan
tedegh az halal Sentenciaya rea adwan erelwen Es wygadwan
megygyen wala az halara mert eerek eletre kywldetnek hyzy wala
magat Es ew nyakaraa egy nagy kew ketwen egy kegyetlen yffyw
ewtet az hydrol az folyo wyzben wete Es ottan anak zeemey ky
repedenek az ffolyo wyz kedeg fogadwan Cryftwnak zolgayat el
amwla es haby fel emelwen egy magafab helre az ew tetet ky
wete Tahat yften paranczolattya myat el yewen egy kefelyw
otalmaza wala ewtet zarnyay ky teryezthwen az wtan bodog
floryan megh ylenek egy yfteny aytatos azzonnak Es megh¹⁰
monda neky mely helyen temettek ewteth az feldben az azzon
tedegh ez latafon meg yede Ottan be foga ew barmayt Es az wyz-
heez || Mene Es az paganoknaak felelmeert ewtet az gyakorba³⁵⁵
tagara az wtan wywe ewtet az helyre hol el temete ky fogwan
kedeg az barmokat Es az azzon ymatkozok yftennek rezketwen¹⁵
hogy zegenfegenek Segyttene Es ottan azon helyen bewfegef kwt
few ky folyamek Es megh kewnytwen az barmokat az wttan el
temete ewtet Es az helen leznek fok egeffegek Es kyk hytwel
keryk yrgalmassagot nernek yftennek nagy zentsege myat ky ew
wyaskodoyt koronazya Es martyromfagnak palmaya myat erek²⁰
eletre wyzy amen

Wrnak neweben yt ymmar el kezdetyk dwczewfe-
geszent adoryan martyromnak martyromfagarol
walo yraas ez kepen kezdetyk el ymar

Adoryan wr yftenek zeretew zenty martyromfagot zenwede
5 maxymyanos czazar myat ekepen mykoron ez felewl meg mondot
maxymyanws czazar nycomedia newew warofban balwanyoknak
aldoznnak az czazarnak paranczolatyabol myndenwt kereftethnek
wala az kereztyenek nemmelyek kerefyk wala az kereztyeneket
kentwl walo feltekben nemelyek penznek walo | ewrwltekben wgy
10 hogy zomzegya ő zomzegyat gazda hazabelyeket a kenra wonza
wala kyk kewzet ezek myat harman megh fogattatanak Es a ky-
ralknak eleyben wytethenek kyknek a kyral mondaa nem hallotta-
toke mynemw az kereztyeneknek ellene zerzetet kyknek wk mon-
danak hallottok de atte balgatagfagos paranczolatodat meg me-
15 wettewk azon az kyral ygen meg haragwek Es paranczola hogy
ewket nyers ynakal werneyek Es az ew zayokath kewekel werne-
yek Es meegh halgatwan myndenyknek mondasat ewket meg
wafasztatha Es az temlecben rekeztete kyknek alhatatoffagokat
zent addoryan ezeben wewen hogy az wytezek kezewt nagyob wala
20 Monda am megh tömlőzezewt zenteknek kezerytleek twtekét attw
yftentewkree hogy meg mongyatok ennekem hogy my legyen az
erdem melyet tw ez kenokért wartok erre az zentek felelenek hogy
zem nem latta Sem fwl nem hallotta Sem embernek zwweben
nem zallot myt az wr yften megh zerzewt az ew zereteynek ezt
25 halwan zenth adoryan kewzykben mene Es monda az wtanna wa-
356 loknak zamlalyatok engemetthees || Ezekhez mert en es kerez-
tyen wagyok hogy ezt hallotta wolna az czazar Es latnaya hogy
nem akarna aldozny az balwanyoknak Meg waffasztata ewtet Es
az temleczbe wettete annak wtanna az ew felesege natalya meg

hallaa hogy az ew wra meeg t mlechezet wolna Meg zakazta ew
 rwhayat Syrwan Es ohaytwan de mykoron meg twtta wolna nata-
 lya hogy az ew wrat cryftwnak hytyert temlecheztek wolna megh
 nagy eremmel az temlechben fwta Es az ew wranak wafayt Es  z
 tewb zenteknek wafayt meg czokolgattya walaa Mert ew es kerez-
 tyen wala De az haborfwnak okaert magat meg nem yelenty
 wala annak wtanna monda az ew wranak bodog wagy en
 wram adoryan mert megh lelted az kazdaglagokat kykket atte
 zwleyd el hattak kyk nekwl wyonnan wayodny kezdnek azok kyk
 maftan fokat byrnak Mykoron nem lezen az kerefkedefnek ydeye 10
 Sem az kewlczen wetelnek ydeye mykoron fenky malfth az kenbol
 meg nem zabadythattya sem az atya ew fyath Sem az anya  
 lea at Sem az zolga ew wrat Sem aaz zeretew barat   barattyath
 Sem az kazdagfagh ew wrat annak wtanna mykoron natalya yn-
 tette wolna az ew wrat arra hogy myndennemw ez wylagy dwczew-15
 feget meg wta na Es ew zwweben Myndenha menyegben ygyekez-
 nek monda neky zent adoryan ereggyeel hwgom mert ammy
 kenwallafwnknak ydeyen el hylak tegedet hogy laffad ammyw
 halalwnkat ezt meg mondwan natalya az ew wrat ayyanla az tewb
 zenteknek hog ewtet meg batoryttanayaak awagy meg byztatna-20
 yak Es ezt meg mondwan el hazahoz mene natalya, annak wtana
 Mykoron zent adoryan hallotta wolna az ew ken wallafoknak nap-
 yat el ywny, ayyandekot ada az ewryzewknek Es az zenteket kyk
 ew welee walanak kezeffegen hagy a Es  nnen maga el mene ha-
 zahoz Es natalyat el hywa, mykepen ew neky hyt zerent fogattha 25
 wala hogy az ew ken wallafanak ydeyen ot lenne, No mykoron
 ymmar zent adoryan haza menne lata ewtet egy zemely ky leg-
 ottan el fwta Es natalyanak meg yzene mondwan [de] adoryan el
 zabadwlth Es ymhol yw hogy ezt natalya hallotta wolna nem
 hywe mondwan de ky zabadyttotta    Wolna el ewtet az foghfag-357
 bol ne agya yften ennekem azt hogy ew az fogfagbol ky zaba-
 dw na Es az zentektewl el zakagy on, mykoron ezt mondanaya
 natalya yewe eg  ermek azon haztwl walo ky monda byzony
 ymhol yew wrram el boczattak ewtet, nathalya azt aleyta hogy az
 martyromfagtwl walo felteben fwtot wolna el ygen keferwen fira, 35
 Es mykoron latta wolna ewtet natalya fel kele hamar Es elewtte
 az aytot bezawarla Es Monda el tawozzek een twlem aky yftentwl
 el ef t Es ne tewrtenyek nekem zolny az zawal kywel ew wrat

meg tagatta annak wtanna ew rea tekente Mondwan O te yften-
 telen nyawalyas ky kezerytte tegedet meegh fogny ammyt el nem
 tekelhech ky walazta el az zentektwl awagy ky hytete el thegedet
 hogy ky ternel a bekefegnek gywlekezetytwl, mond meg en-
 5 nekem myre fwtotal el mynek elewtte az wyadal lenne Es mynek
 elette a kent latnad Mykepen febefytthetel meg az nylat el fem
 zalasztottak meg ym en czodalkozom wala ha ez yftentelen nem-
 zetbowl walaky yfteennek adatnek, O ennekkeem | Bodogtalannak
 Es nyawalyafnak myt tegyek ky zerkeztem ez gonoz nemzetbely-
 10 hez nem engedwen ennekem hogy egy orayg walo wdewben hy-
 wattatnam martyr felefelegenek De ynkab Mondatom hyte zeget
 felefelegenek egy kewefe lewn wygafagom de yme ymmar holttygh
 walo keferwfegem Es zegyenfegem wagyon, ezt halgatwan zent
 adoryan ygen meg ewrwle el czodalkodwan ez nemes zepfeges
 15 yfyw azzonyallatnak ew bezeeden kyt wõt wala hazaffaghra annak
 elewtte czak tyzennegy hcwal hogy honnat twdna ezenkeppen
 zolny Es eremeft halgatya wala az ew bezedeth zent adoryan
 Mert ebbowl geryedetefb lezen wala az martyromfagra de myko-
 ron latnaya ewtet, hogy ygen kefergene Monda neky nyfd meg
 20 nekem azzony natalia merth nem az martyromfag elewl fwtottam
 el ammynth thee aleytod de hog tegedet ammykeppen meg fogat-
 tam el hyyalak, natalya meg Sem hyzen wala neky Mondwan
 Laffatok mykeppen czalogath engemet ez hyte zeget, Es mykep-
 pen hazwdoz az mas ywdas fwffel te nyawalyas en thwlem Mert
 358 en Magamath || Megh ōlem hogy meg elegegyel ymmar, no my-
 koron kefnek natalia neky meg nytny Monda neky zent adoryan
 Syes nyfd meg merth el megyek Es towabba engemeth nem lach
 Es annak wttanna Syrz hogý engemet en wegezetemnek elewtte
 nem latal mert az zenteket hattham kezeflegen en erettem azert
 30 ha az zolgak kerefwen engemeth meg nem lelendnek az ew ken-
 nyokat az en kenommal egyetemben kezdyk zenwedny eezth Hal-
 wan natalya meg nyta az aytot Es egy mas elewt le efenek az
 fewldre annak wtanna egyetembe Mennenek az temleche, holot
 natalya heteed napygh az zenteknek Sebeyth nemes czolczal ke-
 35 nekety wala annak wtanna az zerzewth orara Es napra az czazar
 eleyben hozata kyk mykoron a kennaak myatta, nem yarhatna-
 naak wytetnek wala mynt barannyok kyket zent adoryan kezeyt
 batra mege ketezwen kewet wala, annak wtanna zent adoryan

eztewrwn wytetek az czazarnak eleyben, no mykoron wytetnek
 zent adoryan natalya ezenkezen zol wala ew neky Mondwan
 lassad en zereetew wram hogy meg ne retteegy mykoron a kent
 lathod mert kewes az ammyt malth | Zenwecz de az lezen nagy
 wygafag teneked hogy legothtan az zent angyaloktewl Es az zent⁵
 angyalokal kezdez erwendezned Mykoron zenth adoryan nem
 akarna aldozny nagy nehez werefeget zenwede ezt lata natalya Es
 nag eremmel el fwta az zentekhez kyk az temlechben walannak
 Mondwan: ym az en wram el kezdette az martyromfagot kyt my-
 koron az czazar yntene hogy az ew yftenyt ne karomlanaya ew¹⁶
 monda ha en azert gyetretem mert azokat kyk nem yffenek ka-
 romlom tahat mykeppen gyetretel te yewendewben ky az ygaz
 yftent meg karomlod Monda neky az czazar ez bezedre tegedet az
 czalardok tanyttottanak zent adoryan [ez] az ellen monda myre
 mondod ewket czalardoknak ha az ewrek eletnek wtara tanyttok,¹⁵
 ez halwan megent el fwta natalya Es az ew wranak feleletyt az
 zentekneek meg Monda nagy eremmeel annak wtanna az czazar
 negy eres emberekkel esmeg ygen werete Towaba mynd az keno-
 kat az kerdefeket ew wranak feleletyt az zent martyromoknak
 kyk az temlechben walanak legottan meg yelente no annera werek²⁰
 zent adoryant hogy az ew bely ky yw || Wala, ymmar annak³⁵⁹
 wtanna meg wafazak ewtet Es az teb zentekel megent az temlecz-
 ben wettetek zent adorian gyenge yfyw Es ygen zep abrazw wala
 Es hwzon nyolch eesztendős wala natalya tekyntwen az ew wrat
 hatra fekwen az nagy kennak Es a nagy taglafnak myatta Es feye²⁵
 ala tewe ew kezet Es Monda bodog wagy te en zerelmes wram ky
 melto lewl az zentek kezybeen zamlaltatnod bodog wagy the en
 zemem welaga Es en edees wram hog te zenwedeel. azerth ky te
 erted zenwede eregyel een edefem eregyel lassad annak dőczewfe-
 get kynek zerelmeyert ez kent zenweded Meg halla az czazar hogy³⁰
 Sok azzonyalla'ok zolgalnanak az zenteknek az teemlechben pa-
 ranczola hogy towaba be ne boczatnayak ewket Megh halla azt
 natalya hogy az azzon nepeket oda nem boczatnayak el wetete
 hayat Es fyrfyw rwhaban ewltezek Es wgy zoigal wala az zentek-
 nek az temleechben Es egyeb azzonyallatokkal Es ezt tetetywala³⁵
 yo pelda addafnak myatta annak wtanna kere natalia ew wrat
 hog mykoron az ewrek dőczewfegben lenne ymadna ew erte
 hog az wr yften ewtet ez wylagon meg eryzneye zepletelenfegbe

Es hamar ez wylagbol ky wennee ezt halwan az czazar hogy aaz |
 Azzonyallatok ekkepen töttek wolna hozata elew wafath kyn az
 kowaczok mywelnek mel wafon Myndenyknek labokat el teret-
 neye, Es ekkepen ewk meg halnanak fel wala zenth natalya hogy
 5 az ew wra egyeebeknek kennyá latwan megh rettenne de kere az
 dolgofokat kyk ezt zerzyk wala hogy aaz ew wran kezdenekel, no
 mykoron ymmar ew neky el meteltek wolna Es zarayt el teertek
 wolna, kere natalya az ew wrat hogy az ew kezeytes eel hadnaya
 metny, kywel az eew zent tarlafagahoz egyenlew lenne kyk tób
 10 kent zenwetteek wala ew nalanal, ez megh lewen zent adoryan
 el boczatha az ew lelket wr yftenheez aaz teb zentek Es kyk az
 wlewre tartyak waia labokat ekepen mynd wr yftenhez menenek,
 anak wtanna paranczola az czazar hogy az zenteknek ew testeket
 mynd meg egetneyek, natalya addegh ew wrának kezet az ew ke-
 15 beleben el reyte Mykoron ymmar az zenteknek testeketh az twz-
 ben wetnek, akara natalya es önnen magat az twzben wettetny,
 de hertelenfeghgel nagy harmat efek ky az twzet meg olta Es az
 zenteknek testeket bantas nekwl meg hagna az kereztyenek errel
 tanaczot tartanak Es az zent testeket constancynapolban wywek
 360 Myglen annya zenth || Eghaznak bekefege lenne hogy az wtan
 efmeg nagy tizteffeggel meg hoznayak e zentek zenwedenek mar-
 tyromfagot wrwnk yefwnak zwletefe wtan hwz heyán harom zaz
 eztendewben natalya kedegh marada hazaban Es zent adoryan-
 nak fel kezet meg tarta Maganak, mely kezet ew eletenek wygaz-
 25 talafara mynden koron tyztewffeggel feyeheez tezen wala ennek
 wtanna lata egy few tyz tarto awagy ado zedew, hogy natalya
 yghgen zep wolna Es ygen kaazdagh Es hogy ygen nemes wona
 az czazarnak akarattyabol tyzteffegbely azzonyokath kwlde ew
 hozza hogy ha hazafagra akaratos wolna kyknek natalya felele,
 30 ky nyerhethne ennekem hogy ilyen eembernek byrnam de maga
 kerek harom napi idöt hogy magamat hozza zerezhesem ezt mon-
 gya wala azert hogy el zaladhaffon annak wtanna ymada wr yftent
 hogy ewtet tyztan megh tartanaya ez megh lewen leg ottan el
 alwek yme hogy el alwt wolna egy az martyromok közzwl neky
 35 meg yeleenek Es ötet nagy edeffegel meg wygasztala paranczolwan
 ew nekky | Hogy az helre menne holot az martyromoknak Es az
 ew wranak testek wolna Mykoron natalya fel Serkent wolna we-
 wee csak zent adoryannak kezeth Es nagy Sok kereztyenekel

hayora zalla hogy ezt megh hallotta walna affw tyzth tarto Sok
 wytezekel hayon ewtet wzny kezde de maga ellenek walo zel ta-
 mada ky ew benne Sokakat el fylvezte Es kezerytte ewket megh
 terny Mykora ymmar effel ydew wolna Pokolbely erdög nekyk
 meg yeleneek egy hayon yaro embernek kepeben tettetwen hogy
 ew hayoban wolna Es azoknak kykel natalya wala Monda ew ne-
 kyk honnan ywtek Es howa mentek Mondanak azerth ewk nyco-
 medyabol yöwönk Es constancynapolyban megywnk Monda az
 hazwgh erdeg eltewettetek dee balra tarczatok ha yo helre akar-
 tok menny ezt kedeg azert mongya wala hogy az tengörre men-
 nenek Es ewket el wezteneye Es hogy meg halnanak ezeket hal-
 wan Mykora az ew wytorlayokat meg fordyttanayak leg ottan
 meg yelenek zent adoryan ew nekyk egy kws hayoban wlwen Es ||
 Monda nekyk hogy azonkepen mennenek mynt előzer meg yelent-
 wen hogy aky előzőr zolt wolna erdeg wot wolna ezeket meg
 Mondwan az hayo elet megyen wala Es wtat mwtat wala ew nekyk
 natalya latwan hogy zent addoryan elettek menne yghen nagy
 eremmel be telek Es ekkeppen mynek elewte megh welamodnek
 az az meg werradna ywtanak constancynapolyban Es Mykora
 natalya az hazban be ment wolna holot zent adoryannak teste Es
 az teb martyromoknak testek walanak Sent adoryannak kezet ew
 testehez thewe Es az ew ymadfaga wtan el alwek Es meg yelenek
 öneky zent adoryan ö neky kőzzenwen Es Paranczola hogi ő wele
 az erek dwczewfegben Es bekefegben menne enneek wtanna My-
 kora almabol fel Serkent wolna kyk ot walanak bwlczt wen ő
 twlek Es az ew lelket legottan el boczata kyt az zent angyalok
 nagy wygalagwaal menyorzagban wywek Es az kereztyenek az ew
 testetes tewek az zent Martyromok testekhez kyt engegyen my-
 nekwnkes atya fyw Es zenth lelek egy erek yften amen 10 |

Zep tanwlagh ez Zerzethes embereknek kyth zere-
tetetel halgaffatok zerelmes atyám fyay es megh
halgafatok 2c

Mynden zerzetes embernek mynden napon egyzer megh kel
5 gyonnya elewzer az ydewnek el weztelerel az az mykeppen mwłata
el az ydewt yobae awagy gonozba Masodzer az kwlemben kwlem-
been walo gondolatokrol mynemō gondolaty woltanak az napon
gonoze awagy yo harmadzer az tyzteletlenfegrewl kyk woltanak
Istenhez awwagy emberhez az az ha az zerzetes ember tyztelet-
10 lenfegeth tet Istennek awagy Istenny karomlafoknak gondolathy
mya awagy embernek Es eregbeknek tyzteletlenfegeth tewt beze-
denek myatta negyedzer hogy ha az wr yfthenrewl Es az ew yo
tetelerewl az napon el feletkezet etedzer az wrefleges bezedekrewl
Es hazwkfagogrol kyket az napon zolth hatodzor az welekedefeg-
15 rewł Mynemew welekedefek gyanwlagogh woltanak ew benne wala
mely emberekhez hetedzer az haragoffagtwł awagy haragoffagrol
362 Es az felette ghonoz || Zomorwlagrol Es az gonoz ewremrewł
nyolchadzer az zent zolofmarol mykeppeen Mondotta az napon
az zerzetes ember az ew zolofmayat aytatofone awagy nem ha te
20 zerzetes ember azt kerded hog my legyen az zerzetben yol eelny
wgy mōnd zent bernald az zerzetefeknek te zerzetel tanwlyad
meg Es en meg tanytlak tegedet yol elned az az ymatkozyal agy
alamyfnat ha wagyon aldomasod feyedelmetewł wygyaz bewtely
Es ezzenkeppen Myndenkoron iol elz nemykoron yry nemykoron
25 wygyaz nemykoron ymmatkozyal nemykoron thanwly Es nemy-
koron Mwnkalkogyal ezenkepen lezeen az wdew rewyd Es az
dologh mwnka kewnyw tawol legyenek az zerzetes embertul az
gyenyerwfegegh Es az ragalmasagogh Es torkofagog Es az zwgo-
das morgodas az[z]etel megh wegezwen zerzetes agy halat az wr

yftennek bekefeg wagyon az cellaban az cellanak kywewlee nyn-
 czen egyeb hanem csak hadakozas az cellat kewefed ha kewanod
 yefwft meg lelned ha te bekefeget zeretz az cellabol rytkan ywy
 ky | Az cellaban ymatkozyaal yry tanwly alogy olwas zent yraft
 awagy gondolkogyal az wr yftenrewl tytkot tarcz kewefet zoly ⁵
 ygaz Mondo leg ne legy Sereny gonozra haragot meg enyhycz agy
 helth ewregbeknek rwt bezedet ne zoly weztek halgas ne zoly yr-
 galmas legy emlekezyeel meg halalodrol bekefegeth tarcz engedel-
 mes legy ezeket tarczad Es ydwezwlz ezek zent bernald Mondaly
 myndnyayan felywk az halalt de yay mert nem wagywkn keezek ¹⁰
 hozaya ezek azok kyk eel eytyk az zerzetes embereketh elezer el
 mwlatny Es Semmynek alytany kwfdded bwneket Mafodzor zolnya
 wres hazontalan bezedeket harmadzor rytkan aytatlan gyonya
 negyedzer rytkan olwasnya ymatkoznya ewttedzer czalarfagwal
 Es ydegen Mondannya az yfteny zolofmat ezeket kel tartany ¹⁵
 Mynden zerzettes embernek elewzewr rytka bezedet Mafodzör wy-
 dam orchat harmadzor zemermes tekentetet negyedzör megh ert
 erkwlczel walo yaraft lepest ewttedzer kez engedelmeffeget hatod-
 zor mely alazatoflagoth ezeket tegyed te || Zerzetes ember Es wd- **363**
 wezwlcz kyt engegyen mynekwnk meg tartanwnk atya fyw zent ²⁰
 lelek egy ewrek yften ameen

Olwaftatyk nemely pelda egy artatlan gyermek-
rewl hogy mely gyermek meg tartottha wala az
kereztlegnek artatlanfagat es ez kepen kezde-
tyk eel

5 Egy nemynemő warolban wala egy gyermek kynek wala
ewt eztendeye ez gyeermek wala tyztelendew zwlektwl tamadoth
mely gyermek Mykoron elewzer latta wolna zent ferencznek fyayt
az mynorokat meg kere az artatlan gyermek az ew zwleytwl hogy
ew es yarhatna olyaten rwhaban Mykepen az mynorok az ew
10 zwley alyttak hogy ew ezt kewannaya az ew gyermeklegeert Es
meg hagyak ew neky annak wtanna az ew zöley nagy zerelmel
ezekben weewek hogy az gyermek kezde aaz Mynor fratereknek
zokafat tartany kezdé az gyermek yarny mezyttelen labal Es kemeny
otromba ketel el ewedezny aranyat ezzwftet wtalny Es ylletny
15 neem akarya wala kyrewl tewrtenek ylyen czodalatos dolog annak
okaert egy wdewben yewenek eez gyermeknek atyahoz nemy-
nemő | Kereskedew kalmarok kyk mykoron lattak wolna ez gyeer-
meken az zerzetnek rwhayat yggen czodalkozanak rayta Es my-
koron az kalmarok meg erteteek wolna hogy ez gyermek penzth
20 ygen wtalna ez kalmarok eegy poharban wetenek egy penzt Es az
wtan bort tewltenek reayaa Es adak az gyermeknek hogy ygyek
az penzrel Mykoron az gyermek az bort meg ytta wona Es az
penzt latta wolna az poharnak feneken tahat az aartatlan gyer-
mek kezde nagy retteneteflegel kyaltany az pohart el wete Es ew
25 kezeyt el teryeztwen zemyt fel emelwen Menorzagra wgy mond
wala te twdod wr Myndenhato yften hogy twdatlan zeplewlytetem
megh az en zerzetemet de maga ez gyermek ez felelemnek myatta
abol hogy az penzrewl yt wolna meg kezde Sargwlny Es az ew
orchaya meg feketwle halalnak keferwfege mya kewzelytwen ha-

lala kyt mykoron latot wona az ew attya Es annya ygen megh
yedenek Es ygen hamar papoth hozatanak Es meg oldoztateek
awagy meg oldoztatak az gyermeket ezbewl hogy ew oly poharbol
yt wolna kyben penz wolth leg ottan az pap az gyermeket meg
oldoza Es ew kezet rea wette az gyermek meg gyogwla ef ennek
felette ez bodog gyermek || Innep napon az zomzed gyermekeket **364**
az wchan egybe gywti wala Es kyk ewkezzwlek gonoz erkwlczwek
walanak awagy keewelyek walanak awagy zep rwhaban yarnak
wala ezeket meg feddy wala kyk kedeg yo erkwlczw gyermekek Es
ayttatofok walanak azoknak Menyorzaghnak dwezewfeget ygery ¹⁰
wala nemykoron kedeg ez aldott gyermek az egyeb gyermekeket pater
noftere awe Maryara tanyttya wala Es mongia wala mely yggen yo
az yftennek annyat wdwezleny az angyal wdwezletel az awe ma-
ryawal ez ylyen felee tanwflagra Es wdweffeges intefre az gyermeke-
kel Es wdweffeggees tanwflagra tanyttya wala öket az wenek Es oda ¹⁵
fwtnaak wala Es czodalatos kepen gyennyerkednek wala az gyer-
meknek ezeffegen Es ew feleletyn az eew twlaaydon atyat Myko-
ron hallya wala hogy ew eskednek awag meg rezegedneyek awagy
ew Myweelkedetyben walamyt nem iol tenne az ew atian kenye-
rwlween Syr wala Es meg fedy wala ewtet Mondwan zeretew ²⁰
attyam nem de az my plebanofwnk azent egyhazban wgy mond
hogy walakyk ezeket tezyk yftennek orzagat nem wezyk az ew
annya Mykorron egy yeles ynnep napon fewl ewltezet wolna.
weref scarlat rwhaban ez artatlan gyermek ezth latwan nagy
nehezen meegh | Keferedet lelekwl meg feddy wala az ew annyat ²⁵
mynd az kewrnywl alok elewt Mondwan Es mwtatwan az ew
wyawwal az fezwletnek kepeth wgy mond wala nezyed annyam
nezyed Es lassad my wrwnk yelwfnak Mezyttelenfeget mykepen
fwk az kereztfan Es ew zenth werewel meg werefwny Es tee en
annyam ew bozzwflagara ten magadat meg ekelyttetted wewres ³⁰
scarlatal oltalmazad magadat annyam oltalmazad magadat zere-
tew annyam hogy wewres Scarlat rwhakert nee effel az ewrek
kennokra tahath az ew annya az ew fyanak ygeyet halwan ygen
meg rettennee Es az rwhakat lewete towabbaa nem akara ez fele
rwhakal ewlteztetny ez bodog gyermekneek erkewlezi Es mywel- ³⁵
kedeti mwtattyak wala ew benne tekelleteffegnek Mywelkedetit
Es yftennek malaztyat ez aldott gyermeknek meg nem wala het
eztendeie mykoron meg halá azert Mykoron ez artatlan gyermek

kewzelyttene az ew halalara meg gyonek nagy aytatoffagwal az papnak Es kere cryftwnak zent tettet De az pap nem ada neky az ew gyermekfegeert az gyermek kedeg czodalatos ymadfagnaak Malyaztyawal ew kezeit el teryeztwen menyorzagra Mondaa te
 5 twdod wram yefws cryfthws hogy nagy kewanatoffagal kewwanta-
 365 lak en tegedet hozyam || Vennem kerlek tegedet en wram hogy nekem agyanak tegedet meg tewttem myre tartoztam Es remen- kedem nagy byzodalmal hogy meg nem foztatom az te yelen wol- tottwl ezekeeth Mondwan az ew zwley kewrnywl wlwen Es fyrwan
 10 ez boddog gyermek meg wygaztala ewket Es ynte ewket yo eeletre tahat ez wdweffeges yntefekneek bezedy kewzet Es aytatos ymad- faknak Es yfteny dyczereteknek kewzette meg ada az wr yfthen- nek az ew artatlan lelket legh ottan az zerzetnek rwhayat kit reaya wetetet wala el enyezek azert Mykoron az mynorok es az
 15 mynor fraterék akarnayak ez gyermeknek temetefekoron a fernel Mondany az deprofondyft Semmykepen megh nem Mondhatak yol lehet nagyon erelkedenek Es nagy Sokzewr elewl kezdyk wala annak okaert meg ertek az mynor fratherek hogy nem wolna zwkes eez zentfeges lelek Senkynek ymadfagawal az ew zwlei
 20 kegyk ez ew fyanak peldayawal annet haaznalanak hogy az gyer- mekneek halala wtan Mynden ez wylagyakat meg wtalwan el haágak az ew atya bemene zent damokos atyank zerzetyben az ew annya kegyk Mene zent bernald zerzetyben Es mynd ketteen teekelletes zerzetefek lwnek aaz wr yfthennek bodogwl Es nagy |
 25 Zorgalmatoffagal zolgalanak Es halaloknak wtanna wewek az ewrek bodogfagot kyt engegygen Mynekwnk attya fyw zent lelek egy-ewrewk yften amen :ct

Zerzetefeknek eletekrewl igen zep tanwlag kez-
detyk ymmar

Ezenkepen zerzetefeknek eletirewl wgy mond Magiarazo
yras zent lwkafznak mondafat Mondwan ymadkoznwnk kel
myndenkoron az az Myndenkoron ymadkozyk walaky yot the-
zen Sem meg nem zwynyk ymadfagtwl hanem ha meg zwynyk
ygaz lenny Myndenkoron ymmadkozik ky az kewzenfeges zol-
lofman ymad hogy mely zolofmawal tartozyk mynden zer-
zethtes halalos bwnnek alatta azert az zerzetes embernek fel
keel kelny efelynek ydeyen hogy ky zereztetet Moyfese nek mon-
dafa zerent az egyptomnak fyaynak meg werefenek Es yzrael
fyaynak meg zabadwlfanak emlekezetyre awagy my wrwnk ye-
fwlnak zwletefenek emlekezetyre hogy ky wolt efelyn Mykepen
megh yelentetek zent bernaltnak mert Mykron myndenek wez-
tekfeget tartananak wr yfthen az te hatalmas bezedyd el yewwe
a kyraly zekbewl awagy kegyk pokolbeely erdegnek ellene walo
wygyazafarth hogy ky || Embereket zokot az ydewbeen keferteny
zent mate mondafaa zerent wygyazatok Es ymatkozzatok hogy
kefertetben ne menyetek awagy az my edes ewdwezyttenknek kew-
wetefenek okaert merth ew mynd edczaka ymadkozok my wdweffe-
gwnkeert awagy kegyk az yftheny gewzedelemnek wetelenek el
tawoztatafaert kyrewl zenth Mate yr Mondwan eynek kezepette
kyaltas lewn mondwan ymee az yegyes el yewt yewetek ky eley-
ben azert ez oraban fel kel kelny az zerzetes embernek hogy yma-
gya Es dyczerye az wr yftheny gyorfan Es wygan Mykron halya
az egyhazban harangoznak mykeppen az yo wythez fel kel Myko-
ron halya az kyralnak paranczolatlyat dawytnak Mondafa zerent
efelyn fel keelek wala teged dyczernem wr yfthen Es meg fel kelny
wygafagwal Es ewremel mert fel keltetyk Es hywattatyk az zer-

zethes ember hogi zolyon az wr yftennel mert Mykepen az feldy
 wytheez ewrewl mykora hyhwattatyk hogy zolyon az ew kyralya-
 wal azert nagyal ynka kel ewrwlnye az lelky wyteznek azaz az
 zerzetes embernek Mykora hyhwattatyk hogy zolyon az ewrewk
 5 kyralywal azert ymmar ezenkepen fel keelwen az zerzetes ember
 kel ewneky be Menny yftennek templomaba hogy ky zereztetet
 ymadfagra aaz | Zeent egyhazban awagy yftennek dyczeretyre
 hanem haa Mwnkawal leyend meg faradot awagy tefty erwtelen-
 fegel megh nehezedet mert Sokak folyamnak kyk fel kewltyk az
 10 ymadkozona aytatoffagat az Zent helyen az az fel kewlty ewtet
 aytatoffagra cryftws testenek yelen woltha ky az oltaron tartatyk
 Es az zentteeknek emlekezety kyknek tyzteffegegre Zenteltetek az
 oltarok Es az zent angyelonak yelen woltha Mert ot az feyedel-
 mek az az az angialok egyefwltek az enekleweh dyczerwen az wr
 15 yftent ez megh Mondoth kepen elewzer kel kewnyergetny az wr
 yftent hogy az ew be markwlt awagy be raagaztot zayat ayakat
 meg nyffa mely ayakak az alafnak ydeyen walanak be rekeztwen
 yftenneek dyczeretytwl annak wtanna keryee yftennek Segedelmet
 Mondwan deus in adiutorium meum in tende az az yften ygieke-
 20 iel en Segedelmemre az az hogy ewtet dyczerwen Meltan megh
 engeeztelhefe az ymmadkozona kedek nagy Zorgalmatoffagal
 meg kel ewmmagat oltalmazny zwnnek Mynden hytfigos hazna-
 talan Es kwlemb kwlemb gondolatytwl kyk be erzetetneek em-
 beernek zwweben ewrdegwl efmegh az ymatkozona kel lenny
 367 ezefnek Es Mwnkalkodonak hogy az ew zwwet fel emelye yfthen-
 hez az Zolofmanak Mondafaba || Ees hogy az wr yftent be hoza
 ew zwweben az weteernyey ymadfagh kedeg el wegezwen zerze-
 tees emberneek kel folyamny az eew zwwehez Maganak wolo
 ymadfagnak myatta Es kel meegh terny az ew lelky efmeretyhez
 30 Es ew zwwenek kyetleneben zolny kel az edes yftennek meg gon-
 dolwan az ew kedwesse tewwew ayandeekyt Es halat adwan az
 neky adatot yokrol Es meg Syratwan az yfteny paranczolatoknak
 el tewrefet Es meg emlekezwen ew bwnenek nagy Sokfagarol ez-
 zeket kel gondolny hogy meely Sok yo teteleket el mwlattal ban-
 35 kodwan tewredelmeslegwel boczczanatot kerwen zwzewel Es zaya-
 wal Mondwan Myfereree mey deus az az yrgalmaz yften ennekem
 te nagy yrgalmaffagodnak myatta mert fokak az te yrgalmaffagy
 ygyekezied wr yften az meg wtalokat hogy meg fegied ewket

ygyekezied awagy nezyed az twdatlanokat hogy meeg tanohad
 ewket ygiekezied amegh gyonokat hogy meg boczas nekik ezenke-
 pen tegy ennekemes yrgalmas felleges wr yften annak wtanna
 meg kel emlekezny az parazna azony alatrol hogy csak ewnen
 magawal marada meegh yefwfal az templomban ezenkepen kel⁵
 embernekis tenny mert kykel rekeztény fewldy gondollatoknak
 Seregyt Es kykkeel | Fwtatny tefty kewanatoffaghognak Sokfagat
 Es el kel wzny ez wylagy kewanatoffagognak Seregyt es kel meg
 Maradny csak ew magawal yefwffaal ew zwwenek templomaban
 Es kel ewneky zolny mykepen atyanak kewnyergeny kel Mykepen¹⁰
 byronak efedezny kel mykeppen zozolonak zent yanos Mondafa
 zerent wezteglegh lewn menyorzakban oly mynt maffeel orayg az
 az az yfteny gondolathtokban walo lelekben zent lwcacz meg wgy
 mond ayto berekeeztwn ymagyad te Menyey zent atyadat walaky
 ezenkepen tezeen edes lezen ew lelke az yfteny zolgalatban eyel¹⁵
 Es nappal ameen

ma fodyk kap ytwlom ymmar :et

Ezeknek wtanna wegy eret te teftednek yozan nywgodalmal
 mykoron zwkkes leend hogy annak wtanna yobban ymadkozhasal
 Es hogy Magadat yoban foglalhaffad az lelky yozagogban zent²⁰
 yolmak mondafa zerent ha en el alandok mykoron kelek fel Mert
 zerzetes embernek meg kel fyzetny az napy zolofmat Es az az
 regel elew oran ezre kezeryttetel oktalan alatoktwl Es mert akoron
 az madarak dyczeryk az wr yftent hog kedeg ez wdewben az wr
 yftenek dyczerey alkolmaffak zerent zeerezttetet ezekben meg ef-²⁵
 mertetyk mert ez ydewben tekynthe || Meg az wr yften az egypt-³⁶⁸
 tombelyeket meg ezen wdewben wytetek az edes ydwezytew yefws
 pilatwnak eleyben ezen wdewben yelenek meg cryftws Marya
 magdalenanak Syrwan az koporfonal azert meltan zerezttetet ez
 wdew az yfteny yo tetelnek meg emlekezetyre wgy mond bwlcz³⁰
 Salamon regel hynczek el az te magodat Es myert az kykneek
 kel az wr yftent dyczernik kel ew nekyk tyztaknak lenny annak
 okaert ez oranak awagy zollofmanak dyczereyben kezben wetetyk
 kez gyonas azoknak meegh oldozafara kyk lewtek eyely ydeeben
 Zent Ieronymosfnak Mondafa zerent mynek wtanna mynden wdewt³⁵

yftennek kel meg zentelnwnk Semmynemw oranaak lelky tekelle-
 teflegnekwl hewon nem ylyk Maradny wegy peldat az zegen kwl-
 dwfokrol merth regel fel kelnek Es az hazi atyanak aytosan
 kyaltnak az alamymfnaert ezenkepen kel tenny az zerzetes em-
 5 bernek Es ky mondatyk kwldwnak Es zegennek yften elewt mert
 Mynden ymado kwldws zent agoston Mondafa zerent embernek
 regel kel feel kelny yften ayandekynak kerefere Salamon meg
 wgy mond ky en hozyam regel wygyazand megh lel engemet zent
 dawyd meg wgy mond regel halgatod meg en zomat Es en yma-
 10 czagomat regwel elewl wezen tegedet Es | Meg tewltwnk regwel
 thee yrgalmaffagodwal yo yefws amen

harmadyk kapytwlom kapitw

Efmeg ezenkepen dyczerendew az wr iften harmad ydeweel
 hatod ydewel Es kyleneched ydewel az az terciual sextaua! Es
 15 nonawal annak okaert Samwel nap estyk harom ydewben terdre
 efwen ymadkozyk wala esmeg wgy mond yftoryanak Mestere hogy
 az sydok akoron ymadkoznak wala az az az harmad ydew koron
 mert akoron adatot wala nekykyfthentwl az tiz paranczolat wgyan
 azon oraban ymad annya Zenth egyhaz mert az koron adatek aaz
 20 apoftaloknak zent lelek hatod oran ymadkoznak wala az Sydok
 mert akoron emelteteth wala fel az rechbawl czinalt kegyo wgyan
 azon oraban ymad annya zent egihaz Es mert cryftws az oraban
 fwgge az kereztfan kyllenced horan ymaadkoznak wala az O ter-
 wenybely Sydok mert az wdewbe adatek nekyk az wyz az kew
 25 zyklabol azon oraban ymadkozyk anya zent egyhaz mert azon
 ydewben az chwchawal meg nytatoth zwwebawl az meg holt cryf-
 twfnak wer Es wyz zarmazek danyel es harom ydewben ymatko-
 zyk wala Es cz zokas meg erefwltethtek annya zent egyhaztl Es
 mert azon horaban ymmad annyazent egyhazes az az az harmad
 369 oran mert cryftws kemennyeen || Ostoroztatek akoron hattod oran
 ymad annya zent egyhaaz mert cryftws akoron ada el az o zent
 lelket ew zent atyanak kezeben azert ez orakban kel zerzetef em-
 bernek Mondany az yfteny dyczereteket az zent zolofmakath tel-
 yefegwel Es meg tewretlen semmyt eel nem-hagywan mert eez
 35 ydewkben tartoznak az yfteny dyczereteknek megh fyzetefere

mynd egyhazy emberek mynd zerzethes emberek annya Zent egy-
haznaak zokafa zerent az egyhazy eembeer ky el dezmaol Es
nepeknek yozzagognak eleygbowl Es ezy embereknek bwneket
meg kel fyzzetny az zolofmakat azonkeppen az zerzetefeknek es
mert el alammyfnawal mert aky ados mafnak tartozik hogy meg 5
fyzefe telyefegwel az adofagot az ew adofannak annak okaert my-
kepen aaz egyhazy ember azt akarya hogy az dezma Es egyebek
az nepthtwl neky telyefegel meg fyzeteffenek kwfebyttfnekwl
azonkepen kel ewnekyes az yfteny zolofmakat ew erettek meg
fyzetny ygeenek awagy bewtewnek el hagyafa nekwl ha kedeg 10
egyeb kepen teyend tahat czalard mertek lezen hog ky wtalatos
yftennel Es tahat byzonyaban hazwgog emberekneek fyay Mer-
tekben ezenkepen aaz zerzetes ember akarya hogy aaz neky meg
ygert alamyna tellyeffegwel meg fyzetefenek annako|Kaerth
ewnekyes meg keel fyzetny az yo tewwekerth anyazent egyhaztwl 15
zerzet ymaczagokkat ha kedeg egyeb kepen teyend tahat ez ylyen
zerzetes embernek Mondatyk az cryftws bezed kyt megh yrt
zent mate Mondwan nem megy adek ky mygnem meg fyzetz mynd
az wtolfo fyleryg de O yay ez may ydewben mert az pflmofok-
nak werfy meg wroztatnak az werfeknek kezdety Es wegezety 20
czak aleg Mondatyk meg az werfnek kezepy az mondanaak aya-
kyt fem yllety annak okaerth ez ylyen zolofma Mondas inkab
mewetfeg Es czwflag honnem yfteny dyczeret efimegh az eneklew-
nek Es ymadonak olwafonak kel az ew orayt zolofmayt Mondany
tyztan Semyt az my oda nem yllyk kewziben ne elegyhen fem 25
kywwl zayaba hytflagos zolafokat Sem belewl zwweeben felete
walo hywflaggos rwt gondolatokat mert ha walaky zolwan papa-
nak ew zerelmes dolgyrol Es kewzibeen elegytene mynden zerte-
lenfeggeget Es hitflagokat zolwan myndeneket kyk ezeben ywna-
nak ez yllyen ember ynkab meg haragyttanaya az papat honnem 30
meg engeztelneye azerth felyenek azok kyk ew zolofmayokat meg
teryk es hifagos || Zolofokat kewzyben elegythnek Es aytatoffa- 370
gognak es egyebeknek aytatoffaganaak meg bantafara awwagy
yegieznak yrnak ew zwwekben kwlemb kwlemb kepzefeket Es
gondolatokat hogy ezeg ynkab yftent meg bangyak hogynem meg 35
engeztelnek azert Monggya zeent bernald ez ylyenneeknek kepek-
ben gyakorta mykoron az Monofstorban ymadkozzom nem ygye-
kezem azth aaz myt mondok zammal kyweel ymadok de az en

bwdoso elmemmet az ymadefagnak gymelezetwl meg karofyttom
 testel beellewl vagyok Es zwwel kywel vagyok azert el weztem azt
 melyet Mondok annak wtanna wgy mond az pflamofokban yften
 ennekem zol Es en ew neky de maga Mykoron az pflamoft Mon-
 5 dom nem ygyeekezeem kye legyen az pflamos annak okaert nagy
 bozwfagot tezek yftennek mykoron ewtet kewnyergetem az az
 yftent hogy az en kenyergefemet meg halgafa mel'et en Magam az
 ky az en ymaczagomat ewttem nēm hallom awagy nem ygyeke-
 zem kereem en az wr yftent hogy en hozam ygyeekeziek Es en
 10 Sem en hozyam az az ydwessfegemhez Sem az wr yftenhez nem
 ygyeekezem | De ky meg annal gonozb hogy fertezetes Es hytwan-
 fagos gondolatokat forgatwan een zwwemben rettenetes wtalatos
 dohoffagot ereztek az ew zentflegees zwne eleyben pelda olwaftat-
 tyk zent Sewerynws pwspekrewl hogy ew halalanak wtanna meg
 15 yelenek ew espereftenek kynek ew feyen wala twzes ked Es az
 twzes kedbewl ky zarmaznak wala twzes czepek tahath czodal-
 kodwan az espereft kerdee az pwspeket myre gyetretnek enne
 kenokwal hogy ky ymatathnek Mykepen zent Monda az pwspek
 mykoron mandom wala az en zolofmamat az papokwal el yewnek
 20 wala az en zolgaym ez wylagy dolgokert zoktam wala meg tewrny
 en zolofmamat zolafom mya ennek okaerth gyetretem ez kenokwal
 tahat az espereft Monda hogy nem hyneye ezeket tahat az pwspek
 wetee az twzes kedbewl egy czepet az espereftnek karyara az el-
 perrest ew kennyanak Myattha kezde wwelteny dezent Sewerynws
 25 Pwspek meg gyogyttha ewtet ymadfaganak myatta Mondwan maf-
 tan latot mynet tehetek yftennel awagy mynet erdemelhetek Es
 meg az eneelewnnek Es olwafonak kel mondany ew zolofmayt
 371 tyzteletel es || Tyzteffegwel mykepen yfthen elewt Es angyalok
 elewt eneelelwen Es olwafwan fel emelt testwel wyg zwwel nem
 30 meg haragodwan Mykepen olwaftatyk zent ferenczrewl hogy My-
 koron yollehet mwnkalkodnek nehez korfagban de maga nem akar
 wala tamazkodny awagy ragazkodny kew falhoz awagy egyeb
 alathoz Mykoron eneelelne de ymadwan myndenkoron fel emel-
 kedwen capycyomanekewl nem wygyazo zemekwel nem wala mely
 35 ygenek megh wrozafawal Mongya walla ew zolofmayat hogy
 mondhatnaya zent dawyd profeetha Mondafat allok walanak my
 labaynk te pytwarotban yerwfalemben esmæg eneelelwy olwafny
 kel mertekleteffegwel Es ygazan az az alkolmas Es megh zerzet

ydekben hanem ha terweny Es ok walakyt meg bantand awagy
haznalatos awag kegyes dolokban leend foglalatos esmeg enek-
leny kel Es olwafny nylwan Es ertwen az az hogy Myndenek er-
czek neem fel zowal hogy meg tellyeek yeremyas profetanak Mon-
dassa olwafaanak terwenynek kenweben walogatwan Es nylwaan 5
ertemre ezenkeppen kel ees | Myndennek Mwnkalkodnnya tehet-
fege zerent az yftenneek ew zolgalattyaban eyel nappaal

Negyedyk kapytwlom kezdetik

Ezeket be telyefytwen meg kel Mondany awwagy fyzetny az
weczernyey dyczeretet es awagy zolofmat hogy ayanlafeg wr yfte- 10
nek az eftwely aldozat annak yechefere hogy cryftws ez wylagnak
eftwelen awagy wegen lewn embere meg walta ez wylagoth
annak okaert alkoholmafion zereztetet hogy ez oraban awagy
ydeben pfalmofok enekeltelenek iftennek dyczeretyre Es zent-
leges zent Seebeknek emlekezetyre kyket cryftws ez wylagert 15
fel wewn azert dyczernyek kel aaz wr yftent weczernyenek
ydeyen pfalmofokban ymnofokban Es lelky dyczeretekben Es
tahath ez oraban Es Mynden oraban Mykoron az wr yften dyczer-
tetyk az zwwet ewzwe kel gywteny kwlfew allatoktwl Es meg kel
Mertekleny Es meegh kel zerezny azoknak ew peldayyokwal kyk 20
enekelnek kezy uygafagogban kyk elewzer eew Melfterfegeget az
az kezi wygafagokat Es az Melfterfegnek kordayt awagy hwrayt
faczkawal || Meg weregetwen meg egyenefwlwen eedefden Es egye- 372
leen agyak az ew zawokat ezenzerreel kel tenny az zertzethees
embernekes ky mynek elewtte enekelyen yftennek elewtee legyen 25
fogantatot ew zwwebeen aytatofflagra Es meg egyengefe ew zwwet
ezeffegnek faczkayawal hogy eedefden Es egyenefen enekelyen az
wr yftennek elette bewlcznek Mondafa zerent ky wgy mond az
ymadfagnak elewtte zerezyed meg te lelkedet esmeg az weczerne-
nek ydeye ygen alkoholmas mert ez wdeew yeelefb az weternyeneek 30
wtanna azerth kel embernek ew zwwet otalmazny zwwenek bwd-
dofafatwl Es ezt kel tenny yftenfegnek yelenwoltaert azert Mon-
gya zent bernald Mykoron ymaczagra awagy enekleefre be me-
nendez habozo gondollatoknak zeendwleket kywwl hagyad Es
Mynden kwlfew alatoknak gongyat Myndennewtl el felegyed hogy 35

czaak yftennek legy foglalatos esmegh wgy mond ygyekezyl az
 hoz az az yftenhez ky ygyekezyl tee hozyad halgafad ewtet tene-
 ked zolot hogy ew teged meg halgafon ewneky zolwan de felny |
 Kel azoknak kyk czak alleg alhatnak zent egyhazban az zolofma-
 5 nak wegeyg hogy az olyatanok ewrdegtewl ne wontafanak ky My-
 kepen olwwaftatyk zent benedeknek baratyl hol wgy Mondatyk
 wala ew kezettek egy zemeel ky wala bwdofa Es Soha nem alhat
 wala ymadfagban kyth halwan zent benedek elmene az helre es
 lata hogy hat egy kwfded fekete gyermek az baratot ky wonnya
 10 wala Es nem hagyta wala allany ymadfagban Mert harom oka
 waggyon myert nynczen embeernek aytatoffaga ymaczagbaan
 elewzer twnyafagnak okaert Mert ew zwweben wannak tewwyfkek
 Es kazak azaz bwnek Mafodzor awagy ewrdek kefertetybowl har-
 madzor yfteny engedembowl hogy aaz wr yften meg laffa az em-
 15 beernek az yoban wegyg walo meg Maradafat Es ew zwwenek ke-
 wanfagat amen

ewtedyk kapytwlo m kezdetyk

Ezeknek wtanna zerzetes embernek kel jaarwlly zent egy-
 hazban esmeg az yfteny dyczereteknek meltan walo meg fizete-
 373 feert || Az completaban mely orabban meltan meg fizettettek az
 yfteny dyczeretek awagy zolofmak az my ydwezytenknek wona-
 godafanak emlekezetyre Es az ew wonagodafaaaban walo ymad-
 faganak emlekezetyre Mykoron az ew weryteke le zalla myke-
 pen wernek czepenety Es az ew koporfoba walo nywgodalmanak
 25 emlekezetyre annak okaert meltan Mondatyk completanak az az
 betelyefytfeknek Mert tahat be telyefednek az kewzenfezes het orak
 ez hetet oran hogy az edes teremtwenek, ky myndeneket teremtet
 het napokban Es azon teremtwenek ky Myndeneket wyonnan
 teeremte awagy ekelyte zentfegeegwel Es kedwefe tewew zenth
 30 leleknek het ayandekawaal hogy az het ydewk Melthan meg fyze-
 tefenek Es az oranak Mondafaban embernek ew magat ynkab kel
 ew magat el fordyttanya mynden kwlfew dolgogtwl hogy nem
 eegyeb ydewben de mynek okaert nynczen zep dyczeret bwnnes
 embernek zayaban bewlcznek Mondafa zerent anak okaert elewl
 35 wezy az completat kewz gyonas az zwnek megh | Tyztaffytalara

awagy megh tyztytafara mynden mywelkeedetynek poranak meg tyztytafara kyk tetetek az napon ezeketh az az az completa meg Mondwan kel embernek magat foglalny yfteny ymadlagban Es mennyey dolgogban awagy gondolatokban weztekefeget tarthwan azert eelewzer zerzetes embernek kel ew zwwehez terny tartwan⁵ ew Maganaak elmezerent walo kapitwlomot mely kapitwlomban kel allany aaz ygaz okofagnak az feyedeleeim helen Es az ygaz lelky efmeretnek kel allany az wadolonaak helen az gondolatoknak Es kewanfagognak zerewel Es regwla zerent kel alanyok az kenoknak helen az geryedetes zerelemnek Es az alhatatos yfteny¹⁰ zerelemnek Es felelemnek kel alany az executornak helen hogy ky el wegeze az igaz okofagnak paranczolatyt hogy ky meg efmerete hogy az bwneft meg keel gyetreny kyrewl wgy mond zent agofton meg zerezwen te zwwedben az yteletet yeelen legyen az wadolo gondolat az lelky efmeret legyen tanw az yfteny felelem¹⁵ legyen nyak wago ynnetten az bwnes wetkezet leleknek ky zarmazyek wer az firalmnak || Ewttefe myat zent bernaald meg wgy³⁷⁴ mond zerelmest meegh gondolyad mynet haznaltal az napon Es mynet fogyatkoztal Es Mynemw legy erkewlczedbe mynemw kewanfagidban Mynemw hafonlatos yftenhez Es Mynemw ha²⁰ fonlatlan woltal yftenhez yo mywelkedeted mya mely kewzel yftenhez Es mely meze yftentwl nem helyekneek kewzbe wetefenek Myatta de erkewlczeknek kewanfagaban eerewkegyel tenen magadat meg efmered efmeg wgy mond zent bernald agyad ten magadat magadnak hanem Myndenkoron akar csak nemykoron²⁵ byryad the kewanfagodat meg fegyed te uetkeydet ygazgafad mywelkedethedet Semmy te benned megh nee Maragyon meg fedetlen wefed zemeyd eleyben Mynden paranczolatot Es mynden paranczollat tewrefedet Es ezenkepen lyrafad meg te bwneydet ezen zent bernald meg wgy mond meg thanwlyad te eletedet meg ze³⁰ rezned te erkewlczedet meeg zerezned te Magadat meg ytelned meg uadolnod meg karhoztatnod Es te magadat femmykepen meg feedethlen nem hadnod amen

Hatod kapitwlom kezdetyk ymar |

Ez meg mondot elmey kapitwlomot zwbe he telyefytwen Es³⁵ lelket fel emelwen remenfegneek myatta az yrgalmaffagognak Es

telyes wygazzalafoknak attyahoz az az az wr yftenhez es fel gywladwan yfteny zeretethwel oly ha mynt kezerytetet testnek nehezsegewel ky meg neheztyty az leelket ennek wtanna kel yarwlly nywgoddalmra banatwal Es keeferwfegwel Mert az yfteny zolgalat⁵ot meg kel tenny mert wg olwastatyk danyel apatwrol hogy mynd ed zaka wygyaz wala Es regel akarwan kewefeth alonny az termezetert wgy mond wala az alomnak yeyel gonoz zolga ees ezenkepen egy kewefet wlwen kewefet alozyk wala azert Mykoron zerzetes ember alozyk Es fel ferkenwen kel ew zwwet

¹⁰ fel emelny az wr yftenhez ymadwan Es gondolwan Es ezenkepen alkolmmaf lez az yfteny dyczeretre ez kepen fel kelwen eyel meegh Mongyad az eyely zolofmath az az az weternyet az kepen az mykepen meg wasyon yrwan elewl ez kenyben azert

375 en zeretew atyamfya ekepen zolgaly || Az teremteu meg walto

¹⁵ ydwezeyteu yftennek awagy yobban Mykepen az wr yftennek malaztya agya hogy teneked az te wetkeydet Es az te wetkeydnek emlekezetybawl zwletefegh tewredelmefeg ylyeten ewztewnekwel te Magadat meg ewztewnezed gondolgodwan gondolyad meg es mynere meg eertheted zerelmest meg tanwlyad mely ygen wталatos

²⁰ akar mely bwn yftennek elewte forgafad elmedben azt mert az kewelfeg wete le lweypert menyorzaghbol az engedetlenfeg wete ky adamoť paradyczombol az paraznafag fyllyezte el Sodomath gomorat Es mynd ez wylagot wyz ewzennek myatta crystus es az bwnert zenwede az keferw halalt hogy az bwn yngen ne Maradna

²⁵ mafodzer meegh gondolyad hogy az wr yften tegedet egyeb kepen nem ytelhet hanem mykepen te mywelkeedetyd erdemlyk az yfteny zolgalat el wegezwen kel yarwlly az rothatando testnek etelere hogy az test meg tartafeg es meg erewfwlteseg yftennek zolgaalatyara de maga yftenek zolgalo leanyanak ezenkepen kel yarwlly

³⁰ az etelre elewzer hog | Az aztalhoz Menesbeen kel lenny belfew zomorwfagnak Es Syralomnak kyrel wgy mond job profeta mynek elewte egyem fohazkodom byzonyaban meltan kel fohazkodwnk az my halaltalanfagwnknak el weztelenek emlekezetyre Es az my halaloffaagwnknak ky az bwnnek myata adatot ennek emleke-

³⁵ zetyre mel my halaloffagwnkat az az aaz halalos testewnkkel kel meg eepytewnw Es meg erewfytenenk testy etelnek Myatta mert yollehet ember paradyczomba lewwen ewt wolna hanem wetkezett wolna Mykepen zent aggofton doktor mongya de maga az testben

Semmynemw rothadatoffagot awagy bantaft erzekefegegben nem tezen walaa sem az okaert ezyk wala eember paradyczomban hogy az ew ereyenek el wezteset az eteel meg epytteneye Sem nyawalyafagnak gwytesere Mykepen maftan hanem etel wala paradyczomban hogy ember ne eheeznek ytal wala az okaert hogy ember ne zomywhoznek eletnek faya wala az okaert hogy eembertwenfeg meg ne oztana Es meg ne nyomoryttana annaak || Okaert 376 olwaftatyk yfydoros apatwrol hogy ky mykoron etket wenne gya-korta Syr wala Mondwan zegyenlem ez oktalan allatot wennem az az az etket wennem awagy enem hogy ky en embery okos 10 alata teremtetem kelene ennekem paradyczomba elnem Es yfteny etekwel elnem Es megh elegendnem esmeg kel banatal yarwlly az etelre az adofnaak nemtelenfegenek Es hytwanffagos wtalatos emlekezetyre kynek kel zolgalnwnek etelneek myatta azaz az my hafwnknak kyrewl wgy mond Seneka bewlcz mester has paran-15 czolattot nem hal olwaftatyk eegy pelda Serapion apatwrol hog Mykoron ywtot wolna ateenyanak warafaban annak elette harom napon nem ewt wala Sem wala neky taskayaa sem penze kywel kenyeret wet wolna negyed napon meg ehezek Es alwan az tanacz haaznak mellete kyaltwan atenyabely fyrfyak fwffatok meeg ker-20 detek myt kyaltana felelee harom adofnak eften kezeben az ket-teynek meg fyzetem az adofagot az harmadyk engeemet meg tart Es nem tehettek | Elleget neky esmeg megh kerdetek kyk wolnanak az aadofok felele az apatwr egyk penznek kewanfaga malyk teesty genyerwfegnek kewanfaga harmadyk hafnak awagy thoroknak tor-25 kofaga az keteyt wg teczik hogy el tawoztatam az az az penznek keewanfagath Es az tefty gyenyerwfegneek kewanfagat az harmadykat kedeg Semmykepen nem twdom el tawoztatnom mert engemet Maftan ygen kezeryt tahath az bewlczek hywek hogy ezth czalardlagwal Mondanaya egi penzt adanak ew neky kyt wewen 30 az apatwr egy kenyeret wen ew wele Maganak Es el mene Mafodzer az aztalnal keel lenny okos ezeffegnek kyrewl wgy mond Salamon eltefeel mykepen ember ely azokwal kyk elewdben wettetek hogy legyen etelnek alkoholafon walo meg wonafa Mert az test olyattan mykepen az egew kemeenche mentwl ynkab yfyake 35 aaz eledel olyatan mykepen az fwftewlgew lang annak okaerth ygen kel othalmazny hogy ne zolgaltafanak ygen fel gywytto okok etelnek Sokfagaban awagy mynemw woltaban mert || Vgy mond 377

zent yeronymws az bor Es az yfywflak az telfthy zertelenfegnek ket
 kepen walo langya awagy awagy twze annaak okaert walamy alat az
 tefteeth meg gywthatya walamy az tefthy gyenyewfegnek fwftit
 gyekereth yhly el kel fwtny az [tefty] tyztalagnak zerelmeert wgy
 5 mond zent gergely az tefthy gyenyewfeg el fedezy ew magat zwk-
 fegneek zemele alat wgy hogy meg az tekeletes ember es csak
 aleg walogathatya meg elfmeg wgy mond ezeffegnek Mertekleteffe-
 geweel kel tartanya az tefthnek gongyat hogy az tefth zolgalyon Es
 femmykepen ne feyedemkegyek hog az lelket meg ne gyewzye
 10 megi ne nyomoryha Mykepen azzony de alatta legyen az elme-
 nek az okoffagnak wralkodafanak alatta Es zolgalyon Mykepen
 zolgalo leany zent agofton Es wgi mond ere tanyttottal engemet
 wram yften hogi az tefthi eledelneek wetelere wgyan yarwlyak My-
 kepen orwoffagnak wetelere mert az tefthi eledelnek weteleben keel
 15 lenny okos ezeffegnek hogy eteelnek Myatta ne legyen tefthy erenk-
 nek meg nehezwlfe Es Mwnkaknak meg bantafa de legyeen etel
 wtan mwnkalatra waallo | Gyorfafak zent yeronymos wgy mond
 myndenkoron wgy egyel hogy Myndenkor ehezyel Es hogy etel
 wtan leg ottan olwafhaz enekelhes Es ymatkozhasal yelen kel lenny
 20 etelkoron az ygaz okoffagnak hogy oly Es anne etkeket wegky kyk-
 wel Seem az tefth meg ne terheltefeg fem az elmenek zabadfaga
 meg ne nehezwltefek forgafad elmedben zent atyagnak peeldayo-
 kat Es ew eleteknek kemenfegeket Mert eew benneek wolt eledel-
 nek hitwanfaga Es kemenfege nemelyek kewzzwlek elnek wala
 25 kemen fw giekerekwel nemelyek kewes gymelczel nemelyek azw
 kenyerwvel Es wyzel Mert ez wala az ew keewanfagag hogy az ew eele-
 deleeknek yze el wezne Mykepen olwafatatyk zent gyermanofrol
 hog ky az ew etkeben hamwt elegith wala hogi az eteknek yze el
 wezne zent ferencz es wgyan ezenkepen tezen waala Mert etelnek
 30 weteleben zerzetes embernek zert Es modot kel tartany hogy ne
 csak tefthet ygyekezie meg elegitteny etkekel de leelked Es igiekezied
 lelky intefekwel kezeryhed meg elegitteny zent bernald wg mond
 378 Mykoron ezel Soha myndeneftwl fogwa elegeth Nee || Egyel de tefthy
 eledelt weween az elme femmykepen az tefth el ne mwlafa az ew
 35 dolgat de gondolgodwan az yfteny edefegegnak emlekezetyrewl
 awagy zent yrafokrol annak okaert zereztetet zenth atyaktwl hogy
 zerzetefeknek etelekoron zent iras olwafatnek mely olwafafal
 lelkek meg elegytetnek harmadzer az aztaltwl awag az eteltwl

walo fel kelefben keel lenny yfteny dyczereteknek Es hala adafok-
nak az wewt Es adatoth yokert annak okaert az my edes wdwe-
zytenk es Mynek wtannaa az weg waczorat tewe ew tanytwanywal
dyczeretet Mondwan ky mene olayfanak hegyere ew yegyere awagy
peldayara zerzetefeknek kel be mennyek zent egyhhazban mely 5
zent egyhaz Mondatyk zent hegynek hogy ot az wr yftent dyczer-
yek mert eznek az zegenyek Es be telnek Es dyczeryk az wr yftent
Mert mykepen mond zent yeronymos Sem etkeek elewzer ne we-
tefenek hanem az etel ymadfagwal elewl wethesek Sem az aztaltwl
ember el ne tawoztafek hanem az teremtwennek hala adafek az 10
ebed el wegezwen zerzetes embernek etel wtan megh kel ew ma-
gat otalmazny | Hyywolkodo dolgogtwl fok zolafoktwl kwlemb
kwlemb bezedegtwl ragalmazfagogtwl yachodozastwl Mert zeerze-
tes emberektwl nem yllyk ez fele dolok mert zerzetes embereek-
nek egyeb mywelkedeteknek kel lenny etel wtan az az az meg ert 15
erkewlczeke honem etel elewth hogy eel wetefek ew rola Mynden
ketelkedes kynek el tawoztatafara kel ew Magat foglalny epytew
bezedre awagy haznalatos tawwlagra awagy foglalya ew magat
aytatos ymaczagban Es gymelczes Mywelkedetekben zent atyak-
nak peldayok zerent kyk lyetenekben foglalyak wala ew magokat 20
mykepen olwaftatyk ew eeletwkben wgy mond zent bernald tel-
yefegweel Es Soha yftennek zolgaya wrekkedew ne legyen azert
ezeket tewen fok bwnektwl magadath meg ohatod csak akak-
ryad amen

y m m a r y m e e l k e z d e t y k e g y p e l d a

Vgy olwaftatyk zent atyakknak elettekben hogy nemely zent
 remetenek ezodalatos kepen walo malazt aadatot wala az wr yf-
 379 tenthewl || Aytatos ymadfagra Es nemel emberek kerek ez zent
 5 remeteeth hogy meg tanyttanaya ewkeeth az zent aytatos ymad-
 fagra felele az remete azok kyk engemet meg tanytotanak ymat-
 kozny tyteketes meg tanytnak ha akaryatok Mondanak az embe-
 reek kyczoda tanyttot tegedet ymatkozný Monda az zent remete
 aaz zegenyek kwldwfok tanytotanak engemet ymatkozný kyk Mw-
 10 togiatyak az ew febeket wndokfagal telyefeket onnan mwlo embe-
 reknek Mondwan kerlek een nemes wram nezyed Es tekenczed
 en febeymet Es Segely meegh alamyfnadwal ez bezedeknek myatta
 meg yndwltatnak az kegies emberek adomanra awagy alamyfnara
 ezenkepen tezek en es meg Mwtatom wr yftennek az en bwney-
 15 met Es az en bwneymnek Sebeynek wndokfagat een nyawalyafa-
 gymat Es en zwkfeggy met mondwan wram yfteen telyefegwel meg
 wagyok tewrettetwen paraznafagwal zwwemnek Myatta Es ze-
 meymnek myatta ezenkepen mondok egyeb bwneymrewl es annak
 okaert Segely engemet wram yften adwan ennekem tyztafaknak
 20 yozagat ezzenkepen mongy egyeb bwneeydrewl ez ezenkepen
 ymmadwaan | Aytatoffagwal Myndenkor Es betek ky walamyt ker
 az wr yltentwl wezy awagy meegh nyery myndenkoron amen

Kylencz fog garadycz wagyon kyn fel kel menny
emberekneek mennyeknek zent orzagaban zet

Elfew fog garadycz bwneknek meg esmerety az az Mykron
az ew lelke awwagy lelky esmerety fwldalyaa ewtet mondwan O
zegeny nyawalyas zerzetes ky en wagyok mert nem eltem wgyan 5
mykepen yo zerzetes nem tartotam meg aaz regwlat ezenkepen
gondolyad egyeb bwneydet Es gyarlofagydat ez ylyen ember ymar
az ew labat tartya az elfew fog garadyczon

Mafod fog garadycz az zynek tewredelmeflege mert mynek
wtanna ember meegh esmery bwnet annak wtanna meg kel ban- 10
ny Mert bwnekeeth meg esmerny Es gyenyerkedny ew benne bwn
Es gonofak azert zykeg az tewredelmefeg Mykron az zerzetes
ember meg ghondolya hogy ha az ew feyedelmee twdnaya az ew
gonofagat hogy ewtet meg temlecezneye Es ezenkepen Syr Es
bankodyk ez nem tewredelmefeg de Mykron || Vgy mond az 380
bwnes ember O en nyawalyas bwnes myne bwneeket tewtem meg
emlekezwen az en bwneymrewl Es mely ygeen meg bantotam az
en kegyes teeremtewmet hogy ky engemet teremtet Es ky walaz-
tot ez wylagbol Es be plantalt ez zent zerzetben hogy en ewneky
zolgaalne de o ennekem nyawalyas bynesnek mert mynd ezek- 20
nek eleene tewtem ezenkepen erced egigyeb bwnekrewl es awagy
egeb bwneydrewl es Harmad fog garadycz eletnek meg fedefenek
zandoka Mert myt haznalna bwneknek meg esmerety Es tewredel-
meflege ha embernek eletynek meg fedefenek zandoka neem wolna
byzonyaban Semyt nem haznalnal annak okaerth zwkfeges az 25
yo zandok Mondwan en zoktam lenny kewel ymar akarok elnem
alazatofon ezenkepen egyebekrewles keweess wolna eembernek
bankodny el mwlt byneyrewl hanem ha ember meg zerzi magat
otalmazni yewendew bwnektwl Negyeed fog garadycz zentfeg

zeren t walo gyonas mert myt haznalna ha az kamorat meg tyzti-
 tanak ha az gane meg Maradna az kamoranak zegeletyben anak |
 Okaert wgy kel hogy aaz gane ky hanyafeg az aablakon ezenke-
 pen kel tenny az olyan embernek hogy kynel wagyon bwneknek
 5 efmerety Es tewreedelmeflek Es eletnek meg fedefenek zandoka-
 wal az ew lelky efmeretynek kamoraya tyztha lezen ha az bwnnek
 kaneat rwtflagat ky hanya az ew zayanaak ablakan Mondwan ew
 konfeforanak atyam en wetkeeztem yftenek elene kewel woltam
 yregy woltam ragalmazo woltam ezenkepen mongy egeb bwnek-
 10 rewles ezrewl wgy mond zent yanos ha meg gyonywk az my bw-
 nwnket hyw Es ygaz az wr yften Es meg boczattyaa az my
 bwnwnket Es meg tyztyt mynket Mynden fertezeteflegwnkbowl
 wgy mond bewlez ky el reyty az ew bwneyth nem ygazittatyk meg
 hog feel mennyen Mennyeknek orzagaban ky kegyk meg gyonnya
 15 Es el hagma az bwnekét yrgalmaffagot kewet awagy nyer az wr
 yftentwl Ewtewd fog garadycz penytencia zeren t walo eleg tetel
 walogatas wagyon az eleg tetel kewzet Es az meg fyzetes kewzeet
 381 az eleg tetel lezzen yftenek az bwnekert az meg fyzetes || Fyzetes
 kegyg lezen atya fyaknak mert mykepen az bwnekbowl kyket
 20 tezwk meg bangywk yftent ezenkepen penytencianak myatta kel
 yftennek elegeth tennwnk pelda ha meg bantandod awagy meg
 bantotad wr yftent kewelfegednek myatta eeleget tegy alazatos
 ymadlagodnak Myatta ha felwenfegednek myatta eleget tegy ala-
 myfnanak myatta ha paraznafaknak myatta wetkeztel eleget tegy
 25 testnek gyetrelmemya hogy ne gyetrefel ewreke pokolbar ewrde-
 gegtwl ezenkepen erczed egeb bwneydrewles Es Myndenekrewl
 elegét tegy Es wdwezwlz Hatod fog garadycz adofagnak meg fyze-
 tefe hogy ky lezen atyafywnak mydewn ember meg nezy az ew
 hazat kamorayat erzenyet ha wagyon ot walamy gonozwl kerefet
 30 yozak wfwrabol ragadozafbol wrfagbol awaagy zolgalt zolganak
 Mwnkayabol awagy berebowl meerth tewrwennek regwlaya ez
 hogy az bwn Megh nem boczathatyk myg nem az el wewt meg
 adatyk Heted fog garadycz yo hyrnek meg wytafa awagy meg
 adafa ha walakyt gonoz hyrbeen | Kewltetel awagy meegh yteltel
 35 awagy karofytotat wgy kel nekéd tennéd hogy megh fyzefed neky
 yo hyret azok elewt kyk elewt meg zeplewyftewtted meg az ygaz-
 roles ha tytok bwnet ky yelenteted azoknaak kyk nem twttak
 Nyolchad fog garadycz bwzwfagnak meegh engedefe meg bocza-

tafa Es nee tarcz te zwwedben bozw alafra walo gondolatokat de
 cryftusnak peldaya zerenth ky az kereztian meg boczata Myndde-
 neknek te es ezenkepen tegy meg boczas mondwan wraam hogy
 meg boczas ennekem enef meg boczatok mynden bozwfagokath
 en ellenfegymnek azert Mongya cryftws az en menyhyey zent⁵
 atyam ad tyteket az erewk kenzoknak ha meg neem boczatok ty
 atyatok fyaynaak zwwetek zerent Kyleneched fog garadycz oltary
 zentfegnek wetele mert ebe betelyk az penytencia ez garadyczba
 zerkeezywnk awagy egyefwlywnk yftenhez mert az tewb garadycz-
 czok zerzenek Mynket menyben fel inenetre de ez oltari zentfeg-¹⁰
 nek wetele az tekellertes orwoffag Es yozag hogi ky az || Lelket ew³⁸²
 wele wongya menyorzagban azert mongya cryfthws ewnen maga
 en wagyok az elew kenyer ky menyorzagbol zallothtam le ha wa-
 laky eyendyk ez kenyerbewl ereke el azoknak elene kyk nem wez-
 nek oltary zentfeghget kykrewl wgy mond zent yanos ew twlay-¹⁵
 donaban yewe Es az ewwey nem fogadak be ewtet amen

*) Az felleges atya myndenhato yften fordytt
ew kegielmes zent zemeyt apacha zent kateryna
azonra es mondaa

En edes Es zerelmes leanyom kateryna az te ygaz Es
5 zentfegees kewanfagyddat en bee telyesytém te kered én twleem
hogy en teneked meg mongyam hogy hol lelheted meg az enghe-
deelmeffeget Es mynemw oknak myatta weztheted el az engedeel-
meffeget Es mynemw yegyneek myatta esmerheted meg nylwan
hogy ha nalad wayon az engedelmeffeg awagy nynczen azert
10 elewzer en teneked zerelmees leanyom meg felelek hogy aaz |
Engedelmeffeget meg leled yggen tewkelletes modon az en egyet-
len egy fyamnak edees Es zerelmes bezedében Mert az en edes
fyamban oly ygen kez wala aaz engedelmeffegnek yozaga wgy
hogy az en fyam ez engedelmeffeget Mywelkedetel meg tewkel-
15 hetneye nagy hamarlagwal fwtameg az zewrnyw halara az kee-
reztfanak halalara ha akarod azert en edes leanyom katerynaa
meg latnod myczoda wezy el awwagy mynek myatta wez el aaz
engedelmeffeg lafad Es wed ezedben yol az elew embert adamot
Es nylwan yol meg esmered mynek Myatta wezte el az engedel-
20 meffeget mely engedelmeffeget en felleges ewrek atya wetetem
wala adamnak azert ketfegnekwl adamnek ew Mywelkedety ke-
welfeg wala Es az kewelfegnek eredety ew twlaaydon zerelmetwl
Es ew tarfanak ewanak kelemetefegetwl awag zerelmetwl wala

*) E rész az «Ith el kezdetyk ymmar feenabely dwczewfeges
apacha zwz zent kateryna azzonak ew eelete» felirattig, mint a co-
dexnek későbbi két lapszéli jegyzete is mutatja, az eredetinek 402.
lapja 2. hasábjának kezdő szavai után vagyis a «Hogy az my zerel-
mwnk ne lattatneyek zolgay zerelemnek» és az «yhlee azerth az
kegielmes wr yften» szavak közé való.

Maftanees Mynden emberek engedetlenfelegnek Es kewelfe-
 gegnek myatta Es ewnen twlaydon zerelemenek myatta awagy
 walaa mely yo baratyanak awagy walamy kŵided ez wylaaghy ||
 Iozagnak zerelmenek awagy keedweletynek myatta azert ez okbol 383
 wezte el adam az engedelmeffeget Es efek engedetlenfelegben
 kynek myatta el wezte az Malaztnak eletyt Es halalt lele el
 weezte az artatlanfagot Es legottan efek fertezeteffegben Es nya-
 walyaffakban Es Sewt nem csak ew maga de Sewt mynd embery
 nemzet Es az byzony engedelmeffégnek yegye hogy ha nalad wa-
 gyon awwagy nynczen az byzony békefég tartas mert fenky Sem 10
 egy ember az erewk életben bee nem Mehet engedelmeffegneekwl
 Monda ésmég atya myndenhato yften az engedelmeffegh oly
 ygen nagy felleges yozag hog mynd ew twle wontanak malaztot
 Mykepen az engedelmeffegtl wontatnak mynden yok wgyan
 azonkepen az engedehtlenfegebwl wontatok magatoknak halalt 15
 mert nem wolna eleg ydweflegre hogy ha csak az en egyetlen egy
 fyamba wolna az engeedelmeffeg Es tybennetek nem leletetnek
 Mert én teremtethelek tyteket tymagatoknekwl azaz mynem
 kertetek engemet hog teremczelek tyteket mert zerethelek tyte-
 ket mynek elewtté nem | Volnatok de nem zerzetem azt hogy wd- 20
 wezihelek tŵteket tymagahtoknekwl azaz hogy Munkalkogyatok
 wdweffegtekert merth nem kel weztek wlnetek azaz ne weffetek
 az tŵ ygyekezefteketh awagy zerelmeteket az wegezheteé alattan
 az az ez wylagban mykepen teznek wala nemely hyhttok kyk
 kewetyk az ag embert az az adamot kyk wgyan téznek mykeppen 25
 adam tewn hogy ky el wette az engedelmeffegnek ew kwlczat az
 Sarban Es meg tewre kewwelfegnek fwlakyawal ennek felette meg
 rofdafytta ewtet ewnen twlaydon zerelmenek myattha kynek
 okaert yet embery teftben az en egyetlen egy fyam tartwan ew
 kezeben az engedelmeffegnek ew kwlczat Es meg tyztytta ötét az 30
 rofdabol az yftenfelegnek zeretetynek twzeben Es ky wonaa ewtet
 az Sarnak fertezeteffegebwl Es meg mofa ewtet nagy tewkelle-
 teflegel az ew dragalaatos zent wereben Es meg egyennefytte ew
 az ygaffagnak tewrewel awagy Swlyokyawal faragwan az tŵ alnok-
 faktokath az ew zentfeleg teften oly ygen nagy tewkelleteffegwel 35
 meg eppyte hogy walamynezer walamel || Ember az ew kwlczat 384
 zabad akaratyabol el tewrneye hogy ésmég azon ember azon zabad
 akarathnak myatta az en malaztommal ygen yol meg epythefe

o nyawalyas Es meg wakwlt ember mert Mynek wtanna az engedelmeffegnek kwlczat ezenkepen el te'rted Es yme tennen tehetfegehdwel meg epythetned de az te nag gonozfagod mya azt es eel haagyod awagy azt alytod hogy az engedelmeffeg hogy ky
 5 menyorzagot be kwlczola adamnak hogy teneked meg nythafa awagy azt allyttot hogy az kewelfeg ky menyorzagbol efet le hogy ynnen esmeg fel mehelen awagy azth hyzed hogy az zewrnyw Es zaakadozot rwhaban az menyorzagnak menyekewzewyeben be mehes awagy azt alyttod hogy űlwen Es kēwtezwēn te magadat
 10 halalos bwnnek kewtelewel hogy te wgy yarhas Es hog kwlcz nekwl te menyorzagoth meg nythaffad ne gondolyad ezzenkepen mert meg czalatattol ez gondolatban annak okaert kel teneked meg odozwan lenned Es ky yewned az halalos bwnbowl zwnek byzonyi tewredeelmeflege mya zanak alazatos Es ygaz gyonaafnak
 15 myatta Es: | Mywelkedetnek eleegh tetele mya eletednek meg fedefenek zandoka mya Es hogy towaba wetkezny nem akarz Es ymar ezkepen wtalyad meg Es wefeed be Es haagyad az wtalatos bwnek rwhayat az feldre efny Es ewltezzel fel az menyekzewy rwhabaan Es fws hamarlagal wyfelwen kezedben lelky wylagoffa-
 20 gal az engedelmeffegnek kwlczat Es nyfad meg menyorzagnak aytoyat kewtezyed meg kewtezyed meg az eengelmefegnek kwlczat te magadnak meg wtalatyanak kewtelewwel meg wtalwan ez wylagot Es ezt ragagyad zent kewanfakwal Es magadat keletned ennekem te teremtewdnek kybowl kel teneked czynalnod egy
 25 ewwet kywel kel magadat ygen erewfen meg zorytanod wgy hogy foha ewtet el ne weztheffed az az hogy kelefed magadat ennekem te teremtewdnek byzonyi engedelmeffeghnek myatta mert ember myg ez wylagban el meg lelhety az engedelmeffegnek kwlczat awagy yozagat ha akarya de myczodaa yelenty meg hogy el wez-
 30 tetek az engedelmeffeget byzonyawal twgyak Es byzonyawal twgyaad en edes leanyom katernya hogy az bekefeg yelenty meg
 385 mert az || Bekefeg wala egyefűlt az engedelmeffegwel azert mykoron walamely ember nem bekefege nyllwan meg esmertetyk hogy nynczen ew lelkeben engedelmeffeg O mely ygen edes Es dwczew-
 35 feges yozagh az engedelmeffegnek yozaga hogy kyben byzonyi alnak mynden egeb yozagog ez okaert mert az yfthen zeretetben fogontatek Es tamada az engedelmeffeg az zeretetbowl Es ez zent engedelmeffegen fondaltatek awagy erewlytetek az zeentfege hyt

nek kewzyklayah ez az engedelmeffeg hogy ky mondatyk egy ygen kazdag kyalne azonak mert walamely embernek ez kyalne azzony yechetyk az oly ember mynden yowal bewelkeeddyk Es femmy gonozt nem ereez de naponked bekefege wagyon es az ew lelke nem erez femmy gŵlewfeget Es ezenkepen lewt myndenekben be-
kefege walaky leend oly ember hogy ky ez kyalne azont wette-
ew maganak yegyefwl azaz az engedelmeffegeth ez ylyeten em-
bernek ew kewanfaga femykepen benem telyefedheetyk mert az engedelmeffég zeerzette ew benne hogy csak engem felfeges yot
kewanyon hogy ky tehetem Es akarom eltekelenem | Az ew zent-
feges kewanfaagat O edes engedelmeffeg ky mwnkanekwl ewezy Es
wezedemnekwl ywtz az byzony wdweffegnek partyara azert wala-
mely ember akar zerzetben be menny awwagy meggy wywlly lelek
zerent az zent zerzetbe tahat kel ewneeky yarwlly zentfeges hytnek
wylagoffagawal mely wylagoffagwal meg efmerye hogy ewneeky meg
kel ewlly az ew twlaydon akaratyat azaz myndennemew erzenkef-
geneek Es zertelen teefty remwletnek gywlewletywel Es fel wewen
azt maganak yeegyefwl melyet yeczyet ewneeky az byzony zeretet
az ew hwgath az byzony kez engedelmeffegeth kelemeteffegwē
hogy kefele ew magat ew teremtwyenenek Es zerezyen ezeknek
daykat elteteth hogy ky mondatyk alazatoffaghnak mert ha ez
yozakwal nem leend ez dayka azaz az alazatoffag ketfegnekwl az
engedelmeffegneek el kel wezny ehfegneek myatta mert az le-
lekben hol nynczen alazatoffagnak yozaga az engedelmeffeg ygen
hamar megh.hal ennek felette kel ew weelee wyfelny ket zolgalo
leant mert az alazatoffagh egyedwl neem || Iar az az hogy ew ma-
gat megh wtalya Es mynden ez wylagyakat mert az oly ember ky
eew magat meg wtalya nem kewan tyztteffegēt lewt bozzwfago-
kath kewan Es ezenkepen meg halwa kel menny wygan tewkelle-
tes zeretetnek hayoyara mykoron waagyon alkolmas ydeye awagy
eztendeye de myert en teneked meegh mondottam hogy kwlemb
kwlemb ydewben awagy eztendewkben Es kwlemb kwlemb modon
hythtam embereket zent zeretere azert walaky mymodon hywat-
tatyk azon modon yewyen az zent zeerzetre Es altalyaban meg
tarezaa az zerzetnek tewkelleteffegēt Es zent wygafagwal lyet-
wen fel wegye az engedelmeffegnek kwlczat mely kwlcz meg
nytya menyorzagnak zoros aytoyat Es ygyekezwen yol meg gon-

dolya az zerzeetes ember hogy ewneky altal kel menny ez ylye-
 ten zoros ayton altalyaban Es ez ilyeten zoros ayton atal me-
 gyen halalal Es nem eletel ha meg nem nytya az aytot engedel-
 meffegnek kwlczaawal mert meg mondottam theneked en edes
 5 leanyom katernya hogy altal kel menny myndeem zerzetefnek ez
 zoros wton az az | Engedelmeflegnek wtan mert az byzony enge-
 delmes hogy ky byzony engedelmeffeget tart yftenek Es az zer-
 zetnek fel emeely ewmagat ew erzeckenfegenek felete elewen
 hyttel Es be wyzy ew lelkenek hazaban bwnekneek gywlewfe-
 10 get mykepen zolgath hogy ky wzie az elenfeget azaz az ewnen
 tulaydon zerelmet anak okaert mert nem akarya hogy az ew
 zeretew ygiefie melyet neky yechet az byzony yftheny zeretet hyt-
 nek wylagoffagawal az az az engedelmeffeg hogy walam[elykepen
 meg bantafeg Es ennek okaert zent kemenfegel azaz az kemeny
 15 elettel ky wzie ew eew lelkenek habol az ellenfeget Es be hozya
 ew lelkeben az ew tarfat Es ew zerelmes yegyefeneek daykayat az
 bwnnekneek gywlewfege ky wzy az ellenfeget az yftheny zerelem
 kegygy be hozya az engedelmeffeget Es az engedelmeffegnek az
 ew yegyefenek zeretewyet azaz az byzony lelky yozagot az zerzet-
 20 nek meg tartafawal Es zenwedeteffegel ewzwe ennek okaert az
 edes yegyeg az engedelmeffegh be megyen alelekhez az ew hw-
 gawaal a bekefegwel Es ew daykaayawal az alazatoffagal hog ||
 387 Ky tarfalkodot ew maghanak wtalatyawal annak okaert mytwl
 fogwa az yegyeg az eengedelmeffeg be ment az lelekben az wdew-
 25 twl fogwa byr myndeneket nywgomlas bekefegbe mert ky twzte az
 ellenfeget ew lelkenek hazabol azert ymmar eez ylyen zerzetes
 zwnetlen marad Es lezen az ew tyztafaganak kerteben wylagoffag-
 nak ertelmenek napyawal meely kertneek fedelezety hytnek .erew-
 fege eleyben wagyon wettetwen az test fel wewt ygafag azaz az
 30 artathlan yefwfnak gyengefeleges testenek fel wetele hogy kynek
 emlekezety edelb az mezneel az tyzta elmeben Es ez kertnek ew
 twzee az yftheny zeretetnek twze ky meg melekytty mynden ew
 barathtyt Es tarfyt annak okaert hagi meg tartottak az zerzetnek
 zenwedeteffeget Es engedelmeffeget meg gywladot zeretetel ky-
 35 czoddak ymmar az ellenfegeg akyk kwwwl alnak az kertnek twgyad
 azt katernya hogy zerzeetes embernek elfew Es mentwl nagyob
 ellenfege.ewnen twlaaydon zerelme hogy ky be wyzeen az lelek-

ben kewelleget hogy ky az yfteny zeretetnek Es alazato|Sagnak
ellenfege az beketelenfeg ellenkedyk az bekefegwel az engedetlen-
feg elenkedyk az engeddelmeflegwel az hytetlenfeg elenkedyk az
ygaz hyttel az wakmeerewfeg elenkedyk az hytflagos remenfegél
hogy ky femmykepeen meg nem egyefwl az ygaz remenfegél me- 5
lyet kel az leleknek en bennem ew teremtwyeben wethny Es
tartany az hamiffagnak nynczen hafonlatoffága az zent ygafaghoz
fem az eztelenfegneek az wdweffeges ezeffegél fem aaz mertekle-
teffeg az mertekletlenfegél fem az zerzetnek paranczolatyanak
megh tewrefenek wgyaan azon paranczolatnak meg tartafawal 10
nynczen femmy hafonlatofaga fewt mynd ezek ellenfegeg Es ezek
hagyatyak el az zerzetes emberrel az zerzetneh ew yo erkewlezet
az wdweffeges zenweedeteffegél ewzwe ezek az engedeelmefleg-
nek kemenfeges elenfegy mert az haragofagh nylwan wytezke-
dyk az yo akaratnak elleene az lelky yozaghnak gywlewlety wy- 15
tezkedyk az lelky yozaghnak zerelmel az fertezeteffegh wytez-
kedyk az tyztafagnak ellene az twnyafag wytezkedyk az zorgal-
matoffagnak ellenee az || Twdatlanfag az yfteny twdomanak Es 388
efmeretnek ellene az almekonfag az wygyazafnak ellene Es az
zwnetlen walo ymadfagnaak ellene Es myerth az byzon engedel- 20
mes hytnek wylagoffagawal meg elmerte hogy mynd ezeek wol-
nanak az elenfegég kyk keewannyak wala meg ferteztetny az
yegyest azaz az engedeelmeeffeget annak okaert boczata aaz bwn-
nek gywlewletyt hogy az ellenfegeket ky wze awagy ky wzne
Es boczata az zerelmet hogy az ew baratyt be hoznayaa azert az 25
gywlewleg meg ewle ewtewrewel az twlaydon Es wyzza fordwlt
akaratot meely akarat fel tartatot wala az twlaydon zeretettwl Es
eletet adwala az engedelmeflegnek ew ellenfegynek de mykoron
az gywlewleg el wakta wolna az yeellefb awagy mentwl nagyob
ellenfegnek ew feyet kynek myatta meg tartatnak wala az egeb 30
ellenfegek Es fegyttetnek wala ennek wtanna az lelek zabadon
meg marad bekefegnek Es bekefegben hadakozafnekewl meert
nynczen ky ew ellene wyafkogyek mert az lelek el tawoztata Es
el wete azt ew magatwl walamy ewneky zomorwfagot Es | Kefe-
rwfeget ad wala azerth ymmar mynemw haborwfaga wagyon az 35
byzony engedelmees eembernek byzonyaba femy nynczen azert
byzony engedelmeflegnek myatta Es alazatoffagnak myatta megyen

be menyekneek orzagaban mynden zerzetes ember kyt engegyen
mynekwnk atya fyw zent lelek *)

Ith el kezdetyk ymmar feenabely dwczewfeges
apacha zwz zent kateryna azzonak ew eelete
5 ezenkepen kezdetik

Dwczewfeknek kyralyanak tyzteffegere Es ew meltofagos zent
anyanak dyczeretyre ky felleges wr yften zokta czodalatos kepen
eew zentyt kwlemb kwlemb tyzteffegwel tyztelnye eltekben Es hol-
tokban ezen yrgalmas wr yften walazta maganak egy meltofaghos
10 zwzet fenanak warofabol ky neeweztetyk wala katerynanak eez
tyztelendew Es czwdalatos nemmes zwz fenanak warafabol scuf-
cianak tartomanyabol ew zwley walanak nagy tyzteffegbelyek Es
389 aytatofok ew atya neweztetyk || Vala yacabnak es ew annya la-
pannak ew anya zwle fok fyakat kyk kezwl egyzer zwle ket lean-
15 zwth katerynat Es yohannat ez yohanna kereztfeznek wtanna leg
otthan meg hala Es ew kereztfeghenek artatlanlagawal menyor-
zagban fel repwle katerynat keedegh ew annya twlaydon teyeewel
nagy zeretetwel fel tarta Es ymmar mykoron ez gyermek kezdet
wolna yarny kezde lenny oly kellemetes myndennekneek kyk
20 ewtet lattyak wala Es oly ezes ygeket mondany ez enne germek-
feznek ydeyeben hogy czaak alegh tarthagyak wala meg ew ha-
zoknal ywnk wala ew kewzely Es rokonfagy Es wyzik wala ew
hazokhoz hogy halanayak az bewlczeffeges ygeket ez artátlannak
zayabol czwdalkoznak wala ygen es ewrwlnk wala eew ezeffegen
25 Es ew feleletyn Es mykoron wolna ymmar ewt eztendews meg
tanwla az awe mariat ewnen magatwl yfteny yntefnek myatta
mynden embery tanyttafnekwl kywel zokta wala nag gyakorta tyz-
telnye azonynk ziz maryat yelefwl nemynemw garadyczon kynek
mynden fogan eegy egy angyaly wdwezletet mond wala ymar my-
30 koron yarna haath | Eztendewben egyzer zent kateryna azzonnak
anya erezte awagy kewlde katerynat ew batyawal ew nyenyekhez
ky adatot wala nemel yfyywnak hazaffagra tewrtének mykoron

*) A lap szélén: «ez wtan kyt kel mondany heet lewelen ke-
reffed holot az vagion Ihlee a kegelmcs vr yften katerynanak ő
elmeyeben ict.»

meg ternenek ew anyoknak hazához czwdalatos latafth engede
 wr yften az wtban katherynanak latny mert lata kateeryna Sena-
 nak warafaban predycator zerzetynek egyhaza felet nemely ter-
 metew czwdalatos keppen kyraly meltofagwal ekefwltet kyben
 my wdwezittenk ihs xpūs kyraly zegben wl wala ew rwhai wala-
 5 nak pwpewky meltofaghoz hafonlok ew feyebeben wala korona me-
 lyet zoktak papak wyfelny wala ew wele apoſtoloknak feyedelme
 zent peter Es zent pal Es zent yanos ewangelyſta kyt mykoron
 kateryna nagyon czwdalkozwan nezneye fel emele kateryna ew
 zemeyt nézi wala nagy mondhatatlan nagy edeffegwel az ew edef-
 10 leges ydwezyttewyeth ennek ellene my wdwezyttenk iefws cryftws
 fordylgia wala ew kegyelmes zemeyt katerynara hogy ewtet won-
 naya az ew iftenſegenek zerelmehez tahat ydwezyttenk moſo-
 lywlwan ky teryezte ew योग्यat aldomaſth wete katerynara zent
 kereztnék || Iegiewel tahat katerina meg erewlyttetek malaztban 390
 Es el ragattatek ew elmeyebeben wgy hogy el feledkezwen ew ma-
 gaatwl marad wala az wtban katerynanak kedeg ew batgya ky
 ymmar el ment wala az wton egy falka fewldet hyzy wala hogy
 wtanna menne ew hwga Es hatra thekyntwen lata hogy nynczen
 eew wele kateryna meg tere az heelyre holot kateryna meg ma-
 20 radoth wala hya wala Es wonzia wala ew wele demaga ſemmyt
 katerynanak ew bagya ez lataſbol neem lat wala ezenkepen ez
 latas el eenyezek ez oratwl fogwa kezde eez kewſded ew erkewl-
 czebeben newekednye Es czwdalatos elmewel fenleny hogy ymmar
 nem gyermekſegnek enyebeben awagy ydeyebeben dee meg ert wen-
 25 ſegnek mywelkedeteben lattatneyek allany wgyaan azon ydew-
 ben egyptombely reegy zenteknek eletyt Es erkewlczeketh Es
 egyeb zenteknek Es yelewfewl atyank zent damokofnak eletyth
 mynden embery tanyttafnekwyl meg tanwla twlaydon czak zent
 leleknek ewttfeſebewl ez wdewtlw fogwa az anne geryedeteffeg ger-
 30 yezte meg ew elmeyet hogy ſemmyt egyebet nem gondolhat
 wala hanem czak yftennek fyat yefwſt zeretnye honnat Es kate-
 ryna | Keref wala reytek Es tytkos helyeket Es tytkon ew teſtet
 nagy kemenſegwel oſtorozia wala ymmadlagban Es yſteny gon-
 dolatokban zwnetlen ygiekezig wala wig tarſaſaktwl magat meg 35
 wonzia wala, ygen keweefet zol wala etket zokafa zerent kewefet
 wezen wala ew leyany tarſi mykoron ō hozaya gywlekezeknek wala
 mwlatafnak okaert ewket katerynaa ymadſagra Es dyſciplenara

kezereyty wala wgyan ezen wdewben egy napon kateryna wen
 egi keenyeret ew annyanak hazaban Es ky iewe ew anyanak ha-
 zabol ky mene az warosbol nem mezze lele nemely rettenetes
 wermet hog ymmar walasztana maganaak kyetlemben lakozo helth
 5 wr yftennek kedweert elewzeer ymadfagra ada ew magat mynd
 kyleneched orayg de meg taneyta ewtet az kegies 'wygaztaalo zent
 lelek hoky nem wolna kelemetes wr iftennek ew neky ezen zerwel
 meg maradny az kyetlemben kynek okaert kateryna meg tere ew
 annyanak hazaban czwdalatos wr yftennek ew mywelkedety kynek
 10 ew malaztyaanak geriedeteffege kewanattya yly kwfdded leankawal
 hat ceztendews koraban ymmar kyeethlemben kewan penytent-
 391 ciaath || Tartany wr yftennek zerelmeert de maga mykoron wolna
 ymmar het eztendews ez bodogfagos zwz zent kateryna azzony
 fogadaft tewn az wr myndenható yftennek Es ew zeplewtelen zwz
 15 annyanak azzonywnk zwz maryanak ewrek zwzefegnek tartafara
 kyt hoky eerewfben be tellyefythesne megh zewrre ewnen magaa-
 ban hoky Myndennemew hws eteltewl magat meg zenwetetneye
 de maga annera menere tehetneye hoky egiebektewl ne latatnek
 awayg yelentetneyek honnat wgi mondatyk hoky Mykoron ew neky
 20 walamely etek ew ewczewel hozattatyk wala mert egywt eznek
 wala tytkon el hannya waala az kewlkeczkeknek de maga wala
 nemely lelkeknek ereme ő zwweben ewtwn hoky ky yndyttya
 wala ewtet Myndeneknek ydwesseget kewany Es az zenteketh kyk
 Sokat mwnkalkottak lelkeknek wdweffegeert ygen zereety wala Es
 25 ygen tyztely wala azt Es meg ertwn hoky attyank zenth damokos
 predycator zerzetet nem egyeb okaert hanem czak lelkeknek wd-
 weffegeert zerzette walaa annak okaert nagi aytatoffaga wala ez
 zwz zent kateryna aazzonnak ez zent zerzethez annak okaert my-
 koron lattya wala az | Predycator zerzetbely fratereket yarwan az
 30 wton ew eel menefek wtan az fewlden ew labok nyomaath meg
 czokolkattya wala aytatoffagnak okaert dee ez yly aytatos zer-
 zetnek kewanfaga altal yara az ew tyztalagos zwwet gondola ez
 bodogfagos zwz zent kateryna azzony ewnen Magaban hoky el
 tytkolwan az leany termezetet Es fel wenne az fyrfiwy zerzetnek
 35 rwhayat Es egieb orzagban menne holot ew efmeretlen lenne hoky
 lelkenek wdweffegerewl erewfben gondolhatna ew elmeyeiben
 forgattyaa wala zent ewfrofinanak Es dwczczewfeges zent ewgienya
 azzonak eeletewket mykepen ez zent zizek enne kefertetnek

helyen az wr yften az ew tyztalagokat meg tartottaa de mynd
 ezekben meg tanyttatek az wygasztalo zenth lelektwl Es az ew
 akaratiat iobra waltoztata ez felywl meg mondottakath mynd ew
 confessoranak tytkon yelentette wala meg azert Mykoron wolna
 katernyna tyzenketh eztendews ew annyanak hazaban kezdenek
 ew zwley Es atyafiay az warofnak terwenye zerent bezeelleny ka-
 terynnanak hazaffagarol nem twgiak wala az ew zenfegenek aka-
 ratyat az ew edes zwleye tanyttya wala katerinat eltezetre ||
 Mondwan en edes zwlettem Es en edes leanyom katernyna, orch- 392
 chadat fyam giakorta moffad megh, hayadat zepen meg boroftaal- 10
 yad, rwhadat zepen wyfelyed hogi zebnek teffel en edes zemem-
 neek wylaga hogy hamaraban hazaffagra keereffel Mykoron ezeketh
 hallotta wolna katernyna mynd meg wtaala Es kelletlen lewn ew
 neky, wala katernynanak egi nennye ky neweztetyk wala bonaw-
 wentwranak ky ymmar hazaffagra adatot wala ezt kewlde katerny- 15
 nanak ew anya katernynahoz azzert hogy ewtet kyztetneye ez
 wylagy ewltezetre mert katernyna ygen felette zereti wala bonaa-
 wentwrat kynek ew kerefere katernyna meg engezteltetek kezdee
 katernyna nemy kewesse testy ewltezetwel eltetny De maga azert
 erewffen meg tartya wala az ew fogadasat az zeplewtelen zwzfefe- 20
 get De maga ezt sem tezi wala annak okaert hogy ew kelletneye
 o magat walamely halando embernek de csak hogy ew nenyenek
 kedwet ne zegneye mert katernyna ygen zerety wala bonawentw-
 rath ezt Mykoron katernyna ezeben wette wolna hogi az ew nen-
 yeenek kedweert enne ez wylagi ewltewzetre magat boczattha 25
 wona | Igen hamar el mene ew confeforahoz Es nagy keferw fy-
 ralmaakkal meg giona ew bwneyt Es kyaltwan Mongia wala ew
 magat meltonak pokolra Es meegh wgi olwastatyk ew rola hogy
 nem csak ew confefforyt de mynd ew hazabelyt soha awagy igen
 rytkan ew bezedeben meg neem bant wala [wala] De mynden ew 30
 ydeyet telyeffegwel ymadfagban Es ew kezelynek epwlefeben
 magat foglalya wala wygyazafban magat annera foglalya walaa
 hogi az enek neged rezet csak aalegengedy wala ew maganak nyw-
 godalomra, etket Mykoron wezen wala ew zokafa zeerent nem
 azert wezi wala hogy ew testet gienierkettetneye Dee hogy inka 35
 ban gietreneye de nem hagyja az wr yften gietrelemneekwl ez
 felywl meg mondot bonawentwrat zent katernyna azzonnak ew
 nenyet ky katernynat ew kyztetefewel hozta wala eez wylagi

hitlagos ewltezetre mert wgian azon eztendewben zwleefeben ez
 wylagbol ky mwlek Es wytetek pwrgatorywmban kynek ew lel-
 keert katernyna ymada annak wtanna meg hallgattateek pwrgato-
 393 rywmnak kenyabol megh zabadwla katerinaanaak || Imadlagawal
 5 es fel wytetek mennyeknek orzagaban, azert zerelmes attyamfyay
 yol ezetekben wegyeetek hogy walakynék gonoz peldat ne agiatok
 bezedwel awagi yegiwel mert latodee mely igen aaz wr yften ez
 bwnert embert megh gyeter mynd ez wylagon mynd az mas wy-
 lagon yt ez wylagon eletyt meg rewydytty az maas wylagon pwr-
 10 gatorywmban aawagy pokolban wety ha ez wylagon rola eleget
 nem tezwk wdwezyttenknek mondafa zerent holot wgy mond
 yay annak ky mya gonoz pelda adatyk merth ylyk annak hogy
 ew nyakaraa malom kew ketteffegh Es wethteffek az tengernek fe-
 nekere azaz pokolnak fenekere ezt mykoron katernyna ezeben wette
 15 wolna hogi az ew nenyenek ezen zerweel tewrtent wolna ew ky mw-
 lafa ynkab meg wtala ez wylagoth Es magasztatek cryftwnak zerel-
 meben, wewe zozolowa az yrgalmaffagnak annyat azzonywnk zwz
 mariat hogi az ew efedezeefewel erdemlene boczanatot wennye ez
 ew testy ewltewzetyrewl ky ew ymaczagaban meg haalgattatek Es
 20 erdemle yl nemew zozatot hallany yftenfegnek yrgalmaffagatwl
 mondwan meg | Boczatwan wannak nekeed mynden te bwneyd
 tahat wdwezittenk iefws cryftws katernynanaak ew yegiefe Es ew
 zent zwleye azzonywnk zwz marya yegizeh kaaternynanak maria
 magdalenath mestewrwl Es annyawl hogy ewtet oktatnaya myn-
 25 den yfteny iora kyt katernyna nagy tyztteffegweel Es nagy ewrem-
 mel fogada ennek wtanna mykoron ymmar ezekben wettek wolna
 katernynanak ew zyley hogy naprol napra ynkaban meg wtalnaya
 azokat kyk ez wylagban wannak kezdenek egy mas akaratyabol
 30 kewteleezneyek kynek okaert katernynahoz ereztenek egi frater
 predycator zerzetbelyet hogi ky ewnekyk ygen zerelmes baratyok
 walaa hogy katernynat kyztetneye hazaffagra ky mykoran yarwlth
 wolna katernynahoz ez felewl megh mondott frater Es hogy meg
 esmerte wolna katernynanak eerewfleges akaratyat kyt foghadott
 35 wala zwzefegnek tarthafara ynte katernynat ez frater hogy hayat
 el metneye kywel az ew tyztasagat ynkab meg tarthatnaya Es
 394 hogi az ew zwley rokkonfagy ew akaratyat ynkaab || Meg esmer-
 hetnek de magha ez bodogfagos zwz nem halgataa el, fwket fwl-

leel ez iambor fraaternek ew yntefet de ew hazabaan beter-
 wen meg tellyefytte azokath kyket neky ez frater hagyot waala,
 ezt mykoron ew attya Es anya Es attyafiai meg esmertek wolna
 kayaltwan ew ellene fok bozzwfagokat mondnak wala neky mond-
 wan hytwanfagos leany azth hized hogi ennek myatta teheecz te
 my aakaratwnknak ellene dee nem wgy lezen mykepen te akarod
 mert wagy akarod wagy nem Es kel neked menned hazaffagra
 Dee mynd ennek felette el wewek ew neky mynden tytkos heleyt
 kikben zokot wala ymadkozny de mynd ezeket nagy bekefegwel
 wyfely waala el De mynd ezeknek felette ewtet wetek az haznak
 mynden rwtfaganak tyztyttafara, targiak wala ez nemes zent
 zwzet mykepen zolgalot Es kohnyan zolgaltattyak wala ewtet,
 de mynd ezekben bekefeget tart wala ez nemes zent zwz katernya
 de nem wala ymmar ew neeky ymodkozo hele holot az ew edeffe-
 ges yegiefewel wygadhatna de zerze ew maganak ymadkozo helth
 ew elmeyenek reytekeben hogi ymadnaya ew mennyey zent atyath
 ky mennyekben wagyon myndeen ew kezi mwnekay kezet kyketh
 ew | Nagy eremest tezen wala az ur yftenert, zerze azert katernya
 ew zwweben hogi az ew testy attya lenne az mennyei atya yftennek
 heleben Es az ew annya lenne azzonynywnk maryanak kepeben
 Es atiafyay lennenek az zent apostolok helyeben ez illien gondo-
 latwal ez neemes zent zwz nagy zeretétel zolgal wala nekik az ew
 attyanak zolgal wala mykepen cryftwnak annyanak mykepen az-
 zonywnk zwz maaryanak attyafyaynak mykepen apostoloknak Es
 mykoron nemely kamoraban holot katernya ymadkozyk wala ka
 terynanak ew attya be mene az kamoraban nagy hammarfagwal
 lata egy feyerfeges kalambot katernyanak ew feyen Es ew fwleben
 fwgwan ygen el czodalcodeg kyn yegyzetyk wala zent lelek le zal-
 lanya ew reaya az ew tyztasagaert az naptwl fogwa ew zwweben
 kezde geryedezny walaamely zerzetnek rwhayanak kewanfaga Es
 yelefwl attyank zent damokosnak zerzetyt ennek wtanna lewn
 yftennek yrgalmaffaga katernyan engede az wr yften hogi latna
 yl czodalatos lataft lata zent atyakat kwlemb kwlemb zeent zer-
 zeteknek fondaloyt awagy zerzetyt Es ew kewzettek attyank zent
 damokost kezebeen tartya wala ew yftapyat mykepen yrattatyk ||
 Meg maes ew kepe Es mykorron mynd az zentek katernath yn-
 teneyek hogi walameliet az zent zerzetek kezzwl walasztana ew
 maganak hogi naglob hala adaffal adnaya wr iftennek az ew zol-

galattyat awagi nyayallagat tahat katernyna fordwla Es keezde
 iarwlly atyank zent damokos eleiben Es atiank zent damokos fwt
 wala katernynanaak eleyben Es kezeben wyzi walaa az harmad
 zewrzetnek rwhaiat mykoron kezelyttet wolna atyank zent damo-
 5 kos katerinanaak eleyben illen edeffeges bezedekel wygazzala meg
 ewtet erews leg te lelkedben zerelmes leanyom Es ne zegienly
 walamy banthalmat ez zerzetben wallanod mert byzonnyal twgiad
 hogi ez zeeerzetnek rwhayaban kel nekewd ewltezned mykepen
 temmagad kewantad tahat katernyna weewe az rwhat nagi mond-
 10 hatathlan ewremmel betelek ew ziwe Es halat ad wala az felle-
 ghees wr yftennek nagi fyralmakwal Es ew zentynek attyank zent
 damokosnak azert ez latafban katernynanak ew elmeye meg erew-
 fwle annera hogi wgian azon napon nagi batorfagwal ewzwe hywa
 ew zwleyt Es attyafyayt Es az | Myt edeg el tytkolt wala az ew
 15 zwzefegenek fogadafat ymmar nekyk [nekyk] nylwan ky yelenthe
 monda katernyna kewnnyeb wolna az kew ziglat meg lagyttany
 hogynem engem ez ygikezetbawl meg wonny mert en magamnaak
 wettem yegiest oly hathalmaft Es kazdagot hogi foha femmyben
 ennekem meg nem fogiatkozyk az az en wramat iefwft cryftwft
 20 kyralyoknak kyralyat Es wralkodoknak wrat ezt mykoron hallot-
 thak wolna ew zwley Es ew atiafyay nagi fyralmakat Es fohazko-
 dasokat kezdenek tenny wgi hogi aaz nagi fyrafnak myatta czak
 aleek athatnak wala neky feleletet tahat katerinanak ew attia ky
 ewtet ygen zerety wala maradot walaa fog ideyg ew elmeye kywól
 25 ew nag banatyaert mert lattia wala ennek elewtte ew leanyanak
 zentfeget monda katernynanak ew attya en zeretew leyanem el
 tawoztassa wr yften my twlwnk hogy az yfteny akaratnak ellene
 allwnk hogi kytwl latywk az te fogadafodath meg erewfyteny my-
 welkegyel azzert zerelmes leanyom mykepen yllyk Es mykepen
 30 okoffagod tanyt Es ynnen towa my tegedet walamyben te mywel-
 396 kedetyttwl megh nem wonzwnk awagy bantwnk || Kezde azert
 katernyna yfteny kegyelmeflegnek fwleyt aytatos kenynyergefewel
 czergetny hogy attyank zent damokosnak harmad zerzetyt kyt fok
 idewtewl fogwa kewanth wala meltolnaya ymmar rea wenny ky
 35 rwha wala neky meg ygerwen zent damokos attyank myat kynek
 okaert ew zwley es ygen zorgalmatofok walanak hogi az zerzet-
 neek rwhayat neky meg kerneyeek az baratoktwl azert ew annya
 ky ewtet ygen zerety wala tefz zerent keree ew leanyat katernynat

hogy ew wele el menne az ferdebe mynek elette bemenne az zer-
 zetbe kyt megh tewn kateryna ew annyanak kerefere de nem az
 ew teftenek gyenyerwfegere awagy ew faydalmanaak meg kwn-
 nyebwfefere de ynka az ew teftenek gietrelmere be mennée
 kateryna az fewrdeben ew annyanak elewtte egi nemwnemw
 wyzzet hogy ky kenkewes wyzel foly wala mondhatatlan nagy
 hewfeggel ew mezyttelen hwfara tewlty wala Es annera gietry
 wala eew tefteet hogy nagiob faydalmat eerez wala hogy nem ha
 ew tefteeth was retezegwel gyetrete wolnaa ennek wtanna kateryna
 meg kerdetek hogy enne hewfegetet mykepen mwlhatot wolna¹⁰
 el halalneekwl felele kateryna hogy annaak | Okaert tette wolna
 ezt hogy ebewl gondolkodneyek zwnteleen pokolnak Es pwrgato-
 rywmnak kennyarol kyt gondol wala kateryna hogy erdemleneye
 az aaz pwrgatorywmnak kennyat Es kery wala yftent hogy ez
 kenokkat waltoztatnaya pwrgatorywmnak kennyara Es ez yllyen¹⁵
 yewendew malaztnak byzodalmabol edefnek lattatnak wala ew
 neky az kenok kyket zenwed wala meg terenek azert kate-
 ryanak ew annya ew leanyawal feddy wala katerynat ew annya az
 ew kemenfeges eletyrewl kit kateryna fwket fwlel halgath wala
 el, femmyben meg nem kwffebyty wala az el kezdet jozaagot awagy²⁰
 zenwedetefteget eennek wtanna tewrtenek kateerynanak nagy
 nehez korfagnak myatta meg betegewlly Es kezde hydegel giet-
 retny tahat kateryna kezde ew annyat nagy edes bezedekwel zwnt-
 telen kerny hogy az fororokwal attyank zent damokos harmad
 zerzete belyekel tanalczot tenne hogy ew neeky az zerzetnek rw-²⁵
 hayat meltoltatnayak reaya adny Es ew tarfaafagokban be wen-
 nye Es monda kateryna hogy ha ew neky aaz zerzetnek rwhayat
 nem agyaagh || Hogy hamar ez wylagbol ky mwlneyek ezt myko-³⁹⁷
 ron hallotta wolna katerynanak ew annya ygen felty wala kate-
 ryanak ew halalat mert ygen zereety wala meg zerze az frate-³⁰
 rekwel Es fororokal hogy az fenay gywlekewzetben az fororok
 kewzyben bewetetneyek tahat kateryna fel wewe az zerzet-
 nek ew rwhayath nagy aytatoffagwal annak wtanna nem fok ydew
 el mwlwan mynden korfagabol meg gyogwla telyeffegweel Es nagy
 halat ada az felfeges wr yftennek ez zent zeerzetnek rwhayanak³⁵
 fel weteleneek wtanna kateryna hws eteltewl myndenestewl
 meg tartoztata magat mynd ez wylagban elteyglen bort wyzzel
 annera elegit wala hogy az bornak yzet ew yllatyawaal ewzwee el

wezty wala Es az bornak csak ew wereffege marad wala meg egi
 kewesse azert mykoron wolna ymmar tyzen ewt eztendews az
 borth tellyefegwel el hagna Es towabaa czag hydeg wyzel elegyt-
 tetyk wala meg ennek wtanna fe'zet etketh akar mynemew letle-
 5 gen laffaan lafan ewmagat twle el tawoztatya wala kenyertwl
 meg walwa Es csak kemenfeiges fwwekneek gyeekerewel el wala
 Es czaak kemenfegekwl gyetry wala aaz | Ew testeth azert my-
 koron wolna hwz eztendews ymar az kenynyernek eteletewl es
 magat myndeneftewl el tawoztata Es csak fŵ gyekerel el wala
 10 ky nagy mwnkkaknak wtanna testenek anne eretelenfegere
 ywta hogy az nagi ethlenfegnek myatta ew gyomra ymmar semmy
 etket meg nem emezthet wala wgi hogi az ew zentfeiges elete
 lattatneyek myndeneftewl czwdalatofnak zeretew attyamfya de ha
 kerdenel mynemw agion ew nywgozik wala ez nemes zwz byzo-
 15 nyawal nem egieb wala az ew agia hanem csak kemenfeiges
 dozka kyben le űl wala Es gondolkodyk walaa yftenrewl awagi le
 teryezkedwen al wala ymadlagban awagy nemykoron kewes
 nywgodalomnak okaaert az meg faradot testet le hangya wala de
 ew rwhayat soha rola lee nem wety wala ew rwhaya wala gyapyw-
 20 ban czynalt kyt wyfel waala ew testén belől Es kywel wala ez
 nemes zwzneek nemely was reteeze kywel az ő gyengefeiges dere-
 kat altal zoryttya wala nagy erewfegel wgy hogy mynden ew
 tetemeyt beleyth nagy kemenfegwel ewzwe zoryttya wala ymad-
 lagban myndenkort wygiaz wala mynd weternyeyg weternyenek
 25 wtanna oly keweset alozyk wala hogy ket napnak alatta csak ||
 398 Fel orath alozyk wala, meg ezth sem tezy wala hanem ha teste-
 neek erewtelenfege kezerytty wala oly nagy zeretety wala ez
 zenth zwzneek az wr yftenhez hogy wgy mond wala ez zenth zwz
 katernya azon, hogy soha neky nagyob edeffege nem wolna ez
 30 wylagban mynt yftenrel walo bezedet zolny awagy halgatny
 elmegh towaba wgy mond wala ez zwz hogy zaz napon Es zaz
 eyel zenwedet etelnekwl Es ytaalnekwl Es alomneekkwł Es ha
 towaba wolt wolna kywwel ewneky iften felewl zolny sohaa meg
 nem wnya wala de myndenkoron kez wala es wygh orchawal
 35 halgattya wala yftennek ygeyet, akaraa azert bodoglagos zwz zent
 katernya azzony kewetny attyank zent damokolt kezde ew ma-
 gath oftorozny nagy kemenfegwel nemely was retezweel mynden
 napon haromzor oly nagy kemenfegwel hogy az ew zentfeiges

wallayrol Es ew hatarol az ew were ala foly wala mynd ew tal-
 payghlan Es mynden dyfciplinath wezen wala ew magan maf-
 fel orayglan eggyk dyfciplinath wezi wala ewmagaerth Es bw-
 neynek boczanatyaert mafykath wezi wala pwrgatorywmbely
 halottakerth harmadykath azokert kyk meg ez wylagban wad-
 5 nak bwnefekerth Oh felleges kegielmees wr yften tahath myth
 tegywkn my nyawalyas bwneffek kyk az wr | Iftenth megh ban-
 gywk naponked halalos bwnekwel Es boczanandokwal Es meges
 penytencianekwl akarwnk ez wylagban elnwnk ha megh ylyen
 zentfeges zwz es ew magath ygien gyetrete kyrewl wgy olwafsta-
 10 tyk ew zentfeges eletyben hogy o az felleges wr iftenth soha ha-
 lalos bwneel megh nem bantotta yoi lehet hogy fok zenteket
 olwafwnk o terwembe Es wy terwembenes kik czwdalatos zen-
 wedefekel ew magokath gietrewtek az wr yftenerth de ygen kewe-
 feket lelwnk ez zentfeges zwzhez bodogfagos zwz zent kate-
 15 rynahez hafonlatofokath azerth mykoron kateryna ew magat
 gietreneye nagi kemenfegwel ezth ezeben wewe ew annya ew nagy
 keenyerwletynek myatta nagy fohazkodaffal yweltwen mond wala
 O en edes leyanyom en edes leyaom en tegedeth mykenth holtath
 lathlak Es wgyan tenenmagad megh ewled magadath de maga
 20 kateryna femmyth ez bezedel nem ghondol wala fem az ew ke-
 meny eeleetytwl meg nem zewnyk wala nemykoron ew annya
 zenth kateryna azzonth el wyzi wala ew welee el alönnny. hogy
 ynkab zenth katheryna azzony nywkhatneyek fel kel wala zenth
 kateryna azzony tythkon mykoron az ew annya ymmar el alwth
 25 wolna Es tahath naagy || Aytatoffagwal ymadkozik wala nemyko-
 ron kedeg nagy kemenfeghges fakat tytkon el reytwala az agi-
 ban az helyen hol ew fezkik wala az lepedew ala hagi az lagifag-
 rol le haylana Es yftennek zabadban Es aytatoffban zolgalhatnaa
 de maga yol lehet hogy ez zent damokos atyanknak harmad zer-
 30 zety kyben wala zent kateryna azzon nem kewtelez zegenfegre
 Es engedelmeffegre telyeffegwel mykepen mynket kyk berekezt-
 wen lakozwnk de maga zent kateryna azzony mynden clastrom-
 ban lakozoknaak felette targya wala az engedelmeffegeth Es
 zegenfeget merth neem czak az fororok mefterenek Es az gyw-
 35 lekezetnek pryoryfayanak tart wala engedelmeffegeth de megh
 az ew confessoranak es egi wgiwwen myndenben engedelmes meg
 azokbannes kyk neky igen kemeennek Es neheznek lattatnak

walaá bodogfagos zwz zent katerny azzony lakyk wala ew atya-
 nak Es annyanak hazaban kyk ez wylagy yozagokal Es kazdagfa-
 gal ygen bewefek walanak de zenth katernyaa azzony mynd ezewk
 kewzeth ees nagi zegenfeget tARTH wala wgi hogy foha ew attya-
 5 nak yozaghabol walamyth ew maganak eel nem wezen wala
 hanem mykoron | Zegenyeknek alamyfnath ad wala erewl kedeg
 katernyanak ieles aldofala wala ew attyatwl hogi zabad wolna
 myndenkoron walamy alamyfnath akarna walaamely zegennek
 adnya merth oly ygen zerety wala az zegenfeget hogi foha ew
 10 elmeye nem nywkhatyk wala mykoron lattya waala eew zwleynek
 yozagath ez wylagy yozagokwal bewelkedny de myndenkoron ew
 zwweben gondollya wala ydwezyttenknek bezedeth az ewwangiee-
 lywmban holot wgi mond yay twnektek kazdagognak kyk yth ez
 wylagon tw wygafagtok Es meg gondollya wala az fefweny kaz-
 15 dagoth kynek wgi mondot wólt abraham mykoron kery wolth az
 egy czep wyzet lazartwl Es neeky nem adatek fyam emlekeziel
 mert yokat wettel te eltetben maftan kedegh gietreffel pokolnak
 kennyaban azert zenth katerina azzony gyakorta kery wala az
 wr yftenth hogy az ew zwleyth zegenfegre hoznaya hogy ennek
 20 myatta kazdakbak lehetnenek menyeknek orzaagaban meg hal-
 gata wr yften katernyanak ymadfagath merth yfteny akaratbol
 nagy fokath perlenek Es ennek myatta wegre nagy zegenfegre
 400 ywtanak hogi ennek wtanna mennyeknek orzagaban || Ewrek kaz-
 dakfagot walhatnanak wetk weztekfegnek ew tartafat oly ygen
 25 zerety wala hogy ky weztekfeg emberben malaztoth nemz nagi
 zeretetwel ewryzi wala megh ha ewneky ew regwlaya fem pa-
 ranczolnaya Es merth mykoron wolna zenth katerny azzony
 ygen yfyw harom eztendeygh zwnetlen weztekfegeth tarta vgy
 hogy az harom eztendeyg csak egy zoth fem zolth hanem myko-
 30 ron megh gyonta ew bwneth eew cellayabol foha ky nem yw wala
 Es myndenkoron ymadkozik wala haanem csak mykoron mylere
 az zenth egyhazhoz megyen wala awagy egyeb yfteny zolgalatra
 ygen gyakorta egyefwl wala az oltary zentfegel Es myndenkoron
 fok napyglan marad wala tefty etelnekwl Es ytalnekewl merth
 35 meg elegezyk wala aaz zentfegnek ew nagy edeffegewel kywel be-
 welkedyk wala az wdewben myndenkoron ew lelke de myerth ez
 wylagban foha meg nem zwnyk ragalmaffagnak ew wezedelmees
 bwne fem yokrol fem gonozokrol de megh ez nemes zenth zwz

sem ohata magath hogy emberek ewtet ne ragalmaznayak merth
 fokkak fokath ew rola mondna wala nemelyek mongyak wala
 hogy o rayta wolna ewrdegy czalardfagh hogy ew enne zenwede-
 telfeegheth | Tehetne nemelyek kedegh mondnaak wala hogy
 ezth zenth katernya azzony nem tenneye zenteknek thanwflaga
 zerenh hanem csak kepmwtalafzerenth hogy ezbeul ewneky
 tamadna elmenek fel magaztatafa nemelyek kedegh mondnaak
 walaa hogy ezt tenneye zenth katernya azzony czalardfagal Es
 hazwksfagwal Es nemynemew zenthfegneek mwtatafawal Es hogy
 tythkon elegeth enneyek Es ynneyek mene neky elegh wolna¹⁰
 kynek okaerth zenth katernya azzonnak ew confeffory paranczol-
 tanak wala hogy mynden napon enneyek walamy mertekzee-
 renth kyknek ez nemes zenth zwz zenth katernya azzony my-
 kepeen engedelmeffegnek leanya myndeenben engedelmeffek
 yelenyk wala de maga ezt Es nagy gyetrelmel tellyefythyety wala¹⁵
 megh merth yymar az ew gyomra annera erewtelenwlt wala
 megh hogy mykoron ammy kewefet ezygh wala semmykeppen
 megh nem tarthattya wala mert az ew nagy wygyazafath Es yltén-
 bely gondolatyth zewnetlen walo fyraalmyth Es ymadfagyth Es
 ew lok zenwedefeth soha wala mely halando ember elegfegwel²⁰
 megh nem yelenthety halla azerth boddogfagos zwz zenth kate-
 ryna azzony yftennek leyna Es yegyefee || Crystwnak zozatyath⁴⁰¹
 hayta ew fileyth hogy myndenben engedne yftennek akaratyanak
 el felede katernya ew attyanak hazath nem csak telfthzerenth
 walo kewzeletyth de es twlaydon akaratyath el felede meegh ke-²⁵
 wana az erewk kyraly az felfegges wr yften katernyanak ew zep-
 fegeth Es geryedeze ew zerelmebeen kezde yymar yelenny ew
 yegyefee wr yefws crystws zenth katernyaa azzonnak Es ewteth
 myndenekrel kezde tellyeffegwel tanyttanya kyk ew lelkenek kel-
 lemetewfek lenneenek kyrewl wgy mond raymwndws zenth kate-³⁰
 ryna azzonnak confeffora hogy wgy mondoth wolph zenth katernya
 ew gyonafanaak tytkoffagaban az ew confefforanak hogy walamy
 ew ydwessfegere zwksfeges wolph embertwl ew azth nem tanwlta
 hanem iefws crystwnak yelentefe mya tanwlta megh tythkon
 walo yelenetynek myatta nemmykoron kedegh nylwan yelenety-³⁵
 nek myatta zolwan wdwezyttenk zenth katernya azzonnak myke-
 pen zokoth ember embernek zolny awagy kedegh mykepen ember
 yggen yo baratyawal zokot nyayafkodny nemykoron kedegh

kepzes zerenth walo latafban lattya wala Es nemykoron kedegh
 wala az latas kewlfew tefty erzeneflegnek | Mwtatwan az az
 waltoztattya wala magath fenes angyalnak zemelyeben megh
 tanehta wdwezyttenk yefws zenth katernya azzont mykepen
 5 tehetne walaztafth az ffenefflegnek yelewntety kewzeth es az
 fatannak angyala kewzeth monda wdwezyttenk iefws mykoron
 theneked yelenyk feneflegnek angyala elewzer felelmeth hoz de
 az wthan batorfagra Es ewremre wegezi el ennek ellene mykoron
 pokolbeely ewrdegh yelewnyk angialnak kepeben elewzer ewre-
 10 meth Es batorfagoth weth awagy hoz Es az wthan haalara Es
 keferwfegre wegezi el merth byzonyawal ewrdegnek yelenety my-
 koron ielewnyk angyalnak kepeben myndenkoron ew yelenetyth
 kewety kewelfegh Es eelmenek fel magasztatasa Es ewnen wagh
 merewlege ez nemes tanwffagnak wtanna katernya oly geryedetes
 15 alazatoffagot foga tartany mynd ez yelenethekben tahat ymme
 kezdenek mennyey latafok Es yelewnetek ez bodogfagos zwz zent
 katernya azzomban fokafwlnya wgy hog zent katernya azzony
 nagi gyakorta zol wala Es nyayaskodyk wala az ew yegyefewel
 iefws cryftwffaal mykepen nyayaskodyk ember ew io baratywal Es
 402 nagi edefen bezelleny merth wgy mondoth wolth zeenth || Kateh-
 rina azzony az ew confessoranak hogy mykoron elewzer kezdeh
 yefws neky ielenny egy napon mykron zenth katernya azzony
 ymadkozneyek nagy bwzgozakwaal monda wdwezyttenk ihus
 fyaam katernya twdode ky wagy te Es ky wagyok en ha ez ket-
 25 tewth efmerended bodogh lez merth te wagy az ky nem wagy en
 kedegh az wagyok ky wagyok merth ha ez efmereth leend te lel-
 kewdben foha tegedeth the ellenfeged meg nem czalhath Es myn-
 den ew tewretewl megh zabadwlz efmeg monda wdwezyttenk ihus
 zent katernya azzonnak fohate az oly allatnak ne engegy hogy ky
 30 az yfteny paranczolatnak ellene wasyon dee myndenkorod malaz-
 toth Es erewt keres mafodzor efmegh yelenek zent katernya az-
 zonnak az ew yegyefee ihus xpus es monda en edes leañom kate-
 ryna gondoly en rolam kyth ha megh teendez en es gondolok te
 rolad ez nemes tanwffagrol zokta walaa zent katernya azzony egye-
 35 bekneek mondany ezth Es wgy mond wala mytewl fogwa wagywnk
 adattak yftennek zenth kereztflegnek myatta awagy zenth zewr-
 zetnek myattha femmyrewl nem kellene mynekunk zorgalmato-
 foknak lennwkn my magonkrol hanem kellene csak zorgalmaz-

nwnk Es gondolnwnk mykepen magwnkath kellefwk az ur yftennek
 kynek magwnkat attwk | Hogy az my zerelmwnk ne latatneyeek
 zolgay zerelemnek *) yhle azerth az kegielmes wr yften zent kate-
 ryna azzonnak ew elmeyebeen hogy az erewfegnek wratwl kerneye
 erewfegnek ayandokath kyth katernyna zwnetlen fok napokban ker⁵
 wtanna ew ymaczaganak megh halgatoya lenny elewzer wdwezytenk
 ihus katernynath ylyen tanwflaghra tanytta mondwan en zerelmees
 leanyom katernyna ha akarod erewfegnek ereyth yozagat kerefnd
 kel teneked engemeth kewetned hogy ha akarz erews lenny mynden¹⁰
 the ellenfegyndek gyewzedelmere tabat wegged én kereztfamath
 magaadnak hyedelmwl myképen és és tetem zenth pal mondafa
 zerenth holoth wgy mono zenwettem kereztfanak kennyath myn-
 den zemeremfegwel megh wtaltat kel azerth kenokath Es gyewt-
 relmeketh nem csak bekefegwel wyfelnye de es hyedelmerth kel¹⁵
 kewanny ewlelketny Es mynden fele nyomorwfagoth Es byzony
 az hogy hyedem legyen embernek eew lelkenek az zomorwfagh
 merth walamenewel ynkab gietrettek en erewttem annewal yn-
 kab hafonlatofok leztek en hoz'am Es meneuel ynkab hafonla-
 tofok leztek kenokba annewal ynkab malaztban Es dwczewfegben²⁰
 en hozzam leztheek || Hafonlatofok monda efmegh [ezt] wdwezyt-
 tenk yefws zenth katernyna azzonnak en zerelmes leanyom ka-
 ternyna wegged azerth az keferewth az edeffegerth Es az edefert-
 az keferewketh en erettem en zerelmmes yegiefem Es en edes
 leanyom katernyna Es azon kerlek hogy femyth ne ketewlkegyel²⁵
 merth mynden keeferteteknek ellene erews lez tahaath bodogfa-
 gos zwz zenth katernyna az'on ez bezedeketh nagy erewfen ew
 elmeyebeen megh tarta Es kezde nyomorwfagokban genherkedny
 mykepen egyzer tytkon ew confessoranak megh mondotta wolth
 hogy femmynemw kwlfew allath awagy ez wylagy allath ewteth³⁰
 annera ez wylagban nem genyerkewttete menere nyomorwfagh-

*) A lap szélén: «Thyzed leuel előtt kereffed az kyt ez arant
 kel mondanod holot az vagyon, Az felleges attia myndenhato iften
 forditta ő kegielmes zemeit zent katernynara 1ct». — Idé tartozik
 az eredetinek 382. lapján «Az felleges atya myndenhato yften for-
 dytta ew kegielmes zent zemeyt apacha zent katernyna azonra»
 szavakkal kezdődő rész.

gogh Es kenok ewteth gyenyerkethetek ky nyomorwfagnekewl
 beketelenewl al wala ew tefteben merth twgya wala hogy ez nyo-
 morwfaghnak myatta zewnetlen bewwltetneyek ew neky koronaya
 mennyeknek orzagaban erewfytte az kegyelmes wr yften egy
 5 ekewffeges crews thornyoth az az katerynath Es megh ereufeyte
 ew yftenlegenek tanwlagawal nyta wtath ewrayta ellenfegegnek
 hogy yarwlnanak ew hozzaya azaz katerynahoz efmegh kefer-
 teneek ha walamykepen ewtet megh gyezhetnek Es meg zewr-
 zek ew ellenfeegy hogy ewteth mynden felewl be | Kewrnykezek
 10 elewzer kezdegh tefty kefertetrewl keferteny kyth nem csak belewl
 gondolatyaban ereztnek wala awagy nem csak eey alomlatas mya
 de nylwan walo latas mya kyk az az ew ellenfeeghy egbewl tefsteth
 weznek wala ew zemey Es fwley elewt yellenek wala rettenetes
 ez hadnak ew mywoltath meg mondany de gyenyerwffeges ygen
 15 tyzta elmeknek hallany ez nemes dyadalmath merth bodogffagos
 zent kateryna azzony nagy hamarfagwal fel kel wala az ew tefte-
 nek Es werenek ellene Es legh othtan nagy hamarfagwal was retez-
 wel tellyefegwel ew teftet meg gyetry wala de meg mynd ennek
 myathta fem alnak wala meg az ew ellenfeegy az el kezdwet hadako-
 20 zafrol Es olyha ymmar ew ellenfeegy ew rayta kenyerwlwen mondnak
 walaa myre the nyawalyas ygien gyewthred magadath mynemew
 haznalatoffagot hoz teneked enne kenoknak gyewtrelme azth hy-
 zede hogy ezeknek myatta ellene alhatz fohathe ezektewl megh
 nem zwnhetel hanem ha meg akarod magadath ewlned Es akarz te
 25 teftewdnek gyolcofa lenned job teneked hogy ez ylyen heufagot el
 hagyad mynek elewtte tellyeffegwel megh fogyatkozol megh anne
 40 ydew wasyon hogy megh ewrwlhez ez wylagban yfywczka || Wagy
 Es meg erewd megh ywheth ely azerth mykenth egyeb azzonyalla-
 tok meny hazaffagra Es zwli fyakat embery nemzetnek bewlefere
 30 kyt ha ezedben weendez yftennek kellemetes nemde megh az
 zent azzonyallatok ees hazaffagra mennenek mykepen fara rebecca
 rachel fufanna am lafad megh zent anna azzony es hazas azzony-
 allat wolt ezen zerwel kedek mykepen te keztel elned foha zem-
 ben megh nem maradhacz ezeketh Es ezekhez hafonlokat nagy
 35 fokakath ew elmeyeben wetnek Es mondnak wala az ew ellenfeegy
 pokolbely ewrdegek ez nemes zenth zwz kedegh myndenkoron
 ymadkozyk wala Es wr yftennek ayanlya wala ew magath weth
 wala ewryzeteth ew zayanak mykoron ellene allana ew ellenfege

pokolbely ewrdegh ez nemmes zenth zwz adoth wala kewzenfege
 regwlath azoknak kyk ő wele lakoznak wala wgy mond walaa wala
 mykoron az my ellenfegwnk mynket keferth soha nemkel ne-
 kwk wele wetekednwnk merth az az ammyth ew keres hogy yw-
 ywnk ew wele bezedre mert mykepen a tyzta ziznek soha nemkel
 oly bezedet zolnya hogy ky ewtet walamy gonoffagra wonnya de
 menere tehety meg kel ew magat azoktwl tawoztatny mynd beze-
 deben mynd tekentefeben mynddenkoron tyztanak kellenny a
 tyzta zwznek ezen zerwel az tyzta lelek hogy ky tyzta zerelem-
 ben zerkewzet iftenhez nemkel az ew kefertew | Ellenfegynek 10
 felelly de az ew yegyefehez kel fwtamny aytatos ymadfaganak
 myatta ezt ezeben wewe pokolbely ewrdegh hogy ez zent zwz
 ezenzerwel allana ew ellene Es meg mykepen egyebeket es tanyt-
 tot wolnaa ellene aallany ymmar egyeb keppeen walo hadat yn-
 dytta pokolbely ewrdeg ez zent zwznek ellene hyzi walaa hogy 15
 ennek myatta ymmar ewtheth megh czalhatnaya zewrze embery
 abrazokath fyrfiaknak Es azzony allatoknak kepeketh Es ezeknek
 nagy zertelen mywelkedeteketh mywelkedetwel Es tyztelelly be-
 zedeket ew latafanak Es hallafanak eleyben wethnek wala ez
 zenth zwznek pokolbely ewrdegek ezen zerwel ez wlatatos alatok 20
 ez zent zwz kewrnywl fwtotnak wala ordytnak wala Es kayalta-
 fokwal ewtet ez zewrnywfegees dologra akaryak wala kezerytteny
 Es kyth ynkab wtal wala hogy ew zemey be hwnnya Es fwley bē
 dwgwa meges lattya wala Es hallyaa wala ezbewl kedyg adatyk
 walaa ew elmeyenek nagy keferwfegees gietrelm ennek felette 25
 megh egyeb gyetrelmees wala ez nemes zent zwznek merth az ew
 yegyefe ky ewteth zokta wala nagy gyakorta megh latogatnya Es
 nagy wygaztalafoke wygaztalya lattatyk wala ew twle mezze
 lenny honnaton tamad wala ew elmeyenek nem kewided zomorw-
 fagh ne talam yften ew twle el tawozoth wolna az ew fok yma- 30
 czagyth Es nagy kemeny eletyth kyket tezen || Vala zokafa zerenth 405
 az nagy faratfagnak myatta kyketh wal wala az kefertetewkben
 el hagna wala de ew nag keferwfegeen myatta wgy mond wala
 ew maganak te hytwanfangos nem wagy meelto wala mynemew
 wygaztalafoke nem wagy emlekewzethes te alnokfagydrolyt nye 35
 tezed ten maghadath nemde hateneked engettetyk ez kefertetek-
 ben elegh lezen teneked az erek karhozath nemde ez wygaztalafo-
 kert walaztottad magadnak az yfteny zolgalatot awagy hogy ew-

reke yeweendewre ew wele elteffel ez yllyen bezeedekben ez
alazatos kateryna megh zegyenytte kewelfegnek kyralyath mert
az ew cellaya telles wala ewrdewgegel ewtet bantokwal Es mykoron
ymar nemewnemw wylagoffagwal megh fenewfyttetneyek Es
5 megh emlekezneyek hogy wdwezeytenk ihus ewteth megh tanyt-
tota wolna hogy erewfegneek ayandokath kerneyee megh yndwl
wala belewl Es kezdee gondolkodny Es az ew akaratyath erewfyt-
teny hogy az ewrdegy bantafokat towaba mynd eremefth wygan
wyfelneye mynd addyg mygh yftennek kellemetes wolna towaba
10 ymee egy az kefertew ewrdegek kezzewl hogy ky batorb Es zewr-
nyeb wala az tewbynel monda zenth kateryna azonnak myth tez
te nyawalyas merth ymmar mynd te tellyes eletewdeth ez nya-
walyaffagban wyfeled es my foha megh nem zwnwnk teged walo
bantafrol mynd holtodyglaan | Es hanemha nekwnk engecz zenth
15 kateryna azzony nagy batorfagwaal monda en kenokath walazto-
tam een hyedelmemerth sem lezen ennekem ez kenokat Es egye-
beknek zenwedefeth en wdwezyttemnek kedweerth Es neweerth
fel wennem mynd addegh mygh ewneky kellemetes lezen kyt my-
koron mondoth wolna leg ottan ewrdegegnek gwlekewzety meg
20 zegyenwlwen mynd el menenek Es nemwnemew wylaagoffag
felewł mynd az chellath meg wylagofytwan yelewnek Es wgyan
azon feneflegben ielenek my wrwnk ihus xpws meg fezewlwen
myndeeneftwl meg werwen mykepen fwghgeth embery nemzetnek
wdweffegeerth az ew zenth were ala foly wala mynden ew zentfe-
25 ges tagyrol hywa wdwezyttenk ihs zent kateryna azzont az kerez-
farol mondwan en zeretew leanyom kateryna latode menekenth
en te erewtted zenwettem ne legyeen teneked nehez walamyth
en erewttem zenwedned monda kateryna hol walal en edeffeges
wram ihs mykoron az en zwwem enne zewrnywfeghes gondola-
30 tokwal gyetretyk wala felele wdwezyttenk iefws kateryna een
walek te zwwedben monda zent kateryna azzony en felleges wram
iefws mykepen lyhetem en azth hogy tee en zwwembe woltal
akoron hogy ky nem egyebel hanem csak zewrnywfeges gondola-
tokwal bewelkeedyk wala felele wdwezyttenk iefws mongyad nekem
406 kateryna hogi ha az || Gyondolatok te zwwedben ewreemnek awagy
keferwfegnek walanak okay awagy gyenyrwfegeth hozaanake te-
neeked az gondolatok awagy keferwfegeth monda zenth kateryna
azzony en edes wram iefws nagy mondhatatlan keferwfegeth Es

baanatoth hozanak ennekem felele iefws mondwan ky tezy wala
 tahat hogy te azokban bankogyal hanem csak en hogy ky lako-
 zom wala te zwweednek kewzepette mert ha en yelen nem
 woltam wolna az gondolatok atal yartak wolna az te zwzey zwwe-
 deth Es gyenyerkewttel wolna ew benne de az en yelen woltom 5
 tewe azt hogy kelletlenek Es wlatatofok wolnanak az gondola-
 tok te zwwedben nagy halath ada zent katernyna azzony wrwnk
 yefwnak lata ydwezyttentk yefws zenth katernyna azzonnak ew
 nag dyadalmath hogy mykepen meg gyezte wolna mynden ew
 ellenfeget kezde ymmar az ew zentfeges iegyeze iefus ew wele 10
 nagy nyayaffagwal nyayafkodny yelenyk wala zent katernyna az-
 zonnak nagy gyakorta ihs xpus Es nagy fokaygh csak ew maga-
 wal maraad wala megh el hozza wala o wele az ew dwezefeges
 zwleyet azzonywnk zwz maryath nemykoron atyank zent damo-
 kofth nemykoron Es nemykoron zenth marya magdalenath ne- 15
 mykoron zenth yanos ewwangelystath awagy zenth pal apofstolth
 Es egyeb dwezewfeges zenteket Es ezek mynd zenth katernyna az-
 zonnynaal nyayafkodnak wala Es | Mykepen zokoth yo barath
 hazabelyekwel nyayafkodny Es gyakorta wrwnk yefws Es zenth
 katernyna azzony mongyak wala ewzwe ew zolofmayokath ala fel 20
 yarwan zenth katernyna azzonnak ew cellayaban mykenth zoktanak
 olwafny ket zewrzetefeg awagy ket apacha ew zolofmayokath
 kezde az ew lelke neweceedny tekelleteffegnek kellemeteffegeben
 laffan laffan kezdenek megh zewwny az ew zokot ymaczagy annak
 okaert mert az ew lelke nagy gyakorta eel ragattatyk wala Es csak 25
 annera yw wala meg hogy egy pater nofterth csak aleg wegez-
 heth wala el hogy az ew lelke kewlfew erzenefegenek kywwle
 nem ragattatneyek newekedeg azert naponked az teremtwenek o
 malaztyaban egy napon yelenek xps zenth katernyna azzonnak
 nylwan katernynat ew maganak es twlaydon ewnen zerelmenek 30
 yegyze oth wala yftenneek zwleye azzonywnk zwz marya Es
 bodogfagos zenth yanos ewangelysta Es zent paal apofstol Es bo-
 dogfagos atyank zent damokos Es eew welek wala dawyd profeta
 kezeben wala foltar kenywe Es enekel wala nagy edeffeges men-
 nyey eneketh Es tahath yftennek zwleye azzonynywnk zwz 35
 marya kezde ew zentfeges kezeyt ky teryezteny ew zenth fiara
 kerwen hogy katernynath meltolnaya ew maganak yedzeny hytben
 tahat ynte yftennek fya azzonywnk maryanak Es azzonywnk

407 marya ada ew zenth fyanak egi aran gewret || Kynek ew kerekfe-
 geben walanak negy dragalatos kewek az gywrwnek magaffaga-
 ban be rekeztwen kyth wdwezyttenk yefws zent katernaa azzon-
 nak ew yob kezenek gywrws wyaban tewn ewnen twlaydon yokya-
 5 wal Es monda ydwezyttenk ihs zent katernaa azzonnak yme en te
 wdwezyttewd Es te teremted yegyezleg thegedet en magamnak
 hytben ezenkepen az latas el enyezek Es meg marada az gewrw
 zent katernaa azzonnak ew wyaban ez gywrwt kedeg fenky egyeeb
 nem lattya wala hanem csak ez zenth zwz mynek wtanna ydwe-
 10 zyttenk iefws megh yegyzete wolna zent katernaa azzont kezde
 nagy gyakorta neky yelenny es ew zolofmayath wele mondany
 mynek wtanna yefws nyayaskodot wolna zent katernaa azzonywal
 monda wdwezyttenk ihs zent katernaa azzonnak zerelmes leanyom
 katernaa mennyeel ymmar mert ebed ydew uagyon Es te hazad
 15 belyek akarnak ebedhez be mennyi mennyel hogy legy ew welek
 Es az ebed meg wegezwen teer meg en hoziam hamar kyth my-
 koron haallot wolna zent katernaa azzony mondhatatlan nagy
 fyrafra remwle Es kezde mondany myre en edes wram yefws
 zerelmes wdwezyttem engemmet nawalyafth el wz tetwled mastan
 20 ha en te felfegedeth walamybeen meg bantottam yme kez az en
 testem mynden kenokra te zentleges labayd elewt csak hogy en-
 gemet ylen kemon kenokwal ne gyetery hogi walamy | Kewesse
 te twled elne walyam my gondom wagyon edes wram ennekem
 az ew ebedewkrewl ennekem wram yefws oly etkem wagyon kyth
 25 ewk nem twdnak te twdod felfeges kyraly hogy en mynden embery
 nyayaffagoth el hattam csak hogy en tegedeth en wramat yefwft
 meg lelhetnelek Es te yelen woltodbol ewrwihetnek monda wd-
 wezyttenk yefws zent katernaa azzonnak hadel ez bezedeket en
 zerelmes leanyom mert ezenkepen kel teneked betelyefyttened
 30 mynden ygaffagot nem azerth mondottam ezeket hogy tegedet el
 akarnalak en twlem wznem de hogy attyafywy zereetetben akar-
 lak tegedeth hozyam egyefyttennem hogy ezen zerwel ket labakwal
 yary Es ket zarnyakal repewly az az yfsteny zeretetwel Es attya
 fywy zeretetwel repewl mennyekneek orzagara esmeg monda
 35 wdwezytthtenk iefws zent katernaa azzonnak en edes leanyom ka-
 ternaa lam meg te gyermekefgednek ydeyeben wgy zewrztetted
 wala tennen magadban hogy ewlteznel fyrfiw zerzetnek rwhaya-
 ban Es eel mennel esmeretlen helyre hogy lehetnel egyebeknek

kellemetes ydweffegre Es ymar fel wetted az en zolgammak zenth
 damokofnak harmad zerzetének rwhayath kyth zent damokos
 nem zerzet egyebnek okaert hanem csak lelkeknek wdweffegeerth
 tahath bodogfagos zwz zent katernya azony nagy alazatoffagwal
 monda wram || Myndenhato yfthenfegh ne az en akaratom de az te 408
 yrgalmaffaghodnak akaratyá legyen mert en fetetfeg vagyok te-
 kedegh kegyelmnes yefws mondhatathlan tyztatfagos feneffegh
 vagy monda ydwezyttenk iefws katernya engegi ennekem mynden
 kefedelemnekwl Es wala holot lez soha teged elneem hadlag
 kyth halwan katernya nagy aytatoffagwal ew feyeth le haytwan 10
 ky mene az chellabol Es be mene ew tarfyhoz Es le wle az aztal-
 hoz neheznek lattatyk walaa katernyanak myndenek kyketh lat
 wala Es hal wala de mynd nagy bekefegwel zenwedy wala el Es
 yftheny edeffegagtewl Es ymadfaghtewl ew elmeye megh nem zew-
 nyk wala azerth mykoron ymmar az ebed meg wegezeth wolna 15
 zenth katernya azzony nagy hamarfagal fel kele azaztaltwl Es
 meg teree ew cellayahoz mykoron be menth wolna zent kate-
 ryna azzony ew celayaban wgyan ottan meg lele az cellaban
 az ew yegyefeth az edeffeges yefwth kyt mykoron latot wolnaa
 zenth katernya azzony fewldre le teryezkedwen nagy tyzteffeg- 20
 wel ymada ewteth Es fel kelwen nagy edeffegwel ymada wdwe-
 zyttenk yefwth azerth lattyatok zerelmes atyamfyay mely ygen
 zerety az wr yfthen mykoron ember yo keffegel mynden yo-
 ban kewffegeth tarth merth byzonyawal mynd feyenkked tarto-
 zwnk reaya hanem haa | Engedelmeffegerth leyend kewlemben 25
 merth wgy mond wr yfthen az engedelmeffegrewl hogy yob az
 engedeelmeffegh hogy nem az aldozath ez ydewtwl fogwa kezde
 zent katernya azzonyba tamadny az oltary zentfegnek wetelenek
 kewanattyaa wgy hogy mygh ez wylagban elth myndenkoron feel-
 yeb felyeb neweekedeth ew benne ez zentfegnek wetelenek ke- 30
 wanatyá wgy hogy nem csak az ew lelke egyefwlne az ew yegiefee-
 wel cryftwffal de megh az ew zenth teste Es zenth katernya azzonnak
 ew testy zwwehez tarfalkodneyeek oltary zentfegneek melfofagaban
 azerth nagy fok wetekedefek walanak erewl nemely yraftwdok ke-
 zewth hogy ez zent katernya azzony mynden napon comwnykalne- 35
 yek Es mynden eteelnekwl Es ytalnekwl csak ez zentfegwel elegend
 neyek de myerth nemely yambortalan zemelyek kewzeth ez wylag-
 ban ygen kewzenfeges Es bwfeges legyen az hazwkwfagh Es wyra-

gozyk megh maes ewrdegnek fyay kezeth Es meges ygyen csak
 bwnnek fem akaryak twdnya Es femmywe targyak byzonyawal
 twgyatok hogy fem egy hazwgh mennyeknek orzagath nem wezy
 hanem ha ez wylagban penytenciath tARTH rola merth wgy mond
 5 wdwezyttenk yefws hogy az bewn addegh megh nem boczanyk
 mygh nem az elweth megh adatyk akarmyben tegy kart neky akar
 409 morhayaban akar yo hyreben mykoron tyztfelegeben megh || Ala-
 zod az morhanekewl elheth ember de az tyztfelegnekewl lenky
 fem zertzetes fem ez wylagy nagial ynkab kedegh zewrzetes ky
 10 femyt tewbeth meg nem tartot maganak tyztfelegenel de yay
 annak hogy ky yregylegben megh wakwlth hazukfagwal betewlt
 hogy ky lattya atyafyanak walamy kewes tyztfelegeth myndenwth
 azon gondolkodyk alnolkodyk mykepen ew tyztfelegeben meg
 alazya kynek annal tewb Es dragab yozaga lynczen twgyad byzo-
 15 nyauual menewel dragab yozagath wezed el walakynnek annewal
 nagyob okoth acz yften elewth megh ez wylagon es megh gyetry
 az wr yften mert wgy mond zenth dawyd az foltarban el weztez
 wr yften mynden hazwgokath merth mykoron ember hazwgfagoth
 kewlth maffhoz akar yregylegben akar gywlewlegbe foha yften
 20 neky megh nem boczatya hanem ha megh anne ember elet megh
 hya myth elewzer hazwdot woth ha meg anne penytencyat tar-
 tanaes mynth marya magdalena awagy wgyan megh nywzatnaya
 magath mykepen zenth bertalan apoftol awagy megh lwttetne
 magath mynth zenth lewryncz annak okaerth emlekezem ez fele
 25 wetekrewl merth bodogfagos zenth kateryna azzonra ees nagy fok
 hazwkfagokath kewltnek wala wgy mondnak wala hogy ew myn-
 den napon commwnykalneyek hogy ky nem wgi wala merth nem
 mynden naapon | De gyakorta wezy wala ez zenthfegeth azerth
 mykoron egy pilpek feddeneye zenth kateryna azzonth nagy tyz-
 30 tfelegwel Es zep bezedwel ez yllyen gyakorta walo ez zentfeg-
 nek wetelerewl efmegh monda eez pwlpek hogy wgy mond zenth
 aagoston mynden napon ez zentfeget wennye fem dyczerem fem
 alazom de maga mynden napon comwnykalny kezerehlek felele
 zenth kateryhna azzony nagy fokfagnaak elewtte az pwlpeknek
 35 mondwan tyztelendew atyam mytewl engemeth zenth agofton
 megh nem zegyenyth ew mondafyban myre the tyztelendew
 atyam erewl meg feddez ezenzerwel az pwlpek megh zegyennwle
 az kernywl allok elewth Es weztek halgata efmegh ylyen czoda-

latos dolgoth olwafwnk ew zenthfeiges eletyben tewrtenek egy
 napon hogy megh betekwlth wona zenth katernya azzony nemely
 korfagwal Es hyzy wala hogy hamar megh kenyebedygh belewle
 annera hogy az egyhazhoz mehetne ygen regwel meg yzene ray-
 mwndws melfternek az ew confessoranak hogy wartatna wagi ke- 5
 tetneye az ew myfeyeth merth akar wala zenth katernya azony-
 az mylere menny Es comwnykalny de mykoron zenth katernya
 azzony megh kefewth wolna egy keweffe Es az tewb baratok
 erewl zolnanaak merth ymmar az zewrzeth ora eel mwlt wala
 megh yzene zenth katernya azzony hogy ne warnayaak || Towaba 410
 de hamar megh zolgalnaya az myfeth tahath fel kele raymwndos
 elmene az oltarhoz hogy az myfeth megh mondanaya mykoron
 ymmar az myfeth el mondotta wolna nemely kapolnaban yme ka-
 ternya nagi hamarfagwal megh kwnnyebedek es el mene az egy-
 hazhoz ezth kedeg nem twgya wala raymwndws hogy katernya az 15
 myfen wolna wete zenth katernya azzony ymadfagra ew magat
 ygen mezze az oltartwl hol az myfet mongyak wala azerth my-
 koron meg tewkelleteth wolna az oftyanak zentfege mykoron ywtoth
 wolna aaz oftyanak megh zegefere yme yfteny zewrzes mya
 mykoron elewzer kezdette wolna az oftyath keth rezree megh zeg- 20
 nye yfteny akaratbol harom rezre zegek az oftya kynek egigyk
 reze le efek Es raymwndwnak latafara hatra fwtamek az keth
 reze kedegh megh marada ew kezeiben mykoron azerth be telye-
 fyttewtte wolna az oftyanak zegefeth zokas zereneth kezde ydes
 towa nezny hogh howa leth wolna el az oftyanak eggyk reze te- 25
 kyntwen az kelehben lata hogy nynczen az kelehben sem elewtte
 sem hata megeth az kelehnek lata raymondos hogy nynczen fohol
 az oftya elwegeze az myfeth hogy ezekben ne wenneyek az kernywl
 allok hogy el wegezte wolna az myfeth hagna oth egy fraterth hogy
 fenkyth oda kewzel ne ereztene hog az wtan nagy zeretetwel meg 30
latnaya yz oltar kernywl mykoron le | Wetette wolna az zenth rw-
 haakath ew rola yewe nemely zerzetbely frater Es akar wala hamar
 zolny raymondoffal Es zenth katernyawal Es hallak hogy zenth ka-
 ternya azzony az egyhaznal wolna elmenenek ew hozza mykoron
 zolth wolna ew wele ez frater megh marada raymondws katernyawal 35
 ygen zomorw orchawal kerde zenth katernya azzony myre wolna
 yllyen zomorw tahath megh monda neky raymondws hogy el wez-
 tette wolna az oftyanak eggyk rezeth tahath mofolywlwan zent kate-

ryna azzony Es monda nem kel teneked attyam ezen zomorodnod
 walamyth monda raymondws byzonyawal maftan welem hogy te
 wagy ky el wetted aaz zentelth oftyanak rezeth monda katernyna
 ne wellyed hogy en bwnem legyen ez merth nem en wettem el de
 5 walaky egyeb wette el de magaa twgyad azth atyam hogy foha te
 azth megh nem leled tahath raymondus paranczola katernynanak
 nagy kemenyen myndenható yftennek hatalmawal hogy ew neky
 megh yelentenyye myth twdna az dologrol tahath zenth katernyna
 azzony legottan tytkon neky megh monda hogy az oftyanak reeze
 10 en hozyam hozatoth wala merth mykoron az en tarfym nem akar-
 nayak hogy en az regwel megh komonykalnam en nem akaram
 öket megh bantanom beketelenfeghnek okaerth kegyefen enge-
 411 degh ew nekyk en kedegh fwtek fyralmakal || Es ymadlagwal az
 en kegyelmefleges yegyefemhez yefws cryftwíhoz ky el wewe az
 15 oftyanak rezeth kyth kerelfz wala en hozyam hoza Es be tewlte
 engemeth ew ewremewel Es azerth nee akary zomorodny attyam
 de en welem ewzwe wygagy ew benne towaba efmeg wgy olwasta-
 tyk ew zentfeges eletyben hogy mykoron zenth katernyna azzoni
 megh gyonyk wala Es mynek elewtté wrath wenne az pap ew hoz-
 20 zaya forddwlwan mykoron ewteth megh aldaanaya kewzenfeges
 oldozattal mykepen zokas zerzetefeknek megh waltozyk wala ew
 zwne Es yelenyk wala ew ororchaya mykenth angyalý zwn Es ew
 feneflege wala mykenth napnak ew feneflege Es mykoron ymmar
 akarnaya cryftwnak zenth testeth hozzaya wenny yme az zenth oftya
 25 fel kel wala az patynarol egy keweffe Es efmeg le zal wala az patynara
 efmegh zaly wala az papnak kezere Es az pap adya wala zenth kate-
 ryna azzonnak nemykoron kedegh az zenth oftya az patynarol fel
 kel wala Es meggyen wala bodogfagos zwz zenth katernyna azzonnak
 zayahoz kyth zenth katernyaa azzony wezen wala nagy lelky edef-
 30 segwel merth ew neky ygen gyakorta tewrtenyk wala cryftws teste-
 nek wetele wtan el ragattatyk wala nagi hamarfagwal lelekben Es
 harom oraygh awagy negy oraygh kewlfe erzenfegenek kywwle
 tellyeffegwel mozdwlatlan marad wala megh ezekrewl kedegh
 tettenek byzonfagoth fok zewrzetes yamborok kwlemb kylemb zer-
 35 zetbelyek kyk ezeket lattak | Mynd efmegh nagy gyakortha lattya
 wala zenth katernyna azzony mykoron az pap myfeth mond wala
 az megh zentelth oftyaban wrwnk iefws cryftwíth kwfded gyer-
 meknek kepeben nemykoron kedegh kwlemb kwlemb zemelyeknek

alatta mwatwan az oltary zentfegnek nagy woltath awagy melto-
 fagath ennek wtanna mykoron zenth kateryna azzony gyakorta
 kerneye az wr yftenth hogi az wr myndenhato yftenfegh ew neky
 el wenneye twlaydon zwweth Es twlaydon akaratyath Es adna
 neky zywet Es akaratoth ew yftenfeg zerenth waloth ez keref-
 nek wtanna ylyen lataffal wygaztaltatek megh lata zenth kateryna
 azzony hogh el ywwe wdwezyttenk yefws Es zenth kateryna azzo-
 nak ew bal oldalath megh nyta Es az ô zwweth el mette Es el
 wywe zenth kateryna azzony kedegh wgyan zwwe nekewl marada
 honnath ew confessoranak zolwan mond wala hoggy ew neky nem
 wolna zwwe ennek wtanna egy napon mykoron wolna zent kate-
 ryna azzony predycathor zerzetynek egyhazaban egy capolnaban
 kiben az Sororok be gywlekeznak wala capytwlomha meg kerny-
 keze ewtet wylagoffagh menybôl Es az wylagoffagban ielenek
 wrwnk yefws ew kezeyben wala egi megh werhenywlth Es wyla-
 goff zyw kynek latafara zenth kateryna azony fewldre le efek ke-
 zelytwn wrwnk yefws zenth kateryna azzonhoz Es megh nyta ew
 bal oldalath Es be eerezte oda az zwweth Es monda yme || En
 zeretew leyanyom Mykepen elezteb megh kered el wettem teneked
 zwwedet Es attam teneked en zwwemeth kywel myndenkoron ely
 Es be rekezte ew oldalath Es el enyezek wdwezyttenk yefws Es
 czodanak yegieerth marada az heleen Sebefen ew oldala kyrewl
 byzonfagoth tettenek ew tarfy kyk fokzor lattak az febeth ew ol-
 dalan ez zwnek ew el waltoztatafa wtan wg mond wala ew confes-
 soranak hoggy anne ewrem Es wygafagh byrnaia ew elmeyeth
 hoggy nagy czoda wolna az mykepen maradhatna megh az Jelek az
 tettben Es wgy mond walahogy az ew zwweben anne geryedeetef-
 fegh wolna hoggy az termezet zerenth walo twznnek az ew hewfegge
 hydegnek lattatneyek az geryedeteffeghez kepest ky az ew zwwe-
 ben wala wgyan ezen geryedeteffegh hoz wala nemynemew wyw-
 lath az az tyztafagnak Es alazatoffagnak wywlafath wgy hoggy
 lattatneyek zenth kateryna azzonnak megh terny ewt eztendey
 korara az tyztafagnak Es alazatoffagnak wywlafaerth wgyaan ezen
 geryedeteffegh gywttya walaa ew benne annera az attyafywy zerel-
 meth hoggy mynden embererth ewremesth zenwedne testy halalt
 ha zwkfeges wolth wolna ezeketh Es ezekhez hafonlokath ew con-
 fessoranak megh yelentette wala egebeknek kedegh myndeneknek
 elewtte tytkolya wala ennek wtannaa yelenek zenth kateryna az-

zonnak kyralyoknak kyralya mennyeey | Kyralne azzonnyal ew
 zenth annyawal Es zenth marya maghdalenawal monda ihs zenth
 katernya azzonnak yme en zerelmes leanyom te nagyob wygazta-
 lafodert adom tenekeed marya magdalenat anyawl hogy ew hoz-
 5 zaya fwtamhaffal mynden byzodamwal mynden ydewben Es yme
 mynden te lelky gondodath ew neky hagiom kyth zenth katernya
 azzony nagy halaadaffal Es alazatoffagwal fogada Es ew magath
 zent marya magdalena azzonnak ayanla nagy aytaatoffagwal kyth
 nem hyzwnk egiébnék okaerth lenny hanem csak az nagy zeree-
 10 lemnek okaerth ky wala zenth katernya azzomba ydwezyttenk ye-
 fwlhoz kyben hafonlatos marya magdalenahoz byzonfagoth tezen
 ez zenth zwzrewl raymondws ew confessora Es wgy mond en ray-
 mondos lattam ez zent zwzeth egyzer el ragattatwan embery erze-
 kenfegetewl Es wgy mond wala laffwfwagwal ez zenth ziz hallottam
 15 yftennek tytkyat hallottam yftennek tytkyath Es Semmyth egyebeth
 nem mond wala hanem gyakorta elmegh elöwe kezdy wala Es wgy
 mond wala lattam yftennek tytkyath azerth mykoron en raymondos
 kerdeznem ew twle myre hogy ennezer mondanaya ez ygeketh felele
 zenth katernya azzony lehetetlen ennekem egyebeth mondanom
 20 Es mykoron kerdeznem myt lattoth wolna monda zenth katernya
413 azony myth en lattam || En azth meg h nem mondhatom merth ha
 en azth kézdenem mondanom oly fogyatkoza fogwal mondhatnam
 mynth ha yftenth karomlanam awagy en bezedymmel yftennek
 tyztewletlenfegeth tennek mert anne kôz wasyon az oly ertelm
 25 kezeth ky iftentewl el ragattatoth meg wylagofyttatoth Es meg h
 erewfyteteth hogy az myth igewel meg h mondhat olyha ellen-
 kewdewnek lattatnak merth Soha meg h nem mondhattya Mykoron
 ember yfteny tytkoth lath azerth semmy kepen en teneked nem
 hayolhatok hogy en teneked ualamyth azokbol meg h mongyak
 30 kyket en lattam merth alythatatlanok ennek wtanna meg h yelen-
 tetek bodogfagos zwz zenth katernya azzonak dwczewleges atyank
 zent damokofnak ew zentfegenek nagyfaga ez kepen mykoron
 wolna bodogfagos zyz zenth katernya azzony ymaczaganak yde-
 yeben lata nemely latafth latha az felleges atya myndenhato
 35 yftenth Es lattatyk wala ewneky hogy atya myndenhato yftennek
 ew zayabol zarmazneyek erewktewl fogwa walo ô eggyetlen egi fya
 Es Mwtatthatyk wala embery testnek fel weteleben ezth mykoron
 nezneye bodoghlagos zwz zent katernya azzony thahath yme lata

wgyan azon attyaa Myndenhato yftennek ew melyebewl ky zar-
mazny bodogfagos atyank zenth damocofth wylagoffagwal Es
feneffegwel megh kewrnykezween monda atya myndenhato yften
zent katernyna azzonnak zerete leanyom | En ez keth fyakath zwl-
tem eggyket termezeth zerenth zwlwen az mafikath zerelmefth ⁵
Es edeffegfth kewanwan ezt mykoron latnaya zwz zent katernyna
azzony ygen kezde czodaalkodny enne hafonlatoffagrol menebe
hafonlatneyek attyank zent damokos felleges yften fyahoz tahat
az myndenhato yften megh magyarazwan ez lataft monda twgyad
katernyna mykepen ez en egyetlen egy fyam embery termezetnek ¹⁰
fel weteleben wolph ennekem tewkelleteffegwel engedelmes mynd
halalygh ezen kepen es az en fyam zent damokos Myndeneketh
melyeket mywelkedeth ew gyermekfegetwl fogwa mynd holtaygh
woltanak mynd en paranczolatomnaak terwenye zerent Es Soha
en paaranczolatomath megh nem zekthe de elmenek Es testnek ¹⁵
tyztasagath meg tartotta Es meg tartotta az kereztfegnek artat-
lanfagat Es Soha ew halalos bwnth nem tewth Es mykepen az en
fyam tanwlagot tewt byzonfagrol ez wylagban ezenkepen damokos
predykalta en ygeymnek byzonfagat poganok kewzeth Es eret-
nekek kewzeth Es nem csak ew maga predycalta de ees ew zerze- ²⁰
tynek frateri myat predycal mastan Es yewendere Es boczatwan
ew fratheryt mynd wylagotmya yftennek ygeyet hyrdetnye myke-
pen az en fyam boczata ew apostolyt Es mykepen az en fyam mynd
ew eletyth Es tanwlagos Mywelkedetyth zewrztetee leelkekek wd-
weflegere azonkepen damokos az ew frateri zerzete hogy ²⁵
Lennenek ew yo mywelkedetynek kewwetewy ezenkepen ez latas **414**
el wegezwen, azerth mykoron wolna zent katernyna azzony pyfa-
nya newew warofban zent cryftyna azzonnak egyhazab[e]an ne-
mely wafarnap napon myfe megh halwan wewe zenth katernyna
azzony cryftwnak testeth o hozzaya raymondws mestewrtwl eel ³⁰
ragattatek elmeyeiben Es el ydegewnywle erzenefegetewl Es
lelekbeen el rwytetwen cryftwnak febeynek faydalmyth kewannya
wala ew testeben erzenye Es ez yeles malaztbol wrwnk iefuflwl
neky megh engettetek merth fel tekynte Es latha egy fezwleteth
nagy wylagoffagwal megh kernyeközteteth Es nemynemw weres ³⁵
feneket boczat wala ky az ew febeybawl mely czodalatos wyfagnak
latafan meg rettene Es keezeth orchayawal egyetembe menyorzag
fele fel emele legottan az ewt weres fenek ez alazatos katernyna-

nak kezeire labayra Es zwwere zallanak ewket mykepen nylagh
 meg lykasztwan Es ezenkepen wewe raa dwczöfeges apatcza zwz
 zenth katernya azzony cryftwnak ewt mely sebeth Es nemy
 idew wtan wnnenmagahoz terwen zent katernya azzony ew hoza
 5 hywa raymondof t ö confessorath mondwan elmerewde atyam
 hogy en az en wram yefusnak ew sebeyth wyfelem en tefthemen
 tahat meg kerde raymondos mykepen lewth wolna ez wr yftentwl
 felele zent katernya azzoñ en | Vramath latam meg fezwlwen le
 zallanya en ream nagi fenefseghwel kynek okaerth en kezeymeth
 10 orchammal egyetembe menyorzag fele fel emelem tahath yme
 az ew zentfeges ewth sebeynek lykaybol latam en reiam wewrhe-
 nyw wylagoffagoth le zallanya kyk en kezeymre Es labaymra Es
 zwwemree ywwenek azert mykoron en ezembe wettem wolna ez
 febeknek ew nagy meltofagyth leg ottan kyaltek mondwan Oh en
 15 wram yfteen kerlek hogy ne lattafanak ez febek kywwl en testemen
 elegh ennekem belewl erzenem ez febeknek ew kennyokat tahat
 yme myg en ezeketh mondanam mynek elewtte ywtottanak wolna
 ez meg mondot febek waltoztatak az wernek ew zwnet fenefsegre
 Es fenefsegnekepeben yewenek en testemnek ewt helere azaz
 20 en ket kezeymre Es en ket labaymra Es en zwwemre en bal olda-
 lamra tahat en raymondos kerdem ez zwzet mondwan erzeze
 walamynemw erzenefegzerent walo faydalmat az helyeken hol az
 febek wadnak tahat zent katernya azzony nagy nehez fohazkodaf-
 nak wthanna monda twgyad raymondws hogy en anne faydalmal
 25 gyetretem ez ewth heleken Es yelennen en zwwemben hogy ha
 yftenfegh wy czodath nem tenne nem lattatyk ennekem hogy en
 ez wylagban meg maradhatneek enne faydalomal hanem ygen
 415 rewyd napokban en eletem el wegezneyek || Gyewtretem merth
 twdom hagi az kennak myatta tewkelletesben walom yftennek la-
 30 talfat ennek felette lattam elmegh karhoztaknak kennyokat Es
 pwrATORYWMBELYEKNEK kennyokath mely kenokath sem egy newe-
 zettel awagi bezedwel meg nem mondhatty awagi meg nem yelent-
 hetny kyknek ha csak egi kwfseb kennyokat latnaia walaky ynkab
 walasztana twz halalth hagi nem csak egizer tekenteneye az nagi
 35 keferwfeges kenth azert mykoron az en lellem mynd ezeeketh
 nezneye monda wr yften ennekem latode mene dwczewfegtewl
 foztatnak megh Es mene kennal gietretnek az zegen bwnefeg kyk
 engemet meg bantnak mewnyeel azert zeretew leanyom Es mwtaf-

fa^d meg ew nekyk az az embereknek Es yeelenczed meg az tewel-
 gefnek wezedelmet Es karhozattyath azerth mykoron az en
 lelkem rettegneye eez wylagban meg terefet monda ennekem
 wr iften fok lelkeknek wdweffege kerefi hogi ez wylagban meg tery
 en kedegh myndenkoron teweled lezeek Es wysellek tegedeth
 Es meg hozlaak tegedet Es te wyfeled en newemneek thyzteffe-
 geth mynden nepeknek elewte Es lelky tanwlagot kwdedegneek
 Es nagioknak elewtte zewrzetefegnek Es pwspekeknek elewtte Es
 mynden egihazi feyedelmeknek Es hercegegnak Es hatalmafoknak
 elewtte Es adok en teneked zat Es bewlczegegeth kynek ellene¹⁰
 fenky nem alhat erewffeget Es kewelfeget en meg gialazok ezen
 kepen az en lelkem ez meeg paranczolph wylagban hozatot meg
 en | Testemhez azerth mykoron ymmar en lelkem meg terth wolna
 en testemhez harom naap estyk wolt zewnetlen walo fyralmakban
 meg gondolwan az felfeges dwczewfegeth kytewl meg wontattam¹⁵
 wala Es semmy egieb engemmeth meg nem wygaztal wala hanem
 czak en kewzelymnnek wdweffege kynek okaert meg hozattam
 waala ez fyralomnak wewlgeben mykoron zent katernya azzony
 mykepen zokafok yo zewrzeteffeknek byzony zegenfeget tart wala
 Es semmy twlaydonth nem tarth wala aldomaft kere ew testy attya-²⁰
 twl hogi mynden ew yozagabol zabadon adhatna alamyfnat zent
 katernya azzonnak ew attya kedegh meg engede mynth kegies
 atya ew bodogh leyanyanak hogi zabadon adna alamyfnath wr
 yftenert walakynak akarnaya megh ennek felette hagyta mynden
 ew hazabelyeknek hogi ewtet meg ne bantanayak ez dologh-²⁵
 ban yol leheth nekyk ygen nehez wala hogi zenth katernya az-
 zony ew yozagokat el oztya wala zegenyeknek de zenth katernya
 azzony ew yozagokath nem czak wygan de ees nagi bwffegweel
 ozta wala mynden zegenyeknek alamyfnat azerth mykoron hal-
 lotta wolna zenth katernya azzony hogi nemely zegen azzonyok³⁰
 nagi zegenfeget zenweednenek Es zegyenlenenek kwldwny eezek
 nem mezze walanak zenth katernya azzonnak hazatwl fel kele
 zent katernya azzony eyel mykoron egiebek nem twdnyak wewn
 kenyereth borth Es olayth Es egieb zwkfegre walokath kyket lel-
 hete Es eel wywe az || Zegenyeknek hazokhoz Es yfteny aakarath⁴¹⁶
 bol nytwa lele az aytoth amyth hozot wala azt le raga az haazban
 Es tytkon be tewe az aytoth ew maga meg el mene hazahoz zent
 katernya azzony mafodzor mykoron haloth wolna zent katernya

azzony nemely zegen ewzwegi azzont nagi ehfegwel gyetretny ew
 gyermekyweel ewzwe zent kateryna azzony kedegh az wdewben
 kor agiabban fekyzyk wala ô teftenek erewtelenfegetewl fel neem
 kelhet wala ew agiabol zent katerynna azzony ynkaab akara ke-
 5 nyerwlly az zegen ewzwegi azonnak zegenfeegen honn[a]em az
 ew nehez korfagan kere wr yftenth zent kateryna azzony hogy az
 ew teftenek ereyth meg adnaya hogi ew ez zegeny ewzegi azzon-
 nak zwkfegere el wyhetneye meg halgata wr yften zent kateryna
 azonnak ymmaczagath Es meg ada ew teftenek ereeth addygh
 10 myg ez zegeny azonnak zolgalna fel kele zent kateryna azony
 ygen regwel Es wewn ew wele kenyeret borth olayth Es egieb
 zewgfegree waloth nemyllyketh wyzy wala kezeyben nemellyket
 wyzy wala wallaan nemellyketh kedegh kewtezte walaa ew ewwere
 Es wyzy wala nagy eremmel ez zegeny azonnak de maga ez sem
 15 lewn yfteny czwda nekewl mert mykoron wolna ez terehnek zaz
 gheraynth walo nehezfege Es ez zegen azonnak ew haza nem
 kewzel walaa zenth kat'ina azonnak ew hazahoz Es enne nehez
 terheth el wytte wolna ew korfaganak ydeien aazeerth | Mykoron
 ywtoth wolna zent kateryna azzony ez zegen azonnak hazahoz
 20 yfteny akaratbol lele. az haznak aytayat felfew rezerewl nytwa
 zenth kateryna azzony be erezte ew karyath tellyeffegwel meg
 nyta Es be wywee mynd myth ew neky hozoth walaa hogy le
 tewtte wolna zent katerynaa azzony az terehnek nagy woltaerth
 meg zendwle mely zendwleffen ez ewzwegy azzony fel serkene Es
 25 fel kele ezt mykoron twdnaya zenth kateryna azzony el fwtamegh
 hogy megh ne esmertetneyek meg fogyatkozok zent kateryna az-
 zony ew ereyeben ew korfaganak okaerth Es towaba nem mehetto
 ezen kepen megh lata ez ewzwegy azzony hogy ky wolna az ew
 yoteweye fele kedeg zenth kateryna azzony hogy egyebeektwl
 30 megh ne lattatneyek kere wr yftenth hogy ew teftenek ereyth megh
 epytteneye hogy el haza mehetne meg halgata wr yften zent kate-
 ryna azonth Es mykoron hazahoz ment wolna zent kateryna
 azzony el mene esmegh ew kor agyahoz megh beteghgewlwen en-
 nek wtanna egyzer mykoron wolna zent kateryna azzony predy-
 35 cator zerzetynek eyyhazaban fenaban mene zent kateryna azzon-
 hoz nemely zegeny kerwen ew maganak alamyfnath ynte zent
 kateryna azzon az zegennek hogy egykewefeth warna myk hazahoz
 menne felele az zeegen hogy nem warhatnaya zent kateryna azzony

kedegh kenyerwletes wala az zegennek fegedelmerewl dee nem wala
 femmy ew nala myth az || Zegennek adna hanem csak egi kyfded 417
 ezwt kerezth kyth tarth wala az o olwafoya kewzet felymes kewte-
 len zent kateryna azzony megh zakaztha az kewtelet Es az kwf-
 ded ezwt kerezth ada az zegennek Es yme az ywendew eyel 5
 meg yelenek zent kateryna azzonnak ez wylagnak wdwezytteyee
 az ezewth kerezthel ky megh wala eekelyttwen dragalatos kewwek-
 weel monda wdwezyttenk yefws efmerewde edes leanyom ez kerez-
 teth felele zenth kateryna azzony efmerem en edes wram iefus
 cristus de nem wala ez kepen ekewlwen az kyt en attam felele 10
 wdwezyttenk iefus yme mafthan ygerem en teneked hogy yteletnek
 napyan zenteknek Es angyaloknak gyulekezety elewt te eremed-
 nek bewwlefere ylyen kerezthel ayandokozlak megh tegedet en
 zerelmes leyanyom kateryna ezt halwan zent kateryna azzony
 nagy halath ada wr yfthenek Es ez latas el enyezek efmeg egy 15
 ydeuben mykoron zent kateryna azzon az egyhaznak kapolnaya-
 bol ky ywnee hogy haza menne ymmar kefew ydew wala yme
 nemely yffyw mynth wolna hwzon harom eztendews ez wala kwl-
 dw Es mezyttelen oly ha xps az zegennek kepeben akar rwhat
 kerny katerynatwl kezde kerny ez zegeny zenth kateryna azzon- 20
 twl rwhath ew reaya paranczola zent kaateryna azzony az zegen-
 nek hogy ewteth meg warnaya zent katerynaa azzony kedegh
 nagy hamarfagwal be tere az kapolnaba le wetkezek tyzteffegwal
 Es az albo zognayat kinek | Nem wala wya lewete ew rola Es fel
 ewltezek zenth kateryna azzony Es ky yewe az kapolnabol ada az 25
 zegennek az wyotlan zoknyath kyt mykoron weeth wolna az zegeny
 monda yme en azzonnyom mafthan meg lattal engemet pozto rw-
 hawal kerleek laf meg ymeghweles felele zent kateryna azzony
 kerlek tegedeth ywy wtannam haza Es megh latlak ymegweles
 azerth mykoron zent kateryna azzony menne ew attyanaak hazaa- 30
 hoz Es az zegeny ewteth kewetneye wewe zenth kateryna azzony
 wala mely attyaafyanak awagy attyanak wnget ada az zegennek
 kyth mykoron el wet wolna az zegeny rea wewe Es mondaa Oh
 azzonyom ez zoknyanak nynczeen wya kerlek azerth tegedeth agy
 walamyt kywel en karyaymath be feedezyem tahath zenth kate- 35
 ryna azzony kezde ydel towa fwtofnay az hazban hol myth lelhetne
 yme lele egy zolgalo leyannak zoknyayath kynek ew wyath le
 feyte Es ada az zegennek ezeken ew meg elegedwen az zegeny de

hogi meg byzonyttatneyek ez zwznek yrgalmaffaga Es kegyelmef-
 fege monda az zegen yme azzonyom maftan engemet meg ewltez-
 tetel kyrewl halath adogh dee ennekem wagyon egy tarlom az
 zallaſon ky es ygen zewkes rwhiawal haa adhacy egyeb rwhat en
 5 el wynnem neky kezerytty wala katerynath az zereteth hogy meg
 adnaya de meg wonza wala ewteth ew ezeffege hogy aaz ew zok-
 nyayath adnaya az zegenneek Es maga maradna meg foztwan yol
 megh erty wala hogy nem yllyk lenny awagy hogy tewbbet el ne
 418 wenne || Az zolgalo leantwl awagy egyebet ualakyt meg ne nehe-
 10 zyttene felele zenth kateryna azzony az zegennek ha ylленek en-
 nekem zognya nekewl megh maradnom eremefth neked adnam
 maftan dee myerth nekem ſynczen tewb ez egynelel nem yllyk en-
 nekem az nekewl lennem kerlek tegedeth ne legyen neked neheez
 tahath moſolywlwan az zegeny monda yol latom maftan en azzo-
 15 nyom te yo akaratodath Es elegh ennekem az halath ada az
 zegeny zent kateryna azzonnak Es el mene az zallaſra ennek wt-
 tanna az yewendew eyel ylenek wdwezyttenk ihs zent kateryna
 azzonak az zegennek kepeben wgyan azon rwhawal ewlteztetwen
 kywel zent kateryna azzony ewlteztette wala az zegent monda wd-
 20 wezyttenk ihs te engemeth kateryna tegh napon ez rwhawal ewl-
 teztettel te nagy zerelmedbawl en kedegh teneked maftan oly
 rwhat adok az en zentſeges teſtembawl hogy ky embereknek lat-
 hatatlan lezen tenekeed kedegh erzetet zerent lezen mely rwhawal
 akar mely ember rwhaztaſſeg mynden artando hydegtwl meg otal-
 25 maztatyk mynd addegh mygnem dwezeufegwel Es tyyzteſſegweel
 ew ydeyebe megh rwhaztatyk az halaltalan rwhawal menyeknek
 orzagaban ezeketh hogy mondotta wolna wdwezytteenk ihs legh
 ottan ew oldalanak ſebebeul ew kezeywel ky wona egi ewltezeteth
 awagy rwhat ky rwha wala werheenyw zynw Es ez rwhanak myn-
 30 den rezerewl ywnek wala nagy ſeneſſegegh Es wala ez rwhanak ew
 merteke ez zwznek ew teſtenek mertekeynth Es o zent kezeywel
 nagy zepen ada reayaa | Az edes wdwezyttew yeſws xps ez ayan-
 deknak tedegh wala yſtentul nagy erews malaztya nem csak lee-
 lekben de es teſtbennes ez oratwl fogwa ſoha tewb zognyath nem
 35 wyſelth telbennes mykepen nyarbaan merth myndenkoron csak
 egy zognyaya wolth felywl az kwſſeb zoknaya felywl Es ezen myn-
 den wdewhen megh elegedyk wala amen :ct

Ith el kezdetyk ymmar az ő yrgalmaflagos mywel-
kedeety kyket tezen wala kenyerwlwen zegen ko-
rokon czwdalatos zerelmenek myatta es azelfew
peelda ekepen kezdetyk el

Senanak warofabaan wala nemely betek azzony allatky nee-⁵
weztesyk wala theechanak ez wala keedeg poklos ky ew pokloffa-
gaerth myndenektwl ky wzettetyk wala Es csak alegh hogy be
fogatath wala nemely yfpytalban ezth halwan zent katerny
azzony attyafywy zeretetnek geryedetefsegebeen megh gywladwan
el mene nagy hamarlagwal az yfpytalyhoz megh latogata Es megh¹⁰
kerdeze ez poklotst Es wyn ew neky zwgfegere waloth Es nem csak
ez wylagy yozagwal lata megh zenth katerny azzony ez betege
de es ew magath ayanla ew neky zolghalowl mynden fogyatkofa-
nekewl mynd addegh mygh az wr yften ew raytha az korfagot tar-
tanaya merth az myt zenth katerny azzony bezedeweel || Mondoth⁴¹⁹
wala ez beteknek azt mywelkedetwel tellyefytte be merth mynden
regwel Es eftwe meg latogattya wala Es zwkfegere walloth myn-
deneket nagy zeretetwel meg zerzy wala Es ew neky zolgal wala
nagy bekefegwel de nem zenwedhete el pokolbely ewrdegh zent
katerny azzonnak ő nagy bekefegwel walo zolgalatyat hanem²⁰
kezde haborgatny ez betegnek eew elmeyet zent katerny azzon-
nak ellene kezde ez betek zent katerny azzont haborgatnya Es
nagy fok bozzwfagokat neky tenny Es foga ewtet gyakortha megh
bantany Es haladatlan kezde lenny ez beteg zenth katerny azzon-
naak zolgalatyarol Es ha walamykoron zent katerny azzony meg²⁵
kefyz wala eg kewesse az egyhaznal tahat ez betegh nagi fok boz-
zwfagoth tezen wala zent katerny azzonnak meg mewety wala
zent katerny azzonth ez betegh Es eleyben megzen wala Es wgy
mond wala yowwaal ywy my azzonywnk kyalne azzony mynde-
neknek felette dyczewfeeges ky mynd nap eftyg zent egyhazba³⁰
ymadkozyk Es nemde mynd reggeltul fogwa mynd eddygh az ba-
ratokwal czaczoktal ezeketh Es ezekhez hafonlokat mond wala ez
betegh zent katerny azzonnak De ez zenth zwz zenth katerny
azzony semmyben meg nem yndwla sem megh nem haragozyk
wala hanem ynkab wygatzallya wala ez betegeth mondwon kerlek³⁵
ne akary megh zomorodnod Es ammy ylyk teneked zolgalatra

ygen hamar meg zerzem tahat yme nagy hamarlagwaal meg zerze
 mynden ew zwkfegere waloth mynden kesedelemnekwl Es eel |
 Mwlataffnekewl czwdalkoznaak wala ezen mynden emberek de
 mynd ezeknek felette zent katernyna azzonymnak annya haragozyk
 5 wala katernynara mondwan en edes leanyom te ees pokloffa lez ha
 ew wele towaba megh marach azerth kerlek ne akary ew neky
 towabba zolgalny zent katernyna azzony kedegh edes bezedegwel
 ew annyanak haragyath le lafytta wala mondwan kerlek en zerel-
 mes annyam hogy ne banczad meg en zerelmemnek zolgalatyath
 10 fe fely hogy en ebewl pokloffa leegyek merth en eel nem hagyha-
 tom eez zerelemnek zolgalatyath lata pokolbeely ewrdeggh hogy ez-
 kepen fem alhatna zent katernyna azzony zerelmes zolgalatya ellen
 mas kepen walo alnokfagawal ezth zerze pokolbely ewrdeggh hogy
 zenth katernyna azzonnak kezere wete awagy ragazta az pokloffa-
 15 goth de zent katernyna azzony femmyth wele nem gondola hanem
 azon eleby zentfeges yo aakaratyaban megh marada de maga
 mykoron ymmar el ywth wolna ez betegnek ew halalanak ydeye
 ez kedeg wala ygen rettenetes ew zewrnyw korfagaerth ezth zent
 katernyna azzony feel elteztete Es ewnen kezeywel nagy aytatof-
 20 sagwal el temete azert mykoron az temetes el wegezeth wolna az
 pokloffagh el mene zent katernyna azzonnaak kezerewl Es az
 helien nemy yegy marada hogy ky ynkab fenlyk waala eeegyeb
 teeftenel

mas pelda kezdettyk ez zent zwzrewl 26t

25 Vala fenanak warofaban nemely azzonyallath zenth damokos
 420 attyanknak harmad zerzetyböl || Valo foror ky neweztetyk wala
 palmerynanak hogy ky wetetewth wala az zerzetben yrgalmaffa-
 gerth mely azzonyallath ew magat kewtelezte wala zewrzetefek-
 neek neweewel az az neweztetyk wala zerzetefnek de maga tarta-
 30 tyk wala ewrdegnek czwdaalatos Es rettenetes kewtelewel mert
 anne yregysegnek Es kewelfegnek fwftyth Es zwbely gywlefegeth
 wyfel wala ez azzonyallat zent katernyna azzony ellen wgy hogy
 nehez wala ew neky czak latny es zenth katernyna azzonth de nem
 czak latny wala nehez ew neky zent katernyna azzont de fewth
 35 czak newetsem halhattya uala femmykepen azerth ragalmazzyaa
 wala ewteth zwnetlen tytkon Es nylwan Es nem eelegedhetyk wala

zenth kateryna azzonth ragalmazny Es athkozny Es mynden megh
 tewkelleth gwlewlegnek yegyeth naponked mwtatya wala kyth my-
 koron bodogfagos zwz zenth kateryna azzony ezeben weeth wolna
 leg ottan kezde kwlemb kwlemb zerelemnek alazatoffagnak beke-
 legnek Es egywgywlegnek zerelmes yegyeth mwtatnya akarwan 5
 bodogfagos zwz zenth kateryna azzony az ew gonoz gywlewlege-
 nek haragyath lee lassythtanya de ez yo helen gonozwl aggoth ha-
 ragos gonoz foror mynden ew alazatoffaganak Es zeretetynek
 zolgalattyath Es yegyeyth tellyeffegnel megh wtala Es semmynek
 alytta tahat bodogfagos zwz zenth kateryna azzony fwtamek az 10
 ew zerelmef yegyesehez yefws cryftwfhöz Es geryedetes ymadfa-
 gokath tewn ez fororerth Es tewn wr yften ew benne az az pal-
 merynaban | Irgalmaffagoth Es yteleteth Es megh were megh
 oftoroza ew testeben ez meg mondoth palmerynath hogy annak
 wtanna wdwezytteneye ew lelkeben no azerth mykoron wereteth 15
 wolna ez foror testy nehez korfagwal de maga ezbewl sem gyo-
 gywla megh ew elmeyenek sebey de ynkab megh nehezwl az ew
 balgatagh zwwe gywlewlegnek fwitewel zent kateryna azzony ellen
 ezt mykoron megh elmerte wolna ez zent zwz tanwla alazatoffag-
 nak kegyeffegnek Es egywgywlegnek mywelkedetyweel ew kemen- 20
 segeth megh lagyttanya kezde zenth kateryna azzony ez betege-
 thi nagi gyakorta meg latogatnya Es wygazztalo bezedekwel kezde
 neky zolny ew wygazztalafaerth Es ada ew magath zenth kateryna
 azzony tellyeffegwel ez beetegnek zolgalattyara de maga ez beetegh
 palmeryna hogy ky kememb wala kewnel hayolbhatatlan wafnal 25
 eez zwzne mynden ew kegyes mywelkeedetyth meg wtala Es en-
 nek felette paranczola ez zenth zwzet az hazbol ky wzny ennek
 wtanna kezde ez betegh meg fogyatkozny myndeneftwl fogwa testi
 ereyeben cryftws testenek wetelenekul Es mynden egyhazy zent-
 segnekwl kezelytwen testy Es lelky halarra ezth mykoron hallotta 30
 wolna zenth kateryna azzony legottan be rekezte ew magat ew
 haylokaban Es nagy geryedetes Es aytatos ymadfagwal nagy zor-
 galmatoffagwal kezde kenyergereny az ew zeerelmes yegyefenek
 yefwlnak hogy ewteth gywlewleferth el ne wezne az lelek yme
 tahath yelenek wdwezyttenk yefws zenth kateryna azzonnak mond- 35
 wan twgyad kateryna byzonnyal hogy az || En ygassagom nem zen- 421
 wedhety eez yly be dagazwlt zwweth Es zernyw zywweth hogy ew
 gyetrelmnekwl meg maradna felele zenth kateryna azzon nagy byzo-

dalommal hogy ew addygh el nem menne az helyrewl mygnem az fo-
 rorerth yrgalmaffagoth nyerne Es wgy mond wala zent katernya
 azzony en edes yrgalmas wram ihs xps kerlek gyetery engemeth yn-
 kab eez forornaak byneerth mert en wagyook az ew bwnenek oka
 5 azerth terweeny zerentes ennekem kel az gyetrelmet wallanom mert
 ha en nem wolneek ew az gywlewfegeth nem tewtte wolna azerth
 kerlek yrgalmas yften gyetery engem az ew bwneerth Es ne ha-
 gyad el wezny az ew lelkeh myt mongyak towaba zerelmes atyam-
 fyay ez zent zwzrewl myth mywelkedek towaba az wr yften zenth
 10 katernya azzonnak ymaczaga mya ymezth te we ar wr yften hogy
 harom nap eftygh Es harom eyel az ew lelke ew testebel ky nem
 mehete zwnetlen wonagodwan czodalkoznak wala ezen mynd az
 kewrnywl allok zenth katernyaa azzony kedegh beweyty wala az
 harom napokban az ew ymaczagyat az fororerth Es kegyelmelen
 15 meg halgátatek merth az kegyelmes yften meg latogata Es meg
 wylagofytta ez betekneek ew zwweth kynek myatta megh eefmere
 mynden ew bwneth Es meg banna ezth mykoron zenth katernya
 aazzony megh elmerte wolna yfteny akaratbol elmene az beteg-
 nek ew hazahoz kyt mykoron latoth wolna az betegh nagy ewre-
 20 meth Es tyzteffegeth mytath wala yegyekwel kykwel tehety wala
 Es melyeth elewzer wta walaa | Az az zent katernya azzonth ym-
 mar ew magath bwnefnek wahdolyaa yegyekwel Es yntefekwel
 wewe azerth ez betegh cryftwnak zenth testet ew zwwenek nagy
 tewredelmesszegeweel Es ky mwlek ez wylagbol ky mykoron meg
 25 holth wolna meg mwtata wr yften zent katernya azzonnak ez foror-
 nak ew lelkeh hogy ky wala el wezendew az atkozoth gywlewfe-
 gerth Es ymar meg fordwlwan ydwezwlth zent katernya azzonnak
 ymadfagawal amen

30 Elmegh ylyen czodalatos dolog olwaftatyk zent
 katernya azzonrol

Vala senanak warofaba- egy azzonyallath andrea newew ez
 zenth daamokos harmad zerzetybowl tewrtének egy wdewben hogi
 ez foror andrea megh betegwle Es ew neky melye meg sebbwle
 hogy ky ő neky testet meg rothasztana azert az sebbowl oly ygen
 35 nagy dohoffag yw walaky hogy nem ylye wala senkynek hanem

orra be dwgwa az beteghez kezelyttenye kynek okaerth ygen ke-
wefet awagy fenkyt nem lel wala ky ew neky zolgalna awagy
ewteth meg latogatnaya ezth haalwan zent katernya azzony eze-
ben wewe hogy ez zegeny betegh myndenektewl myndenestwl el
hagyattatoth wolnaa hozzya mene zenth katernya azzony megh
latogatwan ewtet wyg orchawaal wygaztalwan az betegeth adwan
zent katernya azzony ew magat az betegnek zolgalattyara mynd
ew korfaganak wegeyglen ezt halwan az beteges annewal nagyob
halaa||Adassal wewe menyere ewmagath esmere wala egyebeknek 422
zolgalattyatwl meg foztwan lenny azerth ez yfiyw erwtelen kate- 10
ryna zolgal wala az beteg azzonyallatnak femmyt zenth katernya
azzony az betegnek zolgalattyaban el nem hagy wala Es akar mely
ygen az dohoffagh beweltetyk walaa zent katernya azzony al wala
zwnethlen orra megh nytwa az betegnek melette tapogattya wala
zent katernyaa azzony az lebet tewrly wala mossa uala rwhaczka- 15
kal kewrnywl terytty uala kewtewzy wala femmynemw yegiwel
awagy yntessel walamy retteneteffegnek awagy wlatatoffagnak ye-
gyeth nem mwtattyaa wala sem wdewnek hozywfagath seni ew
zolghalattyanak nehezfegeth zenth katernya azzony nem nezy
wala de myndeeneketh wygh lelekwel Es wyg orchawal wgy mywel- 20
kedyg wala hogi meg ewmaga es az beteg zent katernyaa azzon-
nak alhatatoffagan Es ennee zerelmen czodalkozyg wala de neem
zenwedhete el ezeketh pokolbely ewrdegh de az ew zokoth alnok-
fagyraa wete magath hogy zenth katernya azzonth megh zwntet-
tetneye az el kezdet yo mywelkededtewl nemely napon mykoron 25
az betegnek febebeul nagy mondhatatlan dohoffag ywneky hogy
iollehet zent katernya azzonak akarattyat hogy ky cryftwfban wala
fwggeztwen meg nem yndythatya wala pokolbely ewrdegh dee
maga zent katernya azzonnak gomrat meg yndytta wgy hogy
zenth katernya azzonnak okadny kel uala | Az nagy bwzneke oka- 30
erth ezt mykoron ezeben wette wolna cryftwfnak zolgalo leanya
katernya ew maganak ellene zenth haragban megh geryede Es ew
testenek zolwan monda nemde te en testem te atyatyfath cryftwi-
nak werewel meg waltottad meg wtalod hogy ky naponked efhetel
wgyan azon korfagban kyben ez betegh byzonyal twgyad en tef- 35
tem hogy ezt el nem mwlod gyewtrelemnekewl leg ottan zenth
katernya azzony ew orchayath le hayta az febre zayat Es orrath
megh nytwaan zayawal Es orrawal ez rettenetes febeth yllete Es

ezen zerwel zent kateryna azzony fokaygh alla mynd adeghe myg-
 nem az wakmerewlth leeleeknek kefertety lattatek megh alonny
 ezeknek kewzette kyalth wala az betegh mondwan O zerelmes
 leyany ne akaryad tenmagadath meg rontany ylyen rettenetes do-
 5 hoflagwal ezeket latwan pokolbely ewrdegh meg zegyenwltetek Es
 az ew alnok ellenkedeseth fordytta az beteghez Es kezde nemy-
 nemw meg wnalth erezteny az betegnek elmeyebeben zent kateryna
 azzonnak zolgalattyarol Es megh newekedwen ez zolgalatnak
 megh wnafanak gonoffaga Es waltoztatek gywlewsegre Es e zep-
 10 lewtelen zwzrewl kezde ez betegh welekedny zewrnywsegre zep-
 lewytt annak yhlese mya ky hynty az conkolth az az pokolbely
 ewrdegmya gondolya wala az betegh hogy mykoron zent kateryna
 423 azzony ew wele nem wolna hogy akoron aaz || Gonoffagnak ferte-
 zeteffegeneek mywelkedetyre menth wolna merth azt kewltette
 15 wala ez andrea zent katerynara mondwan hogy ew az zwzeefeg-
 nek lylyomath zepewtelen ewryzte wolna ennek wtanna magath
 yymaczagra adwan ezegrewl kyk tewrtentek wala az ew yegyefe-
 wel ky neky yelenek tanaczoth tarta ky ket koronath mwtatwan
 neky kyneek egyk twwyfbl Es malyk aranbol wala zabadda hagyta
 20 hogy mellyket akarnaya walasztany waalazthanaya maganak mond-
 wan ha waalasztandod ez wylagon az arany koronath az maw wylagon
 twys koronad lezen ha keedygh yth twys koronath wez az men-
 orzagban aran koronad nyerz mely bezedet ez nemes zwz bewlczen
 ezebe wewen Es myth akarna wrwnk ez bezedeken yegyeznye
 25 meg ertwen wn magat mynden bekefegre zewrze Es valazta azerth
 ewmaganak az twys koronath kyt hogy wrwnk yefws ew feyebeben
 tewt wolna erze fok napokon az twwyfxnek fwldalafabol ferelmet
 ennek wtanna nem gondola sem ew hyre weztesewel sem annyanak
 tyltafawal ky elewzer ez zent dologtul ewteth meg tyltya wala de
 30 annaak wtanna az ew bewlcz mondasynaak engede hanem az be-
 tegnek eleybe zolgalwan az elewby zolgalattyara tere ez alhatotos
 zwz kynek alhatatoffagath ez beteg meg gondolwan Es annak
 felewte nemynemw latafbol meg yntetwen magaban tere Es tőre-
 delmeffegeth kezde magaban veny Es az nagy yo thetelről walo
 35 halalatlanfagaerth kezde magat bwnefnek vallanya Es zentnek
 kezde hynnya ez | Zwzeth kyt elewzer ew hyrebeen meg zepewlyt-
 tet vala de mykort ez nemes zwzneek gyomra yfmegegent az kele-
 wennek dohoffagaerth ynkab fogot wolna emelegnye hönnem

eelewzer megh ertwen hogy ewrdegh kefertety wolna ez monda ez
 wttaal mynd az ellenfeget mynd en maghamath meg gyezem
 erewffen vewee azerth egy nemynemw edenbe ez kelewennek mo-
 fatekat Es meg ywan maga gyomra be nem wezy wala annak
 wtanna azt mondotta hogy soha annal edesb wenereket nem yth
 mynt az wolth mykepen ew twlaydon confessoranak annak wtannaa
 megh mondotta mafod eyel hogy ymmatkoznek az ew yegiefe
 neky yelenek Es ewteth hogy az ew zeretetyerth yly erewfen my-
 weelkedeth wolna dyczerwen ez zwznek zayath az ew oldalan walo
 febre tewe Es mondhatatlan edeffegwel ew lelket be tewlte Es 10
 malaztnak anne bewfegewel elegytte meg hogy ew zokafa zerent
 mynth ky ilyen nemes kwf fwn itatatoth tefty etket nem wezen
 wala kyth fokan czodalnak wala yelesewl kyk yftennek czwdalatos
 mywelkedetyth nem esmertek wala

Wgyan ezen zent zwznek czodalatos yrgalmaffa-15
 garol walo pelda

Egy andras newv kazdagb ember wala fenaba ky hafartos
 karomlo ees kwlemb kwlemb bwnekwel rakwaa wala ky tewrteneke
 meg betegednye mykorth negyween eztendews wala ees hogy kew-
 zelgethne || Mynd tefty mynd lelky halahlahoz tefty orwofok ew 424
 wygyazafarol ketfegben esenek Es az lelky orwos azaz az gyonto
 hoza menwen hogy penytenciara terne onzolya wala hogy kyneek
 ô meg kemenywlth zwwe sem pokolnaak rettenetes kennyawal sem
 yfteny yrgalmaffagnak örök edeffegywel kyketh az confessor ew
 elewtte mond uala meg nem lagywl wala de myndeneketh megh 25
 wtalwan kyk wdweffegre walok walanak pokolnak kennyaraa kew-
 zelyt wala hogy ezth megh mondottak wolna katernyanak pokolnak
 torkabol ez embernek lelket ky zabadyta merth mykorth ez embe-
 rerth ew nagy bwzgosagwal ymatkozneyek eyneek harom orayatwl
 fogwa mynd werrataygh Es yftennek yrgalmaffagat kerneye yol-30
 lehet elewzer wrwnk mongya wala hogy yrghalmath nem eerdem-
 lene hanem kemeny ygaffagat de annak wtanna az ew ymaczaga
 megh gyôze az myndenhato yftenth wgy hogy kegyeffegwel hayolna
 ez emberhez merth azon oraban cryftws ez andrasnak yelenwen
 monda myre een zeretew fyam andras hogy az zantalan bwneketh 35

kyket en eellenem tettel nem akarod megh gyonnod gyonnyad
 meg mynd merth kez vagyok neked megh boczatnom ez zozatra
 fel ferkene ez andras Es kezde kyaltanya hamar kwlgietek pap
 wtan merth mynden bwneymet meg akarom en gyonnya mert
 5 latam az wdwezytew cryftwlfth hogy engemeth gyonafra ynth wala
 hogy el ywt wolna az gyonto nagy tewredelmeflegwel meg gyonek
 Es testamentomot tewen ez wylagbol yol ez zerewek ki mwlegh |

Sena newew warofbaan ket hyres gonoz tewew efek byronak
 foglagaban kyk ew nagy bwnekerth kemenfegew halarra yteltete-
 10 nek wgy hogy egy zekerben mezyttelen fahoz kewteztek wala
 ewketh Es az waros zerte hordozwan twzes fogokal zagatyak wala
 ewketh ez gonoz embeerek kedeg sem az temleczben sem a halalra
 walo yteleth koron az egyhazy emberektwl penytencyara nem yn-
 tethettenek wala Es mykorth az warofon zerte wondoznayak ew-
 15 keth ewmagokat az fok yambor ymaczagaban nem ayanlyak wala
 mykepen annak zokafa hanem ynkab ketfegben efwen yftent Es
 az zenteket karomlyak wala mykoron kedyg wytetnenek az haaz
 elewl melyben az wdewben katerynaa lakozyk wala tarfagywal Es
 nagy czerepate wolna ot az wton merth az nep oda fwt wala
 20 czodara zent kateryna azzony az haz ablaakan ky tekynthe
 hogy latnaya ez nagy wwewtesneek okath Es latwan ez ken-
 hely embereket hogy ketfegben efwen wytetnenek az haalalra
 leg ottan ymaczagra efek wnekyk wdweffegekerth Es megh wyla-
 gofwlafokerth Es engettetek neky oly malazth hogy lelekben ez
 25 embereékel mennee fyrwan Es ymadkozwan ew meg fordwlafo-
 kerth Es mykorth ywtottak wolna az waros kapwyaara yme
 megh yelenek wdwezyttenk ez halalra walo embereknék megh
 febefwlwen Es ew zenth testebel weer foly walaky Es ewketh
 ynte meegh fordwlafra nekyk boczanatoth ygeerwen Es mondwan
 429 myre en edes fyaym || *) Hogy tw az tw bwnetekbowl ky nem ter-
 tek Es meg nem gyonyatok yme en kez wonek meg boczatnom
 latyatoke mel nagy keferw kennal waltotalak megh twteket terye-

*) Itt az eredetiben két oly levél van közbe téve, melyek egy
 levéllel hátrább valók; e kiadásban ezek kellő helyre vannak
 iktatva.

tek megh azerth es gyonyatok meg mynden bwneteket Es en kez
wagyok meg boczatnom ezenkepen yfteny malaztnak fene ewketh
meg latogata annera hogy nagy kerelmessel gyontot kerenek es
nagy tewredelmefseegel meg gyonak ew bwneket ennek wtanna az
karomlafth yfteny dyczeeretre waltoztatak wadolwan ew mago-⁵
kath hogy wygan mennenek az halalra Es hogy ygazan zenwednek
az kenth honnan lewn ez nagy hamarfasgos. waltozas hanem ez
nemes ziznek ayttatos ymaczaganak erdemeebawl ez wdewben
yweltnek wala az ewrdegek ew ellene mondwan ha eezekerth walo
ymatkozaftwl megh nem zwnndel mynd welek ewzwee teged ewr-¹⁰
dengesse tezwk monda nekyk ez zent azzony walamyt yften akar
enes akarom azth Es azert az el kezdeht dologtwl megh nem zw-
nem ebawl meg erthetyk hogy ew myatta lewn ezeknek wd-
weffegh

Myerth ez dwczewfeges zwznek mynden ynczelgedefe arra¹⁵
wala hogy yftenhez lelkeketh wonhatna ewnekyk ydwessegek melle
lok czodakwal fenlek wr yftennek mywelkedefe myat mykorth az
ew attya nagy betekfeghben wolna Es ymmar ew halalarol ez zwz
meg byzonyozfwlth wolnaa | Iftennek yelentefebawl kezde zwnte-
len walo ymaczagogal yftennek kegyelmefseget attyanak wdwesse-²⁰
gheerth kernye annak wtanna meegh efmerwen hogy ygaffagh
zerent ken nekwl nem lehetne merth yol lehet yambor Es kegyes
ember wala de boczanando bwn nekwl nem wala Es monda ez
nemes zwz en wram yften legyen ygaffagh Es az bwn ken neekwl
bator el ne mwlyek de azon kerlek hogy az te ygaffagod en ray-²⁵
tham telyek meg Es az kenokath kyketh atyamnak kellene zen-
wednye en testembe zenwegyem meg halgata wr yften ew ymacza-
gat Es ew attya ez wylagbol ky mwlwan mynden keen nekwl
menyorzagban mene de maga az kenok annak wtanna ew reaa
wetetenek merth mynd halalygh bely faydalmath zenwede neha³⁰
nehezeben neha kwnnyeben ammen

Mykoron azert ez nemes zwz kewzeellyttene ew eletynek we-
gehez Es az wr yften meg yelentete wolna hogy hamar ky wenne
ez wylagbol egybe gwyte ew lelky fyayth Es leanyt ew nekyk nagy
hozzw predycacyot twn attyafywy zeretetre ewket yntwen Es ne-³⁵
myneemw regwlakath kyk yftennek wtaban haznalnanak nekyk
adwan elelfew kedygh ez wala az regwlak kezewt hogy az ky yften-

430 nek zolgalathtyara yarwl ha akarya yftent megh || Lelnye Es by-
 zonfagwal byrnya zwkfeges hogy az ő zwweth megh erewfycze
 mynden erzenefeg zerenth walo zerettettwl nem csak mynden
 zemelnek zeretetytl de mynden teremtet allatnakys Es egywgyw
 5 Es tellyees zwwewel ygyekezeyk yftenhez mas regwla hogy ylyen
 tewkelleteffegree ember nem ywthat ymaczagnekwl mely ymaczag-
 nak kel lennye alazaatoffagwal vgy hogy femmynemw byzodalma
 ne legyen embernek ew mywelkedetyben de ew magat femmynek
 efmerwen csak az wr yftennek bewlczeefegeben wesse remenfegeth
 10 aztes mondia wala hogy mynden lelky yozagogh az ymaczaktwl
 megh tewkelletnek Es meg erewfwlnek Es az nekwl meg erewthe-
 lenwlnek harmad regwla hogy az ky akar elmenek tyztafagat
 kerefnyee zwkfeges hogy el tawoztaffa ew attyafyanak awagy ba-
 ratyanak wak mereufegwel walo meg ytelefeth Es hewfagos beze-
 15 deketh Es egy teremteth allatoth fe wtalyon meg meg ha bwnben
 efmmerneyeis de rayta kenyerwlwen Es erte ymadwan mert myn-
 den ember megh fedhety ewnen magath mygh el ez vylagon
 Negyed regwla hogy kel emberneek nagy byzodalmath wetny yften-
 nek zewrzefeben twdwan hogy walamyk tewrtennek nekcd Es
 20 egyebeknek mynd zarmaznak yftennek ewrektwl walo meg zewr-
 zefebewl nem gywlewfgbowl de ynkab ew nagy zeretetybowl terem-
 teth allatokhoz annak wtannaa monda hogy yftennek paranczo-
 lattyanak Es feyedelmeknek ewremeefth | Engegyének ez megh
 mondwan myndenyketh egyen egyen hozyaya hywaa Es mymodon
 25 myndenyk elne ew ky mwlasa wtan meg zerze yntwen neemelye-
 ket zewrzetben mennye nemelyeketh kyetlemben Es nemelyeketh
 hogy egyhazy emberre lennenek Es ez kepen egyhazy zentfege-
 keth ayttatoffagwal hozya wewen el yewe az ő yegyefe mynd
 az mennyey fok zenthekel angyalokwal Es mynd nagy fok
 30 zewrzetefekcl zent zwzekel Es atyank zent damokoffal Es az
 ew zent annyawal az zepewtelen zwz maryawal Es twlaydon
 az felfeges wr yften wewe ez dwczewfeges zwz zent kateryna
 azonak ew lelkeh ew zent ewleben Es eezenkepen wywe fel az
 erek dwczewfegben ez nemes zwznekl lelkeh az erewk dwczewfeg-
 35 nek kyralya ihs xps Es az ew zenth tetet hagra ez fewlden mont-
 hatatlan nagy dwczewfegbe mert az zent febeknek heley fenelnek
 wala ew rayta mynt az fenes nap mynd ez may napyglan Es my-

koron ezenkepen el nywgot wolna wr yftenben ez nemes zwz Es
hogy meg hyrhwth wolna neky halala kezde nagy fok nep gywle-
keznye azzonywnk marya eghazahoz romaban ahowa ew teltet
wyttek wala annera hogy harmad napyg aleg temettek wala el
wgyan azon napon egy romay azonnak kywel ezent kateryna
azzony ygen nyayas wala meg mwtatatek ew dwczewfegenek nagy
wolta nemynemw latafbol kyt engegien mynekwnk attya fyw zent
lelek amen Wege wagion ||

425 Kezdetyk ymmar Zent egypciaca maryarol walo
legienda 1ct

Marya egipciaca ky mondatyk bwnefnek negywen het ezten-
deyg lakozot kyethlembe holot nagy kemeny Es zoros penytenciat
5 tartoth ky kyetlembe ment wala wrnak zwletety wtan keth zaz Es
hetwen ezkendewbe clawdyws czazarnak ydeyebé egy apatwr ke-
dygh kynek newe zozymas wala hogy yordan wyzen atal ment
wona Es eegy nagy kyetlemben testowa yarna azerth azert hogy
ne talamtal wamel zent atyat leelne lata egy emberth yarwan
10 mezyttelen Es fekete testbe Es az napnak hewfegetewl meg eget
wala ew teste ez wala kedygh maria egypciaca hogy lata zozymasth
eez azzonyallath leg ottan el fwtameg Es zozimas wtanna nagy
hamarfagwal fwtnya kezde tahat monda ez azzonyallat zozima
apattwr myt wz engemet meg boczasad nekem mert nem fordyt-
15 hatom awag nem tetethetem en orchamath hozzad azert hogy
azzonyallath wagyok Es mezyttelen de agiad te palaftqdat hogy
lathaffalak tegedeth zemerem nekwł ky zozymas azt halwan hogy
ewtet newen neweze meg yede rayta Es palaftyath neky wete
awagy ada Es az fewldre efek Es | Kere ewtet hogy meg aldanaia
20 monda neky az azzonyallath teghed illet ynkab atyam az aldomas
kyth papfagnak meltofaga ekelyt az zent yambor hogy azt halla
hogy ew newet Es ew tyztet twnnaya annaal ynkab czodal wala
ew rayta Es alazatofban kery wala hogy ewtet meg aldanaia tahat
monda az azzonyallat aldót legyen yften my lelkwnek meg wal-
25 toya azomba hogy ez azzonyallat keze fel emelwen ymadkozneiek
lata zozymas egipciaca maryat oliha egy fengnere az fewltwl fel
emelwe tahat ez latwan az wen atya kethelkedny kezde ne talam-
tal fewrtezetes lelek awagy pokol zellet wona Es mutogatnaya
magat hogy ymaczagot tenne tahat monda ez azzonyallath zozy-

mafnak boczafa yften neked ky engemet bwnes azzonyallatot
 fewrtezetes leleknek awagy pokol zellethnek alyttotal tahat zozy-
 mas paranczola neky yften hatalmawal hogy neky meg monda-
 naya my allathbely wona kynek monda ez azzonyallath meg
 boczafad nekem atyam merth ha en neked en allatomath awagy 5
 my woltomat meg mondandom mykepen merges kegyotwl meg
 yedwen el fwcz twlem es te fwleyd en bezedymtwl meg ferteztet-
 nek Es az eg en fertezetymtl meg bwzhedyk Es hogy kedyg zozy-
 mas ygen kerneye ewtet hogy neky ew aallatiat meg || Mondanaya 426
 monda az azzonyallat en egyptomba zwlettem eez wylagra Es 10
 hogy tyzenket ezthendey ember wolnek alexandryaba ywwek Es
 otogyal tyzenhet eztendeygh nylwan walo belendeffegre adam ma-
 gamath Es soha fenkynek magamat meg nem tagattam Es sohaa
 fenkytewl femmyth nem wewtem hogy ynkab zabad legyek myn-
 denneek hanem kwldwtam awagy fonaomwal eltem hogy kedygh 15
 mynd ez fok gonofag wtan nemykoron az wydegbely emberek fel
 mennenek yerwfalembe zent kerezt ymadnya kerem az hayofokat
 hogy engemetes welek hannanak mennem hogy kedyg enghemet az
 haya berrewl kerdeneek myt anneki nekyk mondeg en nekyk nyn-
 czen ennekiem atyamfyay egyeb hayo bert myt annom hanem hayo 20
 berert legyen nektek en testem eezenkepen wenek engem welek Es
 az en testem wolt haio ber nekyk hogy kedyg yerwfalembe be ywtam
 wolna Es az zent kerezt ymadnya az zent egyhaz aytayahoz ywtem
 wona egiebekel awagy egyeb zarrandokokal leg otan es lathatatlan
 el tazygaltatam Es be sem ereztetem elmeg mafodzor Es harmad- 25
 zor ywwek az zent egyhaz aytaya kwzeubere Es leg ottan bozofagal
 el thazygaltatom wala tahat Es akoron mykoron myndennek zabad
 walaa | Vala be mennye Es fenky kezewt walamy bantaft nem lel
 wala sem erez wala azert en magamhoz terwen gondolam azt hogy
 ez ennekiem en nagy bwneymnek nagifagaert Es fokfagaerth tewr- 30
 tenth wona kezdem en nyelwemet kezeymmel wernem Es keferw-
 feges kenweth hwllatny Es telyes zwwemmel fohazkodnom Es azon
 kewzbe fel tekentwen latam ot bodogh ziz marya kepet tahat kez-
 dem ewteth syrassal ymadnom hogy en bwneymnek boczanatyat
 nierneye yftentwl Es az zent kerezt fa ymadnya engemet be erez- 35
 tene azt Es fogadam hogi en ez wylagot el hadnam Es ynnen
 towa tyztan lakoznam ez gyarlofagos teszthen hogy ezt ymattam
 wolna Es az zwzneki neweben byzodalmat wewtem wona ysmegh

aaz egyhaz aytoyara menek Es mynden bantas nekw az egyhazba
 be menek hogy kedyg zent kereztet nagy aytatoffagal ymadtam
 wona egy ember ada ennekem harom penzth kykel harom kenye-
 reth wewk Es hallek egy zot ky nekem azt monda ha yordan wyze
 5 elwe menendez tahath wdwezwlz azert yordan wyzen altal ywwek
 Es ym ez kyetlembe ywweek holot negywen het eztendeyg lakoz-
 tam Es embert fenkyt nem lattam az harom kenyereg kedygh ky-
 427 keth welem hoztam wala mynt kemeny || Kew meg azanak Es
 megh kemenywlenek Es tyzenhet eztendeig ewtem benne Es nekem
 10 eleg wolt en rwham kedyg awagi ewtezetem nem maft meg rot-
 hattak tyzenhet eztendeyg ez kyetlembe testy kewanfagok ygen
 bantottanak de ymmar ilteen malaztya myat mynd meg gywztem
 ym mynden mywelkewdetemet meg mondam noked Es kerlek
 teged hogy ymagy yftent en eretem tahat ezth halwan az wen
 15 yambor fewldre efek Es yftent dyczere ew zolgalo leanyaban monda
 ez azzonyallat zozymafnak kerlek teged hogy wrnak wegh waczo-
 raya napyan az az nagy czewttertéken ywy meg yordan wyze mele
 Es wrnak zent testet hoziad weeled en kedyg elewdbe megyek otto-
 gal Es te kezeedbewl az zent testewth hozam wezem mert az nap-
 20 twl fogwa hogi yde ywtem comwnyoth az az yften testeth nem
 wewtem hozyaam mynd ezek meg halgatwan az ween yambor
 clastromaba tere Es eztendew be telwen hogy nagy czewttertek el
 kewzelyttene weewe wrnak zent testet Es yordan wyze partyara
 ywwe Es ym mas felewl az wyz partan egy azzony embert lata
 25 alwan ky a yordan wyzeere zent kerezt yegyeth wete Es rayta atal
 mene mynt kemeny fewlden Es az wen yamborhoz ywwe hogy azt
 latta volna az | Ven yambor meg yede rayta es nagi alazatoffagal
 fewldre efek eelewte Monda neky marya egyptiaciassa lassad-hogi ez
 yli alazatoffagot ne tegy en elewtem mykoron nalad wagyon ilteny
 30 zentseg Es papy meltosagban fenekedel de kerlek hogy ywwendew
 eztendewben en hozam meltolyal atyam ywned tahatezent azzony
 zent kerezt yegiet wete yordan wyzere Es rayta atal mene mynt
 elewzer ywt wala Es ylmeg az kyetlembe mene az wen yambor
 kedyg ew clastromaban tere nagi ewremmeel Es mas eztendewben
 35 az helre ywwe holot elewzer wele bezellet wala Es ewtet ottogyal
 halwa lele kyt latwan fyrnya kezde de ewtet ylletny nem merezek
 Es monda ew benneete en byzony el akarom wala temetnem ez
 zent testet de felek rayta ne talantal bannya hogy ezt gondolna

zozymas lata feyenel egy lewelet kyben ymez ygek walanak meg
 yrwan temeldel zozyma maryanaak testet agiad meg fewldnek po-
 ranak Es ymagy istent erettem ky ystennek paranczolatyara apry-
 lys hawanak masod napyan hagyam el ez wylagot tahat az wen
 ember byzonnyal meg esmere hogy leg ottan mynt az ystény zent-
 seget hozyaa || Wewtte wolna Es az kyeethlembe tert wolna ez wy- 428
 lagbaan walo eletet meg wegezte ees aaz kyetlent kyt zozymas
 harminc napyglan alegh yart wot megh ez zent azony egi oraban
 atthal fwtotta Es istenhez ment walt hogi kedyg az wen ember
 fyrť asna neky egi kys fawal de semmyt nem tehetne az kemen 10
 fewldnek lata egi nagi orozlant az zent aazzon teste mellet Es ew
 talpat nálya wala lata azt es hogi az wad bestie nagi zyledfegwel
 wona oth monda neky az wen ember Ez zent azony paranczolt
 hogi ew teste el temettefsek En kedyg hogi wen ember wagiok fyrť
 nem aafhatok mert sem capam sem afom nynczen azert al te ez 15
 fewlben fyrť neky hogi temethelfwkel ew zentseges testet tahat Es
 azt halwaan az orozlan kezde asnya Es az zent azzonnak mertek
 zerent walo uermet awagi fyrť czynala amegh lewen az orozlan
 mynd zylyd barani onnan el mene Es az ween yambor el temetwen
 az ew clastromaban nagi wygan Es nagy ystény dyczerettel ywwe 20
 kyt eengegien mynekwnk atia fyw Es zent lelek amen wege wagon
 ennek ez dwczóseges zentnek eletenek |

Kezdetik zent marina legiendaaia ezenkepen es
ez zerweel

Zyz zent marina wala ew atyanak egietlen egi leanya hogi
kedyg atia egi clastromba ment wona el waltoztata leanyanak rw-
5 hayat awagi ewltezetyt hogi nem azzonyallatnak hanem fyrfywnak
lattanek Es kere az apatwrat Es az fratereket hogi ew eegietlen
egi fiat kewzigben wennek kyk ew kerefenek engedwen wtet baratta
tewek Es fratheer marinusnak newezek kezde kedyg ygen zerze-
tefek mogia zeerent elny Es ygen engedelmes lenny hogi keedyg
10 ymmar hwzzonhet eztendös ember wona Es ew atia erzene hogi
halalahoz közelyttene leanyat hozia hywata Es ewtetyo akaratan
kybeen yften kedweert zewrzetewfe lewt wala meg erewfytwen
paranczola neky hogi lenkynek meegh ne yelenteneye walamyko-
ron hogy ew azonyallat wona myert kedyg ew igen engedelmees
15 wala mynt elewzer mondam gyakorta megien wala erdewre ewker
431 zekeren Es az clastromnak fat hozogat waala zokot wala ¶ Kedyg
zallany egi ember hazanal kynek leanya egy wytezthwl magzatot
lelt wala paraznafagba meg kerdetek az leyant kitwl lelte wona
az giermeket Es azt monda hogi frater marinus wewthe meg lean-
20 sagat Es ew twle fogta wona az giermeket meg kerdetek frater mari-
nus Es az baratoktul myre el nagi gonoz bwnt awaagi gonozfagot
mert tenny azt wala frater marinus hogi ew bwnee Es boczanatot
kere leg ottan az clastrombol ky wetteteek Es az clastrom elewt
lewt lakek Es harom eztendeig ottogial lakozwan aziw remek ke-
25 nyerel eltetik wala auag taplaltatik wala Es ez wtan hogi az gier-
mek kyt ew fyanak mondnak wala hogi harmad ewey wolna
Es annya teyetwl el walt wolna az apatwrnak kedeg Es frater ma-
rinusnak adak hogi ew tharcza newelye Es az giermekel azon
clastrom portaia elewt elmeg ket eztendeyg lakozek mynd kedyg

walamyt rayta tezne^k wala nagi bekefegwel wezi wala awagi zen-
wedy wala Es myndenben ifteennek halat ad wala ez wtan az
baratok latwan ew alazatoffagaath Es bekefeget kõnyerwleneek
rayta Es az clastromban be weweek ewtet ees walamy wtalatos
tizt | Awagi zolgalat wala az clastromban az apatwr mynd neky 5
hagiaa meg tenny ment wacion haz Es wdwar sepres wyz hozas-
farw tõrles awagi tiztittas Es tal mofas ew kedyg mynd wegan
tezi wala wala Es mynd bekefegel Es ayttatoffagwal tezi wala ez
wtan hogy ew eeletet yo mywelkedetekbe wifelte wona nem fok
napok el mwlwan ez wilagbol ky mwlek Es wr yftenhez mene hagi 10
kedig ew testet meg mofnaiak awagi ferezteneiek mynt zokas zer-
zetefeknel Es wtalatos helyen akarnak temetny tekyntwen tahat
azony alatnak latak Es esmerek elamwlanak raita Es meg iedenek
mynd nyaian Es syrassaal feyeket Es melyeket kezdek werny Es
nagi zowal mondanya hagi ewk az iften zolgalo leanya el ygen 15
wetkezte^k wona mynd oda fwtnak ez nag czodara Es boczanatot
kernek ew twdatlanfagokrol Es bwnekrewl azert weuek ew testet
Es az zent eghazban tizteffegel el temetek azon napon az azzony
emberben ky ew rea gonoz newet kewtete wala ewrdeg bwwek Es
ewtet getreny kezde Es oda az baratok monoftoraban ywe az zent 20
zwzne^k koporfoyahoz yuwe Es ew ez zentnek erdeme miat heted
napon az pokol zellethwl || Meg zabadwl ez czodakat halwan az 432
kewrnywl walõ clastrom bely baratok Es egieb nepek oda procef-
fyowal giertyawal ynekleffeel yftent dyczerwen ywwenek holoth
mynd ez napyg ez zent zwzne^k erdeme Es ymaczaga myat fok 25
czodakat tezen wr iften ki el Es orzagol mynd erekwł ereke amen
legyeen

Zent Maria magdalenanak legendaia nemynemw
ielees es haznalatos czoda tetelewkwel eel kez-
detik ezkeppen æt

Maria Magdalenanak eez kepen czoda walo elethe olwafta-
5 tyk maria magdalena neweztetyk wala magdalomnak Castelyarol
ki zwletet wala kyraly nemzetbewl Tamadot nemes atyatl anyat-
wyl kynek atanak wala nowe Syrws Es annanak ewkarya ez zent
maria magdalena atyafiawal lazarral Es o hwgawal martawal
byrya wala magdalomnak Castelyat ky wala mafod mely fewlden
10 genazarethlwl Es byrya wala betanyat ky wala yerwfalemnek mel-
lette Es byrya wala Ierwfalemnek rezet de maga mynd ezeket
oztotthaak wala meg onnen kewzettwk eezzenkeppen hogi maria
byrnaya | Magdalomnak kastelyat kirol neweztetyk wala ew mag-
dalenanak lazar byrya wala Ierwfalemnek rezet Marta byria wala
15 bethanyat De maga mykoron magdalena ewnen magat myndenef-
twl fogwa telti gienyerwfegre boczatta wolna Es Lazar ynkab wy-
teezfegben yarna Marta ezews walaa az ew nennyenek Es az ew
battyanak rezeyt batorfagwal byria wala Es az ew wytezynek Es
az eew zolgaynak Es zegen nepeyneek zwkfegit meg zewrzi wala
20 De maga az my wrwnk Cryftwnak menben menety wtan mynd el
aarwla Es az arrat az zent apoftoloknak labayhoz hanyak azert
mykoron magdalena kazdagfagwaal bewes wolna myert az gye-
nyerwfeg tarfa az kazdagfagnak myneuel nagio b kazdagfagwal Es
zepfegel fenefkedek annawal ynkab az ew testet gienyerwfegre
25 wette kibeul ymmar az ewnnen twlaydon newet el weztwen bwnef-
nek zokoth wala neweztethy de maga mykoron wrwnk Cryftws ot
Es egieb helyeken predycallana Maryaa magdalena yfteny akarat-
nak ihlefe myat poklos fymonnak hazahoz mene mynek wtanna
433 halla hogy wrwnk Cryftws aaz || Aztalhoz wlt wolna Es nemeere

mykeppen bwnes az ygazak kewzet elöwe mennye Dee hat mögöl
 wrwnk Criftwfnak labaynaal marada holot ew labayt kenweyuwel
 meg mofa hayawal meg teurle Es draga kenetwel meg kenee
 mert az tartomamban lakozok az nápnak bewfegeyert kenew yrrel
 Es förödöwel elnek wala Es mykoron poklos Symon ewnnen bene 5
 azt gondolta wolna hogi ha ew propheta wolna az bwnes azzony-
 allattwl magat yletny nem hadnaya wrwnk Criftwsw ewtet az keuel-
 segwel walo ygafag mwtatafreul meg fede Es az azonyailatnak
 minden bwneyt meg boczata azert eez az zent maria magdalena
 kynek wrwnk Criftwsw nagi fok iot engede Es nagi zerelemnek ieget 10
 mwtata mert ew belewle het ewrdegeket wze ky kiken het halalos
 bwnek ertetnek Es ewtet az ő zerelmeben myndeneftwl fogwan
 meg geryezte ewnen maganaak zerelmes zolgaloyawa lenny aakara
 ewtet myndenkoron edeffegwel meg mente Mert meg mente az
 zewrzetes Sydonal ky mongia wala ewtet bwnefnak Meg az ew 15
 ewczenel martanal ky mongia wala hewolkodonak Meegh | Mente
 ewtet ywdafnal ki mongia wala tekozlonak lata Criftnus fyrtaban
 ewtet Es fyrhatlan nem twrhete kynek zerelmeert neged napi
 holtabol ew atyafyat lazart fel tamazta kynek zerelmeyerth Mar-
 tat az ewgat wer korfagbol kyt het eztendeig zenwedet wala meg 20
 wygazta kynek erdemeyerth marcelat zent martanak zolgalo lea-
 niat meltowa tewee hogi az edeffeges bezedeket kyaltwan monda-
 naya bodogh az meh ky tegedeth wifelt Mert zent amborwfnak
 mondafa zerent zent marta azzon wolt kyt Criftwsw meg wigaztot
 Es zent marcella wolt ky az ygeket mondotta bodog az meeh ky 25
 tegedet wyfelt Es byzonyauual ez az maria magdalena ky wrwnk
 criftwfnak labayt kenweyweel meg mofa haiawal meg tewrlee Es
 kenettel meg kene ki ez malaztnak ydeyen Myndeneknek elewte
 tellyes penytenciat tarta ky ewnenmaganak iob rezt walazta ky
 wrwnk Criftwfnak labaynal wlwen az ew bezedet halgata Es wrwnk 30
 Criftwfnak feyet meg kene ky wrwnk Criftnak kenyanak ydeien
 az kereztfanal wala ky draga kenetet zerezwen Criftwfnak testet
 akaraa || Meg kenny ky az koporfotol el nem mene az apostolok 34
 el menwen kynek Criftwsw fel tamadasanak wtanna eelewzer meg
 ielenek Es apostoloknak tewe apostolawa azert wrwnk Criftwfnak 35
 menybe menetynek wtanna az az kenyatwl fogwan tizen negied
 eztendöben Mykoron az Sydok prothomartyr zent yftwant meg
 ewltek wolna Es az egieb tanytwanyokat fydosagnaak fewldebewl

ky wztek wolna az tanytwanyok kwlemb kwlemb tartomanyokra
mennenek Es Cryftwnak beezedyt ot hyrdetik wala wala kediglen
az idewben az apoſtalokwal zent Maximynws az hetwenketh ta-
nytwanyoknak egik kynek wala zent maria magdalena zenth peter-
5 twl ayanlwan azért tanytwanyoknak el ozlafa koron aaz zent
Maximynws zent Maria magdalena zent lazar az ew atiafia zent
Marta az ew hwga zent marcella martanak zolgalo leanya zent
Celydonyws ky wakon zwletet wala de cryftws az ew zemeyt meg
wylagofyta Ezek mynd egietemben Es egieb tewb kereztyenek hy-
10 tetlen poganoktwl egi hayoban wettetenek mynden ewezw nekwl
atengere | Bewettetenek hagi mynd eegietemben ot el merwlnenek
Es el weznenek De maga yfteny akaratnak myatta Marflyaban
ywtanak holot mykoron ſenkit nem lelnek ky ewket zalafra fogad-
naya lakoznak waala az fewldy nepnek pogan temploma elewth
15 alkotot nemynemő gadornak alatta Mykoron kedyglen zent maria
magdalena latta wolna hagi aaz nep az pogan templomhoz yarna
Es baalwant ymadna eleywkben kelwen kellemetes abrazal zep-
legő orczawal bewlczefeges nyelwel az balwan ymadaſrol ewket el
teriti wala Es myndenek czodalkoznak wala az ew zepfegen Es az
20 ew bölczefegen Es az ew zawanak edeffegen demaga nem ygen
nagi czoda hagi az za ky idwezyttenknek labayn olyan kegies Es
olyan zeep czokolafokat tet wala hagi az ifteni ygenek yllatyat
egiebeknek felete ky adnaia annak wtanna kediglen oda ywwe az
tartomannak wraa feleſegewel egiembe hagi fyw magzatnak nye-
25 refert az balwan yfteneknek aldozatot tenne kyneek zent Maria
magdalena Criftwſth predycalwan wele az aldozatoth el halasztata
435 azonközben nemyhan napok el mwlwan latas zerent || Még yele-
nek zent Maria magdalena az azzonyallathnak mondwan myert
hagi az yftenek zegenyt ehel Es zomehal hağatok meg halny ha
30 enne kazdaklagwal bewelkedtek fenyttetek ees ada ewneki hagi
ha wranaak meg mondangiã hagi az zentekneek nyawalyaiokat
rolwk el nem weendi Myndenhato yftennek eelyk haragiaban az
azzonyallath ez lataſt nem mere ew wranaak meg yelenteni maſod
eyel megh azon mondafal meg ylenek neeky zent maria magda-
35 lena De az azonyallat nem mere eſmeg wranak meg mondany
harmadzor kedyglen efele koron meg ieleneek mynd az kettewnek
zomorodwan Es meg haragwan twzes abrazal oly mynt az haz
Myndeneſtwl fogwa egne Es monda aloze keegietlen ewrdegi atyad-

nak tagyaa az te felesegedwel az mergews kegiowal ky nem akara
 teneked az en bezedymet meg yelenty Nywgozole Criftws zolgay-
 nak awagi kereztyenynek elenfegi kwlemb kwlemb etkekel az te
 hafadat megh tewltwen Es az yftennek zeegenyt ehel zomehal
 hagiod meg halny fekewze az palotaban aaz | Tee felesegedwel 5
 Barfomban takarodwan Es azokat zalas neekwl latod nyawalyog-
 wan Es el mwloed el ezenkepen gonoz ember Es gyetrelem nekwl
 el nem wyzed hogi ew nekywk ennere halasztad yot tenny Ezenke-
 pen zola zenth Maria magdalena Es el mence mykoron az azony-
 alat fel serkent wolna fohazkodwan Es rezkethwen monda az ew 10
 wranak ky meg azonkeppen fohazkodyk walaa latade wram az
 almot kyt een latek monda latam Es ygen czodalom Es ygen felek
 myt tegywnk belewle Monda az azonyallath yob hogi ez ew beze-
 dynek engegywnk hogi nem az ew yftenenek kyt predycal harag-
 iaban effwnk Annak wtanna ewket zalafraa wywek Es az my 15
 zwkfegwk len azt mynd meg zewrzek De maga mykoron zent
 Maria magdalena predycallana ez felywl mondot feyedelm monda
 neky walyon meg byzonytthatode az hytet az kit predycallaz
 Monda zent maria magdalena byzonyawal kez wagyok meg byzo-
 nyttanom wgi mynth naponked walo czoda tetelekweel Es az en 20
 mesteremnek zent peternek meg Confymalt predicacioiawal || Ky 436
 mastan Romafigoth byrya kynek az feyedelem eew felesegewel
 egiembe monda yni kezek wagywnk az te mondaafydnak myn-
 denbe engednie ha ystentwl Az kyt predycallaz mynekwnk fyat
 nyerhez monda azerth magdalena Hatra nem maracz annak 25
 wtanna zent maria magdalena ew erettek ystent ymada Hogi ne-
 kyk meltolneyek fyw magzatot adny kynek ymadfagat wr yften
 meg halgata Es az azzonyallat fogada annak wttanna az ew wra
 akara mennye zent peterhez hogi meg latnayaa Ha wgian wagian
 az ygaffag az Criftwrol mykepen zent maria magdalena predy- 30
 calya wala kynek ew felesege monda myth akarz wram alyttode
 hogi en nalam nekwl el megy nem lezen a De ha te el megy enes
 el megek ha te meg yewz en es meg yewek ha te hon maracz enees
 hon maradok kynek monda az ew wra de myert nehezkews wagi
 Es az tengeren nagi lok wezedelmeek wannak kwnnnyen el wezhet- 35
 neel annak okaerth hon maragy Es az my yozagwnk wasyon
 azal | Gondoly ew az ellen megis tőrekedyg wala Es mykepen
 azonyallatnak elkwlceze nagy fyralmal az ew vranak labayhoz

elwen az myt ker wala meg nyere azerth zent Marya magdalena
 zenth kereztnék yegiet walwkra adaa hogi az regi ellenfeg azaz
 pokolbely ewrdegh walamely wton ewket meg nee bantanaya
 azert myndennemő zwkfegekre walowaal ew hayoywkath bewfege-
 5 fen megh terhelwen Es az tewb yozagokath zent maria magdalena
 azonnak ewryzetyre Hagiak es el kezdenek menny Es mykoron
 egy nap ees egy eyely meneft tőtteek wolnaa kezde az tenger ygen
 newekedny Az zel ygen fwny wgi hogi myndeeneek Es yelefwl az
 nehezes gyenge azzonyallat az wyznek kegyethlenfegwel walo arra-
 10 dasatwl meg rettenwen nagi zomorwflagwal kezdenek kefergeny
 annera hogi az gyermek zwles az azzonyaallatra ywta Es az nagi
 wezben Es az nag keferwfegben fyat zwlwen meegh hala Es azert
 zwletwen Az kyczczynded gyermek mozogh wala es az ew annya-
 437 nak emleyenek eledelet keferwfegwel kerefwen yghen || Syr wala
 15 Oh nagy Kefferwfegh az kws gyermeek elewenen zwletek Es anna-
 nak gylkofa len az fywnak ees meg kel halny mert nynczen ky
 ewtet eltetny Myt tezen aaz zarandok mykoron az ew felefeget
 Megh halwan Es az ew gyermeket kenyerwletes fyrassal ew annya-
 nak emleyt kewany latya byzonhawal ygen fyr uala Es azt mongya
 20 wala yay iay nyawalyas feyem ymmar myt tez fyat kewanal Es az
 anyath mynd fyawal egyetembe el wezted az hayofok kedyglen
 nagi feel zőwal kayaltiak wala wettefseek ky az test az tengerben
 myg mi ees mynd el nem wezwk Mert mygh yt welwnk lezen
 addeegh az wez meg nem czendezedyg Es mykoron az testet fog-
 25 tak wolna hogy az tengerbe weffek monda az zarandok hagia-
 tok el hagiaatok el Es ha Sem ennekem Sem Az annyanak
 nem akartok kedwezny kenyerwlyetek csak az fyro kws gyermekén
 hagyattok el egy keweffe Es waryatok netalamtal az azzonyallat
 az nag keferwfegben bagyadot el talam meg meg elewenwl Es yme
 30 az hayotwl nem mezze tetwek eegy | Nemynemw halom ky latwan
 yobnak alytta lenny hogy az testet Oda wygie hogi nem mynt aaz
 tengere fergeknek weffe hogi meg enneyek Es az hayofokat ke-
 nyeergeffel Es adomannyal al[o]eg keerhete hogi az halomhoz men-
 nenek dee maga mykoron ot az erews kemenfegert wermet nem
 35 aalhatna palastyat az halomnak nagyob reyteke felewl az testnek
 alaya terytte Es az gyermeket az emleyéhez tewen nagy fyralmal
 monda Oh Marya magdalena myert ywz wolt Marfilyanak fewlde-
 ben az en wezedelmemre Es az nyawalyamnak fokfagara bodok-

talan feyem myre yewek wolth ez wtra az te yntefednek myata
 azon kerede yftent hogi az En felelegem az okayert fogagyon hog
 el wezyen yme fogada ees ew zwlefeben megh hala Es az kyt
 fogada az zwletek hogi eel wezien mert nynczen ky elteffe yme
 az myt az te ymadfagodnak myata nyertem teneked Es az thee
 yftenednek ayanlom kynek myndennemw yozagomat ayanlottam
 ha hataalmad wagyon emlekezyek meg az annyanak eew lelkerewl
 es kenyerwlyen az tee ymadfagodnak myatta hogi az || Gyermek 438
 el ne wezyen ot az ew palaftyawal az testet az gyermeekel egye-
 tembe kerekernywl bee takara Es be mene az hayoban Es myko- 10
 ron zent peterhez ywtoth wolna zent peter ew neky eleeyben mene
 Es az zent kereztnek yegy et ew walan meg latwan twdakozny ky
 wolna Es honnan yewt wolna ky ew neky myndeneket mynden
 zerewel meegh monda kynek zent peter monda bekefe gh adafek
 teneked yol ywtel Es yo tanacznak engettel ygenfe banyad ha az 15
 te feleleged alozyk Es ha az kyczynded gyermek ő weele nyw-
 gozyk mert hatalma wagyon az wr yftennek kynek akar ayan-
 dokot adny az adotat el wenny az el wettet meg adny Es az
 keeserwfegedet eremre waltoztatny zent peter kedyghlen el
 wywe ewtet yerwfaleembe Es meg mwtata neky mynd az helyee- 20
 ket az mely helyeken Criftws predycallot az meely helyeken czo-
 dakat tet az meely helyeken kenzattatot Es aaz mely helröl
 menyorzagbha fel ment Es mykoron zent peter az hytre nagi
 zereelmefegel meg tanyttotta wona ket | Eztendeyw el mwlwan
 hayora mene Es hayohoz yndwla De maga mykoron az hayon 25
 mennenek yfteny zerzeefnek myatta ywtanak az halom mele kyn
 az ew felelegenek testet az gyermekwel egyetembe tette wala ky
 keremefewel Es adomanyawal az hayofokat oda wywe az kws
 gyermek kedyglen ky zent maria [magdalenawal] magdalenatwl
 wgyan ottan bekefegwel meg tartathoth wala gyakorta az tenger- 30
 nek partyara megyen wala Es mykepen gyermekeknek erkwczek
 keweczkekkel Es gerengyekekel zokot wala ot yaczodozny Es my-
 koron oda ywtot wolna lata az gyermeket az ew zokafa zerent az
 tengernek zelen az apro kewe kel yaczodwan Es ygen czodalkodegh
 hogi my dologh wolna az hayobol ki mene kyt az gyermek hogi 35
 megh lata myert soha olyan aallatoth nem latot wala meg yede
 Es aaz ew meg zokot annyanak emleeyehoz lyetwen az palaft ala
 eel reytezek az zarandok kedyglen hogi nylwaaban meg latnaya

yarwla Es az zepfegw gyermeeket meg lele holot az ew annyának
 439 emleyt emy wala Es fel wewen || Az gyermeket monda O bodogfa-
 gos zent Marya magdalenna ky bodog ember en wolnek es myn-
 deneek ky bwfegwel ennekem adattak wolna meg ha az en felelegem
 5 meg leleklenek Es en welem haza mehetne Twdom azt byzon-
 nyal Es ketfegnekwl hyzem hogy te ky ez gyermeket adthad Es ez
 kw zyklan ket eztendeyg eltetted az annyates az elewbeni egeffegre
 fordythatod eez zozatra az azonyallat meg lelekleek Es mynt
 alombol fel ferkenween monda Nagi erdemes wagi bodogfagos Es
 10 dwczöfeges zent Maria magdalena ky az en zwlefemnek nehezfe-
 gyben baaba dolgat be tellyefytted Es ennekem te zolgalo leanyod-
 nak mynden zwkfegemben zolgalatot twl ky zo halwan az zarandok
 meg czodalkodwan monda elze zeretew felelegem kynek az azony-
 allat monda byzonyawal elek Es maftan az zarandokfagbol yewek
 15 az kybawl thee yewttel Es mykepen zent peeter apastal tegedet
 Ierwfalemben wyt Es tenneked mynden helyeket meg mwttatot
 Mynemw helyeken Cryftws kenzatot Es el temettetewth Es egyeb
 fok helyeket azonkepen zent marya magdalena azon wyfelefewel
 awagi | Tarfagagawal enes weletek woltam Es mynden helyeket
 20 meg lattam Es meg latwan mynd ezembe wettem Es el kezdwen
 mynd az helyeket az mely helyeken cryftws kenzatot Es az czo-
 dakat meelyeket latod wala mynd telyeffegel meg monda wgy hogi
 femmybe wetket nem teen ot az zarandok felefeget Es gyermeket
 fel wewe Es nagy wygan az hayoban mene Es annak wtanna egy
 25 kewes yden Marflyyanak fewldeben hazaa ywtanak Es mykoron
 az hayobol ky zallottak wolna meg leleek zent Maria magdalena
 azonth ew tanytwanywal hogy preedycal wala Es nagy fyraffal ew
 laabayhoz efwen meg mondak neky mynd az my dolgok tertent-
 thek wala Es zent Maxymynwftwl az kereztfegget fel wewek annak
 30 wtanna marflyyanak warafabaan az balwan yfteneknek templomit
 mynd el teretek Es Cryftwnak rakanak zent eghazakat Es zent
 lazart egyenlő akarattal az warafban pwfpeke walaztak az wtan
 yfteny akaratnak myattha el menenek egi warofban ky Aquienfyf-
 nek mondatyk Es fok czoda teteleknek myatta az ot walo nepet
 440 Cryftwnak hytere hozak Es ot zent maxymynuft || Pwfpeke zewr-
 zek Azonközben zent marya magdalennaa kemen kyetlembe mene
 Es angyal kez mya alkotot helyeen emberektwl efmeretlen harm-
 myncz eztendeyg lakozeke hogi ki helyen fem wyzbely fem fw

gieker bely elete nem wolt hogy abol meg yelentetnek hogi a my
 meg walto yftenwnk ewtheth nem ez fewldy eledelewkwel de csak
 az menyey gyenyerwfegekkel akarta meg elegyteny Mert mynden
 napon het zent oraakban angyaloktwl az egben emeltetyk wala
 Es angyaly feregöknek dwczőfeiges enekleket tefthy fwleywel halya
 wala kynek myatta mynden napon elyen edeffeiges etkekkel meg
 elegytween Es azon angyaloktwl meg helyere hozattatwan az tefthy
 eledeellekre nem wala femmy zwkfege amen

exemplum fequitur

Nemynemw pap Iaambor pwztaban walo eletet kewana az¹⁰
 helhez közel wgi mynt tyzenket kegyny fewden ennen maganak
 Celhat alkota azert nemynemő napon wr iften az papnak zemeyt
 meegh nyta wgy hogy tefthi zemeywel | Megh lata nyilwan Mykepen
 az angyalok az helre holot zent marya magdalena lakozyk wala
 ala zalnak wala Es ewtet az egben fel emelyk wala Es egi oranak¹⁵
 wtanna nagi yfteny dyczerettel meg azon helre hozyak wala Myko-
 ron kedyglen az pap yambor az czodalatos latafnak byzonfagat
 meg akarta wolna efmerny ymaczczagaban ewnen magat az ew
 teremteyenek ayanlwan baatorfagos aytatoffagwal az heelre kezde
 menny Mykoron egy hagytafny fewlden el kewzeelytewt wolna²⁰
 kezdenek az ew ynay el zakadozny Es Myndennemw erey el fogyat-
 koznyaa Mykoron meg hatra terne ő labaynak erey meg adatnaak
 wala De maga mykoron megh az helre akar wala terny akoron az
 ew tefthet az faydalm meegh fogya wala Es az ew eze tewle el tawo-
 zyk wala meg erte aaz pap yambor hogi Oth az heellyen ketfeg-²⁵
 nekwl menyey zentfeg wolna kyhez embery byzonfag nem ywthatna
 ydwezytenknek newet emlytwen nagi kayaltaffal monda paranczo-
 lok neked az wr yftenre hogy haa || Ember wagy awaág walamy⁴⁴¹
 okos teremtet allat ky oth az werőmben lakozol ennekem megh
 felely es te rolad ennekem byzonfagot tegy Es mykoron azt ha-³⁰
 romzor mondotta wolna zent Marya magdalena felele ew neky
 yewy közelben Es walamyt az te lelkwed kewan myndenről byzon-
 fagot twdhacz es mikoron feleeny fewldre kezelyttet wolna Monda
 ew neky Emlekőzele az Ewangelywmbol az hyrös neues bynes
 azzonrol az [by] maryarol ky ydwezyttenknek labayt kenyweywel³⁵

meg mosta hayawal meg terlette Es byneynek boczczanattyat
 nyerte Monda neky az pap emlekezem Es harmyncz eztendew for-
 dwlattyanal tewb uagyon hogy annya zenth egyhaz hyzy ees wallya
 hogy wgy wolt az megh lewen Monda zent marya magdalena en
 5 wagok az ky harmyncz eztendötwl fogwa mynden emberektwl
 esmeretlen yth lakoztam Es mykeppen | Tebnaky napon te neked
 latny engedwen lewn azonkeppen mynden napon angyaloknak
 keze myat az eeghben emeltetwen angaly feregeknék edeffeges
 wygalagat heet yzben erdemlettem testy fyleymmel halgatnom de
 10 maga myerth wr yftenthwl ennekem meg wagyon yelentetwen
 hogy en ez wylaghból ky mwlando wagyok Mennyel zent
 maxymynws pifpekhez mongyad meg neeky hogy az yöwendew
 hwfweh napyan Mykora aaz wethörnyere zokot fel kelny ennen-
 maga az zent egyhazba mennien Es engemet angyaloknak zolga-
 15 lattya myat ot leel megh az pap yambor az ew zawat mykepen
 angaly [zozathoth halya] zozathoth halya wala de maga fenkyth
 nem laat wala nagy fyetwe el mene zenth maxymynws pifpekhez
 442 Es ő neky mynd ezen zerrel meg monda || Zent maxymynws pifpek
 kedyglen nagy őremel be telwen ydwezytthenknek - monthatatlan
 20 nagy halath ada az - napon es az oraban mykeppen neky wala
 hagywan, bee menwen ennenmaga az zent egyhazban latha tahagh
 zent marya magdalene meegh azon angyaloknak feregeben aal
 az kyk ewtet oda hoztak Es ket kezeyt el terytwen az feuldthwl
 ket fengnere fel emelkedwen wr yftenhez ymadkozyk wala de
 25 magha mykora zent maximynws pifpek eu hozzaya yarwlly thy-
 bolgana Ew hozzaya terwlwen monda yeuy közelb atyam Es nee
 fws az te leanyodtwl es mykeppen zent Maxymynws pifpek kény-
 weben olwastatyk mykora hozzaya közelyttöt wolna az azzonnak
 ew zyna az gyakorlatoflagal walo angaly latafból ől igen | fenlyk
 30 wala hogy myndeneknek kynnyeb wolt wolna az napnak fenere
 őryzny hogy nem mynt az ő orchayara azert be hywatwan mynd
 az papokat deakokat Es folywl meg mondott pap yambort zent
 marya magdalena azzon az zent Maxymynws pifpektwl nagy fok
 kény hullataffal wrwnknak zent testet wereth hozza wewe annak
 35 wtanna az ew teste azon oltar elewt le hayolwan az ew zentfeges
 lelke wr yftenhez mene kynek ew kymenetynek wtanna oth az he-
 lyen oly edeffeges yllat marada hog walakyk az zent egyhazba
 heted napyk be mentenek azok mynd yol erzötthek kynek ew zent-

fegeſt teſtet bodogh Zent maxymynus pyſpek kylömb kylömb dra-
galatos olayokal meg kenwen tyzteffegel el temete Es ew halala
wtan ennenmagat melletth themethny paranczola amen

Exemplum ſequitur ||

Annak wtanna az nag' karoly kyralnak ydeyeben mykoron **443**
wrnak zyletetyt heeth zaaz negywen kylencz eztendewben yrnayak
bwrgwndyay Syrardws new herczegnek mykoron az ew feleſegetwl
fya nem lenne az ew yozagath nagy bewlegel zegenyeknek oztö-
gattya wala Es nagy fok egyhazakat Es monoftorokat rakath wala
Es mykoron wycelya new warofban egy monoftorth rakatot wolna ¹⁰
az oth walo apatwrral egyembe el boczata egy baratot oda az
aquienfys new warofban nagy zeep fereghel hogy ha lehetne zent
marya magdalenanak tethemeth onnat el hoznaya Es mykoron az
barat oda ywtot wolna Es az waroft poganoknak myatta fewde-
bowl ky töretwe lelte wolna Thörtenet zerent talala egy zeerth ¹⁵
kynek ew marwan koporfoyaa mwtattya wala hogy zenth Marya
magdalenanak ő theteteme oth wolna helhöztetwen merth az ew
elethe Czoda keppen wala az koporſon megh faragwan annak oka-
ert az koporſoth eyel fel tewrwen az benne walo thetemeket zal-
laſſra wywe zenth marya magdalena azon eyel | Az baratnak megh ²⁰
yelenek Mondwan hogy ne felne de az el kezdewt dolgot meg
tewkellene azert meg terwen mykoron az monoftorhoz ywtot wolna
feel mely fewlden az zent tetemet femmy keppen onnat el nem
yndoythathak myghlen az apatwr az baratokkal proceſſyowal oda
ywe Es nagy tyzteffegel be wywe

25

Wala egy wytez ky mynden eztendewben zokot wala zent
marya magdalenanak teſteehez menny ky wyadalban meg öletek
Es az ew zyley koporſoban helheztetwen ſyratnayak Es zent Ma-
rya magdalenanak nagy kenyergeffel azt panazolnayak hogy az
ew ayttatos zolgayat gyonaſneekwl hatta wolna meg halny legh ³⁰
ottan az holt embewr feel kele myndeneknek Czodalattyara Es
papot hywatha Es mykoron ayttatof gyonaſt teth wolna Es wrnak
zent teſtet weereth hozya wette wolna legottan eſmegh ky mwleek
ez wylaghol amen

Exemplum sequitur

Nemynemew hayo aaz tengeren walo fyrfyakal Es azzony-
 444 allatokkal meg terheltetwen Es mykoron || az tengerben el fyllyet
 wolna wala kewztkw egy nehezkews azzonyallath ky mykoron
 5 latta wolna hogy az teengerbe wezne az mynt leheth wala zent
 Marya magdalenat ygôn kayaltya wala Es azt fogagya wala hogy
 ha az tengernek wezödelmebul megh zabadwlña Es ha ew fiat
 zylne az ew fyat zent marya magdalena azzon monofitoraban ad-
 naya Es yme yelenek neky egy zepfegw azzonyallath ky ewneky
 10 az aalath fogaa Es az tengernek partyara bekefeggel ky wywe az
 tewbby mynd az tengerben halanak Es az azzonyallat fyat zyle
 Es az ew fogadafath hywfeghel be tellyefytte

Wala egy waak ember ky megyen wala zent marya magda-
 lena azzonnak teftehez kynek mykoron az ew wezetöye azt mon-
 15 dotta wolna hogy az egyhazat latnayaa monda az waak Oh zent
 marya magdalena way ha een azt erdemlenem hogy az te zent
 egyhazadat lathatnam Es mynt azt monda az ew zemey legottan
 meg nylanak

Nemynemw ember az ő byneyth mykoron megh yrta wolna
 20 az lewelet az zent marya magdalena olttaranak ölthezety ala tewe
 Es kere azon zent marya magdalenat hogy az byneynek wr yften-
 twl boczanattyath nyerne Es az ymadfagh meg lewen mykoron az
 leweleth el wette wolna tahat az ew byney az leuelrewl mynd el
 wezthenek

Wala nemynemw ember ky mykoron peenz fyzetefnek oka-
 25 erth wafakban tartatneyek Kery wala hogy zent marya magdalena
 neky fegedfegh lenne Es yme egy eyel nemynemew zepfegw az-
 zonyallath ew neky yelönek ky az ew wafayt el zaggataa Es az
 aytot meg nytha ees neky azt mondaa hogy el fwllon ky mykoron
 30 önnen magat zabadon latta wolna legh ottan el fwtha

Wala flandryaban Egy yftwan new deak ky oly ygen fok
 gonoffaghban merwlt wala hogy az ydweffegre walo dolgokat nem
 csak tenny de meeg csak hallany fem akarya wala de magha zent

marya magdalenahoz ygen nagy aytatoffagha wala wgy hogy az
 ew wygylyayat meg böythöly wala Es az ew ynnepet nagy tyztöf-
 fegel ylly wala Es mykoron zent marya magdalena azon || Kopor- 445
 foyahoz ment wolna Es oth el zönderedet wolna wgy hogy myn-
 denestwl fogwa sem alwnnek sem kedyglen myndenestwl fogwa 5
 wygyazna zent marya Magdalena ew neky megh ylenek mykep-
 pen zepfegw azzonyallat banatos keepeth zemeyuel mwtatwan yob
 felewl Es bal felewl keet angyaloknak kewzette Es monda neky
 azon keerlek yftwan myerth hogy az en yrdemeymet gonoz mywel-
 kedetekkel fyzeted Myre hogy az en ayakaymnak keremefere 10
 femmy töredelmefegre nem yndwlcz mytwl foghwa te en Hozyam
 aytatoffagoth kezdöttel tarthany myndenkoron yftenth ymattam
 the erötted azert kely fel Es tarez penytencyat en sem haáglak el
 mygh wr yftennel megh ygyeneswlz yme az deak legottan anne
 malaztoth erze hog ew zyweben zalla Hogy ez wylagot el hagywan 15
 zerzetbe mene Es tökelletes elethw lewn kynek ew halala koron
 zenth marya magdalena azzont az koporfonal laatak Es hogy az
 ő lelket mykeppen feyer galambot nagy yfteny dyczerettel meny-
 orzagban wytetek kyt engegyen nekunk atya fyw zent lelek erekwl
 ewreke amen)

20

Wala egy nemynemő helyen egy zenth attya ky ymmar
 hath eztendewtwl foghwa az wr myndenhato wr yftent mynd ezen
 kery wala nagy bwzgofagwal hogy az wr yften ewneky meg yelen-
 teneye az ew tytkon walo ytheletyth egy ydewben mykor ymmat-
 koznek ees az wr yftenth ezen keerne, neky ylenek wr yftennek 25
 zent angyala ees monda ew neky nö yerel welem megh halgatta
 az wr yften kerelmefewdet, ees mykoron el mentenek wolna ywt-
 tanak egy mezőre holot egy wton el meegyen wala egy kalmar ky
 mykoron menne menteben egy thwzew penzt eyte el el ezeeben
 nem wewe el mene annak wthanna yőwe el egy zegeny paztor ky fel 30
 wewe az thewzö peenzet el el dolgara meene annak wthanna eze-
 ben weewen az kalmar az penzth hogy el eytette wolna hatra
 theere ees nagyon kerefwen mykor lattha wolna hogy meg nem
 talalta wolna bwfwltaban el wagha fel labat kyt lathwan az zent
 attya monda O ewrewk myndenhato wr yften ymme hogy wezte 35
 magat ymme ez wylagy morhaeeth ewrewk ||

Istennek kegyelmessége
 ees ő neky dwezősege
 igen nagy ő zenty közet
 5 mert nekyk anny iot zewrzôt
 hogy mynt zent pal meg yelenty
 halo eember nem erthety
 merth mynt fenes menyörzagban
 gezödelmes zent egyhazban
 10 eelnek mennyey etkekvel
 monthatatlan őrewmekel
 azonkeppen ez wylagban
 wytezködő zent egyhazban
 mygh wilagh uilaghwl lezen
 15 newek dyczőseges lezeun
 Es yol lehet wr yftennek (!)
 mynden zentynek halala
 Es neueert wallot kennyä
 * dyczőseges Es ygen dragalatos legyen (!)
 20 * de mynt mwtatha ygafaga
 beeweben aal bodogfaga
 az oly zentyhez yelentwen
 kyk yth eez wylagban elwen
 ewtet sebőfben zerettek
 25 kememb kenokkal kewettek
 ha kedyghleen meg gondollyok (!)
 Ez ő nemees yegyőfenek
 kateryna newő yzneek
 * Ifteny zent zeretetetyt

kemen kennal wegezetyth
 Nagynak lelyek ő zerelmeth
 * meg olyan [ollyan] nagynak ő ferelmet
 azert okoffag yelenty
 hogy ő zent mywelkedety 5
 fewlden wenek Dyczeretewt
 menyorzagban dyczőfegheth
 nagyobat egyeb zentheknel |
 Feneľbet egyeb zyzeknel
 Kynek czoda foganattyat 10
 ez wylagban nagy yol laktat
 * halaalawal egyemben tewen (!)
 * laľfwk meg ez yraľfnak alattha 10 (!)

Explicit prolocus in cipit execucio 127

* Mykoron bew waala poganľag 15
 kőztek wala egy kyrallľag
 Coľtws newel newezetetőth
 fok yowal Dyczőwltetőt
 kazdag wala nagy fok kenczel
 Hatalmas zantalan nepel 20
 nagyob wala zomzedynal
 kőrnywl walo kyralyoknal
 yozagosnak nem monthatom
 * de mynt ewtet yambornak mondom

nam ut dicit Beatus augustinus Omnis Inquiens uita infydelium pec- 25
 catum est nec ualet bonum quod fit abľque deo ubi cum deest
 agnycio eterne et in commwtabilis uerytatis falsa uirtus est eciam
 in optimis morybus Hec ille

Merth mynt zent agoľton mongya
 bewlez ember mynden yol lattya 30
 nynczen yozag yľtenneekwl
 * Es az ő ifmerety nekul
 ew kedyglen pogan wala
 * Es yľtent nem yľmery wala

448

10

15

20

25

30

35

földön wala bodogfaga
 mert nag wala nywghodalma
 * De mind ez nagy wrafagbennes (!)
 el uala zomorwlagban (!)
 merth ky || Kencznel yob myndennel
 kwlfleeb csak az ydweffeghneel
 Magzatbely gyenyerwfeg
 nala wala csak ez zwkfeg
 nem byr walaa oly magzatoth
 kynek hadna az orzagot
 azert foga twdakozny (!)
 hogy mykeppen az lehetne
 hogy magzatoth newelhetne
 kebzee Hogy aalkolmas lenne
 hogy ew ymez keppen tenne
 hogy zolghayt rea fogna
 Es ő tölök ezth meg twdna
 myt kellené neky tennie
 Es mykeppen azth zewrzenye
 hogy Halalanak wtanna
 orzaga yol meg maradna
 Es ha my wttal lehetne
 hogy ew magzatot weheetne
 awagy kedyg az nem leewen
 kyt tenne magzatta eelwen
 zolgay bewleczek walanak
 nagy fok tanaczot tartanak
 ky ky mynd Hozza mond uala
 ky egyet ky maffh mond wala
 de kewzwlek egy fw uytez
 nap zammal ees eleg idel
 böczefegel meg ekefwlt
 kaazdagfagal Es bewefwlt
 egi ill yo tanaczot ada
 kywel az kyrálnak monda
 hogy leweleeket yraffon
 kykben fennyen paranczolyon
 mind ő zelees orzaganak

mynd zegenneek mynd Bodognak
 hogy eegy napot meg yegyezwen
 * arra mynden ember fel kezwlwen
 fw warofaban gywlneneek
 nagy aldozattot tenneneek 5
 a hatalmas lfteneknek
 kyk | lot tezneek myndeneknek
 thalantan azt el fogadnak
 kyral kewanfagat adnak
 latnak meg yly ayandekkal 10
 hogy zeretneek egy magzattal
 * eez tanacz mert yo len
 kyralnak kellemetes len
 yratta fok leweleket
 kykkeel kewlde kôwetôket 15
 orzagokra wydekôkre
 byrtoka alat waalokra
 myndeneknek paranczolwan
 * Hogy ottan az lewele latwan
 mynden ember feel kezwlne 20
 oly ayandekot zerzene
 kyt fenky meg ne mewetne
 de yfteneket ylletne
 * Es yune alexandryaban
 * Es rodys newô warofaban 25
 mert walaky ezth nem tenne
 magat menteny kezdene
 meg walwa nylwan czak attwl
 Ha ky tartatnek korfagtwl
 hat kyralnak byzonyaban 30
 maradna nagy haragyaban
 * ez meg lewen ygaz wgy lewen
 * kyralnak ebben kedwee lewen
 hagyot napra ha ywtanak
 mynd fattyk fel lazadanak 35
 * nagy fok ayandekoth wywenek
 az warofban bee yewenek
 * kyben nem fok nap telek

hogy az waros meegh rakodek
 az kyal hogy ezth meg lata
 ő nagy kenczeth meg nyttata
 rea wewn kyal rwhat
 5 feyeben ekes koronat
 porozkayara wltepek
 Es az nep kezyben lepek
 weztekeget paranczola
 nagy fel zowal ym ygy monda
 10 * en zerető barátym
 449 Es byzodalmaſ || Hyweym
 * Mynden Kenczbely kazdagfagwnk wagon (!)
 * Es kedwewnkre belőle elunk (!)
 ellenfegtwl lyncz felelmwnk
 15 mert wasyon zantalan neepwnk
 kyk fegywerekben feeneffek
 Es wytezseghen erőfeg
 czak magzatbely zwkfegwnk
 * erre nekwnk ketelenfegwnk [lwn]
 20 hogy tytőket ky hywaffwnk
 Es Ifteneknek aldozywnk
 * kerwen hogy reyank tekenczenek
 * Es nekwnk fyat engegyenek [lenny]
 * És hog mykoron ky mwlandonk [ez wylagbol]
 25 Iftenők kőze ywtandōnk
 ez hozyank halggatho orzag
 * Es mynd ez kőzenfeeges yozagh
 wezedelmeth nee zenwegyen
 De ő neky wra legyen
 30 ezt meg mondwan wgy tetete
 * hogy egy kw laabat zőreztete
 az pyachon fel allatta
 * Es Iftenenek hywatatta
 len myndennek paranczolat
 35 Es nagy zőrnyw halal alat
 * hogy ky ky mynd yoban twdnaya
 * az kew laabat wgy ymadnaya
 Naagi terd haytaffal aldozyon

* Es nagy wygafagal tapfollyon
efedőfles csak az legyen

hogi kyrálnak fya légen
mennee az nep ezt meg halla
mynd fattyglan yonak walla

5

* Es az ő törwenyeknek mógará
ky ky mynd alla dolgaraa |

* Es Indoytanak wygafagos wyfagot

* Es el kezdek az aldozatot
neekyk lelkeft waghinak wala

10

neekyk kedyg fyrynak uala
neekyk wygadoznak wala

* Es neekyk csak bembelnek wala
ygi egy hetyg mynden napon

ketczer lwnek aldozaton
ez megh lewen bwlczwt wenek
Es eel hazokhoz menenek

15

* De mynth zent dawyt yrya
Es kenyweben yrwa hatta

Omnes iniquiens Di gencium demonia

20

* Az póganoknaak Ifteny ördegők (!)

kyk embert nem fejelhetnek

könyörgest neem engedhetnek

kyral femmyth nem haznala [az ő kereseweel]

Mert magzat nekwl marada

25

maga nagy fok ydőt wara

De heyaban lewn mwnkaya

Deuocacione et actibus alphoraby æt

Az Idewben Es napokban

hatalmas ghereg orzagban

30

oli bölczefeg bewelkedeek

ég bolcz mester hyrdettetek

kynek nowe Es yo wala

- * mert alphorabyws newew wala
 * Es ennek nagy bewlcz twdomanya wala
 * hogy Mynd ez wylagoth meg folya
 * Es az ő hyre Coltws kyralhöz ywta
 5 wgy hoğ czak egyedwl wolna
 ky haalando nepek kōzzwl
 ky walt wolna ygen mezzewl
 450 * ky az || Eegnek forgafat twdna
 * Es yewendōket fokat mondana
 10 kinek hyret hogy meg halla
 ew zyueben ezt gondola
 ha yfteneek ezt nem bannak
 Es nehezze nem tartanak
 ez mefternek en meg yrnám
 15 en zwletefemet nylwan
 Es azzonnak zyletefet
 hogi ő wetne reaa ezet
 hogi ő nekunk azt meg lelne
 Es meg lelwen meg yzenne
 20 Hogy my oka ennek legyen (!)
 ha természetynkttwl v. lna (!)
 * awagy Istenynk akarattyá
 Ez magzatnak nem adatta
 yollehet hogy ezt tytkola
 25 De oztan kfen ky zola
 ew zywenek akarattyat
 Es még mondot kewanattyat
 thanaczabol ymezt lele
 mynt thetemennyel Es tewe
 30 Hogy zeurzete egy lewelet
 Nagy kenczet az lewel mellet
 Es az bewlcz mefternek kwlde
 * Es az lewelet ym ygy zewrze

Tenor *literarum* Costi ad alphorabium

COftws ky wagok zepfegel	
* Iftenneek zörzefewel	
alexandryanak wra	
* Es geureg orzagnak kyralya	5
Cypryanak feyedelme	
* nepynek hyeedelme	
neked alphorabywfnak	
bewlczezegben nagy tanwltnak	
Iftenektwl walasztotnak	10
* Es mynekwnk yo baratwnknak	
Irwnk kyraly kegyelmet	
Es baratlagos zerelmet	
twgyad Nylwan yo Baratwnk	
felöld fok yot hallottwnk	15
Haliok hogy wagy ygen nagy bewlez	
kynel wagyon nagy yo erkulcz	
De yelefben azt hallottwk	
* Es ezt byzonfagal meg twdthok	
hogy ha akarod meg mondod (!)	20
Idew föltaban myk leznek	
* Es kyk teged nagy bewlcze teznek	
azt es twgyad byzonfagal	
hog elwnk nagy bodogfagal	
wala myt ember kewanhat	25
Es kewanfaga aythat	
Mynd fathtyglan wagyon nalwnk	
zwkfeget töbet nem wallwnk	
hanem csak hogy nyncz gyeermekenk	
ez fok yora maradeekwnk	30
Es nem twgyok hornat legyen (!)	
wagy legyen mynen magwnktwl	
Hogy zwkölkedwnk magzattwl	
azert teged azon kerwnk	
akary ilylyet tenned ertwnk	35
wed feel terheet banatwnknak	

Hogy wed yawat orzagwnknak
 Syes el ky hozyank ywneed
 * Es maftan bwnkrol thenned
 Ne gondolyad faradlagod
 5 köldfeged wagy[on] lankadlagod
 mert neked wgy meg theryttyek
 hog weled el felettettyek
 * Es zaz anny yot wez my twlwnk
 Mene mwnkat wallaz eertwnk
 10 ezt hogy az bewlcz mester latta
 nagy tyzteffeggel fogada
 Haza taiat hagi meg zörze
 wtat legottan el kezde
 az kyalhoz fiet menni ||
 451 Kedwenek eleget tenny
 mikoron el ywtot wolna (!)
 * kyal ywtet nagy tyzteffegel
 fogada Es nagy eremmel
 be wywe az palotaban
 20 wendegly naagy wygafagban
 nagy feyedelmek el ywnek
 neky tyzteffeget tezek
 Herchegek lobagyok ywnak
 * Es fok ayandekoth mwtatnak
 25 Monthatatlan az nagy wygag
 * Es kwlemb kwlemb yozag
 kyt az wrak ot yelentnek (!)
 * kyk nem egyeebert tezyk wala (!)
 * hanem az kyralnak kedweert (!)
 30 Ebben nagy fok ydö telek
 Mert oly ewrem yelentetek
 kyhez kepest tetczik wala
 hogy eztendö egy naap wolna
 Ez wtan az kyal egy tewn
 35 hogy tanaczywal egibe lewn
 az mestert oda hywathwan (!)
 * Es akaratyat nylwaan meg monda (!)
 Es ewtet czaak azon kere

hogy ewneky azth meg lelne
 ha wolna eeg forgafatwl
 awagy ew termezeetektwl
 hogy magzatoth *nem* byrnanak (!)
 * alphorabyws ezth hogy Halla 5
 eeg forgafat iol meg lathaa
 az kyralyraa ees tekyntee
 termeszety myt kôwetne
 az azzont ees ky hiuata
 termeszetyt yol meg latha 10
 Indytta fok czelekôdeft
 Es dologrol meftôrkôdeft
 bôlczelegenek myatta
 Ew lettheek napyara ywta
 * Es a czylagot | Iol meg lata (!) 15
 ky az koron wralkodot (!)
 Mynd ezewgben ketfeg nekwl (!)
 * ym ygy lelee uetôk nekwl azt (!)
 hogy eg forgafa azt tartya
 természetôk ees mwtattya 20
 hogy lehetne magzat twlek
 Mert *nincz* wetôk ô felôlek
 azert az mester fewl kele
 az kyrálnak ygy felele
 * vram bezedemet meg halyad 25
 Es ketfegnekwl azt twgyad
 Neem efmerek oly czyllagot
 Seem felôletek oly dolgot
 ky twleetek azt kewanna
 hogy magzattwl meg tyltana 30
 De byzonnyal en wgy kebzôm
 * es mesterlegemmel yntezôm
 hogi walamely iften legyen
 ki yli medwfegôt tegyôn
 ky my elôt azt engedne 35
 hogy ty kedwetôket tenne
 kewan yeles ayandekot
 thyzteffeges aldozatot

az kiral hogy ezt megh halla
 ezt regõn meg lõtnek ualla
 De meg sem lõt volna fya (!)

* az oly aldozat myat (!)

5 alphorabyws felele

* Es ymyllyen zerel bezelle

Scimws infinitum esse deorum numerum et unum pre ceteris habere principatum nostre autem in firmitatis non est deorum potentie dare differentiam ict

10

Zamtalan az fok Istenfegh
 es egymafnal nagob felseegh ||

452

Nem engedy gyarlofaghunk

* hatalmokat hogy twdnok
 mert myndenhatoknak lattiak

15

* de ezt hytwnkkel hyzywk
 hogy ezek kõzwl eg legyen
 ki mynd az tõbyn wr legyen
 azt kedyg meg nem mondhatiuk
 ky legyen az mert nem thwyõk

20

azert fogad tanaczomat
 nyttassad meg tar hazadath
 agy aranyat kemelletlen
 es ne legy eben hytetlen
 Egy nagy bewlcz mestert kereftes

25

Es egy arany kepet õttes
 azt hyrdeffed myndeneknek

* Hog ez Istene Isteneknek
 enneek tyzeteffeget tetes

Es aldozaatot zereztes

30

kywel neki kedwet lelõd

* Es kywel kewanlagod wezed
 mert ez õ maga talantal
 kynek meg te nem zolgaltal

35

* ky az Istenek kõzzwl
 tehet nekõd zwkfegedrõl
 ezt az kyraly meg tetetee

* es kenezet el ky emeltete	
* Es a mester kezehez adata (!)	
kemelletlen fok aranyat (!)	
ky az peldat fel allatta	
* Es mynt balwant wgy faragtata	5
Sewt az kepet ha meg ewttee	
aaz kep ewtet nem kewetee	
mert nem lewn balwan zabafó	
de crycyfyxom abrazw	
ez dolog hogy meg lattatek	10
rayta az nep czodalkodek	
* felelem ewket meg yezte	
nagi Banat meg kernykőzee	
el amwla az kyralfag	
meeg remwle mynd az orzag	15
* es walaky ez kephez megyeen	
Senky nem twgya my leegyen	
alphorabyws ezt latwan	
Es az kyralnak ezt monda	
wram keraly meg halgaffad	20
* Es tennen elmedben ne alohad	
hogy ez kepnek czodaa wolta	
az mester wetketewl wolna	
de ezt az yften zeretthe	
ky ez abrazt meg kedwelte	25
* azert ha ő ez abrazt meg kedwelte	
* alkozyk hogy the ees zereffed	
Es myndenneek meg hyrdeffed	
Hogy mynden ember el yewyen	
* Es neky aldozatot tegyen	30
thalantan kenyerwl raydad	
* Es lezeen mynt akartad	
Mene e zot el wegeze	
kyrally ottan czak el kezdee	
az aldozatot tetethny	35
* Es az yften kedwet keerefny	
aldozyek nagy tyzteffegel	
Mynd ő temerdewk nepewel	

az wtan az kepet wewe
 Es önnen wallara tewe
 errede az templom felee
 Es az ő yfteny felee

5 Sed nulla comparacio xpi ad belial nec serpentes florentis uinee
 odorem uellent sustinere

453

10

De mert hasonlat nem eset
 * Cryftws kewzet Es ördeg kezet

Es mert az zölő || Illatyat
 kegyok nem yllatozhattyak

menee az kepet bee wywe

Es az templomba lee tewe

Ingyen ottan le hwllanak

* az balwanyok Es el romlanak

15

Es okat soha nem leleek

hogy ewket meg fel tehetnek

Mert nem zenwedee thowaba

balwant latny az templomba

* Mykort mynd ez kezwee

20

az azzony meegh therheefewlee

Natiuitas katherine 2c

Kylencz honap hogy bee gywle

nagy zepfegew leyant zwle

de ez leeyany ha zwletek

25

kyrally hon nem leletteteek

mert mynd az meftörrel özwe

egy warbaa wala nem mezze

De az mester zokta wala

hogy ő eyel fewl kel wala

30

meg lat wala czylagokat

* Es ygy mond wala ywendöket

* azert Es eyerree hogy ywta

* kyrálnak hywfeget mwtata

Elew alom kor fel kele

35

mert akor ygaz lewn helye

czyllagokra fewl tekynte
 * Es az eg forgafa lewn ynte
 ewryzõket meg kõwete
 Es az kyralhoz syetee
 kynek nag wygfagot monda
 yleten nag yo hyrt hoza

5

alphorabius declarat nowazegi

Keraly ha wygyaz ees wyg legy
 ha alwz ef õremet wegy
 oka uagyon õremedneek |
 Mert ezt mondom felfegednek
 ez eyel lewn egy leanyod
 kyre marad te orzagod
 kynek wgy mond eg forgafa
 hog' nag' lezen orzaglafa
 mert mesterlegembõl twdom
 Es byzonfaagal azt latom
 egben mene czilag wagyon
 * neky myndeem yawara wagyon
 Mynden czyllag azt yelenty
 * hogy õt fok yo kewweethy

10

15

20

Aliws nunccius 20

MEeg hogy melfther ezt mondana
 a hir mondo ot dobbanaa
 nagyon foga ywõteny
 Es az warban keretezny
 kyt mene be ereztenek
 thwle ottan yo hyrt wenek
 mert kyraalnak wygan mongya
 hogy let ygen zep leyaña

25

30

Deo Coftus comendat filiam magno

- Kyt az Kyraly hogy meg halla
 Es yly byzonnyal meg twdaa
 almat ottan haatra hagia
 5 Es agyabol fel zökellek
 Ingyen ottan le terdeplek
 aaz nagy yftennek ad halat
 * es neky ayanlya leanyat
 keerwen hogy ôth otalmazya
 10 * Es az ô orzaghaban maagaztaffa
 kit adot wala czodaafwl
 mert csak ô ayandekabol ||

454

Rex accelerat uidere factum

- Dee mene a nap fel kele
 15 kyraly ottan fel keezewle
 Syet menni wdwaraban
 * Es zepfegw palotayaban
 hogy meg laffa felefeget
 Es leanya nag zepfeget
 20 latha azt a myt kewana
 Es meg lele myt ayttha
 Lewn ygen nagy boldogfagba
 * Lewn mondhatatlan nagy wyghafaghbaan

Alphoraabius eomendat natiuitatem

- * Alphorabius es fel kele
 Es az leeany latny yówee
 kywl latwan ymyg monda
 azt mynd a fok yften thugya
 * hogy mynd en eltemben nem lattam
 30 * Irafomba ees mem olwaftam

hog mynd egeknek folyafa
 * awagy Chilagoknak mwtatafa
 walaha yly iol wolt wolna
 wagy anny jot hozot volna
 mynt ez leyany zwletafen
 Es ő nemes thermezethyn

5

Confilia de in poficione nominif

Ennek wtanna ymyg lewn [lewn]
 eről Coftws tanaczot tewn
 az leyant kynek newezne
 hogy melto neuel ylletne
 ky kellene ifteneknek |
 * Es kedwes lenne embereknek
 ehewz mynd hozya mondanak
 de yo newet nem adanak

10

15

Confilium alphorabium

EZt latwan alphorabyws (!)
 az kyralnak ym ezth monda (!)
 * kyraly ezt nylwan laathod
 byzonfagal tapasztalod
 * Hogy az nagy Iftent
 mykort az templomba zewrzed
 az yftenek le hwllanak
 czoda keppen el romlanak
 azert erről hywattafeek
 * Es e romlafrol newezteffek
 Neue kateryna legyen
 Nagy yftentul fok jot wegyn
 katalennak magyarfaga
 Myynd Ifteeneknek romlafa
 hogy az nağ Iften ezt tegye
 ewt őrekkee hozya wegye

20

25

30

- * Es ewt erðfeen tarcza
 ky ifteneket hwllata
 * ewtet wygye byrodalmara (!)
 Ez tanaczot az ky hallaak
 5 Mynd fotyglan yora haagyak
 azert tyzen harmad napon
 zwletefe wtan azon
 * mynd meg egyefwlenek
 * Es nagy örömet hyrdeteneek
 10 poganwl meg kőreztelek
 * es katerynanak newezeek
 kezde teltben őregedny
 Io eerkőzben neweceedny
 nag zepfelgel ekefwlly
 15 * Es myndeenekneel kedwefwlly [amen] ||

455

Traditurin buenda 2c

- Mykort leen het ezthendeye
 mert ymmaar wala ydeye
 atya nag fok helre kewlde
 20 bewlcz meftereket kerefsee
 * kyknek addaa ayandekokat
 * Es kyknek monda ylyen zokat
 leanyomaath tanohathok
 * Es Iwtalmath twlem waryatok
 25 * Es ewteth oly bewlcze tegyetek
 hogi uelem azt ertheffetek
 [Hogi welem azt ertheffetek]
 hogy eut yftenek zereffek
 Es őt Iamborok kedwelyek
 30 kyben nekem nagy yot tezték
 kyert twlem fok yot wezték
 Ezt az mefterek hogy hallak
 * Coftws kiralnak fel fogadak
 hogy ewt őremest tanyttyak
 35 tetemenynyel byzonyttyak

meg allak az myt mondanak

* Es megh tewek myt fogadanak

mert ewt oly nagyon tanyttaak

fenes giengynek hywattatak

walamyt ő meg haal wala

5

azt mynd meg thaanwlya wala

* Soha nem feledy wala el (!).

azt a myt meg tanwl wala (!)

hamar lewn oly nagy mefterre

Es thwdomamban oly bewleze

10

hog zeles gheregh orzagbbaan

newezetek tudomaniban

bewlezeffegnek zepfeghenek |

Es meftereknek giengeneek

Pater in firmator et conuocatis regnicolis 15
filiam instituit heredem regni

Dee Időnek folyafaban

atya efek nagy korfagban

meg efmere alathtyabol

hogy ky mwlnék eez wylagbol

20

mynd orzagat beehywata

akaratyat ygy meg monda

en zerető yo baratym

* Es byzonfagos yo hyweym

* en efmerem termezetemből

25

leelkem meg walyk testemtwl

* En yo hyweym yol twgyatok

mert byzonfagal latthatok

hogy myg ez wylagba woltam

Orzagomat yol thartottam

30

mert yo woltam myndeneknek

kemeny thewr ellenfegeknek

towabba ezt ees akarnam

hogy twletek ha meg walnam

orzagom bekeben lenne

35

- * Es ellenfeg myat ne weezne
azert nektek ym ezt mondom
Leanyomat wrra hagiom
* Es Myndennemő yozaghomat (!)
5 * Ne nezyetek kedyg leeyany woltat
de laffatok nag tanwitat
az myt ew hadba nem tehet
bewlez thanaczal meg zerezheth
* azomba aaz nagy yften hozya laath
10 Es ő neky yo feeryeth aad [amen] ||

456

Tefatur pater Katheerine

- * EZt meg Mondwan el boczata ewket (!)
* Es leanyat hozzya hywata (!)
* ees ewt eleyben alatta
15 az kepewt ees ky hozata
katerinara tekynte
* es neky Syrwa ygy bezelle
thwdom zerető leanyom
hogy el közelyth halalom
20 azert fogaad thanaczomat
Es en tefat[me]mentomomat
Im ez kepöt neköd adom
* Es neköd erőffen es hagyom
hogy csak ez yftent ymagyad
25 Es az töbyt mynd el hagyad
mert csak ez az byzony yften
kynel fenky egyeb nynczen
ez engemeeth meg halgata
Es tegedet nekem ada
30 zepfegel teen nagy eekesse
Twdomanyal yl nag bölcze
Es yol lehet ezt ygy eyte
hogy magat twlem el reyte
mert en őt meg nem lelhetem
35 * Es ky wotat nem esmerhetem

de talam neked ezt tezy
 hogy ő magat meg yelenty
 merth teged ygen kedwele
 es mynden yowal zerete
 thowaba azt eef kewanom 5
 kerlek tarcz meg io leanyom
 Mykoron az tertenendyk
 hogy ydö rea telendyk
 hog tegedet kewetendnek
 Es hazafagra kerendnek 10
 hat fohaa ne meny egyebhez
 * hanem ylyen zephez
 * Ilyen kazdakhoz ylyen bewlczhez
 Es nemmel ilien | Felfeghez
 mely bewlcz thee wagy mely zep kazdag 15
 * Es mely felfegnek teged twdlaak
 * Im neked hagyom orzagomat.
 * rad zallyttom kyrallagomath
 ez orzagnak legy otalma
 beulczefegel dyadalma 20
 * az nagi iften read tekynczen
 * Es zerelmeert hozya wegen
 az wtan hozya zorytta
 * es nagy edes keny hullatafal meg apolgata
 * byzony eleg kewesse gyenyerkedek 25
 * zep leanyawal Es ygy ez wylagból ky mwlek
 Nem fok ydew rea telek
 annya es meg bethegödek
 halal mya meg gyeztetek
 Igy az ees el temettetek 30
 katernya meg marada
 az kyrallag rea zaalla
 elny kezde ygaffagal (!)
 Igen yol byra orzagat
 ew hatalmas kyrallagat 35
 Iobban byra bewlczefegel
 * ees ezelfegel

Tunc enim ait plato beatum orbem fuisse cum sapientes regnare
uel reges sapere cepissent Quemadmodum recitat ualerius maximus
libro VII Et boecius primo de consolatu phifico

5 Mert plato mester w'g monda
ez wylag haat bodog wala
[mert] mykort bôlczek orzaghlanak
wagy kyraliok tanwlanaak

457 Nullus est enim quem op||porteat uel plura uel meliora scire quam
principem cuius doctrina debet omnibus subiectis ut dicit uegecius
10 de re militari

Mert uegecius ees wgy mond
byzony nyncz abban hamys gond
Senky nynczen kit ylleffen
hogy tebbet wagi yobbat erczen
15 Mynd az ky felseegben wagyon (!)
* hogy myndennek haznalyonk (!)
ezt katheryna iol twda
azert yozagat yol byraa
mert zôrze nagy bekefeget
20 meg byra fok ellenfeget
az orzaaghoz halgat wala
myndenth bewlczen zerez wala
ha orzaglafat meg lattyok
byzonfaggal azt walhattyok
25 Hogy orzaggha wethék nekewl
bewlczefleghe thanwnk errewl

Sèquitwr modus conuerfionis sue æ

* AZ ydôben ha ez tôrtenek
ennek ygy lenny kelletek
30 fel kele ew feregewel
es yelennen wen nepewel
hogy ez ônnen yozaganak (!)
weglô hataryra menne
* Es ô nagy dolg[a]okat meegh zerezne

de ez nem lewn ô uetketewl
 hanem yfteny zôrzeltewl
 Igaz wtat el wezthenek
 egy erdôn fetetwleneek

* az nap ymmar el nywghot | Vala

5

ewk meg ees bwdofnak wala
 wtat nem talalhatanak
 azert nagy bwbaan walanak
 ygen fokat tewelgenek
 de mynd az eyel ot lewnek

10

ez zyznek zokafa walaa
 hogy egyedwl nem yar wala
 Wala hwzon [e] négy leanynyal

Es meg anne wen azzonnyal
 wala kezel zaz Lowaggal

15

Es nagy fok wen yamborokal
 ezt hogy latha katheryna
 hogy zerencze wele wyna
 atya zawat meg emlytte

Tanaczat el nem felede

20

aaz nagy yftent kezde kerny
 es ewt azon remenleny

hogy ewt bwdofny ne hadna

de ygaz wtra ykthatna

mynd eezembe meg wyrrada

25

Es fenes nap fel tamada

eefmeg el kezdenek mennyi

csak igaz wtat kerefny

hat katernyaa fel alla

Es tawol egy chellat lata

30

zolgayt hozya hywata

Es nekyk ezt paranczola

am nemy haylokat latok

bizoni ôt embert alyttok

azert thy oda mennyetek

35

ha kyth leltek meg kergyetek

hogy minemw ember wolna

Es ygaz wt holot wolna

458 ô zolgay el menenek
 Ot egy wen embert lelenek
 es ôt bolondnak yfmerek
 mert nagy fokrol megh kerdőzek
 de wgy nem zool || Mynt egy wad lwd (!)
 kateryna hogy ezt hallaa
 ew zolgaynak ezt monda
 ketfegnekwl ezt yol twdom
 mert byzonfagat ees latom
 10 ketten egy yftent ymadwnk
 * en ees az ember kyk my wagywnk
 * azert en hozya megyek
 Es wele erről bezellek
 * hogy eletet ezemben wegyem.
 15 Es ő hytit meg kerdezyem
 ty engem yt meg waryatok
 * Es fohowa ne bwdoffathok

Katerina uadyt alloqui heremithee

20 Igy Kateryna fel kele (!)
 es be mene az chellaba (!)
 ot ő egy wen emberth lata
 kynek ylyen kerdefth monda
 yo batyam. mi oka annak
 hogy yly bolond uág magadnak
 25 hogy nem lakozol warofban
 myre ywttel ez pwztaban
 te wenfeged ezt kewana
 hogy lenne mar niugodalma
 myre foktađ yly nagy kenra
 30 Es yly nagi niomorwflagra
 Towaba mond meg hytődet
 Es yelencz meg yftenődet
 kyczoda az kyt tee ymacz
 Es kyt ely nagy felwe halgatz

Responſio heremite ad katerinam re

AZ remete zolni kezde

* Es neky il zerrel | Bezelle

Io fyam ezt ygy eſmeryed

hogy bezedemet meg erczed

5

Latod ez zeles wylagot

* Es benne walo fok yozaghot

* zamtalan fok yo wagyon benne (!)

de mynd femmy embeer ellen (!)

Scimus enim quodammodo quis finis omnis 2° *philicorum*

10

mert my kyk emberek waagywnk

oly ha myndeneket wallwnk

Myndenek wadnak my ertwnk

kyt bewlez meeftertwl ees ertwnk

azert ha iol hozya latwnk

15

Sok allatnaal yobak wagywnk

Omnis enim finis preſtancior eſt eorum que ordinata ad finem
primo eticorum

Aryſtotiles azt walya

Hogy azt yob allatnaa tartya

20

az kyert mas allat wagyon (!)

de meert haſonlatos allat (!)

hogy nem az ky erthee wagyon (!)

meg haſonlatofhoz halgat (!)

ember kedyg yo allat Lewn

25

Iften meg annal es iob Lewn

azert ember ygy lewth wala

hogy ewt yften birya wala

hozya wala zeretety

* es mynden yonak ygerety

30

De Lewn neky ellenſege

az ewrdögnék yregyſege

addyg yara ember wtan

hogy nem hága ygaz wtaan

mert ő okofon keſerte

35

- hazwkfagal kórnykőze
 * Es rőwyd bezeddel megh czala
 459 * Es yftenth reaaya || Haragwta
 Ky ewtet twle el wete
 5 mert ew nagy bynne kwete
 ewrdeg rea ragazkodek
 * Es rayta fokat wralkodeek
 meg walazta yozagitwl
 Meg fozta [fozta] fok malaztytwl
 10 ewtet nem kemelly wala
 mert mynt őwet byrya wala
 Igy ember meg nyomorodeek
 erdeg myat meg approdek
 eel wezte nagy meltofagat
 15 egyeebekön wralkottat
 de mert tenmagad yol latod
 mert olwaafod awagy haallod

Nemo adeo fortis qui non mitescere possit

- ORacius wgi bezelly
 20 kewz ember ees kebezhety
 Semmy nyncz oly erős allat
 ky kegelmesse nem walhat
 azert yftenees ezt teve
 kegylmefleghet fel wewe
 25 embernek wetket nem neze
 de efetyt meg epytte
 kyben oly nagy iot tewn nekwnk
 * kyt soha meg nem fyzethetwnk
 azert yo fyam ygy erced
 30 zommat ezedben ygy weggyed
 En es byzony ember wagyok
 Es nyayaffagot kewanok
 en ees ynkab ayeythatnam
 [czak] hogy czak wygfaban lakhatnam
 35 De nagy halalatlan uolnek
 ha yftennek nem zolgalnek
 * ky czak ő nagy yrgaalmaffagabol

engem menthee meg halaltwl
 azert en yt azzert lakom
 * holtomygh ewth | Zolgalom
 * Es az mynt een tehetem
 * Es en yo tetheth meg fyzetem 5
 Io leanyom azt es kereded
 Es byzony yo meg ertened
 mely az yften kyt ymadok
 Es mely a hit kyt en wallok
 zent haromfag en yftenem 10
 es iefus en remenfeghem

Questio heremite

HItemet ees meg mondanam
 de elözer azt kewannam
 hog' ennekem meg mondanad 15
 * Es okat te es adnad
 mit bwdofol ez pwztaban
 hogy nem lakozol hazadban
 * mert zyzezeg kewanna
 hogy erdewben nee ballaghna 20

Responfio Katherinee

Kateryna hogy ezth halla
 ennek ymyly okat ada
 az en atyam ky löt legyen
 hizem hallottatok Legyen 25
 ez orzagnak wala wra
 de mykoron ô meg hala
 ez orzagot nekem hagyta
 es eröffen paranczola
 hogy ewtet yo zerrel byrnam³
 es ygaffagban tartanam
 * kit en yo zerrel byrtam 30

460

10

* Es bölczeffegel meg otalmaztaam
 * alexandryaban Es alexandrya newõ orzagban
 * es yelõffen egi warofomba
 wasyon nekem ieles dolgom
 kyhez maft akarnek || Latnom
 * Es fel kezwlék leanymmal
 * Es zolgaymmal
 * Es eddyg mynd yo zerrel yarank
 De csak tegnap meg czalatank
 mert el weztõk my wthwnkat
 * Es ebõl twgyad my bwdofafwnkath

Heremita ad eam :c

15

20

Az remete ra tekynthe
 es neky yly zot felele
 mynd ygy legyen az mynt mondod
 * Emmýt tee thez meg fem te dolgod
 * mert ez ýllet feryfiat
 * no ágaad ennek okat
 my oka hagi ferhez nem megy (!)
 * ky iobban latna mynd ezekhez (!)

Cui katherina :c

25

30

KAteryna monda neki
 atyafagod ezt nem erty
 nagy fok kyralfyak wotak
 kik en wtannam yartanak
 Es nag' foktwl kõwettettem
 * de meg egyhez fem mentem
 * merth atyam ha lwn õ halalan
 * nekem õ twle ygi lewn hagiwan
 hogy foha ferhez ne mennyek
 hanem ha yly bewlczet lelnék

yly zepet Es yly kazdagot
 * mely bewlcz mel zep Es kazdag en wagyok
 * dee hallod az en gazdagfagomat
 mert yol latod orzagomath
 Es engem oly zepnek mondna | 5
 Kyrewl foka czodalkodna
 oly nagy kedyg bewlczelegem
 * es Twdomanyban mesterlegem
 hogy nyncz oly bewlcz ez orzagban
 ky meg gyözyen dyakfagban [engemet] 10
 azerth foktwl kerrettetthem
 * de hozyyam ygyenlöt nem letem

Heremita ad eam 20

Az remete mofolwlaa
 es az leanna ygi zola 15
 Io fyam magad myt hanyod
 * Im meg kewanod tudnod
 egy hatalmas czazaar wagyon
 kynek csak egi fia wagyon
 * ha gondolnad es teneked tetetnek 20
 hog byzon hozyad ylleneek amen

Cui katheryna 20

KAteryna monda erreul (!)
 * ne gondoly femyth mynd ebbewl yo athtyam (!)
 nekem csak az akaratom 25
 * hogy zyzefegemet holtyg tarczam
 mert ha bölczekre tekyntenk
 Es yrafth elönkben wezenk
 az bewlczek mynd wgy bezelnek
 * hogy csak zyzefeget dyczernek 30
 * Es kiknek yrafokat twdom
 * Es akarattiokat yol latom
 de ygaz bewlcz en nem wolnek
 ha zawok zerent nem elnek

Non enim ut sciamus quid sit *virtus* scire scrutamur Sed ut boni ||
 461 efficiamur 2o eticorum

Az yozagot meg tanwlyok
 Es ewt meg twdny akaryok
 5 * nem azert hogy my csak meg twgyok
 De azert hogy miuelkegywk

Meditacio heremite super verba uirginis 2c

Az remete hogy eezth halla
 ew zywebeen ezt gondola
 10 * netalamtan lften ezt megh kedwelte
 * ky ewt yly bewlcze tötte
 hogy ez zyz ewteet zolgalya
 es holtig ew newet walya
 azert megh hozzyaa gondola
 15 * Es ő neky yly zerel zolaa [Es bezellee]

Sic alloquitur eam 2c

En Io zerető leaniom
 * twgyad hogy csak yodat kewannom
 * nekedy en eg wi Hyrth mondok
 20 * kywel nekedy nagy fok yot adok
 * mert hyzem fyam nem hallottad
 uag yrafban nem olwaftad
 hogy wagyony egy nagy kyralfag
 kyhez haalgat mynd menyorzag
 25 ky wralkodoknak wra
 Es kyralyoknak kyralya
 kynek oly nagy kyralfaga [waagyony]
 * Es orzaganak nynczen zama
 mert nap tamadattwi fogwan
 30 nap nywghatthyg | El zamlalwan
 * Es az tengertewl fogwa el kezdwene

* fewld wegegy mynd el neuezwen
 mynd csak ewnnen maga byrya
 ennek wagyon csak egy fya
 kynek wrafagat hallod
 zepfeget Es mynd meg tudod 5
 mert ő zepfeget hogy latyak (!)
 fenes nap Es hod czodallya (!)
 * es kynel wagyon nagy yo erkwlcz
 Es ky monthatatlan nagy bewlcz
 * mert ő bôlczefege zewrze teged (!) 10
 * Es engem ő teremte (!)
 ennek az twlaydonfaga
 Es dyczeretes yozagha
 hogy mely yegiesth meg zeretend
 * Es felelegwl maganak hozya weend 15
 Tartya ewrek Zyzelegben
 * mert ez ygy waagyon my hytwnkben
 hogy ennek meeg annya ees zyz
 ky senkyt tewle el nem wz
 Es byr oly zep azzonyokat 20
 Es ol zep zyz Leanyokat
 hog ha te ewket lathatnad
 byzonyaban azt kewannad
 hogi ew zolgaloyok lennel
 * Es csak hogy zemekben nezethnel 25
 mert ez raytad walo zepfeg
 ahoz kepest nagy zörnnywfeg
 De yo fyam semmyt nee fely
 Es ketfeget semmyt ne wely
 mert ez kyraly Es ő fya 30
 Es ez mündoth zep ziz || Annya
 Kazdagokat be fogadnak
 * Es zegenyeket sem wtalnak
 * ky zolgait ky erezttöte
 * Es leweleyt ky kwldöttte 35
 hogy fok helyre el mennyeenek
 fyanak kegyest lelneenek
 Es yol lehet az wgy legyen

hogy teged felwl mwlt legyen
 * dyczőfegben Es bölczefegben
 kazdagfagban es zepfegben
 * de csak az en zomath fogagyad
 5 Es zywedet neeky agyad
 ky iol lehet Es wgy legyen (!)
 hogy mynden ghondolatokat
 * yol yol lat es yol twd mynden tytkokath
 * Es hyzem hogy teged meg kedwel
 10 Es maganak nagy newel

Cui Katherina 2c

Kit hogy Katerina hala
 az remetenek ygy monda
 * kyczoda legyen ez yly nagy felfeg
 15 kynel wagyon ili dyczőfeg
 * yly nagy zepfeg Es yly kazdagfag
 * yly bewlczefeg Es yly bodogfag
 Es kiczodak ő zyley
 * es myt nyer az ky ewt kedwely

20

Heremita

AZ remete monda neky
 ezt fenky meg niem erthety
 hanem csak ky ewtet hyzy
 Es myndenkeeppeen | Remenly
 25 ewtet Merth csak azok lathyak
 kyk myndenben ewt halgatyak
 katernya meg ees kerdy [ewtet]
 hog myt kelyőn neky tenny
 kywel oly helyre ywthatnaa
 30 hogy az felleget lathatnaa
 az remete erre monda [ewneky]
 ha meg lathatnad yoo wolna

* de talantan azt nem akarya	
Mert ew zyz anna nem hagma	
kyt hoga katernyna halla	
azon ygen meg bwfwla	
Es ynkab kezde kerdezny	5
myt kellene neky tenny	
* Es mywel annyanaak kedwet lelnee	
hoga fyath latny engedne	
az remethee ottan ygy tewn	
hoga egy yrot thablat fel wen	10
* es ezt katernynanak ada	
* Es bezedel neky ezt monda	
ne fyam neköd egy tabla	
kyt nem adok neköd karban	
* Ez az kyraly fya kepe kyt kewanz latny (!)	15
Imez kedyg annya kepe (!)	
ez tablat te yol öryzed	
Es ez eyel te ezt tegyed	
hóg fel ferkeny te almadbol	
* el ky ne meny hazadbol	20
* Es ez kep elewt le terdeplyel	
es ez zyznek efedözyel	
hoga kereföd meg halgaffa	
* es neköd fyat meg mwtaffa	
en hizem hoga ewt meg latod	25
* haa Az en bezedemet igi fogadod	463

Vifio prima uirginis katerine

Katernyna halla ez zot (!)	
Es az barattul bwlezwat wen (!)	
Es zolgayhoz meg tere	30
es egy Igaz wtat lele	
ky el mene egy zallaфра	
* Es nem lewn kedwe ewneki wygafagra	
* de csak aleg waarya wala yewtheeth	

- Es az eeynek fetetwltet
 Menne kedeg eyre Iwta
 Tewle alom mynd el fwtha
 * ees zolgayt mynd el ky kewlde
 5 * Es ô thablayat Lee helhete
 az kep elôt le teerdeplek
 Es nagy fyraſban leleteek
 * Es kezdee kerny az zyz annya maryat
 * hogy meegh mwthatna fyat
 10 * de myerth mykent ew aleytha
 neem lewn ottan mynt ayeytaa
 * Es kezde thenny nagyob fyraaft
 Es mynt leelewnk eerrewl yrraft
 ew fyrtabaan el zwynyada
 15 Es elyeten almat lata
 * hogy katernyna oli mezôn wolna
 kynel zebbôn nem wolt wolna
 Es Oth ew lata egy leyant
 abrazzal ygaz olyatant
 20 mynt wala az ew tablayan
 * Es ez leyany tart wala ew karyany
 egy zepfegw kyraly fyat
 es mynt lata ygaz olyant
 * mynth az | Arany kep wala
 25 kyt attya ewttetôt wala
 kyt ew ot hon hagyot wala
 * Es kirôl nek; hagywa wala
 * hogy czak ez egy iftent ymaadna (!)
 * Es ettwl warna mynden yawat (!)
 30 * kyt hogy lata el amwla rayta (!)
 Es hozya kôzelb yndwla (!)
 * Es hogy az ô annyat meg hathatna
 * Es my ez legyeen meg twdhatna
 * De hogy oda kewzelyttet wolna (!)
 35 * wgy lewn dolga hogy ingyen ſem welhete (!)
 mert hogy ewt aaz gyermek lata
 * ew twle magat el fordytta
 * Es katherina kezde nezny

* hogy Lathatnaa Es kerengeny
 De ew mynd ellent tart wala [benne]
 Ideftthowa forog wala
 Katheryna hogy ezt lathaa
 az remethee zawat tartha 5
 * Es az gyermek annyahoz efeek
 Es ew neeky remenkódek
 * kerwen hogy ewneky azt adnaa
 hogy ew fyat meg mwtatna [ew neeky]
 zyz marya hogy ezt latwan 10
 zent fiahoz hayla mondwan

O fili uides ne Katherinam te uidere defiderantem

* En edes zeretew fyam yefws (!)
 ky testet wel csak een twlem (!)
 Latode ez katerynat 15
 ky tegedet latny kewant
 * az gyermek ew annyanak monda (!) ||
 * En Io annyam hagy beket annak (!) 464
 * mert nynec zwkfegem ez leyanra (!)
 mert yol twdod byzonfagal (!) 20
 hogy mentwl küfeb zolgalom
 Es kwffeb wtannam Iorom
 * ennel bewlezeb Es nagyal ekófb
 * nagyal dyczób es nagyal nemefb
 Ezt meg latwan fel ferkene 25
 * Es regerre ywtwan fel kele
 * Es hogy mar eu thawozny kezewl
 * lyet megyen csak kewes nepel
 Oth az reemethet meg lelee
 * ees myt latot wala meg bezelle 30
 * Es kezde meg ees Azon kerny
 * ho'g meltholtaffek óneky azt nyerny
 hogy Az kyral fyat laffa
 Es holtyg hogy ewt halgafa

Heremitta in principuo puncto conuerfionis et

EZt Az remete hogy latha
 * Es Thowabba nem hallogatha
 * aaz leanyert Iftent ymadaa
 5 Es Iftenthwł ymezt nyeree
 * hogi yfıten neky meg yelenek
 * Es ő myatta paranczoltatek
 * hog az leant meg kereztelneye
 * es hytben meg erewfyttenye
 10 * ez Remethe kegyg Iambor wala
 Es katherynanak monda
 * kerlek yo fyam wed eződben
 * mert Iaarok csak te ydwessfedben
 * ha te az en zomath fogadod
 15 Es tewelgefed el hagyod
 en theneked azt teheteem |
 Hogy ewt neked meg Ielentem
 * Lam Socrates mester ezt meg yrta (!)
 kyt hyzem hog yol thwcz nylwan (!)

20 Illustratiffimum animal in terra existens est homo

Fewıden mene lelkews wágon (!)
 Twdomannyal egy sem ekef (!)
 de csak ember meg ekefwlth
 * Es bewlczelegel meg ekefwlt
 25 * awagy meg wylagofwlt
 azzert ha my bewlczek waagigywnk
 Hat heytfag ne leegyen nalwnk
 * Es alkozyk ha yol meg lathywk
 hogy azt bewlczen meg tanwlylywk
 30 ky az ygaz hyt my legyen
 * Es az ygaz Iften ky legyen
 De thennen maghad Es thwdod
 * merth kenyweedbeen gygeen olwaffod

Opportet addıtentem credere

ha myth Akarz megh thanwnod
 az hyt mya kel meg thwdnod (!)
 * Es noked ym azt meg mwtathom (!)
 * Es mestöryddel meg byzonyttom azt (!)
 hogy Az te hyted tewelgees [legyen] 5
 * Es nem ydweffegheez walo zewrzees
 mert ty kyk poganok wattok
 Sok yfteneket wallottok [thy]
 ez kedyglen hamys nylwaan (!)
 meert keñwedben irwan uagion (!) 10

pluralitas principum non || est bona tantum unus est princeps xij 465
 metaphysice 2c

hogy fok wrnak nem yo lenny
 azert csak egyneek kel lenny
 ez kedyglen een yftenem 15
 * mert csak ez egy en remenfegem
 ennek foha nyncz kezdety (!)
 * Es nem lezen ueghezety foha mynd öröke (!)

Nam deus est substantia eterna xi metaphysice 2cc

Mert az Isten örek allath 20
 Es wegezetet nem walhat

Est eciam deus enf quo melius ex cogitari non potest xij Me-
 thaphysice 2c

* Es yfthen oly nagy allat
 * hogy yobat senky nem gondolhath 25
 * de mert tennen mestered mongya
 aristotiles megh yrya

De ratione boni et perfecti est largiri alis suam bonitatem et per-
 fectionem 2° cli

Ionak ez twlaydonfagaa 30
 hogy ozelyon ew yozagha
 azert Isten ezt meg tewee
 * mert ő yozagat lokal kewzlee
 * mert ő teremte ez wylagot
 * Es ő benne walo fok iozagot 35

Ab hoc enim ente cuncta deriuatum est esse et uiuerée hys vero ob-
seurius primo celi

5 * Ezt az te melftered es megh walya
 mert yngyen seem tagadhattya
 mynden aIatnak | Letele
 Es ez wylagban eelethe
 Ez nagy yottwl wagyon adwa
 * Es ystentwl wagyon zolgaltatwa

Et hermes Trimegiftus inquit deus creator omnium quem Ithum
10 uocari Censemus seculum fecit primum solum et unum

 Nemes pogan meg ezt mongya
 Igaz en hytemet walia
 * mert ez myndeneknek teremtehe
 * Es kynek meltan Iheefws newe
15 * mynd ez wylaagot ew teremtötte
 * Es yli io zerrel meg epytte
 * ez az Isten kyt hyrdetek teneked (!)
 czak ez az kyt en remenlek (!)
 Es harom ew zemelyeben
20 de czak egy Istenfegeben
 ez teremte myndeneket
 Es wtholzör embereket
 * ewket ygen feel magasztata (!)
 * mert myndenen wrra hagra Es tewe öketh (!)
25 ky előzőr angyal wala
 Es ördögee lwn hogy latha
 * hogi ember lenne
 ky az ew helyere menne
 * Es az ö karyt bee tewltene
30 Az embert ew meg yregyle
 * Es ö yregylegebeen meg keferte
 * Es ygy az embert el rekente
 * Es ysten haragyaban eythe [ötet]
 * telek ebe ewt ezer eztendö
35 * Es egi heyan ketzaz eztendö
 mygh ember Iewn ez haragban

es || Czak ewrdegnek markabaan
 De mynt ymenthen ees mondam
 bezedemmel meg mwtathaam
 Iften raythwnk keenyerwle (!)
 * Es ez wylagra keezwle Es yôwe (!) 5
 * Theftet wen reya zyz maryathwl
 * Es fok kent walla az fydokthwl
 * merth eretwnk fok mwnkat wala
 * Es az ewtan ewnen keyen meg Hala
 * Es Igy mynkeeth kentwl meg walta 10
 * Es ôrdegthwl meg zabadytta
 * mert ennek ygy kel wala Lenny
 Es Igaffagnak bee telny
 * merth ember ky wetkôzôt wala
 ewrewk halalt erdelm wala 15
 * azert az halalt el kel thawoztathny
 * mert halalal kel meg waalthany
 De ez melle okoffagual
 Hogy yften soha meg nem hal
 * Azert mert ew Iften w[a]olthaban 20
 * nem wehete reezt az halalban
 bewlczelege azt yelenthe
 hogy my testwnket fel wenne
 mely testben ô meg Halhatna
 Es mynket ygy meg walthatna 25
 Towaba azt ygy yol twdod
 * Es Igafag myat Azt wallod
 az tezen meltan eleget
 ky tartozyk es ky tehet
 de ember az ky tarthozyk 30
 mert fogfagban ew laakozyk [wala]
 * De Iften czaak az ky teheety (!)
 * mert ôrdôget czak ô thôrhet meg (!)
 azeerth Igaffag kewethe (!)
 * hogy ezth | Iften Es ember tenneye (!) 35
 * ez en wram yefws cryftws wala
 * ky ertwnk nagy zôrnyw halalal meg hala
 De megh halwan nem marada

- mert harmad nap fel thamada
 * es ew thanytwanynak meegh yelenek
 Es ew welek nyaayafkodek
 * az wtan menyorzagban fel mene
 5 * Es nekyk zent lelket erezte
 * Es mynd ez wylagban boczata ewket (!)
 * Es hyteet predykaltataa ew welek (!)
 * Es walakyk ez hitöt hyzyk
 * Es mywelkõdetteel epyttyk
 10 azok menyorzagban mennek
 * Es kyk neem hyzyk mynd el weznek
 Azert ym zemeddel latod
 * thewelgefed ygy yol latod Es halod
 * Es ha te ennekem azth fogadod
 15 hogy ezt mynd hytõddel wallod
 * ees hyzed hat ydweffeged weheted
 * az kyralt ees byzonyaba meegh lelhetewd

Katherinaa

- KAtheryna hogy ezth halla
 20 * mert õ bewlczelege nagy wala
 * azt fogada hogy ezt mynd hynne
 Es csak yefwft reemenlene
 De az remetetwl kerde
 hogy az dolgot myre welne
 25 kywel neky mondwa wala
 467 * mykort az kyralth || Latya wala
 hogy ew nem zep leyany wolna
 * dee ew leanynal zewrhnyeb wolna

Heremitta :cc

- 30 AZ remete neky zolla
 Es erewl ekepen monda
 az kyraly fyaa kyt mondek

- * azaz yften kit meg mwtathek
 zyz marya az ew annya
 ky te kertedeth meg halya
 ez nagyal naagyob naladnal
 * Es kazdagb Es zep Es bewlczeb mynd ez wylagnal 5
 Ez mykoron azt akara
 * hogy my ertunk halalra menne
 az kereztfara fezeytek
 Es zent zywet meg ewklelek
 * ees ő zent zyweből wer yara ky (!) 10
 * nagy bwfeghel wyz es folya ky ő belőle (!)
 * Es ebbewl egy kat förödöt zörze mynekwnk (!)
 kyt kőrezt wiznek neweze (!)
 * mert nem eleegh hogy hytben legywnk
 de ebbe kel meg ferednwnk 15
 * Es ha ez kad fereedöt lelhettyek
 * dee myert ezt en nalam meg lellyek
 * Es ez hyt wthan ezth kel tenned
 hogy meg kel kereztelkedned
 * kyt ha meg tez ym azt fogadom tenekeed (!) 20
 hogy ewt neked meg mwtathom (!)
 Es hogy tegedet meg zeret
 ees menyorzaghbaan | Helheztet
 mert megh zepwlz meg föredwen
 * Es megh latod byzonfag weewen 25
 * katheryna hogy ezt meg erthe
 * Es ottan magat meegh kerezteletete
 * Es monda neky az remete
 kyt felette megh zerete
 * Es hogy esmeg el haza menne 30
 Es wgy mynt aaz elewt tenne
 * Es ezt katheeryna meg tewe
 * es enneen nagy hamar haza fyethee 30

Secunda uifio katherine

- * ES menne hoky eyelre ywta
 * czak el alwt kepet muthatha
 de fel kele ew agyabol
 5 ky fem menee ő hazabol
 * De az kep elewt lee terdeplek
 * Es ő hozya ygen efedőzek
 * Es efedőzwen meg farada
 * Es wgyan ottan el zwnnyada
 10 * eefmeg Almat lathaa mynt az elewt
 * mert lathaa egy zep mezőt
 * Es egy zep zyz leyant az mezőben
 * Es egy zep gyermeket ő ewleben
 meli ket zemely oly zep wala
 15 hoky az napnal fenefb wala
 katerina czodalkodek
 Es hozyayok közelb lepek
 hoky ewket yoban lathatna
 468 * Es wygafagokath || Walhatna
 20 * Kyt Azzonywnk zyz marya hoky meg lathaa
 zent fyanak il zoth mondaa

vide fili Katherynam mandatis obedientem :cc

- * En edes zeretew fyam ihus (!)
 ky wagy menyben Dwyzewfeges (!)
 25 * Im ez katherynaat tekenczed meg (!)
 ky zodnak mindenben enged (!)
 wrwnk iefws meg felele
 * Es nagy wyg zowal ygy bezelle
 * Ez katernyna ymmar kedwes [en nalam]
 30 * nekem Es ygen kellemethef
 mert azt latom hoky megh zepwlt
 * Es meltan en előmben kezwt
 * es azzonywnk zyz marya zolla
 zent fyanak Es ygy monda
 35 en yo fyam azon kerlek [tegedeth]

hogy twled ylyet erdemlyek [wenny]
 * hogy katerynat hozyad wegged
 Es yegyöföddee zerezyed [ewtet]
 Iefws monda zyz annyanak
 * ky ygen yo len katherynanak 5
 * azerth yo azzonyom fedes annyam örwlwen tezem
 hogy ewt yegyefemme wezem
 Es ennek yelenfegere
 * ees ew neky tyzteffegere
 Im gywrewmeeth neky adom 10
 * Es ym ma ewt yegyefemme fogadom
 * es ezt meg mondwan gywrwyet | Ky wewe
 Es az zyz wyaban thewe
 * Es neky yly bezedet mondwan
 * Es yly zereel meg nylatkozwan 15
 * En zeretew zep yegyefem katheryna (!)
 * Es en walasztot yo kegyeffem (!)
 Im latod dyczöfegemet
 * Ifmeryed meg maar iegyesödöt
 * Es annak wthanna ezt tewe 20
 * hogy magat ymíg meg yelente
 * kyneek hogy feelmet latta wolna
 ewth byztatwan ymezt monda

Heremita animat eam

* Bizzal Es ne fely yo leanyom katheryna (!) 25
 mert lam mynd reeg wta wallom (!)
 Ez wylaghy menyeghzögben
 nem lakoznak zywzesseegben
 Dee aaz lelky menyegzewgben
 meg maradnak zyzefegben 30
 azert ma meltan ewrwlhecz
 kyrewl okot ylyet wehecz
 mert yegyeffed nem halando
 dee ewrekke lakozando

- * mert nem fewldy az te jegyefed
de mennyey mert Iftened
azerth maftan bator wygagy (!)
- 5 * Es fok ydöt ennek nem hagicz (!)
* hogy te jegyefednek hyteert
* Leez martyrlya Es ő neweert
- 469 gyetrelmeel meegy || Menyorzagban
* Es holoth wygacz bodogzagban
* Es ezöknek wtanna zepen meg oktata [ewte]
- 10 Es az hytben meegh thanytta [ewtet]
* Es zent Ewangelyomot Ada ew neky
* Es ez zerrel monda ew neky
Ime az te Iftenednek
- 15 * Es zeretew ydweffegednek
* mynden bezedee (!)
* Es Ebben wagyon mynd kezdety
* Test zerenth Es mynd wegezety
* wed kezeden Es ezt olwaffad
* ezth gyakorlyad Es ezt thanwlyad
- 20 * Katheryna Azt fel foghadwan
Es Aldomaft kere mondwan
* kerlek Imagy een zent attyam eertem
Hogy ki maft hytben zylettem
* hogy neuekeggyem zent yozagban
- 25 Es Ifteny zolgalatban
* Es Az Remethe ewt meg alda
* es nag wygflaggal el boczata [ewtet]
* kateryna fel kele
* Es zolgayhoz yöwe
- 30 * Es hat zolgay dulnak fwlnak
Es az barathra zwgodnak
* kyketh katheryna meg laffytta (!)
mondwan byzony ha twdnatok (!)
myt aaz barat nekem Adot
- 35 wagy myre engem tanyttot
ew raya nem zwgodnathok
Merth azt byzonnyal twggyathok
* hogy engem ayandekoza ol naggyal (!)

* ky job athtyam | Orzaganal ennekem (!)
 kybowl hyzem mennyen wattok
 mynd fattyg meg kaazdagwltok
 * Es az wtan eel haza mene
 * Es mynt yo keereztyen wgy el wala 5
 * zolgayt ees addyg tanytta
 * hogy kereztyen hytre fordyttha
 * Es ő neky elete wala kelleemethes
 es myndenek zeretetös

Incipit prologus Tractatus secundi agentis 10
 De martyrio mry eiufdem 2c

BÉzedewnknnek folyafawal
 * Es my kezwnknnek yrafawal
 Nemaflagal nem halgattwk
 de Igazan meg mondottuk 15
 * hogy ez nemes kegyes zent zyznek
 Cryftwnak zep yeegyefenek
 * thyzteffegere mert ő annyanak (!)
 * meheben fogatathek (!)
 * Es ez gyarlo wylagra ywthatha 20
 * Es ew attyatwl meg marada
 * Es e zent hytre ygazwlthatek (!)
 De hagi dolgwnk eghez legyen
 * ef zewkleges newet ne wegyn
 * Dee Alkozyk meg yelenthenwnk 25
 es yo moddal meg bezelleenewnkn
 * az mynt zolgalaa ő yegyőfenek
 * awagy mynt segelle hythenek
 * Es mynth pogan hytöt meg thöre
 * es mynt ewtwen doctort meg || Győze 470
 Mykent nagy kenokat walla
 * Es meely dyczőfegel meg hala
 mynd eezekrewl ygy bezellek
 * Es ymyllyen zörzeft thörlytthek

Execucio katherine

- * Katheryna ky nemmes wyrag
 * Es lewn wylagofytto wilag
 mert ha ywta az ydewben (!)
 5 * mykoron Io thyzen nyolcz eztendewben wala (!)
 hogy attyatwl meg marada
 Sok Iamborfagbaan arrada
 * mert hyteben megh erewfwle
 Es Iftennel egyefwle
 10 * Es ewl wala nagy bôlczefegel.
 * es Ifteny zent felelemmel
 ew orzaganak nagfagat
 Es Nepyneek fokafaagaat
 byrya wala nagy yo zerrel
 15 * Mert fenes wala bôlczefegel
 Nem hogy abban gyenyerkednek
 * hogy ygien wralkodnek
 * de ynkab nag Alazatoffagal eel walaa (!)

[Adwentus maxency alexandri]

20 Cum applo namquee arbitrata est uniuerfa ut stercora wt criftum
 Iucrifaceret

- * Mert ezeket ezôket meg wtalaa
 * Es | Genyet ganehoz Hafonla
 hogy czak wr xpust nyerhetne
 25 * Es maganak kencze wehetne
 * de czak az ne yellennek
 * Es ew orzagaban ne retnek
 hogy ew wolna oly nagy fefweny (!)
 Es oly kegetlen kencz gywytô(!)
 30. hogy zolgayt ehel ewlne [meg] (!)
 * Es kenczet nem merne kewlteny (!)

Aduentuf maxency Alexandriani

AZ Idewben Romafagban	
* Es ielennen mynd ez wylagban	
egy hathalmas czazar wala	
* Es neue Maxencyws wala	5
ky job rezet ez wylagnak	
* wette wala czak ew maganak	
* De job rezet ydweffegenek	
hatta wala mynd egyebnek	
mert nag wala ew hatalma	10
Es azonnak dyadalma	
* de eez yo Hytet nem twgya wala	
mert poganfagaal waak wala	
* es ez egy gonoz eember myat	
* Ewrdeg gywytet wala nagy fok fyat	15
* mert ez oly kemeny pogan wala	
hogy myndent megh ewlet wala	
* kyt hal wala kereztyennek lenny	
* Sok Martyry ennek tanwy	471
Ez egy koron fel kezewle	20
merth ewrdeg myat remewle	
* es Iewe alexandryaban	
* Ez zyz lakozo warofaaban	
* Es hogy wr cryftwft haborgathnaa	
Es balwanyat ymatthathna	25
* Es holot egy kepet ewthtette	
* Es Igy egy balwant zereztethe	
* es ew porozloyat fel hywatha	
* es nagy feel[e] zowal ezth kyalthathaa	

Clamor preconis 2c 30

MInd yt walo thee nagy fok yo
 leg en bezedem halgatho
 * es ez myt mondok ez neem en zom

- De en myattam czazar zol
 Azt akarya nag hathtalma
 * Es azt kewannyaa dyadalma
 hogy mynd bodog Es mynd zegeny
 5 ez nap eftyg ytten legyen
 mert ma lattok dyczewfeget
 * Es Ifthenekkel nagy felleget
 * mert wrwnk Czazar wdwart thethet
 * Es Ifteneket fel emeeltet
 10 * es ew nekyk tezen aldozatot
 * Es ew byneert waltozatot
 * Es ew elewttek alaazya meg magat
 mert ewk tartyak Czazarfagath
 Es mert czazar fok orzaghot |
 15 * Byr es Ieleffen mynd ez wylagot
 * Czazar ew myattok meg byrta
 Azert kenczeet ma meg nytta
 Es ma Ifteneknek agya
 * es tynektek ym ezt paranczollya
 20 hogy yt myndentheek aldozyek
 * Es attwl fenky ne waltozzek
 mert ha ky uakmerew lenne
 hogy aldozatot nem thenne
 annak feyet mayd el wezyk (!)
 25 Azerth myndentek keez legyen
 * kefödelmet fenky ne wegyen
 * Es myg nagyob wr athtwl tewbbel
 * Es ha zegeny hat kewefebbel
 * es yftenewket mar tyztewlyen
 30 Es mynden fewlet beweczulye

Sacrificium Chesaaris et fuorum :cc

- * Ez meg leween fel rohananaak
 * Es az ewrdeghnek aldozanak
 * ees az Czazar yo kezdeft mwtatha (!)
 35 * Es yo peldath ada mynd az nepnek (!)

- * Es ew zaz harmyncz ekret hozata (!)
 * Es ygy aldozek az ewrdegnek (!)
 az wthan az feyedelmek
 es mynd az yeles few nepek
 * mykent urokhöz || Halgatnak wala 472
 * Azent több kenczel aldoznak wala
 * az kyk kedyg olyak walanak
 kyk morhat kewefet byrnak [wala]
 * werebeket ees meg fognak wala
 * Es meeg azokwal ees aldoznak wala 10
 Az lelkeefek rewafathwl
 * Es az nepnek wygafagatwl
 lewn oly igen nagy ywōtes
 * az warofban es oly nagy zenges
 hogy byzzony azt alyttanad 15
 Czaak hogy fyleddel hallanad
 * hogi meg az fewldees zenghenee [bele]
 * Es az nagy rewafthwl rettegne
 * Es mynd ezekneek lete koron (!)
 * nem mezze lewen az zyz leyany (!) 20
 mert waala azon warofban
 az ewnneen palotayaban
 * Es hogy ew ez rewaft kyaltaft hallothaa wolna
 * egy zolgayanak eez keppen monda

Katherina ad famulum

25

- EEn yo zolgam es yo fyam
 * Es hogy lok yot nyery the en tewlem
 * Es el meny yo fyam Es meg laffad
 * Es meg yewen neekem meg mongyad
 ez warofban myt mywelnek 30
 * Es ely igen nagyon myt yaigatnak
 mert en nagy fyraft ees hallok
 * Es nagy wygafagot ees hallok
 Az legheny hogy ezt meg | Halla
 * mynden dolgat eel hagna 35

- * Es az dolgot meeg latha
- * ees ô azzonnyanak ymmezth mondaa

Famulus ad dominam

- 5 * EEen thyztelendew yo azzonyom
- * ammyt en latek ym meg mondom
- * mert az nagy czazar Maxenciws
- myndeneket ygen kenoz
- kyk Iftenet nem halgatyak
- Es az balwant neem ymagyak
- 10 * Es ew aldozwan ygen wygad (!)
- * Es azegeny kereztyeneket ygen kenzatya (!)

Katherina adyt maxencium

- * KIth hogy katernyna halla fel kezewlee
- mert lelkeben megh remwle
- 15 * kerezthet wethe ew mellyere
- * Es el mene ew kenyanak helyyere
- Mert errede az Czazarhoz
- * Es hogy latna ez ylyen dologhoz
- * Es ew el ywtwan nagy czodat latta
- 20 mert fok wyggadozast Latha
- * Es Sokat latha aldozatot tennyee (!)
- Es fokat ygen fyrokath (!)
- kyk walanak kereztyenek
- * Dee mert ewnekyk wala naagy gyetrelmek
- 25 El haggyak uala az hythet
- * Es walyaak wala az ewrdeget
- * Es kyn az zyz ygen bankodeek
- 473 Es || Ifthenhez fahazkodyk [waala]
- * Es ew elmeyeben megh tewkelle
- 30 hogy ez thewölgeft meg tewrne
- azert ew meg erewfódek [lelkeben]
- * Es az Czazarhoz kewzelb lepek

kynek zemeiben tekynthee (!)

* Es ylyen zerrel bezelle neky (!)

Virgo ad Imperatorem

Chazar ket allatot leleek	
kyk enghemet ynthenenek	5
hogy my elewt nekewd zolnek	
az elewt neked kezennék	
Elew wolna meltofagod	
kyt wr yften nekôd adot	
* Mafodyk wolna bewlczefegem	10
kyweel magam ynthen eerthem	
* Twdnek enteneked kezeennem	
Es yly tyztettegeth thennem	
ha <u>ez mwunkat ez kyt</u> maft thez	
* kyert te zegeny nagy kenban lez	15
az byzony yftennek thenned	
Es ky legyen meg efmeerned	
Lam czodalod ez themplomot	
Es ez magas meniorzagot	
fenes napot Es ez hodot	20
* Es az egen walo fok Czyllagokat	
* ees kyk leheth zepek legyenek	
De mynd egyebtwl lettenek	
meerth ewket wr yften zewrze	
* Es Nagy zepfegel meg theekelle	25
* Es czazar ha ezt meg ertened	
Es ez yftent remeenlened	
hat en teneked kezennék	
Es nagy thyztetteget tennek	
Kyraalyoknak es kyralya	30
* Czazaroknak ees wra	
fewldneek mennek teremtheye	
Ez wylagnak Idweffege	
Ez aaz myndenhato yften	
kyneel egyeb fenky nynczen	35
* Ez nem zewkes Aldozatnekwl	

- * sem lelkefeknek halalanekwl
 De czak tyzta zywet kewan
 * es emberekthewl tewbet nem war
 * Es ez ellen ember wetkezet
 5 Sewt nagyob wetket nem tehet [ennel]
 hanem hog' ew tyzteffeget
 Es Ifteny dyczewfeget
 Ember ew rola el wegye
 Es az balwanyokraa tegye
 10 mynt maftan ym te tetettel
 Egy balwant feel emeltettheel
 Es ewt Iftennek wallatod
 * es ewtet Myndeenekkel ymattatod
 Maghaa balwany yg yol latod
 15 * mert Rwt allat nem tagadhottod

Miranda ergo est sed timenda dei potencia qui cum te sublimi
 474 imperio quod mortales magni estimant pre esse hominibus uoluit
 tu tamen tantis beneficys eius ingratus rebus insensibilibus attri-
 buis quod offerre debueras illius Digne maiestati et

- 20 Azert czoda De felelmees
 hogy az yften yly kegyeelmes
 * hogy ky te weled nag' fok yot tewt
 mert ew neepeen wrra zewrzet
 * De thee kegygh ezt mynd el hagwan
 25 ellene yarz ylyen nylwan
 * Kerlek azert haddel the nag' hytflagodat
 Es meg banynyad tee nagy wethked
 * Es tery az kegyelmes Iefwfhöz
 * kyt ha meg tez tenekeed fok yot hoz
 30 hogy az czazar ezt meg halla
 kezdee nezny az leyanyra
 Es gondolny zep zawara
 el amula bewlezelegen
 Czodalkodek nagy zepfegen
 35 Dee az czazar ees bewlcz wala (!)
 * azert neky ygyen zolla mondwan (!)

Imperator ad Viginem

* Een yo Hwgom Es zep leanyom (!)	
* Czodalkodom el amulwan rayta (!)	
Te nag' Iffyw zepfegeden	
* Es nag' mereffegeeden	5
ez myt mondaz mynd yo wolna	
ha Byzonlag rola wolnaa	
* ezt twgyok hogy fok hyttek woltak	
De maft azok mynd meg holtak	
merth Romay feyedelmek	10
* Es kik nagy ygafagal eltenek	
Az fok hytet mynd yol thwtak	
De lam ewket meegh gyalaztak	
Ez wylagot myert byrtak	
my hytnketh ygazgattak	15
Es ez hytewth ewk zerettek	
ky nem hytte ottan ewltek	
azert hytewnknem theweelghees	
De mynt mondom nagy zent zewrzees	

Nam Tullius Libro prima de officijs magnum est inquit haberẽ²⁰
eadem monimenta maiorum eisdem uti sacris et sepulcra habere
communia 2et

My nem tezyek eleyknkel	
my magwnkat yobba ewwel	
* Mert twlius mester ezt mongya	25
* Es ygen yonak nagyonnes walya	
Eleynket hogy keweffwk	
* Es az my hytewnkn csak azt hygywk	
Azert leany en azt mondom	
Es teneked twdnod adom	30
hogi ha wolnal fenes angyal	
* ef fel tamadnal mint az hainal	
* Es ezt myth mondal ezth mondanad	475
tewb byzonlagat nem adnad	
thegedet meeg fem hynnelek	35

- De elewlem el wznelek
 Nem wgy zegeny Leany lewen (!)
 * az myt mondaz ygy wolna
 * ha ez wylag eel wezõt wolna
 5 Es mynd eéggyn el karhoznank
 Es mynd fattyg hyttok wolnank
 * Czak tennen magad naagy bewlecz wolnal
 Igaz hytheth czak te twdnal
 kyt ha Iften ygy tewt wolna
 10 * Hat ygaz yften õ nem wolna
 merth fok nep yob egy emberel (!)
 de ky wolna oly nagy bolond (!)
 Ky nem hynne az zep hoddot
 * awagy nem ymadna az zep napot
 15 awagy egyeeb few Czyllagot

Virgo ad Chefarem æ

- * Ezt halwan aaz zyz leany (!)
 alattomba mofolwla (!)
 * Es az czazar zawat megh romta
 20 mert ewneky ym ezt mondaa
 Chazar en angyaal nem wagyok
 * mert en egy gyarlo leeany wagyok
 De myt een teneked mondok
 * en Arrol byzonfagot adok [tenekewd]
 25 * Nem czoda hogy az romaiak |
 * Ees egyeb nemw Keweely wrak
 wrwnk Ihelfwft nem yfmeryk
 Es yften woltath neem eerthyk

Quia superbia est ruina omnium virtutum ut inquit Ifodorrus

- 30 * Wgy mond Ifydorws newõ doktor
 hogy kewellegnek ew byne
 mynden wezedelmnek zywe
 * az hol az kewelfeg bewelkedyk
 * ot egy yozag fem lelettetyk

Az hyth kedyg nemes yozag	
merth ew nala az bodogfag	
* Azerth az kewelyekel egywt nem aal	
* Es bewlczekel ew nem yar	
De romayak kewelyek	5
* Es ezt twgyok hogy nagy nyegedőfek	
azert ezt maar ygien erczed	
* hogy ygaz hyt nalaatok nynczen	
* mert zegeniek czak tewelgetek	
* hogy az byzony legyen ygy erczetek	10
mert eeg bely Czyllagoknak	
Es teremtet allatoknak	
* Iften nee[wee]wet reayok attatok	
* Es yftennek yftennek ymadtathtok	
de mynd ezek nem yftenek	15
azert nylwan tewelgetek	
mert az yften oly nagy allat	
* hogy mynd fewld Es meny hozya halgat	
* azerth Czak ygy mondam hogi ez egy yften	
Es ennel tewb soholt nynczen	20
* ez egy iften Cryftws yefwf thekellethees	476
* Es Lathatatlan dyczerethes	
ewrek allat Rothatatlan	
mindenhato halaltalan	
enneek enged mynd naap fmynd hod	25
* Es ottan tezyk ewk ha myt mond	
ennek enged mynd theel fmynd nyar	
* Es ewneky eegh forgafa wtaban yar	
* Es ewtwle wagyon mynd menyorzag	
* Es fewlden walo mynden yozaagh	30

Imperator ad uirginem

- * Az Czazar ezekrewl (!)
- * ez zyznek ygyen monda (!)
- * Io leyanyom eez mykent latom
- * Es mynt bezeded hallom

- ha bewlczeke lakthal wolna
 Ofkolaban yarthaal wolna
 doktoroknal bewlczeb wolnal
 * Es mestereket felwl mwlnal
 5 * Es Ifteneketh nem porlanal
 Es elenwnk ygi *nem* yarnal
 De yol latod een yo hwgom
 hogy maft wagyon yeles dolgom
 kerlek thegeed hogy wezteg legy
 10 Es maft tewb bezedet ne tegy
 Im ez dolgot meg wegezem
 Es bezedödöt be wezem
 * Es haa ezékel meg terendez
 es mynekwnk engedendez
 15 haznal neköd my felfegwnk
 mert nagy fok yot wez mi tulunk |
 * Ezt meg mondwan az zyzet wewek
 * Es ew elöle eel ky wywek
 * Es ew notarywffanak zolla (!)
 20 * Es yly dolgot paranczola ew neekye (!)

Imperator ad cancellarium

- Mester nekeed paranczolok
 mert egyebet nem aakarok [benne tenny]
 Ir my zonkal le[le]weleget
 25 * Es ew benne yelencz kezenetewket
 ez wylagy mestereknek
 bewlczefegben hyrefökneek
 * Es ewket kerwen mynt yo baratynkat
 * Es zeretew my hyweynket
 30 hogy mynden dolgok el hagian
 * Semmykeppen ne legyen halogathwan
 * De fyeffenek ez warofban
 hogy legyenek malaaztymban
 * Es ha ewk keduönket tehetyk (!)-
 35 * Hat mythewlwnk nagy kenczet weeznek (!)

Az mefter hogy eezth meg halla
nagy fok leweeleket yra

* Es mynd ez nağ zeles wylagra

* Es yeleenen nap tamadathra
mert bewlczelegnek yob reze (!)

5

wala csak nap tamadathraa (!)

* Es az leweleket eel kwldek

eebben egy zep ydew telek

myg mynd ewel fyetenek

* hoga az doktorok El || Iewenek

477

* Es addyg czazar dolgat tarta

aldozaafaat el sem hagra

de az [le] aldozat meg lewen

* Es fok kereztyent meg eletween

* mene be ew palotayaba

15

es ezt monda ot wolthaban

Imperator ad famulos

Io zolgaym azt twgyathok

* mert mind fylettekkel hallaatok

hogy en ez wylagra lettem

20

Es mynet ew benne eltem

* bewlczeb leant meg en enneel nem latam (!)

* mynt az ky ymeenthen zolla en weleem (!)

* Es yo tetemrewl meg poryta engemet (!)

mert oly beucz az ew bezedo

25

hogy engeem meg zegyenytté

mert nem thwdek neky zolnam

hanem kelle csak halgatnom

* Es Iollehet az nagy yftheenek

* ennekem nagy fok yot tettenek

30

* De en menthwl yobba tartanam

ha en ez leyant walhatnam

kyt hyzek hogy meg Lehetne

* Es Czak hogy ez egy wetket le wetne

hogy czaak hytfaagat el hadna

35

* Es az my yftenynket ymadnaa
 * byzony kewannam hogy wgy lehetne
 * hogy en zep | Zomnak meg engedne
 * De ha hozyaya zo nem eeleg
 5 ottan kenok engeztellyek
 azert kerlek ky hozyatok [ewtet]
 * Es elewmbe allaffok
 halyok csak nagy beulczeffeget
 Es laffok ew nagy zepfeget
 10 * ew zolgay mennye ezt hallak
 * az zyz leyant ottan ky hozak
 * ky hogy aaz czazar elewt allana
 * az Czazar neky gygen mondaa

Imperator ad Vginem

15 * Leany newed Es nemzetydet
 nem thwdodm fem meftherydet
 * de ez zepfeegw orchad
 ky byzonnyal ylyk hozyad
 * Es yelent teged nemes werbewl [lenny]
 20 Es tamadnod nagy nemzetből
 * bezeded ez kyth mondal
 * mwtatnaya hogy nagy bewlcz wolnal
 ha yftenynkhez halgatnal
 Es ew ellenek nem yarnal
 25 katheryna meg felele
 ees ylyen zerrel bezelle [ew nekyee]

Virgo ad Imperatorem

Bewlcz kato regen meg Irta
 Es mynekwnk yrwa hatta

478 Nec te collaudes nec te culpaueris || Ipse hoc faciunt quos gloria
 uexat in anis

- * hogy ember tennen magad
 * Se olczaaryad se fel ne magaztalyad
 * en ygazan meg mondom
 Es te tewled nem tagadom
 * mert en nekem newem Katheryna 5
 * Es Coftws kyralnak leanya [wagyok]
 * Es byborban barfomban eltem
 en Es ewt orzagot byrtam
 Dee ezeket mynd meg wntham
 es cryftwfert mynd [meg wntam Es] el hattam 10
 * Es en mefterym bewlczek walanak
 * Es engem nagyon thanoythanak
 * Es en ew tewlek wgy tanwltam wala
 hogy nag bewlcze lettem wala
 * De myert ylyen twdomannyal 15
 Sewt ynkab balgatagfagal
 * en Idweflegem nem leelhetem
 * azert thwlem mynd el wetettem
 * Es en Magamath Cryftwfnak ayanlaam
 * es feyem hozya fogam 20
 eez mykort embert teremte
 ordeg embert yghen eyte
 merth nylwan eel wezet wala
 es mynd ewrdegneek Iar wala
 azert Iften hogy ezt latta 25
 Ez dolgot ygen meegh zana
 * Es mykort az ydew be tewlt wona (!)
 hogy aaz ember meg waltatnek (!)
 * Es ew emberre Lewn embereekert (!)
 * Es o meg akaara my | Erettwnk halny (!) 30
 * merth o Igaffaga kewethe
 * Es hogy waltflagwnkat wgy tenneeye
 hogy az bynrewl eleegh lenne (!)
 * kywel ember el reekent wala (!)
 Dee az byn eerdelm gyetrelmet (!) 35
 * azert ha o ez fewldre nem ywt uolna
 * my mynd el weztwnk wolna
 * azert ew ra ween nagy ferelmet (!)

- mykent kegyg adam wethe
 Igaz az ellen eppethe
 Adam wala mezyttelen
 mykorth tewn wr yften ellen
 5 * Ez azert ky meg rwhaz mynket
 * Mezyttelen walthaa meg mynket
 * Adam es ewa gyenyerrwfeget [walla]
 * Dee Cryftws walla keferwfeget
 zegeny adam azt kewana
 10 hogy ewrekke meg ne halna
 de myken yften oly lenne
 hogy yot Es gonozt ertenee
 azert Iften azt el eytwn
 Mert my ertwnk emberre lewn
 15 My eletwnkert meg hala
 Es harmad nap feel thamada
 * Es Igy meg halwan Es meg kenzatwaan
 * Es dyczöfegeel fel tamadwan
 * ygy mente meg mynket haalaltwl
 20 Es az ewrdegnek markatewl
 Ez aaz Ihelws byzony Iften
 * es kynel egyeb fenky nynczen
 * Ez ennekem byzony yfteneem ||
 479 * Es byzodalmas remenfegem
 25 Im ez kyt te faragtatthal
 Es ezkepen fel allattal
 Ez nem Iften zegeny allat
 ew maganak sem haznalhaath
 Mert nem zolhat sem nem yarhat
 30 O mely ygen nagy bolond neep (!)
 ky ez hytbewl ky nem lepyk (!)
 kyt yftene nem fegythet
 * Es wezewdelemtwl meg nem mendhet

Cui Imperator act

85

Chazar Hoky ezeket halla
 katernanak ezth monda

Czodaa leany hogy nem felted
 * te magadat lam oel rekkenthed
 * Es my dologh ez yly te hozyad
 hogy yftenynket gyalaznad
 * Es aaz zyz Czazarra tekynte
 * Es ő neky yly zerrel bezelle re

5

Virgo ad cefarem cet

Ne obfecro cefar a furore te uinci permittas
 kerlek azon Czazar teged (!)
 hogy ne byryon teged haragh (!)
 mert ym laffad az poghan bewlcz (!)
 ylyen bezedet yrth mondwan (!)

10

Tu fi animo rexeris rex es fi corpore seruus
 The akoron lehecz byro
 mykort elmed raytad byro
 mert | Ha mykort byrand testet
 kyrallagod ottan weztet
 Seneka mester Es ygy mond
 kyt nem godol nylwan bolond

15

Si uis omnia tibi subice te raciony
 hogy myndent byry ha kewanod
 * byryon teged tennen okoffaghod
 ne lyes meg haragodnod
 De alkozyk meg hallanod
 mert walamyt neked mondok
 * en myndeneket byzonyttok
 * Es az Chazar ezen meg haragwek
 Es felette meg dyhőwek
 * Es monda az zyznek (!)

20

25

Imperator ad uirginem

30

En mynt latom csak azon wagy
 hogy te mynket kőthelben hagy

- * mert doctorokat nekwnk be hoz
 Es myneekwnk ygy hazwdoz
 No teegedet meg thanoytwnk
 * Es ha lehet byzony meg laflyttwnk
 5 * Es ygy magat meg haragoyta (!)
 * Es zolgaynak zolla mondwan (!)
 zolgaym ezt fel weg yetek
 * Es en themlechembe wygyetek
 * Es ewth ol erőffen tarczatok
 10 * hogy ennekem meg adhaffatok
 az wythezek hogy azt hallak
 ewtet ottan el ragadak
 * Es a temlechben helhezthetek
 480 * Es ötet nagy erőfleen || Ewryztetek
 15 * Es azomba ez wgy tertenek
 * hogy az czazar zawa be telyefewdeek

Aduentus doktorum ꝛc

- * Azonkezben az kewethek meg ywtanak
 Es az czazarnak hozanak
 20 ewtwn zamw doktorokat
 Es belczefeghben twdokat
 * Es kyk. nylwan azt walyak wala (!)
 hog heet zabad thwdomanban
 mynden nemw tanwfagban
 25 * tanwltak wolnanaak (!)
 * byzonfagat mwtyatyak [wala] (!)
 * Chac yfteneket nem eernek wala
 * De embert myndent meg győzneek walaa
 kyket Czazar be hywatha
 30 Es ylyen zot nekyk monda

Imperator ad doctores

- IO mefterek en akarnam
 * ha en bewlez woltothokat twdnam

azert keerlek meg mongyatok

ha ty wattok nagy thanultak

* ez wylagban nagy feu walaztoth bewlcz nepek (!)

Doctores ad Imperatorem

Ezt hogy az fok doctor halla

5

zawolat egyk ygy monda

wram czazar hogy megh twgyad (!)

* ees te felfegewd | Meg halgaffa (!)

My waggywnk nagy tanwlt nepek

kykben nynczen semmy wetek

10

* Es ez wylagban nagi bewlczeket

my meg gyeuztewnk myndeneket

* es nyncz fewlden hozyank foghatho

* awagy [awagy] my ellenunk alhato

* Dee te Chazar te ees meg mongyad

15

* Es mar my thwlewnk ne tytkolyad

* hogy myert mynket hywwattattal

Es ewtwenen ky hozatthal

* mert kebzewk nagy dolognak lenny

kyert ezt akartad tenny

20

Chazar ezt yo kedwel weue

es felelety th ygy thewe

Imperator ad doctores re

Im egy leyany wagyon nalwnk (!)

* Es bewlczefegel nagon erews (!)

25

* mert ew bezede bewlczefegel

* ees twdomanya eroffeges

* Es ekeffegel oly igen zeep

hogy ew rayta czodal fok nep

fyrfyakat myndeneketh

30

ew labokrol hamar lee ket

Es hatalmas yfteneket

- meg rwtol mynt ewrdegöket
 keennal azt tehetem wala
 hog' ewt aldoztatom wala
 * de ez yobnak theteek mynekwnk (!)
 481 hogy belczekthewl megh || Gyezteffek (!)
 azert erre hywatalak
 * Es ez egy leanyert hozattalak
 * Es ha ty ezt meg gyözendytheK
 nagy fok ayandekot weztek [en thwlem]
 10 * es ezen eggyk meg haragwek
 Es nagy kewelleegben effeek
 * es ew az czazart meg meewete
 * mert ew bezedet ygeen thewrltthe [mondwaan]

Doctor ad ymperatorem

- 15 Ez wylagban nagy few wrak
 * Es kyk ty wattok romayak
 * kyk thy Czazarnak na'g tanaczot adtok (!)
 Im lallatok akarattyat (!)
 hogy egy genyet leany [leany] ellen
 20 ennyn mynket yde gyeyczen
 mert byzonnyal nektek mondom (!)
 * Es nylwan twdnotok adom ezt (!)
 hogy menthwl hytwanb faytarwnk
 Es el wetet roz deakwnk
 25 nap nywgaty meftereket
 mynd meg gyewzne Myndeneket
 * Nem hogy ez egy twdatlant
 * awagy ez egi balgatag leant
 ez wolt ee az Czazar eze
 30 bator yo de ky kewlt zeze
 az Chazar ezth meg zegyenle
 * Es az doctornak ygy bezelle

Imperator ad doktorem

IO mefter csak ne pyrongas (!)

* Es bezedewdel meg ne porycz (!)

* de maga the myth gondolz | En ezemmel

* awagy een eztelenfegemmel

5

ha en neked myt fogattam

keet annawal meg adatom

* ha te ewtet meg győzhetendewd

Es kedwónketh tehetendőd

Doctor ad hec

10

Noza tahat el ky hozyak

* es ewtet my elewnkben allaffak

* Es Iollehet dagalyos legyen

* Es mynekwnk monkat thet legyen

de ewth mayd arra tanytyok

15

* Es ew magawal ees wallathtyw

hogy bewlczet foha nem latot

* Es yli zegyent foha fem wallot

* Es mynt ennek elewte meg mondok (!)

* ez ydewben az zyz wala az temleczben (!)

20

kyhez angyal leyte menybewl

Es ezt monda yzenetből

Angelus ad uirginem

* Vr Iftennek zenth yegyöfe katerynaa (!)

Chryftws kőzen nagy ekőffen [teneked] (!)

25

tewlem neked ezt yelenty (!)

* Immezt twgya en zerető yegyewfem

hogy myndenben kedwet thezem

ez kegyetlen ewrdeg tagyaa

* ky ewrdegfeget el nem hagyta

30

482

5

10

* Es ewtwen doctort ew hozatot
 Es nekyk fokat fogadot [anny]
 hogy csak || Teged meg gyewznenek
 * es Chazarnak engeztelnének
 De mynd ebben femmyt ne wely
 * Es ez dologba femmyth ne fely
 mert ezeket mynd meg gyewzed
 * Es mynd egyen kent zenthe tezed [ewket]
 ezt hogy kateryna halla
 * es naagy halat adwan czac ezt monda

Katherina ad angelum

15

* Hala legyen az en edes Iftenemnek
 Es en aldot theremtemnek
 * hog ew bezede halgatoyath (!)
 * eel nem hagra Es el nem feledy (!)
 zegen bynef zolgaloyat (!)

20

Oztan Chazar ezt tetetee
 hogy ew zekyt meg zewrzete
 kybawl zolgaynak zolla
 Es nylwan csak yllyet monda
 No zolgaym el mennyetek
 Thy maft oly dolgot tegetek
 hog az leyant ky hozyatok
 * Es en elewmben allaffathok

25

Comparencia disputancium et

30

Ezt halwan ewtet ky hozak
 * Es az Czazar elewt meg allatak
 az doctorok ees oth lewnek
 * Es ewk errewl nagy nyegedet tewnek
 * es | Ez zyzet ygen meg mewethek
 * Es ewt csak nagy heytnak alyttak
 * mert egy ygun al wala ew elewttek (!)

dee zent lelek wala nala (!)
 * Es ez dologra fel kezewle
 mynd az orzag el [fel kezwe awagy] fel gywle
 hogy laffaak az dyfpwtalaft
 Es yly erews argwalaft 5
 * Es mykort mynd az ket fel kyn wolna
 De egy feel mafnak nem zolna
 * Es az Chazar nagi buban wolna
 * Es csak alegh zenwedy wala [eel]
 * az fok doktor egy felewl aal wala 10
 * Es negedôgben csak meg nem halnak wala
 * az zyz leany maf felewl al wala
 * Es az wr yftentwl fegetfeget war wala
 De mikort ydeye wolna
 hogy az dolog meg yndwlna 15
 Kaatheryna meg zolala
 * Es az Chazarnak yl zot monda

Katherina ad Imperatorem

Chazar meltan te wgy wolnal
 hogy nagy ygaz tewô wolnal 20
 De ez byzony nem ygafag
 bator akar kyk meg laffak
 hogy egy zegen leany ellen (!)
 * yde gywlyenek ewtwen doctorok (!)
 ees || Nekyk nagyot ygerthel 483
 ha tehetyk az myt kertel
 hogy ha engem meg gyôzendnek
 * Es hozyd engeztelhetendnek
 De ha czazar yly yol leend
 * hogy az zerencze en ream terend 30
 * es hogy en ewket meg gyôzendem
 * mywel ayandekoz meg engem
 No ennekem een nagy kenczem
 * legy ennekem nagy dyczôlegem
 * az yefws cryfthws en yegyefem 35

kyert en ez bayt fel wezem
 * Es teuled Czazar csak ezt kerem
 * Es tewrwen zerent ees erdemlem
 hogy ha ewket meg győzendem
 6 Es hytemre teryttendem
 * Tahat wed fel tees hytemet
 Es ymagyad yftenemet
 * Es Chazar ezen meg haragwek
 * ef kytewl yly bezed mondatek

10

Imperator ad eam

Non est tuum nobis inquit imponere *condicionem* de crudelitate
 mea nulla te cura sollicitet Tu age quod agis nobis *in*stat uidere
 Deus tuus tibi victoriam annuerit :et

15

The ne gondoly my hytunkkel
 * de hazy el mynkeeth lftenynkel
 * te tarcz dolgod | Es my meg Halyok (!)
 ha yftened segel neked
 * es ha byzony ees ha eleg te hyted
 * Es az porozlo hogy ezt halla (!)
 20 * Es ew nagy fel zowaal ezth kyaltha mondwaan (!)

Clamor preconis :et

25

Mynden ember meg halgaffa
 Es zaygafat meg allaffaa
 * mert wrwnk Czazar wgi tetethôt (!)
 * hogy ewtwen doctort kereftete (!)
 * Es Immarr ewket ky allatta
 * Es aaz leant ees ky hozatta
 * Es euk kezdnék nagy dyfpwtalafth
 * Es ygen erews argwalafth
 30 * mert ky ky mynd ew hytyt walya
 Es nagy bywlezen byzonytyta

- * Es azert myndentek meg halya
 * Es ez wyadalt wegygh alya
 Mykort ezt meg monta volna
 mynd az ket feel halgat wala
 * Es Chazar wala nagy haragban 5
 * ees ez weztegfegeen nagy bwban
 * mert fel gywlt wala nag sokafag
 hogy ez ygyet meg halgaffaak
 * De neznek wala csak zayokban
 * Es tartyak wala azt csak kaarban 10
 * hogy az ydewt el mulattyak wala
 * es hogy magokat meg nem mutatiak wala
 kyrewl az zyz ygy || Gondola 484
 * Es aaz doktoroknak ygyen zolla

Virgo ad doctores 2c

15

- * Az myert maft ide ywttetek
 * Es een ream gywlekeuztetek
 Im lattyatok ez nagy neepet
 * Es kyk thwletek warnak tetelt Es yegyet
 nag kar nektek ees nagy zeegyen (!) 20
 * hogy heyaban neznek reyatok (!)
 azert ha ky byzonfagal
 * Es ydowel aawagy tanwfagal
 * bôlezeb kezzwletek ky magat byzza
 * hat ymmar ew zaiat meg nyffa 25
 * Es meg yelencze hogy myert yart
 Es hogy abban nem walloth kart
 * es ew meg mongya ez nep elewt
 * ymmar mit ew zyweben tewkelleth

- Ezt halwan az egyk doktor 30
 kyth ekefyt wala wen kor
 * mert ew magat beulezebnek twda
 * Es az zyz leyannak ezth mondaa

Doctor ad eam

Inkab melto hogy elötwnk
 te zoly kyert yde ywttwnk
 ez hogy a zyznek mondatek
 5 az zyiz ottan le terdeplek
 * ees disputalafat el kezde (!)
 * ees ew yfthee|nenek ygyen remenkedeeek (!)

Katherina incipit disputationem æt

Par idemque deus maiestas gloria Xtus Quod fuit est et erit te
 10 collaudat terra seruit Cui tres persone tria nomina sunt sine fine
 Tu sine principio me uincere filia iubeto

* Kewzelythetetlen nagy yozag
 * Es bodokfagos zent harumfag
 kynek czaak egy Iftensege
 15 * ees ew hafonlatos dyczewsege
 * Es kynek ol nagy erewfsege
 * hogy mondhatatlan ew felfeghe
 * The en wram Es en teremtem
 * Es kyert en magam erre wetettem
 20 * azert kerlek enged nekem malasztodath
 * hogy meg gyözyem ez hamyffagot
 * azert ew neweben ym el kezdem
 * Es melfther neked ezt bezzellem
 Myert hogy az poganfagot
 25 * Es ez wylagy nagy hewfagot
 en regenten mynd el hattam
 * Es magamat cryftwnak attam
 azert az yly bewlezezegben (!)
 * kyben byztok keewelleg (!)
 30 * azert ebben femmy twdo wagyok (!)
 485 * haanem || Czak wr cryftws myndenben twdo (!)
 * Es bewlez ki zent lelekkkel yelenek (!)

profetha myat regenten (!)
 * ez wylaagy bewlczeket (!)
 Igy mondwan gyalaz Es wezth eel (!)

predam sapienciam sapiencium et intellectum intelligencium re-
 probabo

Az bewlczeknek bewlczefeeget 5
 * Es Az ertewknek mesterfeget
 Im meg thõrem Es eel hanyom
 * Im eel weztem Es meg gyalazom
 Es az Isten ky meg zana 10
 hogy ewrdeg emberth meg czala
 * Es mykort wala lathatatlan
 * Es Allattyaban halaltalan
 * Es a zyz maryatwl testet ween
 * es my erettwnk õ nag dolgot ten 15
 * Es harmycz harom eztendeyg
 * Oztan hat egh honapyg
 fewlden nagy mwncakat walla
 * Es ew nagy lokat predykalla
 * es az wtan ewnnen kehen meg hala 20
 Es harmad nap fel tamada
 * Es ygy ew meg byra ellenfeget
 * Es Igy meg waltaa zegen neepet
 * Es ezkepen teure meg poklokat
 * Es el ky hoza az zent attyakat 25
 * Es az wtan õ zent hytewt | Zewrze
 Es menyorzaghban fel mene
 * Es az ky az hyt kywõl lezen
 ewrek karhozatot wezen

Hic est deus meus hic est philosophia mea Hic est victoria mea 30
 et tota gloria mea 121

Ez ennekem nagy Istenem
 * es tewkelletes bewlczefegem
 ez ennekem gyõzedeelmem
 * Es byzodalmas remenseegem 35
 * Es ez ennekem wig eletem

* Es dyczôfeges ydweflegem
 * ees en ô newebe ty baytokat
 * meg gyezem Es wyadaltokath

5 Meegh el sem wegezte wala
 myt mondany akar wala
 hogy egy az doctorok kezzwl
 ky tawoly wala Iftentwl
 * Es ew fel dwzmazkodek magaban
 * Es nagy hahotat tewn az hazban
 10 * Es az my kegyelmes Iftenewnket meg karomla
 * es kewellegeben ezt monda

O Ciues O Romai Impery alta nobilitas *vsquoque* hec stulta
xpiftianorum supersticio dijs nostris iniurias irrogabit ||

486 Oh Chazary feyedelmfeg
 15 ez wylagban the nagy felfeg
 * O yt walo nagy bewlecek
 * Es ez wylagban nag ekeffek
 O Romay nagy few dwfok
 kyk mindenen wralkottok
 20 * mygh akaryatok ezt el thewrnetek
 * ees ekeppen el zenwednetek
 * Mert Am az balgatag Cryftwnak (!)
 * Es ew alnokfagos Czalardfagat bezely (!)
 * Iftenynknek bozzwfaagot tezen (!)
 25 * mert ha Iftenynk eggye leznek (!)
 * mergewkben olyat teznek my raytwnk(!)
 * kyt mynd nyayan megh kezdwk fyratny (!)
 * nem kel azert azon czodalkodnwnk (!)
 * hogy el thyrdek Es el zenwegywk
 30 * Es my rolwnk ezt el nem wetyek
 Az cryftwnak Czalartfaagat
 * Es ez leyannak ew alnokfaagat
 * Azert ha en zomath fogagyatok
 * Im zemetewkel meg lattyatok
 35 * hogy e nap lezen az cryftwnak alazafa

* Es gyalazafa
 * No hath Czazar ez ee az leany (!)
 kiert mynket hywattatal (!)
 Illyk wolt rayta Chodalnwnk
 mert már bewlczezeget hallywk 5
 Wraym byzony azt mondom
 * es thy neekthek | Twdnotók adom
 Mert y'g Czodaltatya wala
 Es yly bewlcznek mongya wala
 warywk wala hogy nagy bewlzen 10
 * nagy okofon es nagy ekeffen
 ew bezedeeht el kezdene
 Es yo weggeel tewkellene
 * mert am eel kezde Az hazwgröl
 * Es az Chalardfagos Cryftwfrol 15
 kit egy falka balgatag neep
 kyknek ezeghben nynczen eep
 * Ewtet Iften fyanaak mongyak
 * Es kyert fathtyg el karhoznak
 * Es kyt am ewnnen thaneytwanya 20
 * ew nagy byneert eel arwla
 * Es az fok faytalanfagaert (!)
 Sydok ewtet nagyon kenzak
 Es az wtan meg akasztak
 * Es ew maganak fem haznalhatha 25
 kyt mynd ez wylag yol latha
 * ezt laffatok Ha yften lehet (!)
 * hogy ky maganak fem Segythet wala (!)
 * azert wegezetyt yonak warywk
 mert kezdetyt yonak lattywk 30
 kyt hogy Katheryna halla
 az dokthornak ygyen monda

Virgo ad doctorem 2c

* MELtan Kezdem eel bezedemeth (!)
 arrol ki || Een remenfeeghem (!)

- az een wramrol Cryftwfrol
 attyaa Iftennek fyarol
 ky myndeneknek eley
 Es mynden yonak kezdety
 5 * ees ky mynd ez zelews wylagot(!)
 * mynd fewldet Es mynd menniet(!)
 ygen nagy bewlczen teremthe
 De bewlczeben megh eeppeythe
 kyt az doktor hog meg halla
 10 * katherynaanak ezt ygy mondaa

Doctor ad uirginem 2c

- Leany hyzem azt gondolod
 hogy bolondal wagyon dolgod
 mert wgy zolaz mynt bolondnak (!)
 15 * es egy ygyw goromba (!)
 * mert Im wgy mondaaz hogy az te Cryftwfod
 Teremtette ez wylagot
 * byzony ez kedyglen nagy hazwgfagh
 kyrewl neked ym bizonfag
 20 *Eterni non est aliqua causa xij Metaphysice Sed species rerum
 sunt eterne et specialius mundus est ab eterno Octauo phyfi-
 corum ergo rerum et mundi non est aliqua causa et per consequens
 neque xpus*

- Merth Arystotyles walya
 25 Es nagy bewlczen byzonittya
 * ezt hogy ez wylag uolt ewreke
 * mert ewt fenky nem teremtetthe
 Kateryna ezth | Meg halwan
 * Es ylen zerrel zolla nylwan

Virgo ad doctorem 2c

Doctor az myt neked mondok(!)
 * ym arrol byzonfagot adok nekeud (!)
 * hogy ez wylag nem wolth ewreke
 * hanem ewtet Ifthen teremte
 mynt uirgilius meg yrta
 Es mynekwnk Irwa hattha

5

principio celum terram compofque liquentes Lucentem globum
 lune folifque labores Ipfe pater ftatuit et reliqua primo eneidos 2c

Hogy myndeneknek elötte
 * az wr yften fewldet ees mennyet theremthe
 * Es az wtan embert ees zewrze
 kyt az ewrdeg el rekkente
 Ez dolognak ew mely woltat
 * Es ez teremtesnek folyafat
 Aryftotyles nem eerte
 * Mert yftent nem efmere
 Hogy az doktor ezt meg halla
 * az leannak ezt monda

10

15

Doctor ad uirginem 2c

20

Leany tahat te azth mondod
 * Es te hyted myat azt wallod
 * hog az iften emberre lewt wolt (!)
 ees ygy ydweffeget zörzeth || (!)
 Nagy Chalardfag ezt mondany
 Es nagy hazwkfagh wallany
 mert yften myndennek wra
 ember kegyg ew zolgaya
 azert ha eember let volna (!)
 ez kegyglen lehetetlen (!)
 * Es mynden keppen hyhetetlen dolog (!)

488

80

Dominacio enim et seruitus encia sunt *contraria* quorum est viceissim et nunquam fit et semel eidem subiecto in esse vt practicat aristotiles in post predicamentis æt

- Merth termezetnek folyafa
 5 en zomnak bizonyeytata
 * mert az wrafag Es aaz zolgalat
 Czak ket ellenkewdõ-allat
 kyknek az twlaydonfagok
 hogy nynczen egygywt lakafok
 10 azert ym twlem mynt hallod
 * az thee hyted hamys ygh yol latod
 katheryna meg theerwle
 * Es az doktornak ygi felele

Virgo ad doctorem

- 15 * Doktor hogy ezt meg erczed
 * es tenen ezeudben ym ygy wegyeed
 * hogy ysten azt tehette legyen
 hogy ember lehetet legyen [pogan]
 poganokkal byzonoythom
 20 * es okoffagal ees | Meg mwttatom
 mert az ysten oly hatalmas
 hogy myndenben dyadalmas
 * eutet mongyak wralkodoknaak wranak
 Es nylwan myndenhatonak
 25 * Es azert ew felsege emberre Leheté
 Es ewrdegõt meg gyõzhete
 * ezt az pogán ees montha wala
 * es yraft rola hagiót wala

Veniet Agnus celestis humiliabitur Deus minuatur humanitate
 30 diuinitas Iacebit in feno Agnus et puellari gremio educabitur
 deus et homo

Hogy Isten emberre lenne
 kyt Czak egy zyz leany zylne

- * ky my ertwnk magat meg alaznaya
- * Es az zenan ô magat nywgotna

Doctor ad uirginem

Chodalkodom leany raytad	
hogy magad eel hafonlottad	5
* Es te nekwnk forgacz yrafokat	
Es elewttnk zolaz fokat	
eez myt mondaaz myes twgyok	
* Es the naladnal eleeb olwaftwk	
De teged hamyfnak lelewnt (!)	10
* Es ygaffaag myat megh yeztwnk tegedeth (!)	
merth Az mafra zabot zokniat	489
* en hyzem tetthety nyaualyad	
* hogy az te cryftwfodra adnod	
Es mynekwnk ygy mwthatod	15
Mynem bolondot talaltal	
hogy zoddal eel amoytanal	
Es yrakfokat ha yrak	
* nem az te Cryftwfodrol mondak	
Kateryna nywgomat wen	20
* Es ô neky feleletet ig ten	

Virgo ad doctorem 2c

Sibilla mykort ezth yra	
Thahat wr cryftwfrol monda	
mert aaz zyztwl ew zyletek	25
Es az yzekôn ew fekwek	
* Es hog ez ew rola mondwa legen (!)	
* virgilius ees tanwm legyen ennekem (!)	
ky mikort Cryftws zyletek	
* akort ew Romaban leletheek	30
* Es egyeb yraffy kewzze yraa (!)	
* Es cryftwfrol ym eezth tewrlyttee (!)	

Vltima cunei iam venit carminis etas magnus ab eterno fecclorum
 nafitur ordo lam venit et virgo redeunt saturnia regna lam nowa
 progenies celo dimittitur alto virgilius egloga tercia | Buculici
 carminis act

- 5 * Sibilanak ky tewlt ydeye
 * mert wrnak el ywt zylethefe
 wy magzat yewth menyorzagbol
 * Es egy wy zyz yet ez wylagbol
 Dee hogy nylwabban meg h erczed
 10 Es tewelgefed le weffed
 Im neked meg byzonyoytom
 * es thennen tarfyd zawabol mwthatom
 hogy pogan bewlczek kyk wotak (!)
 mert Sybylla tiburcia
 15 * az een yftenemrewl ygyen yra

In diebus illis exurget mulie De stirpe hebreorum Nomine Maria
 hebens sponfum Ioseph et procreabitur ex ea sine mixtione viri
 de spiritus sancto filius dei Nomine Ihesus et ip/a erit uirgo in partu
 et post partum Qui ergo ex ea nascitur erit uerus deus et uerus
 20 Homo et permanebit regnum eius in scla scclorum hilla

- Iewendew ydew yarthaban (!)
 Thamad fel az fydosagbol (!)
 * az marya newew zyz leany
 490 kyrewl en beezellek nylwan
 * es ő iegőse || Ioseph lezen
 * De ő mynd eureke zyz leezen
 * mert fyrfyw nekwł magzat lezen
 zent leleknek zewrzeseböl (!)
 ez yftennek fyat zwly
 30 es ewt Ieswlnak newezy
 ki Isten Es ember lezen (!)
 Mynt profetak predycallaak
 * Es yrafokban wallaak
 * kyknek thelem kewannad
 35 Irafokat meg halhathnad
 Dee ym nagyob ygaffagra

* pewrefimõt wethem wallafara
 mert ezek poganok lewnék
 * de azert hythwm melle wallaft thewnék
 * Előzer felely ezekre
 ha terned aakarz hytemre
 az doktor hogy ezt meg halla
 katernának ezth monda

5

Doctor ad uirginem 2c

* Lathod mert nem eel zekee wágók
 * De azert nem fok ydeut hagyók
 walamyrewl thwez kerdened
 * myndennek feleletyt nalam leled
 * Dee maft merth ennekem felelnem keel (!)
 neked kegygh csak halgatnod (!)
 mert ym en meg byzonytthom
 * Okoffaghal es megh mwthatom
 hogy ez nylwan lehetetlen
 hogy maria zyz lewt legyen
 * es ew fyat zyzen zwlthee | Legyen
 mert ez ygen nilwan wagyón
 hogy zyznel zyles nem wagyón
 Thermezet ennek meefthere
 * ha nem hyz ennekem kerd ew tewle

10

15

12

20

Virgo ad doctorem 2c

* Kyt hogy az zyz halla
 az doktornak yg felele
 Mefter lam meg byzonyttam
 * Okoffaggal ees meg mwthatam
 * hogy walamy hol wagyón
 mynd fattygh yltentewl wagyón
 azert Iften ewket byrya
 * es ug forgattya mynt ew akarya

25

30

ezt yften kennyen tehethee

Thermezetteth meg therhetie

Es természetnek felette

* Annyat kennien zyllettethethe

5 * mert az myt thez lam thees byrod

mynt akarod wgy forgatod

Seut ym lassad az ywegewth

kyt az nap feen meg nem zekhet

maga ewtet altal hattya

10 Cryftws annyath yghen thartya

mert lam ew thwle testet ween

de ew rayta zeplew nem len

* Es mynt albwmazar meg yra (!)

* Es nalatok yrwan hagua ezkeppen(!) ||

491 Ascendet uirgo pulcra et honesta mundi et honesti capilli atque
prolixi et nutriet puerum quem quedam gens vocat Ihesum
hec ille

Hogy meegh egy zyz leany lezen

kynek naagy zepfege lezen

20 * Es enniek lezen egy gyermeke

kynek Ihesws lezen newe

azert ez kynnyen lehete

hogy az zyz zwzen zwlhete

az doktor hogy ezt megh halla

25 az zyznek meghes ezt monda

Doctor ad uirginem

Leany magha te myt forgacz

lam okoffaghoz nem Halgatz

mert lam Cryftwfrol wgy mondaz

30 kyt te yftenednek wallaz

* hogy ew yften Es ember legyen

* de ez hogy hamys legyen

Ebawl nylwan meg esmered

* Ha az en bezedemet meg erted

mert Iften mynden theremtew

* De Cryfthws wala theremtetewt

azert wagy magat theremthe

wagy ew yften nem leheté

* De magat fenky nem theremthy

5

azert ő yften | lethety

nylwan hamys Es czalartfag

fewt byzonnyal nagy hazwkfag

No az yften erreкке aal

Es ereкке ew meg nem hal

10

Cryftws kegyglen meg hala

azert ew yften nem wala

az zyz leany ezth meg halwan

az doktornak zola mondwan

Virgo ad doctorem ꝛc

15

Mester Kerlek meg halgaffad

* Es tewelgefedet eel hagyad

* Dee az myt mondaz mynd ygy wolna

ha cryftws oly allat wolna

* hogy kiben wolna egy termezet

20

De te hogy meg erczed őteth

Wr Cryftwfban lelettethyk (!)

* Iftenfege Es emberfege

* mert lehet egeffegel

hogy az zerent mykenth ember (!)

25

ew teremtet allat legyen

Es halando allath legyen

mert ez ylyk emberfeghez

* ky egyefwlth fellefeghez

De az zerenth mykent yften

30

* halal ewnala foħa nynczen

* Es ygy ew myndennek theremtheye

Es fewldnek mennék yftene

katerina hogy || Igy zola

492

* Az doktor yghen meg bwfwla

35

* Es ew yfthenenek lee terdepleek
es ygi mondwan remenkewdek

Deprecacio doctoris

Numina mille Deum uatem defendite *uestrum* qui colitis ditem qui
stelliferam regionem qui partes mundi qui stagna tonantis abissi
Numina mille deum uatem Defenditte *uestrum*

IStheneknek ezer woltha

* yly nagy bw engem meg bwfoyta
lam ertetek haadakozom

10 * De fegetfegthewket nem latom
kyk ygen kazdagok wattok

* Es meńorzagban wralkottok

* Es kyk ez wylagot byryatok

* ennekem ma fegetfegtewket agyatok

15 Annak wtanna meg alla

* Es az Leyannak ygyen monda

Virgini doctor ait re

Az cryftwnak czalardfaga

ebewl tetezyk alnokfagha

20 mert ew nem wen nağ bewlezeket

Tanytwannya De hytthokat

azt ő azert thezy wala

mert ew ygen alnok wala

ha bewlezeket | Gewytet wolna

25 * Alnokfagaat meg twtthak wolna

De walazta halaazokath

Es egy ygew gorombakat

kyket kennyen meg czalhata

Es labokrol le hazwda

30 * Es katheryna hoğ ezt halla

az doctornak ymezt monda

Virgò Ad doctorem 2c

Io mester ha meg hallanad (!)
 * neked en ennek okat adnam (!)
 * Iol tette ezt mert kettewbawl tetezyk
 hogy meg erced ymez eggyk 5
 Mert myt tewle thanwlanak
 awal lam ewk haznalanak
 * merth yo wala ew tanwfaga
 Es zent wala twdomanya
 * Malodyk hogy meg twgyad 10
 Im ez zerrel meg halgaffad
 merth mynt mondod heythok woltak
 * Es az elewt femmyt nem twttak
 lam egy nap annyt thanwltak
 kywel nagy foknak haznaltak 15
 az doctor megees bezelle
 Es ely bezedet thewryltthe

doctor ad uirginem 2c

Chryftwnak balghatagfaga
 * ebbawl ees || Tetezyk nagy heytfagha 493
 hogy ha mar yo hytöt hoz wolt
 * myert bewlczeket nem walasztot wolph
 Lam wgy wasyon tewrwentekben
 Es az thennen kenywetekben

Deus potentes non abicit cum ipse sit potens eciam Deus optat 25
 societatem forcium 2i regum quarto

Hogy yften bewlczeket kedwel
 Es hatalmafokat newel
 * ez ew maganaak ees yob wolt wolna
 mynd ez wylag nem bwdofna 30
 Mert az bewlczeknek hyt wolna
 azert eben bolondul yart (!)

* Es maganak nagy kart tewt eben (!)
 mennye kedyg balgatagh wolth
 Ingyen ottan yften nem wolt
 mert az yften nág bewlcz allat
 5 Es femmyben kaart nem walhath
 katheryna ezt meg halwan
 az doktornak zolla mondwan

Virgo ad doctorem

Ebben Cryftws bölczen yara
 10 kyben ew nagy haznot walla
 ez lewn ennek yeles oka
 * hogy ew | Bewlczeket nem walazta
 hogy hytewnknec byzonfaga
 * meg teffek ő nagy ygallaga
 15 * mert ha bewlczek hyrdettek wolna
 hat te azt mondhatthad wolna
 hogy az hyt meegh hamys lehet
 mert bewlcz mester fokat thehet
 Igazakat hamyffoythat
 20 Es hamyffat yghazoythat
 De hogy hytunk ygaz legyen
 * Es ew benne ketleg femmy ne legyen
 Czak egy ygywket walazta (!)
 * kykwel fok nepet fordeytha meg (!)
 25 * kyk alnokfagot nem thwdanak
 * Es Czalardfagal nem yaranak
 Az doktor nem eleghedek
 de megh ees yg wethekewdek

Doctor ad uirginem

30 * LAm ha mynd ygy wolt wolna
 hogy Cryftws iften wolt wolna
 * ha emberert zyletet wolna
 hat ő erthe myre holt meg (!)

* leaan az yften myndent thehet	
kennyen myndent meg zôrezhet	
azert ha yften wolt wolna	
megh Halny nem Kellewth wolna	494
mert ew csak egy angyalawal	5
awagi csak egy mondasawal	
* ô embert meg walthatoth wolna	
* Es ydweffeegeth adhatot wolna	
az zyz leany hogy ezt halla	
az doctornak csak ezt monda	10

Virgo ad doctorem ⁂

IO mester Dee nem weled ee	
* awagy ezedben nem wezed ee	
hogy ez nem lewth oka nekwl	
* De Okot adok neked errewl	15
melto wala hogy ez halal	
* kyre the es ketheles walaal	
ki ember myat yet wala	
Es ember myat meg halna	
* Es ezt csak ember nem tehethe	20
mert csak Isten thekellethe	
* mert ember wala bynes rea	
Isten wala eleegh rea	
azert iefus yften wala (!)	
csak emberfeeghe hala meg (!)	25
Az akky embert meg czala	
Ember myat meg megh hala	
* ezt Isten ha yo lezen wala	
* mas keppen ees meg tehety wala	
* de nem lezen wala ygazan	30
ha yar wala csak hatalman	
* azert ig kelle Emberre lenny	
* Es erethtwnk halalt fel wenny	
az doktor hogy ezt meg halla	
az zyznek meg ees ezth monda	35

Doctor ad uirginem sic fatur

Noza leany wed ezedben
 Es meg haannyad yol elmedben
 lam wgy wagyon keniwetőkben
 * Dawyt yrya foltar kenyweben

Non uidi iustum derelictum nec semen eius querens panem

Igazat Isten el nem hag
 de ewneky mynden[t] yot aad
 Cryftwtft kegyglen el hagma
 mert sydokkal meg fogatta
 meg hagma eutet kenzatny
 * Es zewrnyw halallal meg halny
 azert ew ysten nem wala
 * azert mert yly nagy zörnnyen meg hala
 katheryna ygy bezelle
 * Es az doktornak ygy felelee

Virgo ad doctorem

Doctor eben ketfeg nynczen
 mert az myndenhato ysten
 * zent fyat arra adaa
 * Es az wylagra azert boczata
 * hogy ew my eretewn meg || Halna
 * Es mynket ewrdegtewl meg waltana
 * azert ezt mynd ew keyen walla
 * azert ewtheth Isten sem hagma
 * mert ew kennyanak lewn walthfaga
 * Es ez wylagnak zabadfaga
 * Megys az doctor nem elegedek
 de megh ees ygy wethekewdek

Doctor ad uirginem

Ezt mynt mondod cryftws meg holt

* Thahat ymmar nynczen hanem czaak wolt
kateryna monda errewl (!)

* Es rewyd feleletet ada neki (!)

5

Cui uirgo 2c

Azt en mondom hog' meg hala

De harmad nap fel tamada

doktor meg fem elegewdek

De yly zerrel zola eefmegh

10

Doctor ad uirginem

HA Isten wolt ez mynt mondod

hat soha meg neem halhatot

ha keegyglen emberre lewt

hat halalt meg nem gyewzhetheth

15

* mert halaltalan fenky meg nem halhath

* Es | Halando halalt nem byrhat

* az zyz mynd ezeukrewl Igy felele (!)

Virgo ad doctorem 2c

* Az mynt een latom nem kewanod

20

meg eertened fem [kee]-akarod

* de byzony mynd ez kettew lehet wala

* mert ew Isten Es ember wala

* Czak az emberfeg ew neky meg hala

* Es yftenfeg eppen meg marada

25

De yftenny Hatalmawal

* fel thamada dyadalmawal

* Es hogy az doctor ezt meg halla

ewnen magat alab hagyá
 mert kezde weztek halgatny
 csak az tewb tarfytwl warni
 kyt hoky katheryna laata
 * az doktornak yg monda

5

virgo ad doctores 2c

De doctorok myt keewantok
 * en thewlem tewbet my akartok
 feeleyetek nekem arra
 az nagy erews byzonfagra
 kyt nalatok yrwa haagya (!)
 * fibilla monduan (!)

10

elefponcia Sibilla felix ille deus ligno qui pendet ab alto 2c ||

496

Hogy oly yften bizon yften
 * ky fan fezewle aldót yften
 es myt mondótok towaba
 * az plátho mester mondasára
 * mert ew halalanak wthannaa
 Melyen lewn egy arán lanna
 kyn ez zókat yrtak wala
 Iften akaratia miat

15

20

Credo in ihm xpm nasseitur De Ygine passurum pro humano
 genere et terciá die Resurrecturum et merebuntur iusti videre Do-
 minum deum suum xpm regemque verbum patris. [atp] atque
 25 principium cum eo cuncta componen hec ille

En ky wagyok plátho mester
 ez wylagban nág bewlecz mester
 hyzek Ieswfban cryftwfban
 Es az zyztewl zwletethben
 ky emberert meg halando
 harmad nap fel tamadando

30

kyk ygazak wr̃a latnak	
* Ifthenne Es kyrallya wálnak	
atya yftennek ygeyet	
* Es myndenneknek theremteyet	
azert doktorok twgyatok	5
azt akar myt halgaffathok	
hogy az cryftws byzoni Iften	
* kynel tewb soha nynczen	
Es mynd haamys hytben wattok	
ha nem terthek el karhoztok	10
* Es mykort az zyz yghen zolna	
* Es felethte fokat mondanya	
az doktorok meg allanak	
* es mynd fattyg meg neemwlanak	
* Es csak egy mafra neznek wala	15
* Es mynd weztek halgathnak wala	
mert az kyt meg gyewzet wala	
myndenyknek bewlczeb wala	
efmerek hogy nyncz embertewl	
De az hathalmas Iftentewl	
hogy ewk ygy meg nyomuaddanak	20
hogy egy zoth fe zolhaffanak	
kyth hogy Maxencius lata	
* nekyk nagy haragal ygyen monda	

Imperator ad doctores 2c

Oh ty ghonoz balgathagok	25
ez wylagban genyeth aghok	
ez ee az ty eröffegtök	
Es doktory bôlczefegtewk	
es raytam Tewt meweteftek	497
Im laffathok nagy iftenek	30
* es yt walo nagy feyedelmek	
nem de eleg zegyen wolna	
hogy gyewzefek ygy lewt wolna	
hogy ewthwen leany gywlt wolna	

- * Es csak egy Doktort gézet volna meg (!)
 maft kegylen oly nagy zegyen
 kyert nektek nagi ken legyen
- 5 * Ily nagy erews fok Doctort
 zenth yrafban thanwlt meftert
 Egy nyawalyas gyarlo leany (!)
- * ő bezedewel eel amoythot legyen (!)
 bathorfagal arra teryen
- * hogy kezzwlethek fenky nee meryen
- 10 * csak egy yget Es Mondany ew ellene (!)
 * Awagy Czak ég zot ees felelny (!)
 Ezt halwan egyk ky alla
- * ky a tewbynel bewlczeb wala
- * Es az czazarnak ygi felele
- 15 * ef ezzerrel bezelle

Doctor ad Imperatorem

- Chazar neked ym meg mongyok
 es ygazan meg yelentiwk
- 20 * mert nap kelethy fok doctorok
 errewl nekeud | Byzony thanok
 Soha nem wolt meeg oly ember
 awagy oly nagy thanult mefter
 hogy ky maghath hantha volna
- * Es my Myank meg nem gieuzthethewth volna
- 25 De eez leyany ellen zolnwnk
 * my nem merewnk meegh csak yndwnwnk [ees]
 Merth hogy neked byzont mongywnk
 lam ygen fok bölczet lattwnk
 De yly zokat nem hallottwnk
- 30 * Es yly nagy zegyenth sem wallottwnk
 * Merth hogy ew neky zawath hallok
 Es bewlczefegeth megh lathok
 Meegh yndwla az my teltunk
 Es meg remwle my zywōnk
- 35 * wgy annyra hogy meg nemwlank

* Es Cryftws ellen nem zolhatank	
* mert my <i>nem</i> ember zol ew tewle	
De zent leelek zol belewle	
* de Czazar azert nem keflellywk	
de egyzer smynd meg felelwnk	5
* hogy ha nekwnk ez te hytewdet	
Iob zerrel nem erewfyttd	
yngyen maydaan Mynd el hagywnk	498
Es my ees az Cryftwtst wallywk	
mert lam az wolt az nagy yften	10
kynel eegyeb fenky nynczen	
* de hala legyen wr yftennek	
Es ew kegyes kegelmenek	
hogy poganfagbol ky hoza (!)	
* Es az Czazaar hogy ezeket halwa	15
De czak nem hala bwfwlwan	
* Es ew zakalat fennyen zagattya [wala]	
Es eg nag thwzet rakatha	
az wtan ygy paranczola	
Es zolgaynak ygy zola	20
Noza hamar kyk bannyatok	
raythwnk lewttet kyk zannyathok	
ez warofnak egi wechayan	
Es az yeles few pyachyan	
yghen nagy tywzet thegyetek	25
Es ewket mynd el wygyethek	
* Es mynd eggyetlen beele weffetek	
Es nagy zeurnyen egeffethek [ewket]	
* es az zolgak mennye ezth hallak	
oket ottan el raaghadak	30
* Es kemelletlen kezdek werny [ewket]	
Es az thwz fele wezethny	
De az wen doctor ygy zola	
* Es az tewbynek yly zot monda	
* O yftenbely dyczew tarfym	35
* Es en zeretew yo barathym	
* Dee Halat agywnk my wrwnknak	
az kegyelmef wr Cryftwfnak	

- * hogy mynket ew nagy maalaztyabol
eel ky hoza poganfagbol
* De mert nem kereztelkedtewnk megh (!)
* Es ketfe gh wagyon houa megynk (!)
5 azert keriek az zent azzonth
hog my nekewnk agyon haznot
* Es kereztyenne thegyen mynket
* ees hogy megh mencze my lelkwketh
Ezt halwan fel readanak
10 * Es egyzer fmynd rea kyaltanak
* es az menyorzagra gondolanak
* Es ôk nagy fel zoval ygy mondanak
O te nemes keegyes azzony (!)
howa lezen az my lelkwk
15 thalam fattyg mynd el wezewnk
* hogy kerezth wyz my raytwk nyncezen (!)
kerezte ly meg ytten mynket (!)
kyt hogy katheryna halla
* ew byzodalmokra yg monda
20 O nemes erews wythezek
* ty azon femmyt ne felyetek
merth werewteknék hwllaafa
* lezen bynetheknék boczanattya
* Es ygaz eleg ty kereztfegtekre
499 * Es az ty || Lelketeknek Idweffeghere
* mert ez el mwlando wylagert
* Es benne walo nyawalyakert
* maydan wezytek menyorzagot
* Es ew benne walo bodogfagot
30 * De azert maft batorok legyetek
* ees ez hytben ne thewelyegyethek

Cremantur doctores et ad est prodigiale
miraculum

* Ezt meg mondwan az tewzben wetek
Es ewket mynd meg egetek

De hogy mynd ezt tewkellenek
 ot oly czoda yelenthetek
 hogy yol lehet wgy lewt wolna
 ho'g fattyg meg haltak wolna
 de ew nekyk fem rwhaayok 5
 * Sem kegyglen haayok zakalok
 meg neem eghe az nagy thyzben
 * Es Maradanak oly zepfeghen
 hogy ha ewket lattad wolna
 Czak alonnyok hytted wolna 10
 mely Czodat hogy az nep lata (!)
 * Sokan Cryftwfhöz fordwlanak (!)
 Cryftwsth wallak ew kennyokban
 * Es ewk ygy ywthanak mennyorzagban
 * Es az Czazar hogy ezt meg halla | 15
 * Ewnnen Benne nagon czodala
 * Es ew az leyant hohzya hywatha
 es eu neky ez zot monda
 * Oh the dragalathws nemes wyrag
 ky oly wagy mynt fenes wylag 20
 * thennen magadnak legy yo tanacz
 * es wgy magadnak fokat haznalz
 mert ha kedwem nekem thezed [hozyam]
 * Es ha en hytömet fel wezewd
 hat en twlem ym ezt wezed 25
 hogy mafod lez azzony wthan
 hozyam wezlek ew kymwlwan
 ha meg hyuwod gonoz thetthed
 Es meg teryttöd nagy uetkewd
 * en nem nezem the bynes woltodat (!) 30
 De aranyban gyartot keepet (!)
 egy kew labra faaragatom
 * Es az pyaaczon fel allattom
 * Es ewtet Iften newel hyuattatom
 * Es myndenekkeel ymadtatom 35
 * kyt menyé az zyz leyany halla
 Czazarnak ottan ygy monda
 kerlek czazar haddel mynd ezt

500

* mert zewrnu Czak gondolnd ees ezth
 * mert en maghamath || Ayanlottam
 * Es az yeefwnak Cryftwnak yegefwl attam
 * mert ez ennekem nagy zepfehem

5

* Es lellem bely remenfegem
 * Es ez ennekem ydweffegem

Es maftany erewfegem

mert ez ennekem zeretewm

* Es wegezetlen wygh eletem

10

* Es kytwl te engem Sem bezeddel

* Sem the nagy kegyetlenfegedel

el nem wonhat sem terytheth

Mert wr engem erewlytthet

Ezth halwan ew meg bwlwla

15

Es onnen benne ygy zola

Ez wylagban menheth elthem

Ily nagy bozzwt nem zenwettem

merth meg byrtam kyralyokath

* Es nyomorgattam nag wrakat

20

myndenekel azt tetettem

myt ennen magam kedweltem

Maftan ees magam wgy byrom

hogy mynd ez wylagot byrom

Nyncz feulden maftan oly felfegh

25

* ky elewttem terdre nem efnek

* azert ym nem ertem ennek okat

* hogy el tewrem ez bynnek fokat

Azert leany ezt fogadom |

* Es hytemre meg byzonytthom

30

* hogy ha zep zonak meg nem engecz (!)

hogi azt ayttottad volna

hog ne zylethettel volna [eez wylagra]

noza azert ezt wegyethek

* Es en elewlem el wygyetek

35

* Es ty zolgaym ezth gyewtöryethek

* Es ygen zewrnyen ezt weryethek

* Es gerebennel zaggaffathok ew teftheth (!)

* Es ewtet nagy erewffen tarczathok (!)

* Es ygy az zyzet el ragadak	
Es weruen oly ygen kenzak	
* hoky ô were mynd eel arrada	
* es tefteben eep nem marada	
az wthan ewtet fel weewek	5
* Es az fetet temleczben wethek	
eel menenek az Czazarhoz (!)	
ky ygy zola zolgaynak (!)	
* Mafthan ennekem el kel mennem	
Es nagy Dolgot meg zereznem	10
feyetökre paranczolok	
egyebet es nem akarok [benne]	
az leyanth fogwa tarczatok	
Es eut ky ne boczaffatok	
ha meg halny nem kewantok	15
eetelt neky ne agyathok	
thalam tezy my kedwönket	
Meg tanyttya eehfeg ewtet	
talam magat Meg gondolya	501
Es teuelgefet meg hagyá	20
ezt meg hagywan feel kezwle	
ees ew el dolgara mene	

Sompnium imperatricif

Mygh az czazar ygyet yara	
Czazarne azzony meg halla	25
mynt katherynaa yart wolna (!)	
az doctorokat meg byrwan	
Es ewketh hytyre hozwan	
* Es mely czoda let wolna raythok	
Mykort let wolna halaalok	30
* Es mynt azon nem eleegedwen	
Czazar mergeben beh telwen	
az zyzeth kenzatta wolna	
* Es aaz Themleczben wettette uolna	
* Es tyltot myndeneket	35

- hogy ne fegellenek ewteth
 * Es hogy fenky ewt ne elthetne
 Czak zowal fe kenyttene
 * kyt hogy megh hallot wolna
 5 Iol leheth meegh pogan wala
 De ő nemes weer woltabol
 kenyerwle nagy kennyarol
 Igy azt ygen meg kewana
 hogy ew az zyzet lathatna
 10 * De nem lel walaa wthat
 hogy mynt tenne kewanatyat
 * kyn ő ygen bwfkodek
 * hogy Eyeel | Abban el alwwek
 * Es mykort wolna yly baanatya
 15 Almaban len egy latattya
 kyn ew yghen czodalkodek
 Dee maganal nem allapek
 Mert hogy mafod napra ywtha
 porphyryws hozya ywtha
 20 ky wala nagy tyzteffegben
 Es yeles feyedelmfegben
 ky tytkokat meg tart wala
 * Es Azzonyanak nağ hyw wala
 ennek megh monda latattyat
 25 Es ygy Ielenthe meg aalmath

Imperator ad porphirium

- Porphyryws en yo zolgam
 * kerlek teged ywy kőzelb een hozyam
 * hogy bezedemet meg halgaffad
 30 Es en kedwemet adaffad
 Es nagy tytkon meg bezellyem (!)
 Oly kent wallek en aalinamban
 * Es az eyely latafomban
 az nemes ziznek myatta
 35 kyt en wram meg kenzatha

hogi uág yora wagy gonozra	
vram nekem ezt fordyttyaa	
De meg ewl engem banatom	
ha ez zyzet nem lathathom	
Mert ez eiel en agyamban	5
mikort Walek yob Almamban	502
* hat ymmar az temleczbe wagyok (!)	
Es ot yllyen dolgót lathek (!)	
az fetet teemlecz hat fenes	
* Es a zyz annal fokkal fenefb	10
hat wele wannak angyalok	
Es ot ylnék ween yamborok	
ezewk ewtet wygaztalwan (!)	
* Mondam hog wala oly fenéffek	
hogy en rea nem nezhetek	15
mykort az zyz engem lata	
ottan newemen zolytta	
* Es eggyktewl ég koronat wen (!)	
* Es azth mykoron nekem adaa (!)	
kyt zepfelgel feyemben tewn (!)	20
Hat zowal nekem azt monda (!)	
Im theneked az wr cryftws	
Es menybely dyczew yefws	
egy fenes koronat kewldet	
* Es wele dyczöfeget ees zewrzet	25
azerth fyam hogy ezt latam	
Es koronamat ygy wallam	
ha en ewtet meg nem latom	
hat halallal kel meg halnom	
keerlek azert en yo fyam	30
hog nagy fok yot nyery en myam	
az temleczet te meg nyffad	
Es az zyzet ream byzyad	
kyt hogi porphyryws hallaa	
* Es Azzonnyanak yly zoth monda	35
* En tyzteletes yo azzonyom	
ez bezedet een yol hallom	
teged yllet paranczolas	

- engem ylleth Czak zolgalas
 azth yol twdom hogy kent wallok
 * Es talantan erthee meg halok
 ha ezt wram meg hallangya (!)
 5 De mynd awwal fem gondolok
 * mert azt myt kerz az nagy io dolog
 nekem ees wolt yo azzonyom
 meegh reghenten akaratom
 hogy Ez zyzet en meg laffam
 10 * Es hogy nagy bewlcz bezedeth halyam
 * mert Czodaltathtyak nagy zepfeget
 * Es bezedeben bewlczeleget
 azert weled en el megyek
 Es az zyznel weled lezek
 15 Ezth Mondwan fel kezwlerek
 * eyel Es az zwzhez menenek
 * ees hogi az temleczbe ywtanak
 oly feneflegeth lathanak
 hogy labon nem alhatanak
 De az földre le omlanak
 20 kyt hogy katheryna hall[g]a[tha]
 nekyk ili bezedet monda
 Wr yftennek walasztotty
 Es Cryftwnak hyw zolgay
 25 * fel kellyetek Es ne felyethek
 de welwnk batrok legetek ||
 * Merth tyteket ees wygalagban
 503 wr Cryftws hyw orzagaban
 ezt halwaan fel thamadanak
 * es ot yly dolgokat latanak
 30 * hat nag fok angyalok wannak oth (!)
 * Es az zyz sebeyt wygaztthyak (!)
 kylemb kylemb kenetewkel
 * Es mely febeth kennek kezewkwel
 az feb ottan meg wygazyk
 35 * Es nagy feyerfegre waltozik
 Es lathanak ot wenöket
 * ees nem nezhetyk wala ewket

Raytwkw waalo feyerfegtwl
 katerynaa wen eggyktewl
 ég nağ zepfegw koronat
 * ees nağ wygnak mwtata magat
 kyt az azzony feyebe*n* ten 5
 * Es az wenekhez yly*n* zot thwn
 * en yo wraym yol lathatok
 Es feletewkel hallatok
 hogy ymadeek egy azzonyert
 Czazarnak felefegeerth 10
 Azert Ez az kyert kereek
 kyert kertôm Es engedek
 ez wytezt ees hozyank weguk
 Menyorzagban helheztefwk
 az wen Iamborok ezt halwan (!) 15
 * az zyznek ez zot mondak (!)
 Draghalatos the nemes zyz (!)
 ky fenes wagy mynt fenef nap (!)
 az wr yften kyerth | Ith wagy
 ky neweyerth kenod yl nagy 20
 Imadfaagodát meg halla
 Es kertôdet nekôd ada
 merth kerenk hogy ezt meg hallyad
 * Es my twlw*n*k byzonnyal twgyad
 hogy ezek mynd zenthe leeznek 25
 es Cryftwffert halalt weznek
 * megh Ielent*h*ed the nagy yo tetted
 Mert menyben mennek eleted
 * az wtan hadad el wegezwen
 Es az czazart te meg gyewzwen 30
 Meányorzagban wytettethôl
 Es oly helyre helheztetôl
 holot zywzek feregewkben
 * ewrwendôz*n*ek yftenben
 artatlan barant kewetnek 35
 zep feyer rwhat wyfelnek
 * Es oly eneket mondnak neky (!)
 kyt egebek nem mondhatnak (!)

- * hanem csak zyzek (!)
 Mynd ezt hogy az azzony latha (!)
 * porphyrywffal egyetemben azth mondak (!)
 O zent azzony azon kerwnk
 5 fmaft neked ebbewl kõnyergwnk
 ag mynekwnk kereztfeghet
 * Es hytbely nagy erewfeget
 mert lam nagy wolt tewelgefwnk
 azert ne hagy mar el weznwnk
 10 * Katheryna ezt nagyon ewrwle
 504 Es ewket megh || Kereztele
 hytben õket meg tanytta
 * Es azzonnak ezt monda
 Immar kerlek hogy erews legy
 15 * es erdegel erews hadat tegy
 * mert harmad nap wtan (!)
 * Martyromfagot kel zenwedned (!)
 * Es az wtan fel megy Mennyorzagban (!)
 Azert kerlek Semmyth ne fely
 20 Es dolgodban Semmyt ne wely
 mert ez maftany kenokat
 * Es menynyey wygafagokat
 egbe nem hafonlathattywk
 de ez wtan meg lathattyuk
 25 * hogy az Mennyey wygafagert
 Es Iftennek lathafaert
 * Nyncz oly nag ken kyt wygafagal
 fel nem wennel bathorfagal
 * Es ez te halando wradat
 30 es fewldy dyczõfegedet
 * haaddel az cryftwfert
 ky embernek ez wylagert
 maagat agya Es orzagat (!)
 az wtan ewket meg alda
 35 * ef az Themleczbewl ky boczata
 * kyk mykoron ky ywttek wolna
 * Es hytben meg erewfwltek uolna
 Io kereztyenwl eleenek

kyert ydweffegheth wenek
 De mynt yment ees bezellök
 * porphyryuft wgy bezellök es ielentök
 hogy wala nag' tizteffegben |
 Es Ieles feyedelmfeghben
 Mert ket zaz wytezt byr wala.
 Czazaar wtan mafod wala
 az wytezek ewt meg kerdek
 Es tytkokat ygy yelenthek
 Mond meg nekwnk my yo wrwnk 10
 * mert nagy yambor wagy kyt yol twdwnk
 Holot woltal te ez eyel
 Azzonywnknak felfegewel
 Porphyrys Hogy ezt halla
 Ewk hol wothak yg' meg walla 15

Quibus porphirius

Een yo tarlym weztegyetek
 Es ezth yngyen se kergyetek
 De mely nagy yot wallanatok
 * ha tanaczomat fogadnatok 20
 mert ez eyel olyat latek
 * Es mondhatatlan nagy yot thanwlek
 * mert az ydweffegemnek wta (!)
 * nekem ez eyel lewn mwtatwan (!)
 azert Ha engem wraltok 25
 Es ha welem meg marattok
 hat az baalwant el hagyatok
 * Es az byzony yftent ymagyatok
 ky mynket Es egyebeket
 Iol teremte myndeneket 30
 wrwnk cryftws az az yftheen
 * byzony ember ef byzoñ || Iften 505
 * ky myndeneknek wra
 Es kyralyoknak kyralya
 ky ew newe wyfelewket 35

menyorzagal eelegethet
 benne kegygh nem hywõket
 ewrek kenokban gewtewrthet
 ennek fenes dyczewfege
 5 yrgalmas kegyelmefeghee
 * gonoz letwnket el zenuede
 * Es pogan woltwnkat foka twre
 De maft raytwnk kõnyerwle
 hozyank kewlde lam ew twle
 10 eez nalwnk walo zep zyzeth
 kyt my wrwnk ygen götret
 ez Hytembely erewffeg
 lelkennek erewk ydweffeg
 az wytezõk hogy ezt hallak
 15 porphyrywfnak ezt mondak
 Czazar wtan te nagy fellag
 ez wylagban nagy ekewffeg
 tennen magad mar meg lathaad
 hogy wygadwnk yghen raytad
 20 zodat myndenbe fogagywk
 myt akartal ottan tewttwk
 teghed soha el nem hattwnk
 * mert te myad fok yoth wallottwnk
 azert myt mondaz meg tezywk
 25 merth ym az hytewt feel wezywk
 my ees kereztienek wagywnk
 zent hit mellet mynd meg halunk |
 Az zyz wala az ydõben
 maxencyws themleczeben
 30 ewtet ehhen tartiak wala
 mynt az czazar hatta wala
 De yften ewt el nem hagma
 mennyey etkekel tarta
 ebben tyzenket nap telek
 35 * Es Cryftws neky meg ylenek
 kynek Cryftws ygy bezelle
 Es kyt ygy meg kewnyergete

Criftus ad Katerinam

Agnosce filia creatorem tuum pro cuius nomine laboriofi certaminis subifti conflictum ⁊c

Dyczew leany zep yeegyefem.	
zent newemert yo wytezôm	5
elmery engem teremtedet	
Es te byzony yftenedet	
* kyert wereddel wytezkedel (!)	
weled wagyok en yegyefem	
* azert Semmyt ne fely en nagy kenczem	10
Mert zanthalan ygen fok nep	
hamys hytbewl myad ky leép	
kateryna le terdepleek	
* Es yly igekel remenkedek	
* O en edes wram neked halat adok	15
hogy neked zolgalod wagyok	
zent newedet holtyg wallom	
Es fojaa Meg nem tagadom	506
* ezt meg mondwan Cryftws meg aldaa	
Es myg az zyz ewtet latha	20
mynd addyg nagy fenefsegel	
Menyben mene dyczôfegel	
* azonban az ydew el ywta	
kyben az czazar meg ywta	
mert curdeggel tellyes wala	25
* Dolgat el nem felette wala	
zolgayt mynd beh hywata	
* Es egy nehannyanak ezt monda	
No zolgaym eel mennyetek	
* Es maftan yly dolgoth tegyetek	30
ty az bayoft ky hozyatok	
* Es my elewnkben allaffatok	
* lafwk ha az ehfeg azth tette	
Hogy ewtet meg engeztelte	
hogy ewn magat meg alazya	35
Es yftenynket ymadyaa	

E ducitur virgo de carcere

Az legenyek ezt hogy hallak
katernat el ky hozak

* Es az czazar elewt meg allathak

5

* es ygy hywfegheket mwtatak

kit hogy az Czazar meg laata
nagy zepfegen el amula

hat ehfegh ewth nem bantotta
de nagyal zebbe alkotta

10

Czodalkoddeek | Chazar aban

Es ketewf lewn zolgayban

ewmaagat meg haragoyththa

ees haragyaban ezt monda

En czodalok ez leanyon

15

eel amwlwan ygen naón

En halalat warom wala

* Es ym zeb honnem elewb wala

De yol thwdom eennek okat (!)

Az ewryzöketh meg foggyak

20

ewket naó zewrnyen kenozyak

Es nyakokat mynd el waghyak

Mert myt hagyek nem thartottak

ewketh ygy ees meg tanythom

zomat welewk meg thartatom

25

kyt hogy katerina halla

Czazarnak arról íg monda

* thwgyad Czazar ees meg yfmeryed

bezedembewl ym ygy erczed

hogy engem fenky nem thaplalth

30

azert ne tegy erthem halalth

Mert ennekem en Istenem

Cryftws Iefws en yegyefem

etelt kwlde angyalatwl

* engem ygy mente meg halaltwl

35

* mel dolgot hogy az Czazar halla

merge ottan alab zalla

- * Es katerynara thekynte
 * ees ô neky ez zerrel bezelle
 Leany nekunk mar || Megh mongyad 507
 * Es akaratodat meg yelenczed [my elewttewnk]
 Ha meg thezewd myre kertewnk (!) 5
 kateryna ra thekynte
 * Es eerrewl ygy felele
 Twggyad Czazar hogy meg tennem
 * Es az te hytewdet fel wennem
 Ha hytemnek byzonfagat 10
 nem twdnam Es bodogfagat
 de twdom nag erewfeeget
 * az Chazar megys tewbytte bezeedet [Es monda]
 leany tegewd böcznek wellek [wala]
 De thegewd mar azon kerlek 15
 ketfelgel nekwnk ne felely
 Mert femmyt nem herz mynd ewel
 * Mert ha lam meg gondolnad
 Hat nekewd my nagy yot adnank
 Nem lez nalwnk mynth zolgalo 20
 dee myndenen wralkodo
 katheryna hogy ezt halla
 az Chazarnak ez zot monda
 tennen magad meg gondollyad
 * Es nekem tennen maghad meg mongyad 25
 ketthew kewzwl melyet thegyek
 Es en wramma kyt wegyek
 az ewrek dyczew iftent ee
 * awagy ez halando embert ee
 * az Chazar ezen meg bwfwla (!) 30
 * az leannak | Meg ees zola mondwan (!)
 leany akar the mykenth yary
 thegy mynekwnk ualazt ymmar
 awagy ymad yftenynket
 Es meg nyoythod eletewdet 35
 * Awagy kegygh nagy fok kenokat (!)
 * fel wez te testödre (!)
 * ennekem wgy tetzyk Hogy job eletewd

- * Azert hyiad meg te nagy wetkewd
 Mert nem kewannam weztewdet
 * es halal mya rekkentewdeth
 * Katheryna meg batorwla
 5 * Es az czazarnak y'gen zola
 Czazar twgyad eertelmedet
 hogy kewanom eletemet
 De wgy hogy az en eletem
 Cryftws légen en Iftenem
 10 Mert enneekem en halalom
 erthe lezewn wyghafagom
 * Czak testemet meg kenozhatod
 * de lelkeket meg nem banthatod
 * sem meg nem byrhatod
 15 Myt twcz tenned mynd eel tegyed
 * zandokodat meg fe engegyed
 * Mert teweled semmyt sem gondolok
 Dee Cryftwfert en meg halok
 * az czazar ōnen benne ygen meg haraghwek (!)
 20 * Es kezde magat bozontany
 ees nagy zoual ezt mondany
 508 O byzoñ || Nagy Bolond wagyok
 * Es bozzwfagot nagyot wallok
 * hogy ylyen genyet leany
 25 Iftenynknek ellene yar
 * es myg akarywk el zenwedny
 Iftenynken ezt tetetny
 na'g kaar nekwnk Es nagy zeegyen
 hogy egy ghenyet yllyet tegyen
 30 Mert azt halwan kereztyenek
 mynd y'g tezne'k azon felek
 Iftenynknek bozzwfagat
 kyk banynyatok gyalazafat
 gyewtewryetek ez ewrdengefth
 35 * Mert ym lam mynketh mayd mynd el wezth
 Oh nagy hatalmas yftenym
 * Es byzodalmas remenfegym

Segelyetek maft ennekem (!)

* Es tewryetek ellenfegemet (!)

Mert ertetők hadakozom

es ty yotokat akarom

ezth meg mondwan eel ragadak

5

* Ideftowa rangathaak

Kemelletlen kezdek werny

Es mynd halalygh gyeuterny

Azomban egy ewrdegh tagya (!)

ky romaban byro wala

10

Es newe Thurfathes wala

ez nagy fyttvel elew alla

* Es az Czazarnak ygyen monda

Confilium thurfatis

Oh Czazary the | Nagy felfeg

15

ez wylagba nagy erewfeg

nagy kar neköd Es nagy zegyen

myt ez genyet raytad thezewn

* hogy the ewtheth meg ne gyözheffed

myt akarz ne tetetheffed

20

Raytad tezy mynt ym lathtywk

de byzonnyal mynd my bannywk

* Chazar azert hallyad tanaczomat

* en meg allom bozzwfagodat

way megh ewwel pakoczaltal

25

Es wele kent nem wallattal

de haágad hogy fyetteffek

neegy nag keereek kezeyteffek

Harmad napeeg meg kezwllyen

Es forgaffa yllyen legyen

30

hogy kettey feel forogyon

* Es kettey alla forogyon

beretwawal be rakassak

Es az leyant ky hozassak

Thennen maagaddal wallatom

35

hogy az leyant aldoztatom
 ha kedyglen kemen lennee
 hogy te neked nem eengedne
 Oly nagy kennal ew meg halyon
 5 hog myndennek peldat agyon
 * mel kenra fel wetteffek
 Es foltonket zaggataffek
 hog azok kyk ez kent latak ||
 509 * Tewelgefeket mynd el hagyak
 10 Mennye czazar yllyet halla
 zekebewl ottan le zalla
 * es az fewldre le hayta magat
 Isteneenek ada halaat
 hogy ewk ezt engettek wolna
 15 hogy ily tanaczot tet wolna
 az wtan eefmeg fel maza
 Ees Thurfatefnek yg monda
 * Es ekeppen bezelle (!)

Imperator ad thurfatem

20 Io Thwrfates en yo zolgam
 tewkellet yo ez myt mondal
 Im thanaczodat fogadom
 es thenekeyd en azt hagyom
 * thenen magad ezt meg tetefed
 25 * Es mynt mondad wg zerezteffed
 * en kedyg neked azt fogadom
 * hogy mwnkadat heyaban nem hagyom
 ebben kesedelm nem theleek
 De az ken meg zereztetek
 30 oly halhathatlan ken wala
 Ra nezny ees zewrnyw wala
 ez nagi kent el ky allathak
 * Es az dolgot meg kyalhatak
 Az wydek mynd fel kezwle
 35 ez zert lathny mynd be gywle

Mynden ember zewrnywlkedyg
 kytwl az algyw | Lattatyk
 Kereztyenek kyk walanak (!)
 Mert walthozyk wala zynek
 * Es hayladozo wala zywek 5
 az poganok wygadoznak
 Es ewremôkben tombolnak
 ewn magokat ygen hannyak
 Es wrwnk criftwft bozzontyak
 az kerekeket forgattyak 10
 * Es egyben ygen Chykorgattyak
 ygy az czazar fel kezewle
 * Es az kennaak helyere yewe
 az leanth ees ky hozata
 kynek ot lewen ezt monda 15
 No leany Immarr ym yt wag (!)
 Teged gyakorta kerelek
 * es nagy lokal ees yghezeelek
 hogy tewelgefed lee tenned
 * Es Iftenynketh remenlened 20
 Dee meerth negedews lewl benned
 hogy nem akarat engedned
 * Immarr ym oly helyre ywtottal
 * meg latod awal myt haznalthal
 tegewdet ymmarr nem kerlek 25
 de kennal keteleenytlek
 ha yftenynketh ymadod
 * eletewdet meg nyoytod
 ha kegyglen dagalyos lez
 Ingyen mayddan oly nagy keenth || Wez 510
 hoky mynt ym zemeddel latod (!)
 Thefted mayd el zaggattatyk (!)
 Im meg walyk mar ez wttal
 Ifteneddel myt haznalthal
 merth ez kent ym raythad kezdem 35
 * Es kereztyeneken weghezem
 Mert walaky megh ygy thezôn
 Thewlem meg ylyen kent wezôn

Katheryna hogy ezt halla
 magat Cryftwnak aayanla
 nagy zepfeghel lee terdeplek
 * Es nagy fyrwan ygyen ymadkozeek

5 Oracio katherine in prefencia Machine 20

* Oh en edes wram myndenhato yften
 kyert maftan wagyon ygyem
 ky te hozyad kyaaltoknak
 Es zewkfeegben nawalygoknak
 10 ymadfaghokat meg hallod
 * Es amyt kewannak meg adod
 * hallyad meg een ymadfagomath (!)
 hogy ez ken el tewretteffek (!)
 hogy ez neep ky maft yt wagyon
 15 zent newednek haalat agyon
 vram yefws the yol twdod
 ky zyweknek tytkyat lathod
 hogy ez nagy kent en nem felem
 Es thwled en eezt nem kerem
 20 * azert hogy en ez kentwl felnek (!)
 * Es erted meg nem | Mehrnek Halnom
 * mert hozyaad mentemet wgy warom
 * veled lettemeth wgy kewanom
 * akar mel nagy kennal halyak meg (!)
 25 Czak hogy the hozyaad ywthaffak (!)
 * mert Czak te wagy en ydweffegem
 * Es Chak te wagy en dyczöfegem
 de ezt tewled azert kerem
 hogy talanthan azt erdemlem
 30 * hogy the zent hytewd el terwlylen
 Es ez lewen zelefwwlyen
 Meegh el fem wegezte wala
 * wgyan ymadkozyk wala walaa
 hogy az eegh be homaalyodek
 35 az ydew meg fewtetewdek

* Es nagy menydewrges kezde lenny (!)
az fewld nagyon meg yndwla

* Es egy angyal menybewl le zalla
aaz kerekeket meg tewre

* es nagy febbel az nepre wethe

5

* wgy az kennak forgafa

Es nagy febes thalalafa

Negy ezewr poghant ewle meg (!)

zewrnyw halallal rekkente (!)

kyk egyzör fmynd eel wezenek

10

* Es mynd pokolra fyllyedének

Thwrfathes ees eebewl yaraa

zörnnyw halallal megh hala

az poganak ygy || Vezenek

511

* Es Kereztyenek meg menenek

15

az czazar el rwgazkodek (!)

* Es csak alegh menekődhetek meg (!)

kezde magat bozontany

es ylyen zowal fyratny

Planctus Imperatoris

20

Oh ennekem nagy felfegnek

kitwl kyralyok ees felnek

Oh een nyawałas feyemnek

Es bwban zabalt lellemnek

hogy egy leyant meg nem gyewzyek

25

Dee mya ely wezelt lelyek

Oh ennekem een yften[e]im

nyawalyamban nagy remenym

mygh akarthok weztek lennye

* Es Raytam yly wezelt tetetny

30

Oh de wolna yl wezelem

Es yli zerenczetlen feyem

* es ylyen zerenczetlenfegem

hogy nagy felfeg ram thammadna

* Es hatalmawal meg rontana

35

dee maffh Oh nekem nagy zegyen (!)
 * hogy egy genyet ennee wezelt thezõn raytham (!)
 Merth egy gyarlo leany thezy
 hogy feywnket ig rekenty
 5 * Oh megyek mar Es howa legyek
 * Es wyghafagot hol kereffek
 mykort magat yg fyratna
 * de segellewt nem latna |
 Feleleghe Kewzel wala
 10 * Es ez dolgot mynd yol latya wala
 zyweben meg bathorodek
 Es Czazar eleyben lepek
 * nagy haragal rea tekynte
 * es ewt bozzontwan ygy bezelle

15

Imperatrix ad imperatorem ꝛ

Oh morchona genyeth ember
 Istennel myt wetekewdel
 Mely aaz heytfigh genyet barom
 hogy yftenre hadad wasyon
 20 Isten ellen myth kezdettel (!)
 No ertetlen mar ne hagyad
 * de byzonnyal halyad
 * Es zemeddel lassad
 az wr cryftws mely hatalmas
 25 Es myndenben dyadalmas
 ky nem mynden hatalmawaal
 hanem csak egy angyalawal
 yly fok nepet meg ewleffen
 Es yly wezellel wezeffewn
 30 * azert haddel te nagy hytfigodat
 * Es meg bannyad the nagy wetkewdet
 Mert pokolban nagy kent wallaz
 ha mynd ebben te megh maracz
 en ymmar kõreztyen wagyok
 35 * Es hytewdre soha nem haylok

Thowabba fok neep gywlt wala (!)	
* oda ez nağ kennak lathafara (!)	
kyk Latwan ez yly nagy czodat	512
* Es yftennek yl nagy hatalmat	
Mynd ez hytre fordwlanak	5
* Es nağ fel zowal ygy mondanak	
byzonyawal nagy az iften (!)	
* kyt ez zewz nekwnk ygen hyrdet (!)	
* azert my ees kereztyenek wagywnk	
* Es az hyt mellet mynd megh halwnk	10
* Mert ez balwanyok mynd ewrdegheuk	
* Es mynekwnk yo tehetetlenek	
Az Czazar hogy ez zot halla	
magat rayok haragwta	
de ynkab felefehere (!)	15
* kynek mondwan Es ez zerrel ygy	
bezelwen (!)	

Imperator ad contoralem

* Azzony Iambor thees myt zolaz	
* wagy bolondfag myt mondaz	20
* lam theged ees el hytette nek	
* ef meg Chaltak az kereztyeenek	
hogy hytwnket ees el hagyar	
Iftenynket megh thagagyad	
Oh ennekem nyawalyafnak	25
nağ nyawalyak en ram maznak	
kyknel eez ym mentwl nagyob	
hogy felefe gem el hagyar	
Oh mely bodogtalanfaghom	
* Oh mely nawalyaffagom	30
hogy yftenymtwl ezth lelyem	
* es nagy yo tetemre eezth Erdemlyem	
hogy ky ew dyczewfeghekert	
* Es hytemnek zeleswlteyert	
lywöl wlokut kenzathok	35

Es myndent hythemre hozok
 Thwlaydon en kebeleból
 Es twlaydon en ölemből
 nem kylemb mynth ennen lelkem (!)
 5 * ky zökyek mondwan ees el hagyón
 Es mynket wgy meg wtalyon
 hogy az döghnek fewkelyewel
 * es az theewelgefnék mergewel
 öteth laffwk meg dewgletny
 10 * Es azért magat meg ewletny
 * mely dewghet thwrewnk wala
 Iftenynkert wezeunk wala
 * Es ha en nekewd zerelmedert
 ezt el thwrem the kedwedert
 15 * hath Czazarok kyk leznek (!)
 * azt mo. gyak hogy en ygaz tewö nem woltam (!)
 azért yme hytem nekewd
 * hogy nág kennal ewlehtlek megh tegewd
 ha zodat meg nem thagadod
 20 * tewelgefedet el nem hagyod
 * kyt hog az azzony halla
 batorfagal yly zot monda
 * Walamyt gondolhacz mynd el thegyed
 * Im batoron feyemet wegged
 25 zent hytemet holtygh wallom
 * Es foha meg nem hagyom
 513 * Es wr Cryftwft holtygh foha megh || Nem tagadom
 Kyt hog az Czazar meg halla
 zolgaynak yly zot monda

30

Imperator ad famuluf ait

35

No zolgaym ragadyathok
 * Es e warofbol eel ky wonynyatok
 emleyt ky zaghgaffatok
 Es ew nyakat el wagyatok
 Theftet el fee temeffetek

de az ebelneek weffetók
 Thowaba ym ezt tegyetek
 Ezewketh ees el wygyetek
 wagy ewketh aldoztaffatok
 wagy mynd nyakokat wagyatok 5
 * ezt meg mennye az zolgak hallak
 * az azzont ottan el raghadak
 wele ewzwe mynd az neepet (!)
 * kyk wallottak wala az wr yftent (!)
 Es Mykoron ewt ky wynnek 10
 * es kemelletlen gyewtórneiek
 katerynat ewh meg lata
 neky nagy zowal ezt monda
 Oh Cryftwnak nemes zywze
 Es yelwnak zenth yegyőse 15
 kerlek teged ymag ertem
 hogy wegezyem myt kezdettem
 * kyt katheryna meg fegelle
 Mert neky ygyen felele
 leegy bathor kyralne azzony 20
 * Es ne fel femmyt azon
 mert kenodert wez nywgholmath |
 Halalodert dyadalmath
 Rewyd lezewn neked kenod
 kyert menyorzagot byrod 25
 ezt meg mondwan el ky wywek
 Es wrok zawat meg theweek
 Mert emleyet ky zaggathak
 az wtan nyakat el waghak
 Es testet el nem themethek 30
 az nepeth ees mynd meg ewlek
 * Es eez keppen ewk megh halanak
 Es Mehnyorzagban ywthanak
 * porphyrywz hogy ezt meg halla
 hogy ez test fewld kywel wolna 35
 * Ighen bana Es eel fel wewe
 Es yo kenettel megh kenee
 * es eyel ewtet el temethe

- * Es ew wrat ebbewl nem feele
 * Regghel az Czazar ezt meg halla
 * Es ky tewtthe thwdny akara
 * Es ô zolgayt be hywata
 5 Es ô nekik ez zoth mondaa
 lewth en ram maft nagy nyawalya (!)
 hogy zomat nyncz ky fogadny (!)
 lam en thynektewk wgy hagyam
 es erewffen paranczola
 10 * hog' teltet el ne themelfethék (!)
 azert byzony nagy kent latthok
 ees mynd eggyghlen meg haltok
 * ha ennekem ky nem aggyatok
 514 * ky tewtte Es meg nem || Mongyatok
 15 * Ezt az neep hogy halla (!)
 * ygen meg yedének (!)
 * es nem thwdanak mit felelny (!)
 mert az oly tytkon lewt wala
 hogy fenky nem thwggya wala
 20 kezdek az nepet wallatny
 * Es az themetefert kenzany
 kyt porphiryws hogy lata
 batorfagal elew alla
 * Es magat Cryfthwnak ayanla
 25 Es ez czazarnak ezt monda

Porphirius ad Imperatorem

- Ne kenzas bynteleneket
 mert en tettem mynd ezewket
 halhatatlan embereknel
 30 yly kemenfeigh kyt the tewtthel
 ez wylagot ha meg nezewd
 Sohol nyncz oly kemeny nemzet
 ky temeteft meg tylthana
 akar hogy kyt meg kenzana
 35 Azert thwled nem tytkolom

dee ym nagy batron meg mondom
 porphyrius een ky wagyok
 mar een ees kereztyen wagyok
 az zent tefet een fel wethtem
 Es een magam eel themettem 5
 Mely zot az Chazar hogy halla
 * mondhatatlan ygen meg bwfwla
 Rewaffat mar el felede
 dee bembefet meg kezde
 Oly ygen nagy bwban wala 10
 hogy oly mynt egy bolond wala
 * Es nagy fel zowal bembel wala
 * es nag | Rewaffal yg mond wala

Vlulatus Imperatoris

O me miserum o me *omnibus* miserandum ut quid me in hanc¹⁵
 criminofam uitam natura mater ediderat cui tollitur omne quod
 nostri Impery precipue summa requirebant

Oh ennekem nyawalyafnak (!)
 yob ne zywlethettem wolna
 * hog ne erre ywtottam wolnaa 20
 Mert ym nekem egy remenyem
 Thwlaydon oly mynt en lekem
 Orzagomnak egy oltalma
 Czazarlagomnak gyamolya
 Im nem thwdom my ghondolwan 25
 Lam el hagyaroth meg wthalwan
 Oh mar thwdom hogy ettwl wolt
 felesegem ees hogy megh holth
 de yol leheth nagy kaar legyen
 Ammyt my raythwnk tewt legyen 30
 dee ha ew megh ees megh therne
 hath welwnk [el] megh ees elhetne
 * megh gondolwan o nagy yo thetheth
 * megh fem akarnam fem kewannam weztet

Hinc ad milites 2c

515

5

Im laffatok yo wythezym

* Es en zeretew yo baratym

ha nem nagi || Nywalyat wallok

hogy ő thwle ylyet hallok

* kyt az wythezek hogy hallanak

az Czazarnak ygy mondanak

Chazar thewlewnk ymmar hallyad

* mert Im megh mongywk bathor bannyad

10

my ees kereztyenek waagywnk

* Es az hyt mellet mynd meg halwnk

mert balwanyd nem yftheneuk

* ha nem pokolbely ewrdegek

kyt hogy az Czazar megh halla

15

meg bwfwlwan ygi reada

Fletus Imperatoris

Oh ennekem nyaawalyafnak

yob adathnam mayd halalnak

20

Oh lam wagyok dyczethelen

myt tegyek mynd ezewk ellen

Oh lam een nem uoltham felfegh

de mynden napy zegyenfegh

* Oh megek mar ees howa legyek

fegetfeghewt hol kereffek

25 Quid tibi deliqui dicito mars marime divum vtrigido uapulem de
uili uirgine fato 2c

Oh hadbely een yftenem

mond meg nekem myt weihewttem

hogy egy leany fegywerewel

30

geuzteffem yly kemenfeguel

Feminea pugilem da precor uincere bella |

- * Oh nagy yften kerlek tegewdet
 * agy maſtan ſeegetſeget
 * hogy ez egy leany hadaat
 meg gyewzyem es wyadalat
 * Azert kerlek [the] teged porphyriws (!) 5
 * en yo barathom merth the thwdod
 * mynden thanaczomat Es thwdod
 merth neked fok yowal woltam (!)
 * mert twled ezt nem wartam wolna (!)
 hogy en raytam yly wezelt tegy 10
 * hogy the ees my ellenſegwnk legy
 azert haddel the nagy wetkewd
 * Es megh ees bodogh leheth elethewd
 * Ezt halwan porphyryws (!)
 * monda az Czazarnak (!) 15
 Io czazar ezt byzony thwdom
 Es ſoha megh nem thaghadom
 * hogy te enneken yowal wolthal
 de ydweſſeghet nem attal
 maſt en thwlem ezth keewannad 20
 hogy hytemeth el hagyarad
 * Es yſtenemeth megh thagadnam (!)
 * es The tennen magad yol twdod
 * Es meltan melthan meg nem tagadhatod
 hog yſtent kel ynkab felnwnk 25
 hogy nem embert remenlenenk
 azert neked megh ſelelek
 * mert nekewd ſoha nem enghedek
 de ees een h y w baratymmal
 * hytem || Wallom mynd hotlomyghlan 516
 ezt az czazar ygen bana
 Es zolgaynak ygy monda
 no mynd egywth el wygyetek
 Es nagy kennal megh ewlyetek
 * teſteket el ſe temeſſetek 35
 * de mynd aaz ebeknek weſſethek
 * kyketh ottan el ragadanak
 ees mynd nyagokat el waghak

* Es testeket el fem themethek
 de menyben wywek lelkeket
 az Chazar hogy mynd ezt latha
 hogy aaz neep mynd el haylana
 5 * latha hogy mygh thowaba wyna
 azent nagyob kart wallana
 Thowaba nem haloghatha
 de az leanth ky hozatha
 * Es ewt eleyben allatha
 10 Es ew neky ez zoth monda

Imperator ad uirginem

* Iolleshet hogy mynd the thwled legyen.
 * Es tennen magad tewtted legyen
 hogy een feyem meg bwfwlyon
 15 * Es Czazarfagom megh pwztwlyon
 mert felefeghem ky wala
 myad engemet eel hagya
 yo wytezym kyk walanak
 myad fattygh meg halanak
 20 The ewrdegfeegheddel wgy thewl
 hogy feyemen | Oly wezelt tewl
 neegy ezer embert eel wezthel
 Es az mennyel meg wttethel
 az fok doktort meg bywöled
 25 * Es welem mynd meg eghetteted
 de menthwl nagyob kaar nekem (!)
 * mert oly ha ky wed en lolkemet (!)
 ha porphyrywft eel wezthed
 * Es alnokfagoddal meg ewleted
 30 Dee ha kedwem tezewd wala
 * heytfagodat meg hywod wala
 * hat welwnk orzagolhacz wala
 zewrnyw halalt fem lacz uala
 de mar thöbbe ne czalogas (!)
 35 Im tenekewd kettewt adwnk

kykkel mar zabadda hagwnk
 * awa'g ely hat aldozyl (!)
 kateryna hogy ezt halla
 maaghat yftennek ayanla
 * el Thowaba nem halogata 5
 dee az czazarnak ezth monda
 myth ghondolhatz mynd el tliegyed
 * yme kezewn feyemet wegged
 * ez zent hytewt meg nem tagadom
 * Es yegyefemet holtygh wallom 10
 merth een ertem ew meg hala
 Es ewrdeghtwl ew megh waltha
 eerthe en ees ym meg halok
 zent neweerth haalalt wallok
 * az Czazar || Ezen megh Haragweek 517
 Es zekyben fel ylthepeek
 Sentencyat zolghaltata (!)
 * Es az zywzre az halaltig adaa monduan (!)

S e n t e n c i a

Een ky wagyok maxencyws 20
 ghonozokat ky megh kenoz
 Ez zeles wylaghnak wra
 Es yghaffaghnak adoya
 Imyl Senthencyat adok
 Ez leaúra halalt adok 25
 mert romaban my ezth zewrzewk
 Es yo wegghel megh tewkellewk
 * hogy ky yftenynket nem hine
 awagy ewket nem thyzthelne
 haath azt fok kennal kenzanok 30
 Es ewt halallaal megh ewlnök
 Dee ez leany ezt el hatta
 * Es Cryfthwft lftennek wallotta
 * az my hythewnket meg mewette
 lftenynket nem tyzthölte 35

* azert waros kywel eel ky wygyek
 ees ǫ neky nyakat wagyak
 * Es az latrok mennye ezth hallak
 * az zyzet ewk ottan el raghadak
 5 el Mykoron wyzyk wala
 zebden ezt enekly wala

Regnum mundi et omnem ornatum seculi contempni propter amorem
 domini mei Ihu xpi Quem uidi quem amaui in quem credidi et
 dilexi 2c |

10 Ez wylagoth mynd kenczewel
 meg wtaltam tellyeffegwel
 Czak een edees yegyefemert
 az en edes Iefwomerth
 kyt een lathek Es zerethek
 15 ky neweerth nagy kent wallek
 hogy ew ezt enekly wala
 ewth fok neep kewety wala
 az azzonyok fyrnak wala
 az zyzek bankodnak wala
 20 kit katheryna meg lathwan
 nekyk ygy bezelle mondwan
 Dragalatos nemes zizek
 Es kegyelmes azzony neepe
 een kenomath fyraastokal (!)
 25 keerlek hog' megh ne banczatok
 Inkab welem wygagyathok
 mert Iftenemet yol lathom
 ym engem hyw ygyol [lathom] hallom
 de fyryathok maghathokon
 30 Es leendew fyathokon
 hog' kyk poganfaaghban laktok
 nagy kaar ha benne megh halthok
 mert zegenyek mynd el weztek
 Es mynd pokolra fylyetthek
 35 * ees mykort oda ywtot wolna
 hol az nyak wagho heel wolna
 Oth az nyak waghonak zolla

Es ew neky yly zot monda
 kyt az fok neep ygyol halla
 kerlek theged yo baratom

* mert ymmar az en edes wramath yol laathom

* hogy egy keweffee wary engemeth

5

hogy || Imagyam mar wramath

518

kyt hogy az hoher meg halla

neky arra ydewt hagyta

* kateryna nagy ekeffen lee terdeplek

* Es ylyen kepen remenkewdek

10

Oratio agonista Virginis katherine re

O decus et Salus credencium O Spes et gloria virginum Ihu
 bone gracias tibi ago qui intra collegium ancillarum tuarum dig-
 natus es me connumerare

* Oh ennekem en ydweflegem

15

Es en byzony edefflegem

Oh zyzeknek nag remenye (!)

Es ew nekyk dyczöfeghek (!)

Oh ennekem nag ekewffek

Vram yefws the nagy felfegh

fewldnek mennek erewfeghe

20

en lelkennek edewffeghe

errewl neked halat adok

* hogy mastan te zolghalo leanyod wagyok

Es thegedet azon kerlek

* hog azok kyk en ertem teged kernek

25

* zewkfegewkben es nyawalyaokban

akar hol oth ez wylagban

ewketh wram meg halghaffad

* es ammyt keernek o nekyk meg agyad

Ehfegh tewlek el-tawozyek

30

* Es halal oth ne wralkogyek

* Es nalok legen mynden bewfeegh

Expecto pro te gladium xpe rex bone Thu paradiso meum da spiritum Et fac nram meam agentibus memoriam et

Oh en edes wram yefws (!)
 Immar erthed ym meg halok
 5 zent newederth halalt wallok
 Immar vram thegewd nezlek
 azert teghed azon kerlek
 * hogy az en lelket hoziad weegyed
 * Es Mennyorzagbhan helheztesed
 10 nekewd wram hala legyen
 lelket weled menyben legyen
 Theged ylleth nagy erweeg
 * Es tewkellethes nagy ekeffegh
 Mennyorzagbhan nagy dyczewfegh
 15 eennekbely nagy ydweffegh
 Ez wylaghy nagy feeneffegh
 Iozaaghbely nagy tyztöffegh
 Neket legyen hatalmassag
 ez wylagbhan nagy kyrallagh
 20 Nekewd legyen nagy dyczeret
 Es weegh nekwl walo eelet
 Nekewd legiön mynden yozag
 fewlden mennyen mynden orzag
 * Es Menye az yz mynt ezt monda
 25 magat Crystwnak ayanla
 hogy lelket hozia fogadna
 * Es kereseth neky megh halghathnaa
 519 az eeghbewl yly zo || Mondathek (!)
 * Es yly feleleth adathek mondwan (!)

30 Veni electa mea Speciosa mea ecce tibi beatitudinis ianua apperitur ecce quietis eterne mansio tibi parata adventum tuum expectat et

* Iewy een hozyam en ualaztottam
 * nekewd nagy yo nywgolmat alkottam
 35 * Iewyel ymmar En zeep yegyefem
 ammyt kerel mynd megh tezem

* merth kyk engemet the erted keerne

Seghetfegeth tewlem weznek

Es kyert thez ymadfagot

Annak aadok bodoghfaaghot

halaalodert nagy wylaagot

5

neked adom mennyorzaagot

* Iewel ely Es legy welem zynetlen

welem wygagy ueghezetlen

meg nylt nekeud mar Mennyorzagh

* Es Thegedet waar zent haromfagh

10

* Iewyel mar en edeus zemem wylagha

* nem hagiom mwinkadat hyaban

* laatham teneked tehetfegeth

* es enes megh fyzethem zolgalathodat

Es wytezfegeth

15

Raytad wygad mynd mennyorzagh

* es benne walo nagy fok yozagh

ezt meg halwan az zyz zola

* az nyak wagonak Es gyen monda

Virgo ad Spiculatorem

20

Io barathom een kez wagyok

* mert maar vramert ym meg halok

ha kewl feyem el wehetewd

wradnak zawat tehetewd

azomba nyakat le hayta

25

* Es a niak wagho hogy ezt latha

Egy waghaffal wgy legyenthee

* hogy ez wylaghbol ky weghezee

holot keeth czoda yelenek

elew mert hogy feyet weweek

30

weer nem yara ew nyakabol

de they folya derekabol

az zyzefeghnek yegyere

kyben lakek mynd mygh eele

* mas czoda megh enth ez lewn (!)

35

- * hogy menyből angyalok zallanak
 * Es ő neky ennyet zolgalaanak
 hogy ew teltet el fel wewek
 * Es synay hegyere el fel wywek
 5 ky oda oly mezze wala
 * hogy hwz napy menew feeld wala
 holoth nagy fok czodak leeznek
 Korok egheffegeth weeznek
 lelke kegygh menyorzaghban (!)
 10 * oly nagy dyczőfeghben Es bodoghaghban
 wasyon (!)
 hogy nem wgy hogy meg mondhatnok
 wagy kegyglen meg yrhatnok
 de czak meg sem gondolhattyw
 mygh nem zemwnkel megh lattywk ||
 15 Hogy kegygh oda meheffunk
 az zyznek ygy remenkegiunk

O felix katerine exora dominum tu virginum regina da premia
 diuina Regisque solium ꝛc

- 20 * Bodogh zyww Katerina
 kynek theftet tartya syna
 Immad ertwnk theremthenket
 Es nyeryed ydweflegwnket
 * nyeryeed mynden kewanathonkat
 25 * ygaz yozaghban ayeythatwnkath
 hogy the weled dyczőwlwen
 wygadhaffunk mynd ewreke

kyt engegien mynekwnk atya fyw zent lelök egy örök elö yften
 mynd örökwl örökke amen

30

Weghe wasyon amen

Kezdetyk az edes zyz maryanak neweben walo
dyaky bôtwkről egy kwfided predycacyo

Ugy monda zent lwkacz ewangelyftha ewangelyomy keny-
wenek elfew rezeben azzonywnkról mondwan aaz zyznek newe
marya Ez zenth lwkacznak mondaffa melle Istenben tyztötös
attyamfyay akarom hogy thwgyathok mert Azzonywnknak newe
ôth diaky bôthwketh wálnak kykôn peldasztathnak ôth dra[k]ga
kôweknek thwlaydonfagy Elfew bôthw | Azerth azzonywnknak
neweeben az M kyn peldasztatyk az nômös ees dragalatos Margare-
tha newô kw ez kwnek kegyk ymyllyen thwlaydonfaga waagyon hogy 10
az mely ember ôteth nala wyfely felelmes helyôn ewteth bator-
fagoffa thezy Ezônkeppen azzonywnk zyz marya az ew zolgaynak
Es zolgalo leanyinak zywôketh mynden ghonoz felelembe megh ba-
thoryttya Errewl enekly annya zent egyhaz Az te oltalmad ala folya-
mwnek O edes marya az my kônyôrgeswnketh zykfegwnkben megh ne 15
wthalyad de mynden wezôdelemthwl Es gonoz felelômthwl olthal-
maz megh mynketh dyczôfeghes zyz Es myndenkoron aldoth Mafod
bôtwmeghes azzonywnknak neweben az A kyn peldasztatyk az nômös
Es dragalathos adamas newô kw ez kwnek ees ymyllyenthen twlay-
donfaga wagyon hoé az mely ember ewtet nala wyfely ôzwe 20
haborodoth emberök kôzôth kynnyen bekefegeth zewrewzhet Ez
kwnek ereyet Es thwlaydonfagath azzonywnk marya ees wallya
merth ew yfthenkôzôth Es embernek kôzôth kyk ôzwe haborotta-
nak wala bekefegeth zôrze merth yfthennek haragya fenky altal
megh nem engezteltethetyk embôry nemzethez hanem Czak ew 25
attala Meltan monda azerth ew rola az bôlcz egy kenywenek
negywen negyedyk rezeben az || Haborwfaghnak ydeyen megh 521
engezthelô lwn harmad bôtw az edes maryanak neweben az R
Kyn peldasztatyk az nômös es dragalathos rubinus newô kw ez

kwnek ees ymylienten thwlaydonfaga wagyon hogy ő ygen fenős
 Es fetetfegheketh wylagoffagra waltoztath ez kwnek ees yozagath
 Es twlaydonfagath wallya azzonywnk maria merth ew az zyz
 kynek zent elethe megh wylagofyttha mynd mennyeth Es mynd
 5 földeth mynth annya zent egyhaz enekly Negyed bōthw az Cryf-
 twfnak edes annyanak neweben az I Kyn peldaztatyk az nōmōs
 Es dragalatos ialpis neuō kw ez kwnekees ymyllyeten twlaydon-
 fagha wagyon hog az mely ember ewteth nala wyfely az ellen-
 feghōkkōzōt ewtet batorfagoffa thezy Ezenkeppen azzonywnk zyz
 10 marya ees az ő hyweyth ōrdōgōk ellen meg baatoryttya merth ew
 rettenetős ōrdōgōknel mynth az yol megh zōrzeth feregōknek
 orozattya az ellenfegōknel ōtōd Es wtolfo bōthw az yftennek annya-
 nak neweben az A Ezōn kegek peldaztatyk az allektorius newō
 nōmōs kw ees dragalathos kw ez kwnek ees yllyeten twlaydon-
 15 fagha wagyon hogy az ōtet wyffelōket nagy tyztōffeghre emely
 fel ez kwnekees ereet es twlaydonfagat wallya azzo|nywnk zyz
 marya merth ew az ő ayttathofythy yōwendōbe az mennyey tyztōf-
 feghre emely fel Ime azerth Cryftwnak yegyōfy megh tetsyk
 merth ez ōth nōmōs kōweknek twlaydonfagyth wallya az edes zyz
 20 marya ha kegyglen ez ōth kōweknek elfō bōtwyth egy malthwl
 el zedyttōk Es ōzwe rakyatok marya lezōn benne hogy kegik
 azzonywnk marya az ő hyweyth zwkfegekben el nem hagra de
 megh segytty ymez peldabol meg tetsyk

Pelda azzonywnk maryanakyo teteről hogy azo-
kath el nem hagyta akyk ötet zolgalak

Egy nemynemw warofban walanak keeth monoforok az
egyben lakoznak wala baratok az mafykban zyzek mynd keettben
kegyk zenth bernald zewrzethebewl walok walanak Az baratoknak 5
monofthorokba walo fegrőftyefnek wala newe yeronymus Az
zyzeknek monofthorokba walo Cwftofnak kegek wala newe borbala
ezők mynd ketten az edews zyz maryanak nagy aytathofy wala-
nak Es Ketten egy mafth yfthenben ygön zerethyk wala Es egy
maffal rytkan bezelnek wala De magha az bezednek ydeyen egyk 10
mafyknak lathafra zyneth nem agya wala Egyk mafykath kegek
az ő tyztyben || Ammynere thehety wala fegytyty wala merth az 522
frater Ieronymws az zyznek gyakorttha zeep ymaczaghokath yr
wala Es zentőknek eleteth neha kegyghlen zöwethnekeketh Czynal
wala neky Es egyebelys ammy az ő tyztit ylety wala fegytyty 15
wala az zyz ees kegyk ez frater yeronymofnak gyakorta zeep
kezkenőketh czynal wala Es neha zeep korporalokath Es ewees
az frater Ieronymofth az ew tyztyben ammynere tehety wala
ygön fegytythy wala Es ekkeppen egymafhoz az yfteny zere-
tetben naprol napra neweködnek wala Az frather yeronymos 20
kegek Cellayaban azzoónnywnk maryanak keepeth ygheñ ze-
pen fel yrattha wala es az ewrdöghnek keepeth azzonynywnk-
nak labay ala nagy rwth abrazatban ezthes meg yrattha
wala yth ez keep elewth ez frater yeronymos azzonywnknak
gyakorttha ymadkozyk wala Megh yregyle ezth pokolbely ördögh 25
Es yme egy ethzaka mykoron az kep elewth ymadkoznek az
abrazathban kyben Cellayaban fel yrattha wala neky megh yelönek
Es ötet megh fenytthe hogy ha el nem thöröltethne azzonywnknak
labay alol tahat ew raytha yöwendöben bozzwth allana de maga

Frater Ieronymos awal femmyt fem gondola Azerth nem fok
 ydew el mwlwan Ime egy ethzaka wetherynenek elewtthe | Pokol-
 bely ewrdegh az Borbaala zyznek abrazattyat fel weewe Es ez
 frater yeronymosnaak Cellayara mene Es kezde aaz Cellanak
 5 aytayan be czergetny Mykoron azerth ezt meg hallotta volna az
 frater yeronymos agyabol ottan fel zewköllek Es myerth hogy nem
 twgya wala ky wona az Cellaanak aythoyath ottan fel nyta Amaz
 kegygh onneton kywöl az Chellaba magath gyorfon be wethe Es ez
 frater yeronymosnak előtte az borbala zyznek abrazattyaban
 10 megh allapeek Es monda neky Oh en lelkeemnek wygazthaloya
 fok ydötwl foghwa gheryedöztem en aaz te hozyad walo zeretet-
 ben Es mynd eddegh el wyfelthem de ymmar maffhan az nagy
 zeretetnek myatta megh gyöztetwen yöttem the hozyaad hogy az
 te yelönwoltodbol wygaztaltassek az en lelkeem eztees mondom
 15 thenekewd hogy en hozyad walo byztomban az en egyhazamnak
 feghröfteebe walo arany Es ezwlth edenöketh mynd özwe tör-
 them Es ym yde hozyad hoztam azert kerlek thegödeth hogy tees
 az te egyhazadnak feghröfteebebe walo arany Es ezwlth kelyhö-
 ket Es köröztöket törd mynd özwe Es welök egyethemben
 523 mennywnk ky ez monofthorbol Es fwffwnk esmeretlen || Fewldree
 holoth lakozhaffwnk mynd halalygh Kedwönkreé nagy gyönyörw-
 feghbe Ezöket mondwan pokolbely ördög kywöl testeben geryezty
 wala bezedewel belöl kegyk lelkeeben gonoz kewanfagal Es yme
 ez Cryfthwnak wytheze megh gyöztettetek wgy annera hogy sem-
 25 myt nem twda ellene zolnya Elbee mene azert nagy hamarfaghal
 az feghröfteebebe Es az arany es ezwlth kelhöket Es körözthöket
 özwe törwen egy faghba raka Es az Cellaban menwen az ördöghel
 az monofthorbol el ky zökek Es mykoron eg kewesse az monofthor-
 el halathtak volna monda az ördögh Frater yeronymosnak Oh yay
 30 ennekem en edös zerethöm mely ygön draga kenczeth felettem en
 el az en monofthoromba ky wtan fok eztendeygh el elhattwnk
 volna kerlek azerth tegödet hogy yly yth Es wary megh ymbe
 terök wtanna Es el hozwan mennywnk el oztan wtnkon ezt
 mondwan frater yeronymos oth le ylle Es az ördögh Frater yero-
 35 nymosnak monofthoraba el bee teere Es yme az monofthorban kezde
 nagy kayatafth tennye Es ymezth kezde mondanya kellyetek fel
 kellyethek fel Hamar | Myth alwztok Mert az Frater yeronymos
 egyhaztoknak kenczet mynd el lopa Es wele el zökek ha azerth

wtanna leendötök ötet yth ez helyen megh talalyathok halwan ezt
az baratok raytha mynd el Czodalkodanak Es hamar folyamanak
frater yeronymofnak cellayaban Es hath oth nynecz onneton az
egyhaznak seghröstyeeben Es az kelyhököt Es köröztöket oth nem
talalak kyn yghön el yedenek fyetenek azert ew utanna Es az 5
helyen ahol az ördögh mondotta wala ewteth meg talalak az
monoftornak yozagawal egyetembe kyt az barathok ottan megh
foganak Es ewtet elmegh wyzza wywek ezenkegegh ez frater
yeronymos ygen czodalkodyk wala mert neky wgy tetzyk wala
hogy mywel almodoznek Mykoron azert az monoftorba be wythek 10
wolna oth ewtet erőffen meg köthőzek Es egy temlőczben el be
wetheek labayth kalodaban werek Es ekkepen az thömlőcznek ay-
thoyath reya rekeztek hogy oztan reegel megh latnak my dologh
wolna ez, mykoron az erth frater yeronymos az thömlőczben az
kalodaban megh kötőzwe yldögelne megh erthee hogy ördögy Cza- 15
lartlagh Es ördögy dologh wolna Es magaban therwen kezde azzo-
nywnk maryahoz nagy syraffal ohaytanya || Ees Kayatanya Es yme 524
Kepen kezde ew hozya fohazkodnya Oh bynefeknek nagy remenfee-
ghe Oh megh nyomorwltaknak othalma emlekőzyel meg merth
te wagy az yrgalmaffaghnak annya azert ymad en erőttem az 20
te zent fyadath yollehet hog nem wagyok melto az ő zent yr-
galmaffagara de magha thegyen en welem az ew yowota zereneth
Mykoron azerth ygy syrankoznek frater yeronymos az kalodaban
ezön közbe pokolbey ördegh neky yelőnek Es kezde ewtet boz-
zonthanya Es ymezth mondanya Nam mondam neköd hogy az 25
te azzonyodnak laba allol enghömet el töröltes kyt te nem tewen
ym bozzwth allottam ymar raytad ghonoz frater ezt mondwan
frater yeronymofnak laabayth az kalodabol ky wewe es egeffegh-
ben az thömlőczből ky boczata ő kegek azzonywnk maryanak
paranczolattyara frater Ieronymofnak abrazattyaban az kalodaban 30
be ylle amonnan frater yeronymos hamar a zenth egyhazban el
be mene Es az ew helyen holoth zokot wala allany az wethernye-
nek ydeyen Magat ymadfaghra ada Es kezde könyhwllataffal
azzonywnknak nagy halakat adnya az barathok kegek közzwlök
walasztottak wala eget hogy ky az weternyenek ydeyen ewketh fel 35
kewlthene ez azerth | Az wethernyenek elewtte egy keweffe az
egyhazban be menwen frater yeronymofth az zent egyhazban
thalala merth ő ees warya wala az Oranak efetyth hogy az bara-

tokat az wethörnnyere fel Kewltene latwan azerth frater yeronymofth
 az zent egyhazban kyt az tömlöczben az kałodaban megh kötözwen
 hagyot wala el ezodalkodek raytha Es hamar az monoftornak feyedel-
 meth fel kewlte Es öneky meg monda hogy frater yeronymos az
 5 tömlöczből ky zabadwlt wolna tahat az feyedelem egy nyhany
 fraterökel az zent egyhazban el be mene Es frater yeronymofth
 oth helen talala weele kegek az feyedelem hogy ördögy czalartfagh
 wolna Es wewe az zenthewlt wyzet Es ewtet wele megh zenthöle
 az frater yeronymos kegek az zentölt wyzet nagy alazatoffaghal
 10 wewe Es onnetön az feyedelem azon fraterewkel fyethe az tömlöcz-
 ben Es oth ees az kałodaban lata frater yeronymofth lennye ezth-
 ees megh zenthöle az feyedelm Es ördögh az zenthölt wyznek
 ereyeth el nem zenwethetwen mykeppen az fyft el enyezek ö elő-
 lek lathwan ezt az feyedelm monda az frateröknek byzon mondom
 525 ty nektek attyamfyay hog ez || Eetzaka ördöghy Czalartfagh löth
 my raytwk ennek wtanna az wetörnnyet megh mondwan lwthanak
 Hotha kelwere Es az feyedelm az frateröketh mynd be göytete Es ez
 frater yeronymos előwe alwan nagy alazatoffagal meg monda mynt
 ördögwtl meg czaalattatot uoth Es mynt az yrgalmaffagnak annya-
 20 twl meg otalmaztatek ezth halwan az fratorok dyczerek az bodogh
 zyz maryat ky az ö benne byzokat eel nem hagyta ennek wtanna az
 fegröfityeben el be menenek Es az zent egyhaznak edenyth kyketh
 frater yeronymos el thördelt wala mynd eghezen talalak Ime
 azert yftenben tyztelethes atyamfyay ez peldabol meg tetzyk mely
 25 ygen yo az edös maryanak zolgalnya ky zylle az edös cryfthwft
 ky atyawal Es zent lelökel eel egy byzony yften Amen

Olwaftatik ég pelda

Wala egy nemynemő kyraly romayak közöt kynek asmo-
deus wala neue ki yl törwent zörze hogy walaky neky halalra
walo emberek kezzewl akar mely nagy wetköt awagy bynt teth
wolnays Ha harom ygazat olyat monthatna | Kyknel ygazbak 5
nem lelethetnenek hat halaltul magat meg mentheneyek történek
azert Hogy az kyralnak egy wyteze az kyralt ygen meg banta
egy nagy wetkewel kyerth halalth erdemle az kyraltwl Es myko-
ron az yteletre hozatot wolna monda az kyraly neky zerelmes
baratom twdode az thörwenh melyet en zörzettem hogy walaky 10
harom ygazat olyat monthat hogy kyben semmy Hamyffagh nyn-
czen tahat meg menthety magat halaltwl annak okaert tegy ele-
get az törwennek ha akarz meg zabadwlly ky monda eremeft be
tellyefyttôm csak hog Halaltwl magamat meg mentheffem kynek
monda az kyraly mondel azert az ygaffagokat Monda az wytez 15
wram kyraly ez az elfew ygaffagh hogy mynd en gyermekfegem-
twl fogwa gonoz ember woltam ezt halwan az kyraly monda || Az 526
körnnywl alloknak Igaze ez hogy mynd kyczynfegetwl fogwa gho-
noz ember wolt Es mondanak az körnnywl allok wram ha gonoz
ember nem wolph wolna ez halalra walo dologra nem ywth 20
wolna Monda az kyraly mondel az mafodyk ygaffaghotys ky
monda wram az mafodyk ygaffag ez hogy ennekem ygen kellemet-
len hogy en yly modon yt allok kynek monda az byro byzony
azt yol hiziuk Mond megh azert az harmadyk ygazatys ky monda
ez az harmadyk ygaffagh hogy ha ez wthall meg zabadwlhatok 25
ynnen thowa soha akaratom zerent megh yde nem ywwek Kynek
monda az kyraly byzony byzony mondom neked hogy nag böl-
czen magadat meg zabadyttad azert mennyel bekefegel Es ezen
keppen megh zabadwla

Leelek zerenth zerelmes attyamfyay ez kyralyon erthetyk
 az felleges wr yfthen ky yly törwenth zewrze | Hogy ha walamely
 ghonoz thewô az az bynes Ifthennek malaztyanak myatta megh
 fogatthatyk Es az byro eleyben wytettetyk azaz az yo konfeffor
 5 eleyben mongyon az konfeffor elewth harom ygazzath Oly yga-
 zakath kyk ellen az pokolbely ewrdegh ne alhaffon elfew ez legyen
 hogy wallya magath bynefnek Es mynden byneyrewl kywalt kep-
 pen walo penytencyat tartany Mafod hogy ô neky az ew byney
 yghen kellemetlenôk Es ôrômeth megh zannya bannya Es myn-
 10 den gonoffagath el hagma haarmad hogy a mely byneyről peny-
 tencyat tartoth soha towaba akarattya zerent nem tezy Es az
 yôwendôthwl megh akarya magat olthalmazny Es yftennek
 zenth paranczolattya zerent akar elny kynek meg tartafara Es be-
 tellyefytteffere agyon malaztoth es seghôdelmeth atya fyw zent
 15 lelewkw egy éwrôk elô yfthen mynd ôrôkwl ewrôk amen

Ne gondoly wele ha nem zepen yrtham ||

Zenth Agostonnak Profecyaya Itheletnek nap-527
yarol

Mydõn ez wylagnak wtolfo veege el kezdend kõzelytteny gonofagok meg hatalmaznak ees byneknek mynden nemzefy meg newekednek ygazfagh el wez hamyffagh el kõzelyt Alnokfagnak⁵ ezõffege oly igen meg hatalmazyk Irgalmaffagh meg rytkwl zerelem meg hydegwl Igaz hyt meg tõrettetyk nag azywlag lezen gyakorta walo hadagh föld remwlefõk leeznek nepeknek meg ozlafok gywlõfegõk ees Kewelfegõk leeznek wgy hogy egy mynden az mely õ neky ygaznak lattatyk azt tezy papok õn kõzettek meg¹⁰ ozolnak ees haboroknak tettetõs elmewel aldoznak az neep wrnak Hazabol el megen ees wrnak temploma meg hagatatoth leezen õ oltary pwztak leznek zentfeg zent eeleth meg tõrettetyk papfagh Paraznalkottatyk mynden ygaffagh el weez monoftorban lakozoknak eelõtek meg nyomottatyk wgy mynt ganee Igazfag¹⁵ fohol nem leezen fewlden De myndenwth hamyffagh leezen hayok az wyzeken nem leezenk gyermekekben weenfegh Ielenyk az yffyak az õrekbeth megh wtallyak fenky enghedelmefeghnek helth nem aad fenky mafban nem byzyk mynden fyrfyaknak ees azzonyallatoknak zywõk fefwenfeget bwylagot²⁰ ees tolwayfagot ees weernek õtteefeth gondollyak Iay Iay oly ygen athkozot leezen az ydõ hogy emberek ynkab aytyyak megh holtokat honnem eeltekeh Kenyhwlatafok ees nagy Iwõlteeffel walo fyralmak hallattattnak mynden felõl ees femy nywgodalom nem leezen almokban | Nagy felelmet wallanak azon kezben²⁵ kedygh anthy Cryftws megh yelenyk kynek tõrwenye wyzza wywaffal ees hamys eertelemmel leezen tellyes Igen fokakat hyteth el merth zenth hefter kyralne azzony mondafa zerent Az neep egy maftwl meg ozlattyk ees eel walyk wy terweenyekkel ees cerymonyakal eeltettetnek :ct

Zenth agofton wgy mond az Idwezwlô leelôk-
 r ôl Idwezwlô leelek az tefttwl el walwa oly draga feyeer rwhaban
 ôlteztetyk ky heetzer fenefb leezen az napnal ennek wtanna oly
 koronawal koronaztatyk meg ky az rwhanal heetzer fenefb leezen
 ees az koronaban tyzen keet kôwek leeznek kyknek ez yozagok
 Az elfô kwnek ez yozaga leezen hogy pokolnak mynden kennya-
 yth gyetrelem nekwl lattya Az mafodyk kwnek ez yozaga hogy
 myndeneketh twd mellyek ez wylagon wannak Az harmadyk kw-
 nek ez yozaga hogy ha mynd ez wylag egôt wolna walahowa akar-
 10 naya el yndythatnaya Az negyedyk kwnek ez yozaga hogy vala-
 myt akar azonnal meg nyerhety Iftentwl Az ôtdykwnek ez yo-
 zaga hogy oly igen fereny leezen mynth az gondolat ees nynczen
 femmy ky ô ferenfeeget megh banthatna Hatodyk kwnek
 ez yozaga hogy meg nem betegwl ees meg nem weenhezyk
 15 soha mynd ôrôke ees heted kwnnek ez yozaga hogy soha
 femmynemô bynt ees gonoffagoth nem tehet Az nyolchad kw-
 nek ez yozaga hogy az angyalok aytthanayak ember woltokath
 Illyeten nagy eerdemeerth ees dyczôfegert kylenczed kwnek ez
 yozaga hogy az leelek oly Igen nag zeepfegeth ees feneffeget wee-
 528 zen || Az wr Iftentwl Hogy raytha az angyalok nagyon czodalkoz-
 nak thyzed hogy mynden leelek azt hyzy hogy myndennel ynkab
 ônmaga wallana Iftenth tyzen egyed hogy soha az leelek Iftentwl el
 nem walhatyk de myndenkoron ô wele lakozyk Thyzenkettôd
 hogy mynd ezeketh az leelek ôrôke wegezethnelhwl wallya

Wgy mond Moyfes oh ember ôryzyed temagadat ees te lel-
 kedeth zorgalmatoffagal mert zent bernald Ky ôryzy ô lelkeet yo
 warat ôryz az oly ember efmegh wgy mond ezen zenth Tharczad
 te lelketet thee magadnak merth en meg holtam ô erte]

A z leleknek ő nemeflegerewl

Vgy mond moiffes Oh ember orizyed te magadat ees the
 lelketet zorgalmatoffagal mert zent bernald wgy mond ky őryzy
 az ő lelket yo warat őryz az oly ember, esmeg wgy mond ezen
 zent tharczad te lelketet tee magadnak: — mert en meg holtam
 ő erte Ha te el weztended őtet en ő erte esmeg meg nem halhatok
 kerlek azert teeged hogy ne tegyed ennekem ez nagy bozzwlagot
 Arany zayw zent yanos meg wég mond Ha lelkwnek meg hagywk
 az testet ő erte nem idwezythettywk mert nem az lelek a testert de
 az test az lelekert zent Ieronymos megh wgy mond semmy az 10
 testnek kellemetefb nem lehet mynt lelke Idweffegenek előwe meg
 latafa | Zent ghergely meg wgy mond mykor ygazan zeretwnk sem-
 myt allatok közöt my lelkwknél ynkal nem kellene zeretwnk
 meg wgy mond ezen zent Semmynemő nyerefeegh awagy aldozath
 Inkab Istennek nem kellemetefb mynt leleknek nyerefeege Azon-15
 keppen semmy wlatatofb ő felfegenek nem lehet mynt lelkek
 Idweffegenek meg bantafa zent agofton meg wgy mond Nagy
 dolok es kellemetefb yftennek egy lelket byntwl meg zabadyttany
 hogy nem egy orzagot wezedelemtul Zent bernald meg wgy mond
 Iay myre hogy illyen kewefeth gondolwnk az leleknek ő nemeffe-20
 geröl kynek csak yelenh woltabol eel a test kynek tawoly wolta
 byzonyttya meg myt ő yelen woltha haznalt kyt Isten annyra
 zereteth hogy ő erte az ő eggyetlen ég fyat hallalra adna őrdőgh
 ees wgy bōczwly hog ő erte mynd ez wylagot eerte adna zent
 bernald meg wgy Mond ember esmeryed meg mely nemes a te lel-25
 ked Es mely nehezek az ő Sebey kykert Isten fyanak meg kelle
 halny: Es febhettetny ha halalos febewk nem woltak wolna Isten-
 nek fya soha ő ertek meg nem holth wolna meg ezen zenth meg
 wgy mond Oh hy lelek nem arannyal sem ezwfthel nem waltat-

tal meg De az fertezettlen artatlan barannak artatlan werewel
 fygyelmezyed azert my wagy myre wagy Iol meg gondollyad my
 te ereted adatot Ne akaryad azert ten magadat wezedelembe adnod
 kyert Cryftws ky ontotta zenth weeret Igen fellette zerete tegedet
 5 ky yl nagy draga arwwal waltot meg tegedet Megh ezen zent meg
 wgy mond Emlekezyel meg Oh ember mert femmybowl lewttheel ||
 529 De nem Semmywel vag meg waltatot mert nagy arwwal wagy meg
 waltatot Oh lelek Iftennek kepe yozagnak hafonlattya Megh ezen
 zent meg wgy mond Igaz embernek lelke lôt Iftennek kepere Es
 10 hafonlathtyara hogy az ô terômtôyet megh ôfmerye ees zereffe a
 hafonlatofflagert zent agofton meg wgy mond Wram teged zere-
 twnk mert teremtettheel mynket Es nywghatatlan az my zywwnk
 mynd addygh myg nem te benned nywgozyk meg Zent Agofton
 meg wgy mond az lelek ky Iftennek aytattyara teremtetôt neky
 15 mynden kwfded walamyt yt ez felden ayt zent bernald meg
 wgy mond az lelek mynd fewldet menyinyet ôzwe byrna ô
 kewanfaga meg sem elegethetthetnek meg mygnem azt wallana
 kynek kepe hafonlatoffaga ô ky csak Iften kynelegythety meg
 ôtet ô aytattyat Zent Agofton meg wgy mond femmy nem elegh
 20 az elmeenek ky el weztette azt ky ô neky byzonnyal elegh wala
 Merth embery elmet femmy oly beenem tólthety az my kyfseb
 annal az ky teremtetette Meg wgy mond Hamys morhabol awagy
 morhanak aldozonak ayanlattya fertezetes ees hamyffaknak karom-
 lattya nem kellemetesek wr ônnen maga ôtet twrôknek Igazfagnak
 25 Es ygaffwlatnak wtaban hamyffagnak ayandokokath wtallya az
 felleges Es nem neez hamyffaknak aldozattyara Es nem boczat
 megh bwneket ô aldozattyoknak fokafagaban zent gergely meg
 wgy mond az elmenek ky Iftenth byzonyawal kerefy Iften kywól
 femmy nem elegh ô neky zent Agotfon meg wgy mond ky Iften-
 30 nek enged mynd ez wylagnal nagyob awagy hatalmafb | Zenth
 gergely megh wgy mond mykor az elme magaffokra foglalthatyk
 walamyky Iftennel egyeffwlt lelek myndeneket el twrhet zent ber-
 nald meg wgy mond Iftenth egyeb nem weezy hanem csak az ô
 keepere teremtetôth ezt ekôfyczed ezt kezyhed hogy te wrad yfte-
 35 ned lakozyek ô benne Meg ezen zent meg wgy mond Oh mely
 bodogh az oly lelek ky ezt mondhattya ky teremtet engemet en
 haylakomban nywgoth meg zent Ieronymws meg wgy mond az
 lelek ky Iften templomawa lôt oktatando hog femmyt halgatny

awag' zolny ne tanwllyon hanem csak myt Iften az ő edes therem-
 teye Es megh waltoya zeret meg ezen zent meg wgy mond Iftennek
 Byzony temploma hy lelek azt ekefőhed azt rwhazad abba ayawl
 ayandokokat abba fogagyad Cryftwft zent gergely meg wgy mond
 az Iftennek temploma kyben ygaz hyt zent nyayafkadas Es myn-⁵
 den yozagnak zeky wagyon zent Ianos meg wgy mond Iftennek
 zent temploma kegyes elme Es mentwl yob oltar ő benne tyzta
 Es bynnelkwl walo zy zent bernald meg wgy mond az tyfta zy
 Iftennek tyzta lakodalma kellemetes Azert wgy mond zenth Mathe
 bodogogh tyzta zywőek mert ők yftent lattyak zent agofton meg¹⁰
 wgy mond tyzta zywőek azok kyk mynden gonoztwl artatla-
 nak zent Ieronymos meg wgy mond Io elme Iften haza gonoz
 elme kedygh őrdög Haza meg ezen zent meg wgy mond Walame-
 nezer kedygh walamy bynth || Awagy gondolattal awagy bezeddel⁵³⁰
 awagy teetellel tezwnk annezör terywk meg yftennek templomat¹⁵
 zent bernald meg wgy mond mert yftennek keepere teremtet-
 twnk azert ha mykor walamy gonozt bezeellwnk awagy gon-
 dolwnk yftennek keepet fertesztettywk megh Azert wgy mond
 ezen propheta wndokfagga twd bynnek myatta te ekeffeegedet zent
 agofton meg wgy mond mynden leelel awagy Cryftwnak mehe²⁰
 awagy őrdögnek törwentörőie lay kedygh annak ky az törwe-
 nyent walo wőlegenth emberek fyaya felet ekeffet Es nemeffet
 meg hagyangya az törwentörő es poklos

Ezek egybe zeedettenek leeleknek ő nagy nemeffeegherewl

Ördögnek kefertety ellen wala tanwflag mykent
ember ellene fegywerközzyek

Mert fatan oly Igen erőködyk embernek zywet meg ferteztetny Es az el tytkoltatoth bynnel benne lakozny waltoztatwan
5 önnenmagat fenefseegnek angyalawa wgy hogy ember gyakorta azt alyttya hogy yol al yol eel yol mywelköddygh Es yg Cryftwnak lelket hyzy ő benne maga satan fenefseegnek angalawa waltoztatot ygen el tytkoltatwan lakozyk ő benne [mert] pokolbely ördög De
10 oh ky bodog ember ky ezeket meg esmerhety Es magat meg öryzhety ő zywet tyztan meg tarthatya annak a ky teremtetette hogy fatant fenefseegnek angyalawa waltoztattat meg esmerheffe | Es ötet meg esmerwen elne hytetteffeek ő twle mynt yelenyk zent Ieremyas propheta fyrälmarol walo könyweben az mondafon Bynnel weetközek Irlm az igewel Myndenek kyk dyczötyk wala ötet
15 meg wtaltak öteth mert latak ő wndoklagath Mert fatannak angyalawa waltoztatwan ő magat fenefseegnek angyalawa zynetlen embernek hyzelkedyk es czalardkodyk hogy ő yol al yo hytet wal Es yo mywelkedeket yrgalmaffagoth tezen gyonyk comwnykal yften ygeyet tanwllya Halgattya wgyan egiebyról Es ygy megh
20 dyczötyy öteth De az wtan Halalanak ydeyen meg mewety öteth monduan Ime te zentfeged kyben alytod wala letedeth maga ygaz zerelem nelkwl ygaz engedelmeffeghnelkwl Es ygaz egheffeghnelkwl mywelkeded azokat azert lassad ze ma myt Haznaltanak teneked mynd azok Cryftwft alyttad the benned lakozny De en fenefseeghnek
25 angyalawa waltozwan twdakozom wala te benned te lelky zemeydet meg wakyttam hogy engemet meg ne esmerhetneel ees ez yozagokat weled wyzza mywelkettettem azert myndden wr yften felö pap Es mynden zerzetes söt mynden ygaz kerezten ő zywet ygen erőffen öryzye ygen meg tyztoha Es mynden napon mynden reytekyt zerele-

meffen meg kereffe keeryen wr iefwftwl colleryomot kywel ő lelky
 zemeit meg kenheffe Hogy az ő zyweenek mynden reytekylt fenef-
 feen meg lathaffa hogy az feneflegnek angyalawa waltoztatoth
 fatan benne el ne reytezheffek Es őtet meg ne fertezteffe merth
 wgy Ir zent yanos a canonycaban mynden leleknek ne hyg azert⁵
 az zw ygen felette zerelmefen őryzyedő mykent menyey mynden
 dragalatos kenczeknek edeny || Es mykent ellenfegek földében⁵³¹
 rakattatoth mert wgy mondatyk Mynden őryzettel tarczad te
 zywedet mykent dragalatos edent Mert Ha az edenek kykben
 ereklyek tetetnek tyzteffeghben Es meg zenteltben zokthak tartany¹⁰
 mynt ynkab az zy kyben yly dragalatos ereklyek My wrwnk iefws
 cryftws zent testewe weerewe wettetnek meg wgy mond lassfagban
 Es kegyeffegben tarczad te lelkedeth Es agy annak tyzteffegeth ő
 erdeme zerent őryzyendő ees az zw mykent ellenfegeknek földében
 wettetőt warmynden felől ellenfegeetwl Környwl wetetőt mert az war¹⁵
 előt twdny mert az zy előt az ellenfeg ő feregewel wagyon ő az
 eeh orozlan ky kerengh kerefwen kyt meg maryon mykent mond
 zent peter elő könywenek v rezeben magyarazat Kerőngh őrdög
 mynth nagy kw falokat kernyul fekw ellenfeg Es kemel
 ha legyen walahol walamy alhatatlan reze awagy erőthlemb hol²⁰
 honnat ő neky bee menet lehetne Ez ellenfeg kedyg ez warnak
 kernywl fekefeeben nagy feregőt wal : — twdny mert bwneknek foka-
 sagat kykkel erőködyk ez warat ky wyny mert wgy mond zent
 lwacz Tahat el megyen ees weezen ő wele egyeb heet zelleteket
 alnokbakat nalanal bwneknek kőzenfeget ees yelenen az heet²⁵
 halalos byneket mydön e warat ő maga ky nem wýhattya ky
 warba walo byzony elezer erezt twzes nylakat eleffeghw kefertete-
 ket kewelfeget belendesseget engedelmethlenfegeth főfwenfeget
 Haborwlagoth torkoffagoth yregyfeget gywlőfeget ragalmat rest-
 feget ragalmat almekonfagot twńafagot | Merth zenth Haymo mon-³⁰
 dafa zerent apostol mondan őrdögnek twzes nylay fertezetes
 kyzletek mellyek mwnketh meg geryeztnek gonoz mywelkedetek-
 nek tetelere azert yghen kel embernek ő magat őryzny e nylaktwl
 őrdőknek kefertetytl Es ez yllyeteneknek ellene allafra előwe
 wetendő hwtnek weerte mynt mond apostol Kyben meg olthaffatok³⁵
 őrdögnek mynden twzes nylayth fgygelmezged yol azert hog az
 warban meg kőrykeztettek mely yozanon elnek mel kewefeth
 alwnzak mely ygen rytkan Es mely ygen nagy felelemmel Es mel

nagy okoffaggal mennek ky a warbol mel ygen gyakorta mely
zerelmest kerengyk ő őryzew heleketh Es az kapwkat Es mel nag
erőffegel egy malth egembe rezzegetyk az kwfalokon az ellenfe-
get meg yeztefre enekőlnék yollehet bankogának mely gyakorta
5 wrtwl fegedelmet keernék Es ő baratyoktwl Es könyőrywletes
keerefelekkel kőwetőkét ereztnek Azert őryzyed tee magadath Es te
lelkedet zorgalmatoffagal wgy mond moyses Hogy kedegh ember-
nek zywő Es lelke yol meg őryzteffegh tahat yelenfen ő őth
kapwy az őt ertelmeknek kel zerelmest őryztetny Es ygen gya-
10 korta meg latogatny Es meg erőflytteny mert mykent az erős war
ees zwkfeghnelkwl ees az ayto tarto nelkwl meg nem nyttatyk
mert egyeb egyebkepen wezedelemben lenne azonkeppen az őt
ertelmeknek aytay meg ne nyttassanak hanem csak neheffeghben
532 Es az aytotartowal egyeb kent embernek lelke || Es zywe weze-
15 delemben lezen Mydön azert ember ő zayanak aytayat meg nyttya
zolafra ő fyleyt halgatafra zemeyt latafra mydön kezeet mynden
tefteenek yllateefere wallya ayto tarthonak wr yftennek felelmet
ky meg őryzye az aytokath Ez el wzye a gonoz gondolatoknak
ellenfegy hogy az zybe bee ne mennyenek Es a lelket engedelm
20 awagy akarát myat meg őllyek Azerth sonha az ayto tartonelkwl
meg ne nyffad az aytoth Es őth ertelmekből walla mellyk ertelme
a zolgay felelem nem elewen ayto tarto De csak meg yrot ky lat-
tatyk az bwnt meg tyltany de myndeneftwl meg nem tyltya Mert
az zolgay felelemben wgyon [l]wetközethetnek akarattyá mert wgy
25 mond zent agofton ez ygekkel ky meg nem tartya ő magat gonoz
mywelkődetektwl ygaffagnak felelmeyerth bwne ő akarattyaban
meeg nem zabad Ezenket zent agofton mongya wezedelemben
wgyon az kencz hol mynden aytok meg nyttatwan wannak
mydön za meg nyttatyk zolafra fwl halgatafra zem latafra keez
30 yllateefre azert mykent ember zerelmest meg erőflytty az aytot
awag az zekrent kyben nagy kenczet wal wgyan az zywet tarto-
zyk meg tyztytany es meg erewflytteny kyben walla yften malazt-
yanak nag kenczet mely fellywl mwlyya ez wylagnak mynden
kenczeth azert mykent a warnak aytaya erőffen bee tetettetyk Es
35 meg lakatoztatyk Es az aytora nagyob őryzet vettetyk | Mert
Ha az warnak kapwy meg nylwan leendnek hamar meg we-
tethetyk a war Igyen zynek kapwy az őt ertelmekee zorgalma-
tofton bee tetettetenek Es erőffen meg lakatoztassanak Es

azokon nagyob őrzyet leegyen hogy ha meg nytwan leend-
nek tahat az zy hamar meg wetettethetyk őrđögy kefeertetökel
azert ha te hazadna Aytayt Es te ablakaydat be teezed zeel
ellen es wyllamatok ellen Myre nem teezed bee te eertelmy-
det keefertetek ellen mert az halal az ablakokon megyehn bee s
zent yob meg wgy mond monnal a kw fal meg zegwen ees az
aytot meg nytwan omlyanak en ream Azert ez öt erthelmeknek
kapwy ygen zerölmeft bee tetetendök mert zenth Ianos wgy mond
hogy wr ő tanytwanyhoz ayto bee teewen yöwe wgyan ees embe-
rekhez yw kykben az őth eertelmeknek aytay bee rekeztetwen 10
leendnek E rekezteefről wgy mond zent dawyd En mykent fwket
nem hallok wala Es mykent nema nem nytam meg en zamath
Azert ember teegybe zayanak aytayayat gonoz ygeknek monda-
fara es mynden gonoz bezedere ffwleyt mynden gonoz ygeeknek
halgatafara kezeyt gonoz ylleteefre hogy azokon fertezetes gondo- 15
latok te zywednek aytayan bee ne menyenek kykkel zent leelek ky
wzettefseek merth wgy mondatyk bölez könyweben zent lelek el
weezy ew magat a gondolatoktwl mellyek ertelm nekwl wannak
Es meg ffegethethetyk || Ky wzettetyk az reya yöwö hamyffagtwl 533
azert többen wannak kyk hamarab megh nyttyak ew zyweket 20
őrđögnek gonoz gondolatoknak hogy nem yoknak mert ha yften
koltog a zywön meg erőfyttyetyk zavarokal wyzza walo akaratthal
De ha őrđogh koltoghand gonoffagokat kyzlelwen legottan meg
nyttatyk ő neky mynt wrnak engedelmmek awagy akaratnak myatta
meg wgy mondatyk Mynden nylyra meg nyttya ő tegzet ő zywet 25
őrđögnek kefertetyre meg nyttya engedelem myat Azert ha te
hazadat nem nytod meg awag te zekrenyedet kyben nagy ken-
czet wallaz myre nytod meg te zywedet őrđögeknek kefertetyre
kyc el wrozyak malaztnak Es mynden yozagoknak kenczet mykor
walaky neked nag kenczet adna fyetelmel megh nytnad ő neky te 30
hazadat Es myre nem nytod meg te zywednek aytayat legottan
cryftwnak ky hozyad yö lelky ayandokoknak fokafagawal Mert
wgy mond apofitol En allok az aytora Es koltogok ha ky meg
nyttanga ennekem bee meegyek ő hozyaya Es waczoralom ő wele
Es ő en welem Azert mykor koltogh yege az hogy hy kezzeei nem 35
yw mert mynd ket kezeyt tellyefen wallya ayandokokal lob kezeet
lelky yozagokal a balt ez wylagy yozagokal Azert meg nyttatando
az zw ez ygen zerelmes wendeghnek Es beeh tetetendö az alnok-

fagw tolway ellen őrdög ellen ees ő keefertety ellen, Igen el tawoz-
 tatando az hewolkodas ky leleknek yeles ellenfege mert az hyw-
 fagh fok gonofflagokra tanyt mynt peelda bezedben mondatyk
 Mynden hywolkodo kewanlagokban wayon mert mywelkedetben
 5 foglaltatot ember | Egy őrdögtwl keefertetyk de hewölködő ember
 zamantalan őrdögtwl kefertetyk mert mene gonoz gondolatok
 kewanlaghok ő zyweeben forgodnak ellenfegeknek anne nylywal
 lőtetyk altal zent bernald meg wgy mond Mehrth mynden keefer-
 teteknek awag gonoz gondolatoknak feneke Mert mykent az hayo
 10 feneeknek reffen az wyz bee megyen Es newekedyk myg nem a
 hayo el meryttetyk wgyan a hywolködőből gonoz gondolatok Es
 kewanlagok meg lokafwltatnak mygnem ő zywenek hayaya
 bynekbe le efwen el meryttetyk azert hywolkodo ember ky wette-
 tet őrdögeknek mykent a cel a nylnak mely mynden felől őrdögök
 15 hozya lőhetnek Es mondhatta meg hwzta az ellenfeeg ő yyet en
 ellenem wetet engemet mykent yeget a nylhoz De yo dologba
 magat foglalaas mondatyk mykent pays őrdög nyly ellen mynt
 mondatyk eclefasytycwfban hatalmafoknak weerte felet kellemete-
 sen mywelkedőnek te ellenfeged ellen wyh mynt mond zent Iero-
 20 nymos Myndenkor walamy mywelketest teegy hogy teged őrdög
 hewōn ne lellen Mert nem kynnyen fogattatyk őrdөгtwl awagy
 keefertettwl ky yo mywelkedetekben foglaltatyk Az hewolködő
 ember mondatyk monnal coaka kamōra zeek ky mynden ferte-
 zethes ganenak foglaloja Mert wgy mond zent gergely mynden
 25 gonoz gondolatoknak awagy keferteteknek feneke Mert az föld
 nywgölomból awag hywlagbol gonoz fyweket terem es tywyffeke
 wgyan hywolkodo ember nemzy bwneknek fwldalafat pelda bezed-
 ben restnek mezeyen Es balgatagnak zölőyen altal meenek Es
 yme mynd be föltek wala ezalanok Es be fedeztek wala twwyffeke
 30 testy byneknek Es földy zorgalmatofflagoknak fwldalasy hewolkodas
 534 hazwklagoknak anna || Es yozagoknak mwltohaya meg wgy mond
 zent bernald hywlag mondatyk hyazwklagnak annya yozagoknak
 mwltohaya Mert ő az ky erős fyrfyt le tazyt weetkezetbe yozagot
 meg főyt kewelleeget Es belendesseget eltet es pokolba wtat
 35 kezyt Azert mynden yol fygyelmezye mene gonofflagot őrdög
 hewölködaffal emberben mywelkedyk Es mynden tehetlegewel
 erökögyek meg wtnaly ember es el tawoztathay

It ymmar kezdetnek az 61 öt yozagokrol walo ygen
zeep thanwflagh ezenkeppen

Ez öt yozagok kellemetefek mynden penytencya tarto ember-
nek twdnnya mert zynek tõredelmefseege zanak gyonafa Es eleg
teetelnek harom rezey twdnyamert bõyt alamyfna Es ymaczak 5
es yol mondatnak yozagoknak mert ygen kemeñek mert a zynek
tewredelmefseegebe serelm wagyan a zanak gyonafaban zemeerem a
mywelkedetnek eleg teeteleben mwñka Elõz yozag mondatyk zynek
tewredelmefseege Es e mondatyk tõredelmefseege myndeneftwl egybe
tõredelmefseegele tõretet zy kyrewl wgy mondatyk metellyetek meg 10
tw zyweteket ez tõredelmefseege kedyg mondatyk a ferelemnek kyt
ember a byneyert wal gyonafnak Es eleg teetelnek zandokawal kyrõl
wgy mond zent agoston zynek tõredelmefseege tõbbet haznal hõgy-
nem mynd ez wylagnak zarandokfaga towaba meg wg wagyon
meg yrwan weezben Es kõdõgben wrnak wtay twdny wagyon hõgy 15
weeznek ydeyen elõzer az eeg meg haborodyk Es homalyos leezen
annak wtanna meny dõrgeefseek ywnek Es azok wtan effõ leezen
Es az wtan nap feen | Ezenkeppen õlõzer õ lelkeben yo haborw-
fagal meg haborodyk ember õ bwneen annak wtanna meny der-
geefek ohaytafok ywnek mynd ezeknek wtanna kený hwllatafok- 20
nak effe annak wtanna yw az nap feen az az zent lelek malaztya
Es az mentwl kyffeb byneket ees meg esmertety Es embert
myndeneftwl meg wylagofy Es kel twdny hõgy hat wagyon ky
embert tõredelmefseege wyzen Elõ el mwlt bynekrõl walo meg
emlekezet mert wgy mond profeta En mynden eztendõymet meg 25
gondolom teneked en wram yften en lelkeñnek keferwfegeben
Masod az wtolfo yteetelnek warafa meg wgy mond a zent Ifayas
profeta hozy engemeth wram emlekõzetekben hõgy yteeltewfwnk
egytemben az wtan meg wgy mond az zent Job patryarka myt

tegyek mykor yften fel kelend yteelny Es mykor meg keerde-
 zend myt felellyek ő neky meg wgy mond [a] zent Ieronymos
 Mynezer a naprol meg emlekezem mynd zywemel meg yedek
 mert akar egyem akar ygyam akar walamyt egyebet mywelkegyem
 5 myndenkor a feelelmes kwrt teccyk zozatlany en fyleyembe mond-
 wan kellyetek fel halottak Iőwetek az yteeletre az wtan megh wgy
 mondatyk mynd neekwnk kel lennwnk Cryftwnak Itelő zeeky
 előt hogy wygen myndenynk ő teftenek twlaydonyt mynt mywel-
 ködet akar yot akar gonozt harmad pokolnak gyetrelmeeről walo
 10 gondolat Kyről wgy mondatyk zent mate kenyweeben kezey labay
 meg kötezween erezyetek az kylő fetetfegben ot leezen fyalom
 ees fogaknak czykorgatafa Negyed Cryftwnak bynwnkeert walo
 535 megh fezwleefe mert wgy mondatyk || Cryftws meg fezyttetőt az
 my wetkezetynkert ötöd Iftentwl my bynwnk myat el tawozafwnk
 15 awagy el ozlafwnk meg wgy mond az my bynwnk tőttenek ozlaft
 my kőzöttwnk Es Iften kőzöt megh wgy mond az zent Iob patri-
 arka ő zent orczaiatwl megh Haborottam Es ötet neezween feelel-
 miel meg foglaltatom ees meg wgy mond towaba Iften meg lagyt-
 tyá en zywemeth Hatod menyorzagnak őrómenek Es mynd
 20 menyey tarfalaga meg hagyafonknak emlekőzete awagy fygyel-
 mezete mynt mond apollitol Merth ezt twgyatok ertwen hogy myn-
 den parazná awagy fertezetes nem wal őrekfeget Iftennek orzaga-
 ban azert fertőzetefek sem wallyak yftennek orzagat

Mafodyk yozagh

25 Mafodyk yozagh gyonas Es az gyonas mondatyk myndenef-
 twl fogwa walo gyonafnak mert a gyonyk ygazan ky ő bynet myn-
 deneftwl meg wallya Sokak kedeg kellemetefek arra hogy a gyonas
 ygaz legen mynt ez werfek mongak legyen az gyonas egy wgw
 alazatos tyzta Es hy Igaz ga gyakorlatos mezyttelen yldomos őró-
 30 mes es zemermes erős Es ő maganak wadoloya es keez legyen
 magat meg kezytteny Előzer azert a gónafnak egygywnek kel
 lenny wgy twdnyá mert hogy ő magat wadollya es ne egyebet
 azert wgy mond zent dawyd Iften een eletemet nem egyeebnek
 eeletet meg hyrdetem teneked Mafodzer ees kel lenny alazatwf-
 35 nak mynt twn a yeles bynes zent lwcaz yrta ky nem akarya

wala csak zemeyt ees fel emelny menybe De csak wery wala mellyet mondwan Isten yrgalmazy ennekem bwnefnek | Harmadzer tyztanak hog' ne legyen keepmwtalaffal es hyw dyczőfeleg ees zolgay feelelemmel De csak fywy feelelemel mert wgy mondatyk Te felelmettwl fogtwnk wram es zwltwnk ydweffeegnek lelket Nem mynt a fydo ky wgy monda Isten halat adok teneked mert nem wagyok mykeenth egyeb emberek 10 Nege dzewr hywfegefnek kelenny w'g hog' mynd a gyono smind a gyontato kereztyen hwtben legyenek Es boczanatnak remenfegeeben mert egyeb kent semmyre kellő mynt ywdaiban yelenyk ky wgy monda weetkeztem el arwl 10 wan az ygaz weert Es rementelenfegben eswen Istennek yrgalmaflagaban köteellel fel akazta magat Őtedzer kel lenny ygaznak wgy hogy ygazat el ne wezteglyen Es hamyffagot hozya ne elegyehen ne monga hogy tötte ezt awa'g amazh Hanem ha twgya awagy byzonyawal hyzy tötteet közönfeegest kedeg meltan wal 15 hattya magat bynefnak mert wgy mondatyk zent lanofnak elő kanonycayaban hogy ha mondangywk hogy bynt nem wallwnk mymagwnkat el hytettywk Es ygassak nynecz my bennwnk azert yelenen meg mongya mykepen awagy hanzor vetközöt alazatofagert hozya ne tölgn es zegyenleteben meg ne kewefeböhe awagy 20 a penytenyiatwl walo feelteben azert wgy mond zent Dawyd Igassagh földböl tamadot a gyonas bynes embertwl zwletet merth byzony fold azert wgy mond föld wagy Es földbe meegy hatodzer wgy kel hogy gyakorlatos legyen mynt mond ydwezyttenk mennyönk el esmeg lwdeaban lwdea magaraztatyk gyonafnak 25 mynt kewtzer mondana wr esmeg es esmeg meg kel gyonny || Wgy Hogy ha ky gyakorta efyk bynnek myatta fel kellyen gyakorta 536 walo gyonafnak myatta Mert ky meg gyont De maga soha bynektwl magat meg nem tartotta főt attwl sem zandokozot magat meg tartany mellyet meg gyont esmeg meg tartozyk gyony awagy Ha a pap tw 30 datlan wolt kynek meg gyont tahat azon papnak hyreewel egyeb twdos paphoz tartozyk meg gyony Awagy a pap önen maga erezty tölle fellyeb walohoz a bynnek zernywfegeert Hol esmeg meg kel gyonny awa'g azert hogy könyeben nyeryen malaztot zent agofton meg w'g mond Mynt többeknek wallya ő byneenek zernywfeget 35 walaky atthol kenyweben wallya boczanatnak malaztyat meg wgy mondatyk profeeta zaya által weegy hegedwt ees kerwld meg a warwftth yol enekely gyakorlad az eneketh hogy legyen emlekezet

te rollad twdny mert Iften előtt, Hetedzewr hogy mezyttelen awagy
nylwan walo legyen mert nem kel kôweth myat awagy lewel myat
gyony De elewen bezeeddel Es twlaydon zawal Es nem kel a bynt
el reyteny De meg mwttatny mynth mondatyk zent lwcacz yrt
5 kenyweeben menyetekel mwtaffatok magatokat papoknak awagy
mezyttelen legyen wgy hogy a bynt el ne reycze De walamellye-
keth tót myndenyket twlaydon newen newezye es mynd ô ker-
nywle walo okokat azert wgy mondatyk el weztem babyllonnak
neweet a bynnek gyalazatba wyzen emberth walobyzon el wez-
10 tem, az gyonaſban kedygh nem weztegtem el ees nem reytem el
De nylwan megh newezem es a maradekokat az edes emlekezetet
az ylleſt az egybe bezelleſt es egyebeket ollyatanokat, nôlcza-
zor yldomosnak kel lenny wgy hogy yldomos papot walazyon
arert wgy mond zent Agoſton papot ollyat keres ky twgyon tege-
15 det meg odny ees megh kötôzny awagy yldomos legyen | Hogy
mynden byneket megh mongyôn walaz zerent azert wg mond zent
dawyd mynden eyel meg moſom mynden bynek zerent en agya-
mat az az een conſyencyamat az bynek eeyeknek mondatnak
mert az ôrök eeyekben wyznek mert wgy olwaſtatyk a kyraly
20 kenywekben hogy naaman heetzer moſdot meg a Iordan wyzebe
es legottan meg tyztwtl a pokloſſagtwl Naaman magyaztatyk
ekelnek Es rayta eertetyk bynes ky eekes wala a bynnek elôtte De a
bynnek pokloſſagawal megh eeghtenlenwle wgy mondatyk yllyeten-
nek hogy heetzer a heet halalos bynôkert Iordan wyzebe ky magya-
25 raztatyk yteet czergetegeenek gyonaſban kyben kenyhwllatafnak
foloya myat kel meg moſny ô magat meg yteelny ees karhóztatny
es ygy Idwezwl, kylenczedzer kel lenny zerelmefnek akarattal
walonak hogy ne legyen mynt achor walaffa awagy gyonaſſa ky
az wrſagban meg fogattatwan keehtelen walla meg ô bynet twd-
30 nya mert hogy az weres palafot es az aranyas ynget el wôtte wala
De ollyan leegyen mynt az kereztfâ yogyan fwggô tolwaynak
wallaſa azert wgy mond zent Dawyd ees akaratombol wallok ô
neky, Tyzedzer kel hogy zemermeſ leegyen mynt az yeles bynes-
nek wallaſa ky a nagy zemeeremfegnek myatta nem akarya wala
35 ô zemeyt menyben fel emelny azert wgy mondatyk ne altalkogyal
ygazat mondanod te lelkedert, Tyzenegyedzer egecznek kel lenny
zent agoſton mondaſa zerent ôryzkeggyel hogy zemeeremfegel el
hytettetwen a gyonaſt el ne hagyad meg wgy mondatyk Ofd ky az

te bynedet mykepen wyzet te zywedból nem mongya mynt teyet awagy bort mert mydön a teyet ky ötted walamy edenból a zwne az edenben marad wgan az es a bornak mykor ky ötted || Az ő 537 yllatya ot marad honan ky ötted De az wyznek nem marad femmynemő yllattya fem zyne ezenkepen kel a gyonafnak lenny 5 zerelmes attyamfyay mert wgy mondatyk hogy the zywedet öffed ky mynt wyzet hoğ femmynemő macwla te zywedben meg ne marağon, Tyzen kettedzer wgy kel hogy tytök legén wgy twdny- mert hogy tytök byneket tytkon gyonnyek megh azert wgy mond zent dawyd ő elötte öffetek ky tw zyweteketh zent agoſton meg 10 wgy mond En mondom teneked hogy magadat ygazan wadollyad, Tyzenharmad hogy kenywezetős legén mert wgy mondatyk hozy kényhwllatafokat wram en zemeymben mykeppen aradatoth nap- pal ees eeyel ne agy nywgolmat magadnak es te zemeydnek Tyzen negyedzer kel hoğ fyetelmes legyen mert wgy mondatyk Ne keeffel 15 wrhoz fordwnod es ne halazyad naprol napra mert hyrtelen yw az wr yſtennek haragya es gyözödelemnek ydeyen el wezt tege- det, Tyzön ötédzer kel erőfnek lenny erről peelda magdalombeely marya ky bee menwen ſymonnak hazaban wrhoz leegwen erőffen fyra azert wrnak zerelme mynden zemeeremfeget meg feyt azer 20 wg mond zent bernald Nagy wyzawywas hogy nem altallya ember meg ferteztetny az yſten teremtötte zeep lelket ees zegyenly meg tyztyttany es meg mofny, Tyzenhatodzör wadolonak kel lenny- hogy a bynt ő twlaydon gonozſagabol mongya hogy tötte mert wgy mondatyk Igaz előzer ő maganak wadoloya mynt twn zent Dawyd 25 ky wgy monda en wagyok ky weetkeztöm meg wg mondatyk ne ygazohad magadat yſten elöt mert ő az zynek efmeröye akar myt ygazohok magwnkat zerelmes attyamfyay byzony ygen yol twgya ő yſtenſeege mynden my wotunkat | Zent agoſton meg wg mond wram ha walamy yo en nalam wagyon te twled wagyon De ha 30 my gonoz az en twlem wágon Tyzenhetédzer ees wtolzor wgy kel hogy keez legén ő magat meg kezytteny zent agoſton meg wgy mond penytencya tartonak ymaczaga weſſe ő magat a byronak hatalmaba a papnak yteletybe femmyt maganak ne tar- czon Awagy hogy myndeneket keez legén tenny ő paranczo- 35 lattyara ő lelke eeleteenek weteleere walamellyeket tenne a teſty halalnak el tawoztatafara azert zent pal meg wg monda wram myt akarz hoğ tegyek es zent Dawyd megh wgy mond keez wa-

gyok es nem haborottam meg byzony hamy gyonafwnk yllyen
 lend mynth felywl meg mondatek keetfeg nekwl az örök ydwef-
 leeget wezywk ô myata ez kedeg peeldasztatoth, gen xliij hog wgy
 mondatyk hogy Iwdas benyamynth Iofephez wywe ky egyptomy
 5 nyelwen ez wylag ydwezyttôyenek mondatyk wala Benyamynon
 ky magyaraztatyk Iognak fya ertetyk mynden penytencya tarto
 kyt Iwdas, az ygaz gyonas wyzen a byzony Iofephez Cryftwfhoz
 ez wylagnak ydwezyttôyeehez

Harmadyk yozagh

10 Harmadyk yozagh böyt ky a teftnek ellene wagyon ennek
 ertelmeere kel twdny hogy haromnemő böyt wagyon Elő tefty
 kyröl wgy mond zenth mathe mykoron beytöltek eerczed tefty bey-
 tel ne akaryatok zomorwak lennetek mynt az keepmwtalok es zent
 pal meg wgy mond öldecelemek meg ty magatokat mellyek wannak
 15 ez földén meg wgy mondatyk ky cryftwffe meg fezyttettek bynek-
 kel es kewanfagokal, Mafod böyt e wylagy örömtwl walo zenwe-
 dees ez peeldasztatot meg Gen. xxij hol abraham a koft meg öle
 ees ylaakat ky magyaraztatyk engedelmeffnek, Harmad böyth ||
 538 Mynden byntöl zenwedees errel wgy mond zent agofton az telt
 20 heyaban gyetretyk mydön az elme gonoz kewanfagoktwl megh
 nem enyhittetyk azert wgy mond zent agofton myt haznal hwfok-
 twl zenwedny ees tefty mywelkewdetewkel nem zenwedny wgy
 mond wr ys lvij Nem de ez ee a nagob böyt kyt een walasztottam
 ffeyced meg kögetlenfegnek kötelezyt Enek yob eertelmeere kel
 25 twdny hogy harom keeppen kel beytelnwkn, Elezer okofon wgy
 hogy a telt szak megh ehnyteffek de meg ne öletteffek mert wgy
 wagyon meg yrwan pro xii okos leegen ty zolgalattok azert wgy
 mond zent ambrws magyarazattya zent palnak a mondaffon kyt
 mondot Ne akary wyzet ynnod De kewes borral eely wr yften azt
 30 akarya hogy az ô zolgay neky yldomofon zolgallyának hogy ygen
 meg ne betegwlyenek es hogy az wtan wrwofoknak fegedelmeketh
 ne kereffek, Mafodzor wygan azert wgy mond wr Mt vj Te
 kedygh mykoron beytelendez te feyedet meg kenyedre Mert wygh
 adakozyth zeret wr yften, Harmadzor kel böytölnwnk beewöl-
 35 ködeeffel hogy belöle zegenyek eelyenek zent agofton meg wgy
 mond Honnan te tefted gyetretyk onnan zegenyeknek tefte

fegeellefeek Mert neegy neemw emberek zoktanak böytelnyökh mynt mondatyk böytel ygaz es wrwos keepmutalo ees föfweeny Elözer böytel ygaz cryftwnak paranczolattya zerent Mt vj Te kedygh mykor böytelz te feyedet meg kenyed azert wgy mond zent Ianos a beytöl yol yftennek ky ő zerelmeyeert magat meg 5 öztöwerytty ees walamyt ömagatwl meg wonzon ees egyebnek agya Mafodzor böytel azert wgy mondatyk Eccii xxvii Ne akary moh lenned mynden gyenyerködethez Es ne öffed tee magadat mynden etkekre mert foc eetkelben beteghfeeg eelnem ees a mohlagah elközelyth mynd a faryglan | Az hydegfeegnek allatt-10 yayglan Harmadzer böytel hasonlo keepmwatalo ezt meg tylyta wr, Mt vj mondwan Mykoron böytöltek ne akaryatok lennetek zomorwak mykent keepmwatalok Illyetenek meg wöttek ő erdemeketh az embery dyczeretet Negyedzer böytel föfwen erről wgy mondatyk Eccii xj vagyon ky meg kazdagwl meertecleteft mwwel-15 kedwen es ez ő ywtalmanak reeze zent Ianos meg wgy mond amyt temagad eendö wolnal ha nem böytölneel azt zegenyeknek agyad hogy leegyen te böytöd leeleknek eleégödefe Twdny wagyon kedegh hogy a böyt harmakból dyczeertetyk Elezer a helyből hol zerezte-töth mert paradyczomban Merth myg Adam böytöle paradyczom-20 ban wala ees menea eewek legottan kywetteteek paradyczombol Mafodzor dyczeertetyk abbol mert yftentwl zerzettetöt es annak wtanna elmeg ő twle ygazyttateek meg mykor negywen napokban es negywen eeyekben böytöle Harmadzor dyczertetyk az ydöböl mert bynnek előtte walo ydöben zörzettetöt a böyt kedyg fokakra 25 kellemetes zent agofton mondana zerent mondwan Böyt elmeet meg tyztyt, eertelmet fel emel tetet wrnak engeztel, Zywet töredelmefee es alazatoffa teezen keewanfagnak ködyt elhynty bwyafagnak forrafagat meg oltya, tyztafagnak kedegh wylagat meg geryezyty Böyt byneknek halala weetkezeteknek ky wzeeffe Idwef-30 legnek wrwoffaga malaztnak gyökere tyztafagnak fundamentoma E garadyczon hamarab ywtwnk yftenhez ez e garadycz kyre fel meene yllyes a twzes zekeerben Ielennen kedegh a böyt Harmakra kellemetes Elezer a tetty egeefegnek meg tartaafara azert mykor nemynemö bölez keerdette wolna mely wolna mentwl yob wrwof-35 sag felele Eteltwl ytaltwl walo twredelem || Azert wgy mondatyk 539 Eccii v kazdagnak elegödefe nem hagna ötetalonny meg wgy mond wr luc xxj fygyelmezyetek hogy tw zywetek meg ne nehezegyenek

torkoffagal ees rezegfegel, Mafodzör kellemetes mynd testy es mynd lelky zeepfeegnek wallaafaara Byzonfagh hogy danyel ees a harom geermekek kyk ő weele walanak hytwan etkeket önek es wyzet ywanak es zebbek es testefbek lönek mynd a gyermekeknel
 5 kyk kyraly eetkekel eltenek wala, harmadzör kellemetes wrtvl boczanatnak wallafara Ionas prophetha könwenek mafod reezeben monda a kyraly Se emberek se barmok se ökrek se apro barmok ne kostollyanak walamat se ne ygyanak Es lata yften hogy meg fordwltanak ő gonoz wtokbol es yrgalmaza ő neekyk mynt ees
 10 yelenyk az apostolokban ees kyk böytölwen zent leelek malaztyat weewek

Negyedyk yozaagh

Negyed kenyeer alamyfna mely yozag kenyernek mondatyk ember a maf wylagra eledelt zerez ez yozagal, Elfő alamyfna aal
 15 zwnek töredelmefeegeben twdnja mykor ember ő magat yftennek ayanly azert wgy mond zent agofton ky zereewel akar alafmyfnat tenny ő magarol kel el kezdeny mert wgy mondatyk ha akarz yftennek kellemetes lenned yrgalmazy te lelkednek mynt mondana ha yftennek akarz kellemetes lenned előzőr te lelköddel yrgalmazy
 20 elmeg wgy mondatyk Irgalmas fyrfiv yol teezen ő lelkeenek a mafod alamyfna felwnkel walo egyben zenwedeeffen al mert wg mond zent Iob patryarka Syrok wala neha azon ky gyetretyk wala Es en lelkem egybe zenwed wala zegenyekel zent gergely megh wgy mond Iob embernek önen belöle adakczny hogy nem mor-
 25 haiabol | Harmad alamyfna al testy eledeleknek oztafaban erről wg mond wr yefws a zent ewangelyomban zegyed meg te kenye-redet eehözönek meg wgy monda Nyohad ky te kezedet es kel twdny hogy az alamyfna fokakra kellemetes előzer mert yftent ő tagyban meg eelegytty erről byzonfag Mt 27 Ehezeem es ennem
 30 adatok ennekem :c Mafodzer mert yften előt ő maganak baratokath keres byzonfag zent lwcaz tegyetek magatoknak baratokat a Hamyffagnak morhayabol :c hogy mykor meg fogyatkozando-tok twdnja halaltoknak ydeyen wegynenek tyteket az örök haylakokban ertetek yftent ymadwan Harmadzör paradyczomban wtat
 35 kezyt mynt wasyon meg yrwan Embernek ayandoka meg zeelefytty ő wtat es feyedelmel előt helt keezyt ő neky Negyedzer örök halaltwl meg zabadyt mykent wasyon meg yrwan Dan eo Oh kyrály ha

en tanalczom kellemetese nálad alamyfnakal zabadyczad meg magadat es te hamyfflagydat zegeenyeknek alamyfnayokal meg wgy mondatyk alamyfna mynden byntwl es halaltwl meg zabadyt es nem engedý a lelket keetflegben efny Őtedzer yt es őróke meg ayandókoztok mert wgy mondatyk ky adakozyk zegennek nem fogyatkoztok meg meg wgy mondatyk lol tegy ygaznak es mag meg fizetett lelz es hanem egyebtwl byzony iftentwl azért wgy mondwr, luc 6 agyatok twdnymert testyekeket es adatnak twnektek lelkitek es őrókitek mert wgy mond zent agoston Cryftws wgy mond embernek Agy ennekem abbol mellyet adtam teneked enymből¹⁰ kerők agyad es elmeg ydó beeh telwen meg adom teneked en theneked adakoztam Oh ember || Azert tegy te engemet adoffa ma-⁵⁴⁰ gadnak ennekem te ez wylagyakat ach De en teneked őrókyeket adok meg adom te magadat teneked mykor magadat ennekem adandod meg ezen zent meg wgy mond ha mentwl yob kalmar¹⁵ akarz lenned el agyad amyt nem byrhach hogy meg weheffed azth mellyet el nem hagyhach el agyad hogy zaz anyet wegy helyeben agyad el e wylagy byrodalmadat hogy walhaffad az őrók byrodalmat mellyeth ha eézer wallandaz foha őróke el nem weztheted sem hagyhatod

20

Ötödik yozagh

Ewtödyk yozag ymaczag ky wagyon őrdög ellen es kel twdny hogy yollehet a böyt es az alamyfna yok legyenek de maga az ymaczag fokkal ynka dycertetyk azoktwl Előzer mert kenyeb mert beteg awagy fenlő nem böytölhet zegeny alamyfnat nem²⁵ adhat De myndenyk ymadkozhatyk azért wgy mond a magarazat myndenkor wagyon walamy myt ember wal adny twdnya mert ymaczag Mafodzer mert gyorsab mert wgy mond a magyarazat zent dawytnak a mondafan En ymaczagom be megyen te zemeelyed eleyben Igen nagy a tyzta ymaczagnak ereye zerelmes attyam-³⁰ fyay merth bee megyen yftenhez mykeuppen egy nemynemw zemely es ot a paranczolatot meg tókelly howa az alamyfna rytkan ywthat Harmadzor mert őrwendezetefb mert semmy annal őrwendezetefb nynczen mynt ymaczagban iftennel bezeelleny awagy yftenhez remenkedny mynt a yeles bynes | Ky wgy monda iften Ir-³⁵ galmazy ennekem bynefnek es Abraham meg wgy monda zollyak en wramhoz ebben yelentetyk zerelmes aytatoffaga löllehet, por legyek

ebben yelenyk malaztnak keerefe es, hamw ebben yelenyk önen fo-
 gyatkozasanak byzony meg elmerety Negyedzer mert Istenhez közelb
 Mert az alamyfna zegennek keze myat ereztetyk yftenhez Towaba
 testnek öztöweryttfe Istennek gyetrelmel ayanlatyk az ymaczag ke-
 5 dyg mykepen orcharol orchara al yftennek előtte ky azert gyakorta
 akarya yftennel leetet gyakorta ymadkozyek es olwaffon Mert
 mykoron ymadkozywnk my bezzellwnk yftennel mykor olwafwnk
 yften bezeel mywelwnk Mert az ymaczag mynden keetfegnelkw
 meg wygaztal Mert wgy mond yofaphat a yo kyraly paralipomenon
 10 neuő mafod könywenek 29 Mykor nem twgywk myt kel tennwnk
 csak ez maradot nekwnk hogy te hozyad emellywk my kezeynket
 towaba meg wgy mondatyk Ionas wrhoz ywólte a tengerben a
 hálnak hafaabol towaba Megh wgy mondatyk mert ezt byzony-
 nyal wallya mynden ky böczwl tegetet wr yften mert ha ő előtte
 15 emlekőzetben lennend meg koronaztatyk ha kydeg töredelemben
 eend meg zabadwl es ha töretetben leend ylyk te yrgalmaffagot-
 hoz ywtny zent Dawyd meg wg mond wala Mykoron töredelmez-
 feteem kayalteek wrhoz es meg halgatot engemeth Ötedzer mert
 gyakorlatos ymadfag a belfő wyadalt meg oltya meg wgy monda-
 20 tyk Imadfag előt kezőhed meg te lelkedeth Es ne akary lenned
 541 mynth a ky yftent keeserthy || Zent orygenes meg wgy mond eg
 ygaz ember yob ymadkozwan hogy nem zantalan bynefek hada-
 kozwan azert nekynk myndenkoron yozagokat kel mywelkednwnk
 hogy ne lattafanak ymadfagok meg hagynwnk mert wgy mond
 25 zent agofton ymadkozny nem zőnyk meg az ky meg nem zőnyk
 yot mywelkedny Es kel twdny hogy Harom kepen ymadkozwnk
 előzer fel ygazwlwan annak yelenfeegere hogy menyeyeket ayttwnk
 mert wg wgyon meg yrwan Nyncz yt lakando warafwnk de yőwen-
 dőt kereffwnk awagy azert hogy yftennel fel kőltwnket yelenczwk
 30 mynth mond apoftol ha fel kőltetők Cryftwffal kereffeetek mellyek
 fen wannak hol xc wgyon wlween yftennek yogyan Mafodzör le
 teryezkedwen alazatoffagnak okaert mynt mondana abrahammal
 Istennek zollyak en wramhoz yollehet por es hamw legyek Har-
 madzor keet terdre teerdepelwen annak yegzetere hogy ő felfeeg
 35 legyen testnek es leeleknék wra es kyrala Es hogy mynd elmen-
 kel es mynd testwnkel yftennek zolgalywnk azert feel rezent walo
 zolgalatnak yelenfeegere fel teerdet haytwnk földy wrwnk előt de
 kettőt kedyg a menyey kyraly előt Azert wgy mond apoftol ez

okaert le haytom en terdemeth my wrwnk ic xenak attyahoz es kel
 twdny hogy kettőt tezwnk mykor ymadkozwnk előzer kezwnket
 fel emellywnk moysefnek zokafa zerent ky mykor kezeyt fel emely
 wala gyöz wala yzrael mykor kedyg le erezty wala Amalec gyöz
 wala mert wgy mondatyk emellywk fel my kezewwnket my zywwn-⁵
 kel egyetemben az wryftenhez zengergely meg wgy mond az emely
 fel zywet ő kezeywel ky ő ymadfagat mywélködettel öröfytty Ma-
 fodzor mellywnket werywk annak yelenfeegere hogy az ymadfag-
 ban | Az nyelő a mely es a keez ön közöttök egyefek legyenek hogy
 a melyben zynek töredelmeflege a nyelőben gyonafnak ywóltefe a¹⁰
 keezben eleegteelnek mwnkaya yelenteffeek mynt mondanank
 gondolatwnkal bezedwnkel ees mywelködetwnkel weetkeztwnk
 awagy ygy mert őt eertelmwnkel weetkeztwnk azert őt wywnkal
 werywk my bynwnket zent agofton meg wgy mond ky mellyeet
 wery es teerdeth haytya es bwn teetet meg nem hagyta az ynkab¹⁵
 öregyty ő byneet hogy nem kylfebytty

It ymmar kewetkezyk az lelky yfmeret hogy ky-
böl meg efmerywkw zerelmes attyamfyay mynden
myuotwnkat ezenkeeppen zoluan

Dockoroknak mondafok zerent kettew wagyon ky embernek
5 byzodalmat aad ydweffeegeröl mynd eeleteen mynd eeleteen
mynd halalanak ydeyen Elfew.zeretet mas a lelky efmeretnek tyz-
tafaaga elfew zeretet erröl byzonfagot twn az zent yanos ky wgw
mond wala myndenkoron az ő tanytwanyynak fyaczkaym zereffee-
tek yftent ygazan ees egyetemben egy maft mert csak ez leegyen
10 emberneel eleeg ydweffeegere mert a ky zereteben wagyon yftenbe
wagyon yftenben lakozyk es yften ő benne Myczoda lehet nagyob
byzodalom embernek mynd eeleteen mynd halalanak ydeyen
mynt ha yften ő wele leend wgw mond erröl az zent hwgo zereffed
yftent ees baratodat ygazan ees ted el walamyt akarz mynden
15 zentfeg nalad lehet De azert gonoz lehecz ees kaarhozhatol De az
542 zeretettel gonoz nem lehecz sem nem karhozhatol || Erröl mondyá
zent agofton doctor az zeretettel fenky nem karhozhatyk Es az
zeretetnekwl fenky nem ydwezylhet azert mongya zent pal egy
leweleeben myndennek felötte zeretetöt wallyatok mert wgy mond
20 zent agofton doctor nem az yozagnak fok wolta sem az yozagban
hozyayg walo leetel teezen embert byzodalmaffa eleteeben es hala-
lanak ydeyen ydweffeegeröl De a zeretet es az ő nagy wolta wgy
mond az zent hwgoys hog a zeretet eletnek kwt feye megh wgy
mond az lelket sem mondom eelnye az ky ez kwt fwböl nem me-
25 ryttend wgy mond zent agofton doctor az hol a zeretet nynczen myt
haznalhal ot embernek sem lelke sem teste sem e wylagy morhaya
sem yozaga De az hol a zeretet wagyon my arthat az embernek sem
erdegh sem ember mert myndenkoron byzodalmas ydweffeegeröl
akar my halallal halyon meg azert ez elfö yozag ky embert byzo-

dalmaffa teezy mynd eleteben mynd halalanak ydeyen ydweffee-
geről Mafod az lelky efmeretnek tyzta wolta erről mongya zent
pal apoftol egy leweleenek elfew reezeben my ydweffegwnk mynd
e wylagon mynd az mas wylagon az my lelky efmeretwnknek tanw
byzonfaga wgy mond erről Gerfon Ianos doctorys Oh tyzta lelky⁵
efmeret mely haznalatos wagy te mert myndenwt bator wagy
eletben ees halalnak ydeyen es az yteleten ees azert gyakorta kel
meg keerdeznwnk az ő tyzta woltat es ha tyzta leend noha egye-
bet zolyahnak emberek my rolwnk azert myndenkoron bator az
my lelkwnk Mykepen terweny keny mondia Nem kel nekwnk em-¹⁰
bereknek nyelwet neeznwnk De az my lelky efmeretwnket azert
mongya zent gergel doctor | Myt art ennekiem ha mynden ember
en rolam gonozt mongyon es wadolyon ha az en lelky efmeretem
yonak mwtat es meg mentezenkeppen myt haznal ennekiem ha
mynden ember en rolam yot mongyon es yonak alyezon ha az en¹⁵
lelky efmeretem gonoznak mwtat es wadol Azert mongya az foc-
rates mefter ynkab nezzed az lelky efmeretet honem az hyrt mert
az hyrben meg czalatkoztatom mert yonak alyttatol magha gonoz
wagy De maga az lelky efmeretben meg nem czalatkoztatathatol
mert az myndenkoron azt mwtattya az my wagy awagy yo awag²⁰
gonoz Azert ygen tyztan kel embernek ő lelky efmeretyt tartanya
ha batron akar elnye es meg halnya Ez negy okaerth előzer yo
mywelkedetnek okaert mafodzor kötelezeefnek okaerth Harmadzor
Meg wadolafnak okaert negyedzer bozzw allafnak okaert Elezer
yo mywelkedetnek okaert mert wgy mond zent agofton doctor²⁵
hogy nem az hazag a yo mywelkedeth mynt böyt ymaczagh dy-
zyplena oftorozas ment meg embert De a tyzta lelky efmeret myre
mert wgy yo a yo mywelködét ha ember zeretetben wagyon De
mykoron yo a zeretet akoron mykoron a lelky efmeret tyzta mert
mynt zent pal apoftol mongya a zeretetnek gyekere a yo tyzta³⁰
lelky efmeret azert mykepen akoron yo a gymölcs ha a gyekere
yo leend az gymölcs fanak mert ha a gekere yo nem leend foha
termezet zerent yo nem az ő gymölcze ezenkeppen ha a lelky
efmeret yo leend mynt zeretet mynd egyeb yozagok yok De ha ez
lelky efmeret yo nem leyend az egyeb yozagok fem yok azert az³⁵
ayttatos zent bernald dokto balgatagfag embernek || Oly edenben⁵⁴³
az dragalatos kenetet tennye mely edenből mykor neky kellene ky
nem wehety mert meg töret wolt awagy meg zakadozot wolt az

eden ezenkepen ha myt teyendez az meg tőret ees bynnek myatta
 meg zakadozot lelky efmeretben az mykoron neked kellene az az
 halalodnak ydeyen meg nem weheted mert el hwllot az roz edeen-
 ből mert meg nem tartotta mynt az roz eden De mynt azon zent
 5 bernald mongya az egez eden a yo es tyzta lelky efmeret ha myt
 aba teez meg tartya eeletetben es halalodnak ydeyen meg aggya
 Mafod okaert tyztan kel embernek ő lelky efmeretyt tartanya kö-
 telezeefnek okaert mert nem csak akoron köteles ember örök
 pokolra mykoron halalos bynben wagyon De bator bynnelkw
 10 legyen ha ő halalos bynt tart benne ymmar pokolra kötelez az
 törweny kenyben wgy wagyon meg yrwan walamy leezen az lelky
 efmeretnek ellene mynden pokolra kötelez ky halalos byn de bator
 halalos bynlegyenys ha te halalos bynt tartaz benne: Harmad oka-
 eert tyztan kel embernek tartany az ő lelky efmeretyt wadolafnak
 15 okaert mert ez leezen fw wadolod yftennek előtte halalodnak yde-
 yen es az yteleten mert wgy mond zent yfydorws doctor myndent el
 tawoztathat ember az ő lelky efmeretytwl meg walwa De azt foha
 el nem tawoztathattya De ez leezen wadoloya yftennek előtte Wgy
 yr zent gergely Doctor egy aytatos emberről ky mykoron ywtot
 20 wolna halalara ygen feel wala meg keerdeket őteth myt feelne
 monda ygy eeltem hogy ennekem nem efmerem Hogy hogy ky
 lenne wadolom kywől De yob wgy eeltem wolna hogy belől az en
 lelky efmeretem ne wadolhatna enghemeth | Igy nem feelnek mert
 akar mynek tefeek ember kywwl eeletyben az lelky efmeret meg
 25 mwtatya halalanak ydeyen my wot erről mongya a zent bernald
 doctor myndennek kynw az ő lelky efmerety mert az leelek mykort
 ky megyen az testből semmyt egyebet el nem wyhet hanem csak
 az ő lelky efmeretyt ky meg mwtatya howa kel tartany meny-
 orzagban awagy pokolra myt kel wenny koronat awag keent
 30 Negyed okaert embernek tyztan kel az ő lelky efmeretyth tartany
 bozzw allafnak okaert mert mynd eelteeben mynd halalanak
 ydeyen bozzwt aal ha kedyglen karhozyk halalanak wtannys
 Erről mongya Az bölcz egy kenyweenek tyzen harmad reezeben
 mykeppen az tör által weer embert az lelky efmeret azon-
 35 kepen myndenkoron De wgy mond az aytatos zent bernald
 doctor Harom feele lelky efmeret wagyon elfő yo Mafod ygaz
 Harmad nywgomlas Elfő yo kyről wgy mond a zent hwgo doctor
 az yo lelky efmeret ymez mykoron tyzta a zy mynden byntwl a

za ygaz mynden Hamyffagtwl a mywelkedet mynden yo ez a yo
 lelky efmeret Mafod lelky efmeret ygaz az gaz lelky efmeret my-
 keppen azon zent hwgo mongya ymez mykoron ember az ő byneyt
 wtalya es el hagyta az mafenak ellene al az a ygaz lelky efmeret
 mert ygaz mynd maganak mynd mafnak Harmad lelky efmeret 5
 wagyon nywgomlas ky ymez mykoron ember eedes mynd yftennek
 edes barattyanak edes ellenfegenek ees ha ylljen lelky efmeeretet
 wagyon bator es byzodalmas wagy mynd eeletdben mynd hala-
 lodnak ydeyen mynd yteeletnek napyan ees || It weez malasztot az 544
 örök eeletben örök dyczőfeget kyt engegyen my nekwnk atya 10
 fyw zent leelek amen

ez yrafnak weege wagyon wgyan az anydöben
 mykoron wr fyw zyletetnek wtana ezer őt z az har-
 mycz egy ezendöben yrnanak

Arta enim et angusta est via que ducit ad uitam 2015

Igen kemeny es ygen zoros az wt a ky wyzen az örök eeletre
 Ennek okaert őrwlyen a ky zoros eletet wyfelhet a cryftwnak
 emlekezetyert mert ew my elöttwnk kezdee a kemeny eeletet zyle-
 teefetwl fogwa mynd halalyglan ewel mwtata meg hogy kemeny a
 menyorzagnak wta kyn ő elöttwnk fel mene Es nekwnk azt hagyta 20
 Hogy őtet keweffwk es wtana meheffwnk azert myg ez wton
 wagywnk zerelmes atyamfyay e gyarlo wylagban az my tehetfe-
 gwnk zerent kemenyehek meg eeletwnket hogy meheffwnk el az
 wton ky wyzen az örök eeletre azert mondam ezt mert az kemeny
 eelet emberben bwnt meg ől testnek geryedeseffegeet meg oltya 25
 yozagokat eeltet lelket meg erőfyt embernek elmeeyet menyor-
 zagra emely fel

Paciencia in aduersis spirituale martirium est 20

Az beekesegwel walo bozzwfag zenwedees lelky martyromfag
 mert azt mongya cryftws tekynced meg az en bozzw wallasomat 30
 es a zent martyrok zenwedeefet ahoz kepeft zenweddel en eeret-
 tem Ha kedyg teneked az teczyk | Hog a te zenwedeefed nagob az

en bozzw wallafomnal es a zenteknek zenwedeefekneel tahat ebben
 egyebet ne alycz hanem a te beeketelen woltodat azert zerelmes
 attyamfyay zenwegywnk walamy kewefet a cryftwnak zerelme-
 yeert kyt ha zwgodas neekwlel zenwedwnk yngyen maydan meg
 5 fyzet mynden mwnkankrol az ő zent orzagaban mynt egyeb bozzw-
 lag zenwedőknek meg fyzetet a menyey bodoglagban kyk ky
 mwltanak e gyarlo wylagbol mert a zentewkes awal wetek az erde-
 met azert mykor ember walamy bozzwlagot zenwed attyamfyatwl
 monthatatlan nagy eerdemeet wezy czak ne zwgogyek rayta
 10 kynek zenwedeefere fegehen mynket attya fyw zent lelek amen
 byzony igen lyettem wele

Wege wagyon amen

Kezdetnek ydweffeges peeldak

Vala egy nemynemő warafban egy yffyw nemes ember ky
 meg maradwan az ew attyatwl nagy fok yozagal ees morhawal az
 ew attya halala wtan kezde elny nagy kedweere, nem ween peldat
 az ew yambor attya eletyröl de ween erkylczet ewnnen magatwl
 kezde azert nagy gyenyerwfeegben lakozny wgy hogy myndenben
 kedue || zerenth wala nem fok ydew el mwlwan azert mynden yoza- 545
 gat el weztegete ees zalagba ha[gyan]nya no azeert mykor ywth
 wolna nagy zegenfegre egyzer egy ydöben ezeeben weewe magat
 kezde bankodny kyt mykor ezeeben weet wolna egy zolgaya ky 10
 wala neky safara monda neeky wram fmyth bankodol ees my oka
 az te banatodnak monda neeky az yffyw nemes ember zeretew
 zolgam azert bankodom ees az oka banatomnak hogy latode mely
 ygen nagy zegenfegre ywta ygyem wgy hogy sohol femy yozagom
 nynczen monda neky az ew safara wram femyt ne bankogyal merth 15
 ym azt fogadom hogy csak azt tegyed az myt en mondok mynden
 yozagod meg leezen es meeg többel byrz hogynem aznak elewte
 csak engegy az en tanaczomnak monda az yffyw de csak azt tehet-
 ned ym azt fogadnam hogy walamyt | Mondanal mynd azt tennem
 monda az safar no yerel welem mykoron azert el mentenek wolna 20
 ywtanak egy beregbe egy fewrwben [ke] elő wewe kenyweet az safar
 kezde olwafny elő hywa egy ördögöt el monda neky ym az en
 wram ky nagy zegenfegre ywtot azt fogagya hogy ty zolgotok
 lezen csak hogy megh agyatok neky az eleeb yozagat wgy hogy
 meg wgan byrya mynt annak előtte monda az ördök de csak my 25
 zolgak legyen ees azt tegye az myt my mondwnk mynden yozagat
 megh aggywk smeg annal többet monda az yffyw az safarnak
 kywel bezeellez monda az safar maga myt gondolz wele kywel
 bezellek ym az ördöggel bezellewk ted te azt az myt en mondok

monda towaba az ewrdök ha my zolgank leezen elewzer zykfeg
 hogy az fellegefth meg tagagya nem monda wrwnk yefwlnak zent-
 546 feges || Newewet mert rettege emlytteny, de csak fellegefnek
 monda kyn meg rettene az yffyw es monda hogy tagadnam en
 5 meg az myndenbato wr ystent ky menyet földet teremtetete es
 engem teremtet es az ő angyala eeyel nappal een welem wahgyon
 ees ezt ys mynd yol hallya azert soha en azth nem azt nem tezem.
 monda az safar no my wolt abba addyg zola neky hogy nagy
 nehezen ra engede ees nagy felwe rettegwe monda meg tagattam
 10 monda ysmegh az őrdög meegh egy kel hozya az fellegefnek an-
 nyat eef meg tagagya mert az oly azzonyallat hogy walaky hozzya
 folyamyk nem lehet oly nagy bynes kyt meg nem halgat ees kyt
 meg nem fegeel, ees mynekwnk monthatatlan nagy kaart tezen
 azert azt ees meg tagagya kyt mykoron hallot wolna az zegeny
 15 yffyw monda soha azt nem tezem hogy een az yrgalmassagnak
 annyath meg tagadnam monda az gonoz safar no my wolth abba
 az nyagyobát meg tagadtad es az kyssebet nem tagadod meg
 monda az zegeny yffyw ha meg tagattam az nyagyobát de
 byzony ezt soha meg nem tagadom ez meg mondwan hatra
 20 teere zegeny ees mykor ywne wtaban talala egy pwzta zent
 egyhazat es ottan le zalla lowa hatarol ees bee mene az zent egy-
 hazban wala kedygh az zoltaron azzonywnk maryanak kepe fyat
 őleben tartwan ky előt ez yffyw nagy keferwfelegel le efeek kezde
 nagy keferw fyassal boczanatot keerny az ew nagy wetkezetyröl
 25 de ymme wrwnk yefwlnak kepe ew rea hattal fordwla kyn annal
 ynkab el-keferédek kezde nagy fel zowal könyörgeny nagy keferw
 ohoytassal fyassal zöpögeffel kynnek zöndwlety wgy hollatatyk
 wala mynt ha predycalnanak az zent egyhazban wr ystennek ||
 547 Akarattya zerent tertenek hogy az ő zalagoffa kynek ő yozagat
 30 hanta wala zalagba, onnan menne lowa hatan ky mykoron hal-
 lotta wolna az embery zot alytta hogy predycalnanak le zalla lowa
 hatarol ees be mene az zent egyhazba ees lata ot ez yffyat ekeppen
 kenyergeny monda ő magaban byzony ez az en zomzedom meg
 wona azert magat az zent egyhazban hogy latna az weeget my
 35 lenne, monda azert weegre az yffyw nagy fyassal O yrgalmassag-
 nak edes annya zyz marya bynefelegnek nagy remenfege kerlek
 nyery yrgalmat ennekem bynefnek O menyey zent angyalok kyr-
 leky tyteket ees hogy ymagyatok en eertem ez meg mondwan

czodalatos dolog az zyz maryanak kepe le zalla az oltarrol ees az
 o edes fyat az oltarra le teve ees le efek az oltar elewt terdre es
 kezde kenyerdeny ez zegeny bynes mellet mondwan en edes zerel-
 mes fyam zeep yefws kerlek yrgalmaz ez zegeny byneffel neez
 engemet en edes fyam ees en erőttem boczaffad meg az ew byneyt⁵
 monda az edes yefws az ew edes anyanak O en edes zylem mely
 ygen nagy az te zerelmed ym azt teezem en edes annyam erőtted
 hogy mynden byneyt meg boczatom es zerelmembe wezem ees
 ennek felette en edes anyam ywyen yde es apolgaffa meg az en
 febeymet lade mely ygen fwt az weere mert lattatyk wrwnknak¹⁰
 zent were az eew ewt meel febeyből nagy beewen ky folyna,
 ees ez halwan azzonwnk marya fel kele es efmeg öleeben weewe
 az ew edes fyat es ez zegeny bynefnak eleyben tarta ky nagy
 edes kenyhwllataffal meg apolgata wrwnknak zent febeyth
 ees ottan meg alla az ew zent weere folyafatwl es meg gyo-¹⁵
 gywla ennek wtanna ez zegeny bynes nagy halath ada az wr
 yftennek ees azzonywnk zyz maryanak ees feye le haytwan ky
 erede az zent egyhazbol ees fel wle lowa hatara ees el erede wtana
 ennek wtanna az ew zomzeegya || Es zalagoffa ees ky yőwe az⁵⁴⁸
 zent egyhazbol es fel ewle loua hatahra ees ewtanna fyete kyt²⁰
 mykoron meg eerth wolna ra kezde neezny ees monda neky mynt
 wagy eedes baratom ollyom fyrtal mely kenywes az zemed amaz
 kedyg nem akara neky meg yelenteny kyt mykoron meg eertet
 wolna monda yol twdom edes baratom mynden dolgodatky halwa
 az zegeny yffyw oztan eleytwl fogwa mynden yarasat mynden²⁵
 dolgat meg bezelle neky mynd ez fok czoda dolgot halwan az
 yambor monda az yffywnak no en edes baratom ym en az thezem
 te weled az wr yfteneert ees az zyz maryaert hogy een mynden
 yozagodat meg boczatom penzednekyl ees ennek felette egy
 hwgom wagyon kyt neked adok ennek felette yozagomnak³⁰
 feleth ys neked adom hotom wtan kedyg mynden yozagomat
 morhamat rat hagyam yme az wr yftennek czodalatos zerzeefe
 yme kyt gonozwl akar wala kerefny yme az wr yften yol ys meg
 ada wgy kel azert embernek hogy mynden dolgat az wr yftentwl
 tarcza az wr yften onnan ys meg agya honnan yngyen nem gon-³⁵
 dolna no mynd ezek meg lewen el haza meenenek ees ez yambor
 ez yffywnak mynden yozagat meg erezte neeky ees hwgat neeky
 ada es mynden morhayanak felet es mygh eele wgy tarta mynt

edes fyat ees hota wtan mynden yozagat ra hagua ez yambor
 yffyw kedyg nagy yamborwl eel wala ees myndenkor nagy eedes
 halakat aad wala az wr yftennek mynden yawarol ees myk eele
 nagy yol eele ees az wr yften nagy hywôn zolgala kynek hala nag
 5 bodogwl len ees az ew lelke wytetek az zenth angyaloktwl az
 ôrök dyczôfegben kyt mynekwnk es engegyen attya fyw zent
 lelek amen

Mas peelda ||

549 Wala egy varafban egy nagy kazdak ember ky mynd gyer-
 10 mekfegetwl fogwa sem tet wala sem tyzteztefleeget ôryzô angyala-
 nak maga ymmar ween ember wala no mykor egyzer egy ydôben
 agyaban nywgonnek ees akorys ez wylagrol gondolkodnek mert
 wala neky zorgalmatoffaga ez wylagrol neky yelônek egy ygen
 zeep ôltôzôt yffyw ky ewtet az eew agyabol elô wonyta ees ygen
 15 nagy zernyen were monda neky ez kazdag ember ky wagy enne-
 mes wram es myokaert werz ky ôneky semyth nem felele mafod-
 zer yfmeg elô wona meg ygen zernyen weree ky annal ynkáb
 zabodyk wala hogy myokaeert wernee az yflyw kedyg semyt nem
 zol wala harmadzor meg elô wona meg ygen were monda oztan
 20 neky no ymmar ym meg mondóm ky wágok ees myokaert teezem
 een ezt En wagyok teneked ôryzô angyalod ky adattam az
 myndenhato wr yftentwl teneked ôryzetedre een zyleteflewdtwl
 fogwa weled woltam ôryztelek tegedet meny gonoz bynektwl meg
 wontalak tegedet meny yo yhleefth attam teneked teh kedyg
 25 gonoz ember ymmar meg aggotal mynd zyletefettwl fogwa sem
 tetteel ennekem sem tyzteztefleeget wagy azt gondolod hogy een te-
 neked zolgalok hogy zolgað wagyok wrad wagyok een teneked
 Monda oztan az kazdag ember en nemes wram ez naplagtwl
 fogwa wgy zolgallak mynth wramat csak tanyczmek mynemô
 30 zolgalatot ees tyztefleeget tegyek te meltosagodnak monda az
 angyal mykor agyadban le fekwz myndenkoron ezt mongyad yf-
 tennek angyala ky ennekem adattal az wr yftentwl ôryzetre kerlek
 tegedet hogy ôryz meg engem mynden gonoztwl ees ydwezycz
 engemeth ezt mongyad wgy mond ez meg mondwan az angyal el
 35 enyezek no enek wtanna ezeben wewe az kazdak ember magat
 ees zolgala az wr yftent az zyz maryat es az ew ôryzô angyala-

nak mynidenkoron f nagy tyzteffeeget ees zolgalatot ten myg eele ||
Es hotan wtan az örök dyczöfeegyet wewe amen

550

harmadyk pelda

Vala nemet orzagban laxonyaban egy kalaftrom holot lakoznak vala apacza zerzetes zyzek ky zolgallyak vala az wr⁵ Iftent az ew artatlan zyzeffegekbek kyk kezet wala egy aytatos zemely ky mynd az több zyzeket felwl hallagya wala zentfegecs eletywel mert nagy bwzgo wala az yfteny zeretetben gyakorta böytöl wala nagy fokot wygyaz wala ees lanyarkagya wala az ew testet az penytencyanak kemenseegewel ees az ew testet nagy ke-¹⁰ menyen gyetry vala ees gyakorta csak az kynyr heyyal elegezyk wala meg ees fok ydö el mwlwan nagy betegöfe waleek hwrwtoffa annyra hogy mynden testetben nagy nehezef wala de meg sem hagyta wala az ydöt el mwlwy heaban de megys erőltety wala az ew testet az wr yftennek zolgalattyara ky ymmar el nehezedet¹⁵ wala az nagy betegfegnek myatta ees mynidenkor el megyen wala zegeny az weternyere mert zokot vala mynidenkor effely kor wygyazny tortenek egy kor hogy [my] az weternyere el ment volna es állana az több zyzekezest nagy nehez nyawalya efeek rea kynek okaert nem alhata laban de le efek keztek kyt latwan az feyede-²⁰ lem azzony monda neky yo attyamfya ne teegy bantast az attyafyak kezest eregyel fekwle ky ottan feye le haytwan ky mene az zent egyhazbol eleget tewen az zent engedelmeffegnek de nem mene nywgonny hanem meg alla az zent egyhaz aytayan ees warya wala hogy el wégeeznek az zent eeyely zolofmat azonkez-²⁵ ben hogy ywtottanak volna az te deum laudamufra kyt mynidenkoron meg eenekölnek wala ez apacha zyz el ragattatek elmeye zerent ees lata mennyey latast lattya wala az menyorzagban enekleny az te deum laudamuft kywel mynd rend zerent dyczeryk wala az wr yftent my koron mongyak wala az angyaloknak³⁰ dyczeretyről wala verset azonnal mynd az fok zent angyalok egy zerf mynd terdre efnek wala || Az wr Iftennek előtte ees wgy dy-⁵⁵¹ czeryk wala mykór mongyak uala az zent apostoloknak dyczeretyt azonnal mynd az zent apostolok egy zer smynd terdre efnek wala mykór mongyak vala az zent profetáknak dyczeretyt azonnal³⁵

mynd az zent patryarkak profetak egy zerfmynd terdre efnek
 wala mykor mongyak wala az zent martyromoknak dyczeretyt
 azonnal mynd az zent martyromok egyzerfmynd terdre efnek
 wala towaba lata hat az apacha zyzek es mynd menyorzakba
 5 wannak kyk közwł ew az zent egyhazbol ky ywt wala hat ewk ees
 egyzerfmynd terdre efték ees wgy eneklyk az angyalokal es az
 fokfagw zentekel az te deum laudamuft kyt latwan ez zegeny be-
 teg apacha el fakada fyrwa kezde nagyon fyrny mondwan O en
 edes yftenem yme hogy weztem magamat hogy ky ywwek az zent
 10 egyhazbol ym een es ot wolnek ym csak en marattam el közzwlök
 es hogy nagyon kefergene azomba el wegezék az te deum lauda-
 muft az zentek menyorzakban azonba meg leelekleek ees haat
 akor kezdyk el az apachak az zent egyhazba az laldeft deus in
 adiutorium meum intende ꝛc el czodalkodek hogy hogy ywhettek
 15 yllyen hamar ala menyorzagbol beeh méne az zent zent egyhaz-
 ban lata hat mynd ot wannak nem tewrhete soha magat mert
 bee tewlt wala az menyey latafnak eedewffeegewel de reayok for-
 dwlwan monda nekyk hogy hogy ywwetek ala yllyen hamar nam
 mynd menyorzagban walatok, monda neky az feyedelem azon
 20 maft weztegfelegnek wagyon ydye zolafnak ef ydeye wagyon eregy
 dolgodra meg werradwan azert ez beteg apacha meg bezelle myn-
 den látafath az feyedelem azzonnak es az foroknak kyt halwan az
 attyafyak nagy hala adaffal dyczerek az wr yftent ez zegeny beteg
 forornak azerth az wr yften meg elegendwen eleteth nem fok ydō
 25 el mwlwan ky wewe ez wylagbol ees az örök dyczewfegben hel-
 heztete kyt mynekwnk ees aagyon attya fyw zent lelek amen

Vala egy warafban egy zegen paztor gyermek ky mykoron
 ywtot wolna egy bodogh azony napyara el mene zegeny az zenth
 egyhazhoz az predycacyor ees halla hagy walaky az zyz ma-
 30 ryanak ||

Ez may zent ewangelyomoth yrtta megh zent Lucach keny-552
wenek hatod reezeben, zent mathe heted reezeben zent Mark nee-
gyed reezeben, es leen credety az ydöben mykoron wrwnk Iefws
wolna harmynch egy eztendös es azon napon mykoron effyk zent
gyergy napya mykoron predycallana az kewz nepeknek teeb be-5
zeede kezewth monda ez may zent ewangelyomot

Az ydöben monda Iefws ew tanoythwanynak leegyetek azert
Irgalmaffok, mykenth az ty mennyey atyatok es yrgalmas, Ne
akaryatok yteelnye es nem yteeltettek: Ne akaryatok karhoztathny
es nem karhoztattok: Aggy boczaflatok es meg boczattathnak: 10
Aggyatok es adathnak tynektek yo meerteeketh, es teellyefth es
meg razottat Es teteztet adnak erette ty kebletekben Byzonyawal
azon mertekwel kywel ty meerendytek esmeg meeryk tynektek
Mond wala kedeegh ewnekyk eelleyen hafonlatoffagoth es Nem de
a wak wakothe wezethetee Nem de mynd ketten az weremben esnek 15
Nynczeen az tanethwan ew mestterenek felette Thekelletes lezen |
kedeegh mynden ha ollyan leyend mynth az ew mestere Myoka-
ert kedeegh latod az zalkath te atyadffyanak zemeeben az zelementh
kedeegh az te zemedben yngyen sem gondolod Awag mykeppen
mondhatod te atyadffyanak atyamfya, haggyad weffem ky az zal- 20
kaath the zemedböl es tennen magad az zelementh tennen zemed-
ben nem latod kepp mwtalo wefd ky elezer az zelementh az tennen
zemedbowl es annak wttanna nylwabban meg latod ky[wt]wethny az
zalkaath te atyadffyanak zemebowl

Ez may zenth ewangelyomban az my edes es yrgalmas 25
wronk Iefwf xps tezen emlekezethet az zenth yrgalmaffagos ke-
gyelmeflegnek haznalatos woltarol Mondwan legyeteek yrgalma-
fok mykenth az ty mennyey zenth yrgalmas, Meel zenth ewange-
lyomnak ertelmeth ha yol ezwnkben wezzek byzonyawal nagy
yfteny yozagos ayandekot talalwnk ew benne es ha ezen zent 30

tanofag zeren akarnk elnye meeg ezen wylagon teekelleteffeek
 lehetwnk: wr yftennek malaztyath meg lelhettyek Annak ffelette
 az erewk ydweffegeth es meg talalhattyok kynek myatta byzwan
 mehetwnk wr yftennek zent orzagara Wgy mond azert legyetek
 5 yrgalmaffok Oh zerelmes attyamffiy Ime meel kyfded leczke es
 553 melfeges twdoman rewyd kölczeffegh || Es hozyw ygereth rywyd
 wth es mondhatatlan dyczöfegh Mykent wgh mond az ty meen-
 nyey zent atyatok yrgalmas: yme hol wgyon hol talaltok meg
 es hol tanolhattyok meg Mert az atya myndenhato wr yften yr-
 10 galmas Az ew zent fya yefws yrgalmaffagh Gondollya meg azert
 menden ember ennen magaba akarmel nag wetkezeth es bynes lee-
 gyen, hog ymaron erekke soha el nem wezhet ha akarya, Myre
 wgy mond zent pal apostol, ahol beewelkewdeek az byn otth
 felette bewelkődeek wr yftennek malazttya Mert mynden bynes
 15 embert fokkeppen hyw az ydweffegnek wtara ew zent malaztya-
 nak myatta atya myndenhato wr yften mert az ew zent yowol-
 taerth teremtette az embert es nem akarya hog el wezyen Eremest
 mynddent hozyaa fogad az ew zent fya Iefws mert meg waltotta
 az ew zent kynnyawal halalawal hog fenky el ne wezyen De my-
 20 keppen hyw az edes atya es yrgalmazo zent yften Moises ptha
 yrta meg yrgalmazok kywel yrgalmaffagoth tezeek es yrgalmaffa-
 got tezek kywel yrgalmazok az ew zent fya kedeeg hog mond zent
 Ianoš yrta meg ky en hozyam yew az el nem weez erekke mert
 yrgalmaffagot teennem yewttem, es nem yteletet nagob azert ze-
 25 relmes atyamffya ez my wronk Iefws xps wy törweenyeenek. Irgal-
 maffagos zent malaztya hog nem az regy törweennek bewfeges
 aldozattya Ne wegye azert fenky femye az yrgalmaffagnak yoza-
 gos woltat, mert meg wgyon yrwa hog yrgalmaffagadatyk annak
 mynd ez wylagon mynd az maf wylagon es mynd ew eleteeben
 30 mynd halalanak ydeyen ky eeth yrgalmas leend yeleffen az wtolio
 ytelettről wg mond az olly ember femyt ne fellyn az wtolio ytee-
 leten es, kynek az mennyey felfeges kyal, wr Iefws xps leezen
 ottalma, Ez okaert ragazkodot wala zent dauid propheta es wr
 yftenhez mert twgya wala hog mynden batalomnak felette wgyon
 35 az zent yrgalmaffag es wgy mond wala wr yftennek zent yrgal-
 maffagawal tellyes mynd ez egez feld az az mynden teremtet
 allath Meg wg monda maf helyen wr Istennek zent Irgalmaffagaat
 eneklem en mynd erakkewl erekke az az mynden nemzethffegről

nemzethfeegre Mert ymaron ezebe wette wala meg annak előthe
 zent pal apostolnak zawath mondwan rettenetes az eelew Isten-
 nek markaban efnye embernek mert ha ew zent felleghel yewend
 ytelnye ez wylagra az mynemew fentenciat ky aad senky azt
 hattra nem wonyhattya de mynddent wala mynemew teetemen-
 5 ben leel azonkeppen yteel kyt mastan az penitencia meg ygazyot-
 hath Masod tanofaagh adathyk az lelky yrgalmaffagrol || hol oth 554
 wg mond Boczaffatok es meg boczattathnak tynektek aggyatok
 es adathnak tynektek eeth ez ygeknek alatta magyarasztatyk ne-
 mynemew lelky martyromfag es yrgalmaffag zent gergel doctor 10
 mondasz zerent kethkeppen walo martyromfag leelettetyk egy
 embernek ew zyweben lelkeben masz testeben, embernek ew zywe-
 ben akkoron lezeen mykoron mastol zenwed bozzofagot eremest
 meg boczatwnk my baratwnknak wr ystenerth Erről zol ez may
 zent ewangyelyomban Erről zol az pater nosterben es mondwan 15
 Boczaffatok es meg boczattathnak awagy es boczaff mykent myes
 boczatwnk nekwnk wetetteknek hol oth paranczolath adatyk my-
 nekwnk mynd zywnkben mynd zaywnkban az az bezedwnkben
 meg boczatanwnk mynden raytnk letteket es kethfeegnelkewl
 meg boczath mynekwnk es az wr ysten Ime azert meely rywyd 20
 wth es tekellertes Isteny malazth byneknek meg boczataszara boczaf
 es boczatwan wannak engegy es enghedwen wannak Towaba agy
 es adathnak tynektek, ha Imaron meg boczatad tellyeffegwel agy
 annak wtanna yo bezedeth kezen edes bezedwel ewneky mwtafad
 meg kywel es tetemenyedwel hog meg boczatad tellyeffegwel es 25
 ha wg teez az felleghes mennyey cryftws kyzal leezen teneked ba-
 ratod harmad tanwlag adatyk Isteny yo akaratnak meg fyzettefe-
 ről hol oth wg mond yo mertekeeth tellyest teteztet es ky foltath
 azon merytekkel meryk wg mond mynt ty merytek Mykeppen
 doctorok magyarazak Neegy keppen fyzety meg az wr ysten em- 30
 bernek ew yo tetemenyeth keetkeppen ez wylagon keetkeppen az
 masz wylagon Eyth ez wylagon az yrgalmasz neppeknek wr Isten
 meg zappory[e]tya yozagokath kyről zent yob azt mongya fyam ne
 akary felny te elettedben mert nag fok yozagwnk leezen csak az
 wr ystent fellengyek zent dauid prophetha meg wg mond feellyee- 35
 tek az wr ystent mynd ty ew hywey zykegh ew eletekben Masod-
 zor aad wgan ezen wylagon lelky yokath es zent malaztot lelky
 wygaztalafokat Isteny yeleneteket kyről zent Ieremyas prophetha

kenywenek ewthwen nyolczad rezeben wg mond mynden felew
nywgodalmat aad teeneeked wr Iften es be telty az te lelkedet ||
555 Mynden lelky yozagokwal ha feelended ewtet harmadzer aad meg
razoth merteket wr Iften akkoron [aad] mykoron az lelek el walyk az
5 testwl mert le weethwen az halandofaghnak gyarlofagos rwhayath
az mennyey halhatatlanfaghnak dyczewfeghes rwhayaban oltez-
tety fel ewtet Negyedzer ky folt merteket aad wr Iften az maf
wylagon mykoron az lelek az testeel eegytemben dyczewfegwel
ffel tamadwan eeggyefwl es soha egymastol el nem zakadnak
10 teebec erekke, de mynd erekke ewrwlnak wygadnak az wr Iftennek
zentelen walo zynrewl zyre walo latafaban az okaerth kedeege foly
ky mert annal nagyobbat soha nem kywanhatnak es kynek soha
weghe nem lezen Neegyed tanofaag adatyk az Ifteny belczefee-
ghes hasonlatoffagrol mondwan nem de wak wakot wezeethee,
15 nyncezen az tanetwan ew mestterenek ffelette ez az ertelme Mykoron
walakyt mesterre tezne [awgy] awagy ffeyedelme, awagy byrowaa,
olyath keel walasztany Iften zerent ky tekelleles legyen mynd hy-
tyben es twdomanyaban, mynd eeleteben elkölczeben, es sem
bynröl walo ok ne leegyen ew benne honnan mafnak gonoz pel-
20 daat aggyon, Mert wg mond zent ghergel gonozol eelny es maff
yol tanettany, kylemh mynt ky ennen nyelweewel karhoztattya
magath, es mynd ennen magaat mynd maff az werembe eyth,
mynt egy waak maff wakot Eötöd tanofagh adatyk kethfeghes
ytelethnek wezedelmes woltarol, mert ha emberek wgan yteelnee-
25 nek maff mynt ew magokaat keweessfebbe weetkeznenek, De meg
ffeed az wr Iften mert gyakorta csak egy kyl bynt nagyobban
yteelnek maffban, hög nem akar meel nagyothes ennen magok-
ban, de az az ygaz zeertartaff hog ennen magaath, ygazoha meg
ember, annak wtanna maff, ha sem Iften elöth sem ember elöth
30 nem akar wethkezny wr yften enghegye malaztiat rea mynd
erekke amen

Az zentfeiges wr napyarol walo aytatos zerete-
tös predycacyo

Ez may zent Ewangelyomot yrta megh bodoglagos zent ya-
nos eewangelyyfta kenywenek hatod reezeben Es leen eeredety az
ydebé mykoron wrwnk yefws wolna harmyncz keet eztendews Ez 5
ewangelyomnak elewtte mykent ezen zent yanos yrya Monda ye-
fws ew tanythwaynak byzony byzony mondom tynektek ha nem
eyendytek embernek ő fyanak testeet es weret nem yangyatok
nem leezen eelet ty bennetek ennek wtanna kewetkezyk az may
zent ewangelyom ezenkeppen ||

10

AZ Idewben monda Iefws ew tanytwanyak Es az fydo fere- 556
gewknek az en testem byzony eetek es az en werem byzony wene-
reek ky az en testemet ezy ees az een weremet yzya az en bennem
lakozyk es en ew benne Mykent boczatot engemet eelwen en-
attyam Azonkeppen en ees eelök en attyam wyzet Es ky engem 15
eezen ew ees eel en erewttem Ez az kynyr ky menyböl zallot le
Nem mykeppen etteek az ty reghy attyaytok az meennaat az
pwztaban es meg holtanak ky ez kynyereth eezy ewrewkke eel

Zerelmes attyamfyay hywfeiges kereztyenek Cryftws Iefws-
nak zerelmef tanytwany ees aytatos zolgay Ez may zent ewan- 20
gelyomnak eertelmeebawl nagy ydweffeges tanwlagink adatnak
mynekwnk Myndennek elette kedeegh tekynczek megh mykeppen
es mynemw aytatoffagal Negyed zent oraban papa zerze ez
may zent ynnepnek tyzteletes woltat az oltary zentfeegnek erekke
walo tyzteffegere es az my wrwnk edes yefwnak cryftwnak bew- 25
feiges yrgalmassagaban es zent peter zent pal apostoloknak segeh-
delmes hatalmokban byzwan Engedet mynd azoknak bewfeiges
lelky ayaydekot Es erdemes foldot kyk ez may zent ynnepet ayt-
tatoffagal zorgalmatoffagal ees zeretettel zolgallyak kyket bee

yrth papay bwllayaban ees kyk zent gyonassal ees tewredelmefse-
gheel ennen magokath bozyaa zeryk Az elfew weczernyere zaaz
naapy bwlczwt weternyeere zaaz napyth myfere zaz napyt az
maas weczernyere zaaz napyt annak felette prymara tercyara
5 sextara nonara es completoryomra mynd annak ky mondangya
mynd azoknak ky akoron yelen leyendnek myndenykre negywen
napy bwlczwt engedet mynden napon az egheez oktawayglan An-
nak felette walaky ez zent ynnepnek eltyt bwytelendy Annak ees
zaazat walaky az proceffyoban yelen leyend annak ees zazat ha ky
10 ez zent ynnepre gyonaft teewen comwnycaland annak ees zazat
walaky az zentfeegh elewt zewetnekel menend beteghez annak es
zazat ha ky wtanna menend negywent ha kyk atokban leeendnek
azoknak ees ez may napon engedwen wagyon myfeet hallany Ez
zent ynnepet kedeg zerze wr yftennek zent malaztyabol nagy
15 okoffagh keppen mert myert eztendew altal mynden rendbely
kereztyen hyw nepek awagy restfeegnek myatta awagy ez wylagy
dolognak foglalafanak myatta mynden napon fok fogyatkozalth
tettenek ez tyztelendõ zentfegnek ylleeleben Azokat ez may na-
pon ees mynd ez egeez oktawaban be tellyefyhetneek ees megy
20 ygazythatnak wr yftennek nagy yrgalmaffaghabol Annak okaerth
557 ez may zent ewangelyom mellee harom tanwlagwnk || Leezen
rywydedewn Elfew az oltary zentfegnek zerzeferewl Masod tanw-
lagwnk az my wrwnk yefws Cryftws zent testenek zent werenek
byzonyos woltarol Harmad ez zentfeegnek zemelye alat walo nagy
25 czoda hatalmaffagrol az elfewrel wgy mond az zent ewangelyom kyt
megh yrth zent[matee]yanos kenywenek tyzen harmad rezeben zent
matee hwzon hatod rezeben Es zent lwkacz hwzon ketted reeze-
ben kyknek ew mondasokbol kywe gywythettyewk hogy mykoron
el kezelgetne az my wrwnk yefws cryftwnak zent kenyanak ha-
30 lalanak keferwes napya Es embery nemnek meg waltfaganak ydey
akara ember fyay kezet rola emlekezetõt hadny es zerezny ky
lenne yfteny zeretetnek yegye es embery ydweffegnek ydweffeges
erdeme ees kynek myatta mynd felden mynd mennyen egyefwl-
hetne az myndenhato wr yften emberrel es ember yftennel kynek
35 egyefwleefere meltõbat nem gondolhata attya myndenhato wr
yftennek bewlczelege mynt hogy ewnnen magat oly allatban
enyeztene ees waltoztatna hogy embereknek erek ydweffegeknæk
eledeleere ees dyczõfegõkre alkalmas wolna Az okaert monda

egyeb bezedy kezet kewanfagal kewanam ez hwlwety barant ty
 weletek meg ennem mynek elewtte zenwegyek Mykoron azeert az
 kynyert ees az boorth meg zentelte wolna es aldotta wolna mond-
 wan ez az en testem ees werem ky adatyk mynd ez wylagnak erek
 eeleetere Wgy monda annak wtanna ezt az en emlekezetemre te-
 gyetek az az mykoron ees menezer hozyatok wezytek ees eeczytek es
 zyzyatok az en halalomrol megh emlekezyetek el zeretetömröl Errewl
 mongya [ez mongya] ez may zent ewangelyomban az en testem byzony
 eetel ees az en [te] werewm byzony ytal ha ky az en testemet eeczy es
 az en weremet yzya az en bennem lakozyk ees en ew benne Wgy 10
 monda rola zent ewfebyws doktor Mynek okaerth az my edes
 wrwnk yefws cryftws el akara embereknek zemek elewl menynek
 magaffagara wynny az ew aldoth zent testet zent zemelyeth kyt
 az yzy maryanak mehetwl fogadot wala zykeg leen embereknek
 ydweffegekre es hytekre k ereffegekre azon zent testenek zent wee- 15
 renek zentfegeeth erek emlekezetre hadny ees zentelny hogy zy-
 netlen aldathnek lelek zereneth papy keez myat my eerettwnk kyk
 zynetlen wetkezynk Es wona howa folyamnwnk az zent yfeny
 malaztnak megh leeletyre kyt naponked el weztwnk az my gonof-
 sagwnknak ees byneynknak myattha Mafod lelky tanwflagh lezen 20
 az oltary zentzeegnnek byzonyos woltarol kyröl wgy mond az may
 zent ewangylyomba wr yefws Ez az menybowl le zazzot kynyer
 mwtatwan ewnnen magat Es hogy mynden kethfeget [nelkyl] kywe
 zaggatna ew hyweyneky zywökböl Annak wthanna ||Nylwaban zolwan 558
 monda En wagyok az elew kynyer ky menyböl zallottam le az 25
 wtan fel weewen kezeeben az kynyereth ew elewttek meg aldaa
 es megh zentele mondwan Ez az en testem ky ty erettetök el ada-
 tyk az az ez kynyr kyt mastan kezemben tartok oly mynt azt
 mondana yme ez teremtet kynyr zemelnek my woltat zenteltem
 es waltoztattam myndeneftwl fogwa en Ifteny hatalmammal En 30
 byzony testemme ky ty eerettetewk ees mynd ez tellyes wylagert
 halakra es meg waltfagra adatyk Annak wtanna fel weewen az
 pohaar borth ew kezeyben kyt azonkeppen meg zentelwen ees
 meg aldwan monda ez az en werem kyt ty erettetek Es fokakeerth
 ky ontatyk byneknek boczanattyara az az en halalomnak ydeyen 35
 holoth yol ezewnknben kel wennwnk mert nem monda myndene-
 keerth merth meg esmere ees megh lata ew zent Iftenfeegenek
 tykerebowl hogy nem myndeneknek haznalna az ew dragalatos

zent werenek ky ewnteele az az kyk ew bynekben meg wakwltak
 kyk Cryftwlfban nem hyttenek kyk naponkkent wr yftent meg
 karomlyak Es kyk mynd kywól wannak ez zent kereztyen hytnek
 Wgy mond towaba az zent ewangelyom meg zege az kynyeret ees
 5 nekyk ada mondwan wegyetek ees egyetek Errewl wgy mond zent
 bernald doktor az zent oftya az oltaron harom rezre zegdeltetyk
 Es oztatyk annak yegyere ees peldazattyara hogy az my wrwnk
 yefws cryftws kethzer zegdelteteek meg ew keen zenwedeefenek
 ydeyeen elewzer az oftorozafnak ydeyen Mafodzor az kemeny
 10 wafzegeknek altal werefeenek myatta ees harmadzor ew zent ha-
 laalanak [ydey] wtanna ew zent oldаланak altal ewkleefekoron Ma-
 fodzor annak ky yegyzefere ees peldazattyara hogy tellyeskereztyen
 annya zent egyhaznak harom reeze wagyonykyet mynd az edes wr
 yefws ew dragalatos zenth werewel meg walta Es meg mofa es ew
 15 zent malaztyawal meg ayandekoza Az elfeew zegees awagy reez
 yegyzy mynd az fok zenteket menyeknek orzagaban Az mafodyk
 mynd az ydwezwlendewket kyk wr yftennek ygaffaga zerenyth pwr-
 gatoryomban es hydelemnek heleen wannak penytencyat tartnak erek
 ydweffeegnek remenfege alat Annak okaerth ez keeth reezth megh
 20 tartya az pap yambor az patenan es nem erezty az kelyeben az
 zenth werber annak peldazattyara mert wr yften ez ket rendbeely
 zentewket meg erewlyttewtte az ő zenth malaztyaban es femmy
 felelmek nynczen az örök wezedelemtwl Az Harmad reezeth kedyg
 bee wety az zent werber mondwan Wrnak bekefeege legyen ty-
 25 weleteewk: peldaza az oly hyweket kyk meg ez zamkyweteth wy-
 lagnak halando ees keetfezes eeleteeben eelnek kyk naponkkent
 yot ees gonozth tehetnek ydwezwlhetnek ees el wezhetnek azo-
 559 kaerth || Nagy feelelemben wannak zegenyek kyröly eertetyk az
 zent mondas Wytefeeg embernek ez wylagon walo eelety De ha
 30 kyk anya zent egyhazat kewetyk byzhatnak wrwnk yefws cryf-
 twfnak zent malaztyaban azokaerth reezewk wagyonykyet mynden
 zenth aldozatban walakyk wr yftennek zent malaztyaban wannak
 ees byznak mynd azok kyk menyorzagban wannak mert ewreg-
 bewdyk erdemewk mynd kyk pwrATORYOMBAN wannak merth
 35 hamarab ky zabadwlnak zegenyek mynd kyk ez wylagon wannak
 mert annywal hamarab meg nyerhetyk wr iftennek malaztyat
 csak penytencyath tarczanak ew teth bynekrewl Mynd ezewkbewl
 eerthettywk ees gondolhattywk mely nagy yot teeth mywelwnk

zegeny bynefewkkel az my edes wrwnk yefws cryftws az oltary
 zentfeegnek zerzeefeewel kyhez ha ky meltan yarwl bee telyk
 wrwnk yefwsnak mondaſa meg nem hal de ewrekke eel ew wele
 az erek dyczewfeegben Harmad tanwſagwnk leezen arrol mynemő.
 nagy dolgok wannak el enyeztetwen es mynemew yſteny hatal-
 maſſagok az oltary zentfeegben kyket felette zykeeg meg twd-
 nwnk hogy twgyok mynemő tyzteſſegeht kel tennwnk es mykep-
 pen kel ymadnwnk az oltary zentfegeth doktoroknak azerth
 mondaſok zerenth nyolch yeles yſteny czodalatos dolgokath ees
 hatalmaſſagokath gondolhatwnk az oltary zentfeegnek alatta Elfew 10
 hogy mely zempyllantaſban az zent oſtya meg aldatyk az men-
 nyey zenth ygekkel azonnal yelen wagyon ot az aldot yſtennek
 zent fya yefws ollyan weelhetetlen yſtenſege zerenth ollyan nagy
 ſeſſeeges meltolaſa zerenth ollyan nagy erews hatalmaſſaga ze-
 renth mykent mykoron ez wylagra zyleteek az zyz maryanak 15
 mehetwl ees zenwede az magas kereztſan ees mykent maſtan yl
 ees orzagol ew zent attyanak योग्यara kyknek nagy fok eretnekek
 montak ellene de myeerth ygaz hytewk nem wolth mynd el wez-
 tenek Maſod hogy az oltary zentfeegben az kyllew latando zyn
 ragadandofagnekyl wagyon hogy az zentfeegnek byzony allattya 20
 meg byzonywlaſſeek Es az ygaz hyt meg ne czalattaſſeek kynek
 az termezeti ellene mond merth termezeti zerenth az feyerfeegh
 ees az allatnak mywolta ket kylemb kylemb allatnak mondatyk
 de nem wgyan wagyon az oltary zentfeegben kyben az tellyes yſ-
 tenfeegh yelen wagyon azert mynt az zentfeeget teſty zemeynkel 25
 lattywk ottan ewnnen magath Cryftwſth ymagywk ees tyztellywk
 azokaeert az pap yambor ymagya elewzer hogy az kewz nepet
 byzony ymadaſra remycze es yndwha Pelda rola mykoron az ky-
 ralt lattywk hatwl alwan hozyank egy folyoſon nem mondanok
 ahol aal kyralynak rwhaya awagy ewltezety de azth mondanok 30
 ahol aal az ſeſſeeges kyraly azonkeppen mykoron lattywk az zent-
 feegeth fel emelny az zent oltaron nem mongywk || Ahol wagyon 560
 az kynyer zemely De azt mongywk ahol wagyon az yſtenek zent
 fya yefws ydwezyttenk mert ymaran az kynyernek ew teremtet
 woltha waltoztatot teremtey yſtenne merth wgy mond zent am-
 brws doktor rwſſagh wolna embernek nyerſ hwſt ennye annak 35
 okaerth waltoztata wr yefws az kenyer zemelt ew teſteewe kyt
 emberek alkolmaſſagal wehetneenek hozyayok Harmad hogy mynd

az kynyernek mynd az bornak ew termezeth zereenth walo allatyok
 megh nem marad az megh aldafnak wtanna de mynd 8 tellyes
 termezetek zereent el waltozyk ees el testefwi wrwnk yefwi cryf-
 twfnak termezeth zereenth walo testeewe es werewe waltozyk ky-
 5 rewl wgy mond zenth ambrws doktor mynt az aldoth zent ygee-
 ket ky mongya az pap Iambor az kynyernek ees az bornak
 zemelyeere ottan el waltozyk az theremteth allat es ottan byzony
 Cryftwnak zenth teste lezen Es az theremtet allat egyefwl az yf-
 tenfeegel Arrol mongya az zent ewangelyomban ky menybawl
 10 zallot le azerth ky menybawl walo walaky ewtet hozya wezy mel-
 tan az erek menyey halhatatlan eeleteth weezy hozyaya Azokaerth
 ereke eel az olyan ember Negyed mynek okaerth az zent oftya
 megh zegdeltetyk hyw kereztyeneknek commwnykalafokeerth nem
 kel azt gondolny hogy Cryftwnak ew termezeth zereenth walo
 15 zenth teste meg tewrefseek ees egy maftwi el zakadozhaffon De wgy
 kel eertený zent ambrws doktornak mondafa zereent hogy az zent
 oftyanak mynden reeze alat ollyan egy Es egheez az Cryftws mynt
 maftan yl ew zent attyanak yogyara [Towaba] ewted towaba wgy kel
 eertený mynt zent pal mongya mykeppen az egeez testnek lok
 20 tagya wagyon ees az lok tagok egy testnek mondatnak azonkep-
 pen agya zent egyhaz egy test es az lok hywók anyá zenth egyhaz-
 nak [hywey] tagyay mely testnek ees tagoknak wrwnk yefws cryftws
 feye Es wrwnk yefws cryftwnak wr yften feye Ezenkeppen yma-
 ran wr yften lakozyk anyá zenth egyhazban ees mynd az lok hyw
 25 kereztyenekben mykeppen az fee az tagokban Es az lok hywek
 wr yftenben mykeppen az lok tagh az feebeñ ha ky mondana
 myoka hogy mynden napon aldatyk papy keez myat zent ambrws
 doktornak mondafa zereent myert naponkked weetkeznak az ze-
 geny nepek zent agofton doktor meg wgy mond mynyzer aldatyk
 30 az aldatyk az oltary zentfeeg mynd annyzer zenwed az Cryftws
 az my byneynkerth az zentfeegben azert walahanzewr aldatyk
 mynd az egy Cryftws aldatyk ees nem tewb merth egy az yftennek
 fya yefws es mynden oftyaban azon egy yefws wagyon es nem
 maas sem kylemb Hatod ymar hogy yollehet az zent oftyat keez-
 561 ben foghaffak || Es kywwl walo zynet lathaffak De maga ew ter-
 mezet zereent walo my woltat sem nem lathattyak sem keezben
 nem foghattyak sem az sentfeegbe nynczen myeerth az cryftws
 ew twlaydon zyne zemelye zereent nynczen hanem egyeb zemely

alat wagyon az az zent kynyernek ees bornak zemelye alath wa-
 gyon el enyezwen De azert zenth agofton doctornak mondafa
 zerenth myeerth az hatalmas egy yften oth yelenen wagyon myn-
 den yfteny meltofaga zerenth oth kel eertený Heted mykoron
 walaky az zentfeegeth hozyaya wezy walamyghlen az zentfegnek
 yze es zemelye embernek zayaban awagy eehaban megý nem
 emeztetyk yol mynd addeegh zentfeeghnek mondatyk annak okaert
 nem kel embernek ottan nyalat hanny Es ha kynek tewrtenendyk
 okadny meg kel latny ha ky wetette awagy nem Es nagy penýten-
 cyat kel az ollyan embernek rola tartany mykoron kedegh meg¹⁰
 emeztendý ember ottan nem leezen zenthfeegh De az zentfegnek
 mynden ereye az embernek termezetywel egyefwl ees az yftennek
 zent fya ky az zentfegben wolt menyorzagban meegyen Nyolchad
 hogy mynden ember halalos keppen wetkewzyk ky az papnak go-
 noffagaeert nem akar myfeet hallany Oka ez mert az myfenek¹⁵
 akar ky mongya wgyan ollyan nagy erdeme wagyon ewnenmaga-
 ban merth nem az papnak erdeme myat awagy ygeyewel zentel-
 tetyk De twlaydon eryftwnak zent ygeyewel De maga mynt zent
 [pal] agofton doktor magyarazya zent pal apoftolnak mondafath
 zent haromfagrol zörzet negyed kenyweben az zentfegnek weetele es²⁰
 aldafa az yoknak leezen erewk eletewkre ees ydwefsegekre az go-
 nozzoknak kedegh ees bynefewknek erewk wezedelmekre ees
 ytelettyekre Ime azzert zerelmes attyamfyay mynemő nagy czo-
 dalatos dolgok wannak az oltary zentfegben es ennel ees fokkal
 tewbbek kyketh embery elme yngyen bee fem foghat azeert kyr-²⁵
 ywk attya myndenhato wr yftent ew zent yrgalmas fyawal ees
 zent leelekel hogy annyzewr engegye mynekynk ydwefseegwnkre
 mynezer hozyank wezywk az ew zent testeet zent weeret Amen

Hwfweth ynnepenek ewangyelyoma ezenkeppen
kezdety el

EZ may zent Ewangelyomat yrta megh zent mark ewan-
gelysta kehwenek tyzen hatod rezeben ees leen eredety azon
5 ydewben mykoron zyletetynek wtanna yrnanak harom eztendew-
ben ees wgyan az ew zent fel tamadafanak nappyayban es zent
zenwedeefenek harmad napon wtanna mykent ezen zent ewan-
gelyom ky yelenty nylwan walo ertelem zerenth mondwan Imar
kewethkewzyk ez may zenth ewangelyom ||

562 AZ Idewben Marya magdalena es yacabnak annya marya es
falomenak marya leyanya weenek draga kenetewt hogy el ywween
yefwft meg kenneek es yo regwel azon heetnek elfew napyan az az
wafarnap ywwenek az koporfohoz ymmaran nap fel thamadwan
es mondnak wala egymafnak wallyon ky fordyttya el myneekewn
15 az nagy kewet az koporfonak aytayarol es oda tekyntwen latak el
fordytwan az kewet wala kedeg felette nagy, es bee menwen az
koporfoban latanak egy. yffyat ylwen yob felewl zeep feyer rwha-
ban ewltezwen ees el amelkodanak rayta ky monda ewnekyk ne
akaryatok meg yednye ha az nazeretbely meg fezwlt yefwft kere-
20 lytek fel tamadot nynczen yt lme hol ahel Hol le tetteetek wolt
ewtet De menyetek es mongyatok meg ew tanytwanynak es
peternek mert elewl weezewn tytewket galyleaban ot meg lattya-
tok ewtet mykent meg mondotta tynektek

Ez may zenth ewangyelyomnak ertelmebewl nagy Sok lelky
25 nemes tanwlagok adatnak mynekynk Elewzer mert az hwfwety
zent ynnepnek meltolagos wolta Es az my edes wrwnk yefws
cryftwnak fel tamadafanak aldóth zent napya az yewendew
dyczewfleges zent ydewt yegyzy ky tamad az wtolfo yteletnek
wtanna Mykoron mynd eegytemben az fellegews mennyej ky-

rallyal ees kyalne azzonnyal ees zent angyalokkal beeh me-
 gywnk az mennyey zent orzagnak dyczewfeegeben Es eremeeben
 az nagy eremnek azerth emlekewzetyre kyt mynekywnk wrwnk
 yefws meg nyerth ew zent halalawal Es fel tamadafawal Imma-
 ran mynden dyczerettel dyczerywk wr yftenth mely edes eremmel
 es dyczerettel zynetlen dyczeeryk wr yftent az zentek kyrewl wgy
 mond zent dawyd profeta az soltar kenynek ewthwen es harmycz
 harmad rezeeben az menyey zentek kyk az te zent hazadban
 lakoznak wr yften erewkkyl erekke dyczernek tegedet akoron bee
 telyk kyt zent peter apofthol mond mafod lewenek harmad reze- 10
 ben Attyamfyay wy menynekyeth es wy fewldeht remenlywnk
 ywnye mykenth megh fogatta wr yften kyt zent yanos wgy yr
 latafaryl walo kenyenek hwzon egyed rezeben Akoron leezen
 mykoron bee megynk az ygeretnek fewldeben ky teeyel ees
 meezzel foly kyth wr yften megh ygeerth walo meegh reegen 15
 abrahamnak Ifaaknak ees yacobjnak merth akoron allandok
 leezwnk ees halhatatlanok Es mynden yfteny gyenyewflegnek
 eedeffeegewel tellyefek akoron lattywk meg wr yftent zynrewl
 zynre kyt maftan ohaytwnk es ymadwnk es ayttozwnk, az nagy
 edes eremnek okaerth ez may napon yeles proceffiyot kezd yarnya 20
 annya zent egyhaz merth ez may napon wrwnk yefws ees eedes
 proceffiyoth yara mykoron || Lymboffbol nagy Sok zantalan zen- 563
 tewket ky hozywan paradyczomban meene onnan az koporfohoz
 fel tamadwan tellyes teftewel lelkewel onnan Azzonywnk zyz
 maryahoz ewtet smeg wygasztalny onnan esmeg paradyczomba az 25
 proceffyonak wtanna el kezdwen az zent nagy myffeeth wrwnk
 yefwnak zemelyeben wgy mond Refurrexi et ad huc tecum sum
 alleluia kyt megh yrth zent dawyd profeta az soltar kenynek
 zaaz ewtwenkylenczed rezeben fel tamattam es ymaran weled
 wagyok en zent attyam mely ygegben ky yelentwen nylwan ky 30
 yelenty wrwnk yefwnak ereke walo yftenfeegeth ew zent attyawal
 Ez may zent ewangelyom kedygh ky yelenthy mynemő nagy
 yfteny erős hatalmaffagat mwtata meg ew fel tamadafanak byzon-
 fagawal mely zent ewangelyombol Harom nemes lelky tanwflago-
 kath wehetwnk Ez may nagy eremynknek wydamsagara Elewzer 35
 az zent azzonyallatoknak nagy aytatoffagokbol holot wgy mond
 marya magdalena es Iacob annya marya es falomeenak marya
 leyanya Mafodzewr annya zenth egyhaznak [feyedelme] feyenek

az az wrwnk yefwnak fel tamadafabol holot wgy monda az zent
 angyal fel tamadot nynczen yt Harmadzewr az zent angyaloknak
 hozyank walo nagy zerelmetes woltabol holot wgy mond ne akar-
 yathok felnye oly mynt azth mondana zent gergely doktornak
 5 mondafa zerent De myth feltegh myt feltek myt rettegtek kyk ty
 polgar tarfaytokat lattyatok, lelek zerent az azzonyallatokon kyk
 az koporfohoz meenenek ees wrwnk yefwnak zent testet meg
 kenetek draga kenettel eertetek mynden hyw kereztyen lelkek
 kyk ha megh akaryak kenye wrwnkat kel wr yftennek zent
 10 ygeyet zerettettel ees aytatoffagal halgatnya meg ees kel tar-
 tanya merth aldott ember az ky az wr yftennek ygeyet zeretettel es
 feelelemmel halgattya Annak fewletthe ew zent kenyanak halala-
 nak keferwfeegeth zyweben hordozya, Az ew zent temeteeleet
 zyntelen gondollya gondollya Ez zent yrafban gyakorta olwaffa es
 15 rola elmekewdyk Ha ky ezenkeppen teezen azzonyallatoknak
 meltofaga zerent hamar eerdemly wrwnk yefwth zynrewl zynre
 meg latny es ew wele erewkel erekke wygadny es ewrewlly, ma-
 fodzewr lelky eertelem zerent ez harom maryakon ertetek myn-
 den aytatos kereztyen lelkek myeerth az marya magyarasztatyk
 20 keferw tengernek merth walaky wr yefwthoz akar ywnya kel ew-
 neky keferw penytencyat tartany mely penytencyanak az harom
 maryanak zemelyek zerenth harom reeze wagyon twwnya yllyk
 zynek tewredelmefeege zaanak gyonafa es teetemennek eleegh
 teetele Es mykeppen az harom maryanak egy zandokok es egy
 25 ygyekewzetewk wala az az hogy yefwth megh kerefnek ees draga
 kenettel megh kenetek zegenyök azonkeppen leelek zerenth ez
 harom rendbeely penytencyanak egy eerdeme wagyon az az wr
 yftennek zent malaztyanak megh leelety kyben embernek fok
 564 lelky wygaztalaf adatyk az penytencyanak || Kemenfeegeerth ky-
 30 rewly wgy mond zent Dawyd profeta En zywennek fokkafagu ke-
 ferwfege zerenth megh ewrwendewzteteek een lelke azte wygaz-
 talafyd mya wr yften Ezenrewl zent mate ewangelyfta kenywenek
 ewtted reezeben wgy mond bodogok azok kyk fywnak ees ohayt-
 nak mert meg wygaztaltatnak Mafod tanwlagwnk leezen wrwnk
 35 yefwnak fel tamadafabol mynemö edes eremmel kel meg emle-
 keznwnk rola Ez yllyen zentleges wýgafaagrol kyt teen wr yften
 ez napokban kyrewl zent dawyd profeta wgy monda Annya zenth
 egyhaznak zemelyeben az foltar kenynek zaaz tyzen heted reeze-

ben ez az nag nap kyt zewrze wr yften ewrwlywnk ees wyga-
gywnk rayta az tewby kewzewtazert hat rendbeely dolgokat tala-
lwnk kyt teen wr yften ez may dyczewfeeges zent napon elfew
mondatyk wrwnk yefwnak gyewzedelme mert az eelet es az halal
meg ewtkezwen czoda keppen az eelet megh halwan Es az Halalt 5
megh gyewze es az eelet leen az [eeletnek] halalnak kyrallya, Mafod-
dolgot teen wr yefws ez may napon mert pokolnak erews kapwyt
megh tewre Es ymmaran senkyn byzodalma nem lehet hanem ky
halalos bynnek myatta oda akar menny örök keenra Harmad do-
logh leen ez may napon wrwnk yefwnak dyczewfegel walo fel 10
tamadafa halottaybol, Negyed az ew zent fel tamadafanak welwnk
walo kőzelety az az hogy mynden halhatatlanfagnak es dyczew-
feegnek meltofagaat welwnk kezle mert ottan meg yeleneek eew
zentleges zyleyenek ees az zent azzonyoknak zent peternek ees
mynd az tewb tanytwanyoknak, ewted mert byzodalmat ada annya 15
zent egyhaz fyaynak hogy nykeppen ew fel tamadot halottaybol
tellyes kereztyenfeghnek feyedelme azonkeppen my ees fel tama-
dwnk es ew wels egyefwlewnk az erek dyczewfegben Hatod mert ez
may zent napon meg nyta menyorzagnak bee rekeztet kapwyat
ees nagy eremeth teen mynd fewlden mynd menyen fewlden walo 20
teremtet allatoknak ees az ewrek halalnak sentencyayat kewzzew-
lewnk el weewe ew zent attyanak haragyat megh engeztelee Es
az mennye dyczewfegnek menetyre mynekwnk nylwan walo botor
wtat zewrze Harmad tanwlagwnk mynekwnk mynemő zerelme-
teffeget yelentenek my hozyank az zent angyalok mykoron meg 25
yelenwen wrwnknak zent fel tamadafat nag ewremel meg hyrde-
teek mynekwnk leelek zerent mykent zent agofton doktor mongya
walamyt cryftws czelekedek mynd my haznalatoffagwnra leenek
mert mykeent az ew zent halala peldaza az my halalwnkat azon-
kepen az ew fel tamadafa ees halhatatlan wolta az my fel tama- 30
dafwnkkat || Ha azert myk eelwnk engedelmefewk lezwnk wr 565
yefwnak mykent ew ees mynt halalygh engede az ew zent attya-
nak my ees meg koronasztatwnk wr lefwfal menyeknek zent orza-
gaban towaba mynd ezeknek wtanna thamad mynekynk yllyen
ydweffeeges kerdes hanzer yelen legyen meg wr yefws ew zent fel 35
tamadafanak wtanna doctornak mondafok zerent tyzewr talalywk
az zent ewangyelyomban Hogy kedeeagh myndennek elewtte
yelenth legyewn az edes zeplewtelen zent zyzeffeegőf zyleyenek

maryanak azt az ewangelyftak meg nem yrtak De tellyes kerez-
 tyen annya zent egyhaz wallya kyröl zent bernald doktor yllyen
 modon zool O mely kynnyen keetfeegnek kewteleben eshettem
 wolna een az en fokfagw byneymnek terhe myat ha O felfeeges
 5 wr yften az te zent ygeed teftee nem let wolna Es my bennwnk
 nem lakozneek De ymmaran nem merezlewkw ketelkednem mert
 engedelmes leen ew teneked mynd halalyk Es az kereztnek ew
 halala el weewe my byneynknek byllyegeeth ees mynd byneynket
 mynd halalwnkath meg fezytte az kereztfara Es wgy mond towaba
 10 mykoron az Istennek zent fya ew halalanak ydeyeen yllyen dol-
 gokat zerzenee Es az cryftws yefws wendeegh orzagban menth
 wolna az az poklokra zallot wolna akoron ees azon ydewkben
 ynnen maas felewl az edes gyengefeeges zep zyz marya zent annya,
 nagy keferwes fyrafokath ees ohaytafokatly teezen wala, myeert
 15 latta wala ewteth nagy zernyw keenth halalth zenwedny Es yma-
 ran nem twgya wala az horath kyt az ew menyey zent attya megh
 zertzet wala fel tamadafra az harmad nap azerth el ywthwan az
 edes zyz marya mynden wtakath el jaar wala Honnan remenly
 wala fel tamadafanak meg teerefeeth Es nagy fyrafala kewzewt
 20 elewe newezgety wala az zent yrafokat kyk az ew zent fel thama-
 dafarol zolnak mondwan O ky yelenty megh ennekem azt kyt az
 en lelkem zereeth Hol maftan wagyon hol nywghozyk kerlek tyte-
 ket yftennek zenth angyaly yelenczetek meg ewneky merth nagy
 geryedetesseegben wagyon en lelkem O ymmar el fogyatkozam
 25 nagy banatnak myatta O nynczen hafonlatof banat az en bana-
 tomhoz Ennek wtanna teerytte [magat] bezedet az ew edes zent
 fyara mondwan tery meg ymmaran tery meg O en edeffeges wram
 ees en yftenem es en egyetlen eg zent fyam hat tawozyek el ym-
 maran az en nagy keferwfegemnek banattya Es mengyön ky en
 30 zywembewl az nagy kefwrfegnek thewre, wes weegeth wes we-
 geth ymmaran az en ohaytafymnak ees kenhwlatafymnak O en
 zerelmem ees en kewanfagom O en zemeymnek wylagoflaga ees
 en zywemnek eedes wygafagha ad meg ymmaran ennekem ad meg
 ymmaran ennekem az te zeep zent zynednek wygafagos latafaath
 35 O ky kewzel zengh az zent zozat en fyleymben O en egyetlen egy
 remenfegem en zomorw lelkemnek eedes eelety mwtafd meg ym-
 mar az te edes zent orchadnak edes zeep zynet ennekem Mykoron
 azert az edes zyz Annya marya yllyen fyralmas zozatot tenne

Azonközben kezde nagy zeep angyaly zengeest hallany mondwan
 Regina celi letare alleluia resurrexit || sicut dixit alleluia [Azonkez- 566
 ben el] Menyorzagnak kyalne azzonya ewrewlalleluia mert fel ta-
 madot mykent meg mondotta alleluia Azonkezben el ywtwan az edes
 mennek fewldnek wra teremteeye nagy fok mondhatatlan fokafagw 5
 zentewkel zent angyalokal es yllyen modon ydwezle az ew zent zy-
 leeyet mondwan, Salve sancta parens gaudē et letare filia lion ecce
 fructus uentris tui ecce quem virgo peperiste ⁊ aluiste exult[a]e [fa]
 datis Oh humani generis adiutrix Idwezlegy en zentseges zylem ew-
 rwly ymmar ees wygagy fyonnak leyanya Ime hol az te mehednek 10
 gywmewlcze Ime hol kyt zyzen zytl tel fogattal es zyzen zytl tel
 tartottal es newelteel Ewrewly ymmaran tellyes embery nemnek
 segedelme nyfs meg te zadat ees be tewltöm ewtet keer kerewth
 en edes zylem es myndent adok tenekewd Ez yllyen bezedewket
 nagy eedewffegel halwan az edes zyz marya ottan nagy alazatos- 15
 fagal labayhoz efeek ees monda O ky aldot ky ywt wrnak newe-
 ben azert halgassad meg the alazatos zolgalo leyanyodnak beze-
 deet kewnyörgeseet ees efedewzefeth, kerlek engegyed meg
 myndeneknek elewttē hogy walamely bynes ember hywaan az en
 newemeth the hozyad akarand ternye talalla nytwan te zent yr- 20
 galmassagodnak aytayat ees ky az en newembe te zent zerelme-
 deert aytatoffagal byzandyk en bennem pokolbeely ellenfeghnek
 czalardfagat ne felye ew halaalanak ydeyen Es reya felelwen āz
 ew edes zent fya yefws monda Oh mynd erekyl ereke bodoghlagos
 zent zylem mely ygen nagy az te zerelmed Az zegeny bynesewk- 25
 hewz te wagy yzrahelnek mynden dyczewsege ees őróme te wagy
 az en nepemnek mynden tyzteffege leegy ez napfagtwl foghwa
 mynden bynesewknek yrgalmassas annyok hogy mynden ewrewl-
 lyen te benned Es meg wygaztaltaffanak te benned Es meg aldaf-
 sanak te myattad Es mykoron mynd ezewk lenneenek, az edes zyz 30
 marya yllety wala ees tapogathtya wala az ew zent fyanak sebéyt
 Es kerdezy wala nagy edes bezeddel en edes zent fyam faynake
 monda ewneky az edes yefws en edes annyam Immaran een sem
 faydalmath sem keent sem halalt nem zenwedhetők ees nem latok
 towaba Ez sebeket kedeegh akartam meg tartany nagob dyczew- 35
 seghnek Es byzonfagnak okaert hogy ynkab hygyek az en dyczew-
 seges fel tamadasomat Es hogy az profetaknak mondasok myn-
 denben beeh tellyefewgyek azt halwan az edes zyz annya marya

myndenewkõn nagy edes halakat ad wala az wr yftennek es az
 ew zent fyanak Annak wtanna kerdewzy wala az ew zent fyat ky-
 czodak wolnanak az lok zentek ew wele monda ewneky wr yefws
 ezewk az zent patryarkak ees regy profetak kyketh en az en ha-
 567 lalommal ky waltottam lymbosbol Ime hol adam ees || Ewa zylõyd
 yme hol noe abraham yfaak ees yacob moyfes Dawyd kyraly
 yfayas yeremyas mynd az tewb zentewkel getemben azonkewzben
 kedegh elõwe yarwlwan nagy eedeffegel ydwezleek az zyz maryat
 es halat adwan ewneky hogy melto wolth wolna az yftennek zent
 10 fyat meheben fogadny Es zylnye ky ewket az ewrêk keennak he-
 lyerewl ky waltotta wolna Ennek wtanna bwlczw wewen egymaf-
 twl wrwnk yefws megh alda az ew zent zyleeyet ees nagy heedõf-
 legben hagyta Az zentewket kedygh boczata paradyczomban ennen
 maga kedygh az zent angyalokkal yfmeg az koporfohoz meene
 15 mert myg ez dolgok leenek ynnen mas felewl reggel holwal az
 harom maryak mentenek wala draga kenettel az koporfohoz ye-
 fwt meg kenny kyrewl ymaran az zent eewangyelyom ew rola
 emlekewzetet teezen Azeert eztwl fogwa tyzzer walo yelenety
 olwaffwk wrwnknak ew zent fel tamadafanak ewtanna kykbe nyl-
 20 wan meg byzonywlthatyk nytwan az ew dyczewfege zent fel ta-
 madafat ez wylagy neepeknak, elewzer yelemnety leen maria mag-
 dalenanak mykoron syrwan kerefy wala az koporfonal csak ewnen
 maganak mafod yelenety annak wtanna mynd az harom maryak-
 nak egyetembe kyknek meg hagyta ewnen magat ylletty ees az ew
 25 zent labayt labayt czokolgathny harmadzor zent peternek csak
 ewnnen maganak meg boczatwan az ew byneyth, neegyedzer az
 ket tanytwanyoknak menwen emaws newõ warafban az wtan az
 ew zomorwfagokath meg wygasztalwan Es ew welewk eetelth wee-
 wen Ewtedzer az tyz tanytwanyoknak eegyetembe mykoron yerw-
 30 falembe egybe gywitenek wolna thamafnalkyl Hatodzewr mykoron
 ymaran tamas ees welewk wolna meg mwtatwan ewneky az ew dy-
 czewfege zent sebeyt Hetedzewr az tengewrren mykoron az thanyt-
 wanyok halaznanak Nyolchad yelenety leen mykoron galyleaban az
 tabornak hegyeen mynd kezenfeeges tanytwanyok meg yelew-
 35 neek hatalmat adwan ewnekyk thanyttany ees kereztelny mynden
 neepeket Kylenechd yelemnety leen yerwfalembe az weeg waczor-
 ranak helyen mynek elewte menyben kellene menny meg fedwen
 az ew hytetlenfeegewketh ees zyweknek kemenfeget holot eetelt

ees ween ew welek tyzed es wtolfo yelenety leen olywetymnek
hegyen mykoron menyben meene es ewketh nagy edes bezeddel
yntwen ees tanytwan es yfteny zent aldorafawal meg aldwan ees
zemek latafara az erek dyczewfeegben weetetyek onnan ymmar
leezen yewendew eleweneket ees holtakat yteelny es kynek mynd
eerdeme zerent fyzetny az gonozokat boczatwan az erek keenra
ees az yokath bee wyween ew wele az erewk dwczewfeegben kyt
engegyen mynekynk attya fyw zent lelek engegyen ewrek ydwef-
feegwnkre amen

Az rettenetews ytheletnek napyarol walo predy-
kacyo ewangelyom

Ez may zent ewangelyomoth yrtá megh zent mathe ewan-
gyelyfta kenywenek hwzon negyed reezeben kykben. ydwezyttenk
5 kywe yelente az wtollo [ytheletnek] anty cryftwsnak yewetelyt ees
568 annya zenth egyhaznak nagy || wezedelmes haborwfagat mert
meg zynyk akoron mynden zentfegnek zolgalhtatafatwl kyrewl
zent gergely doctor wgy mond Hogy akoron az ag ellenfeeg pokol-
beely ewrdek mynd ez zeeles wylagot meg haboryttya myeert
10 nylwan meg yfmeery hogy ez wylagnak hamar weegezety leez
ymmar kewetkezyk ázent ewangelyom

AZ Idewben monda Iefws ew tánytwanyanak mykoron latan-
gátok az pwtwlnafnak wezewdelmet ky meg wagyon mondwan
danyel profeta altal alwan az zent helyen, ky olwaffa eerceze, ako-
15 ron kyk ywdeaban wannak fwffanak az hegyre es kyk az haz
heyan ne zallyanak le walamyt ky wynnye ez hazokbol es kyk az
mezewn ne teeryenek haza ew rwhayokeert yay yay kedygh az
terheffeknek ees emtetéwknek az napokban ymatkozyatok azert
hogy ne legyen az ty fwtafftok teelbe Awagy ynnep napon mert
20 lezewn akoron oly nagy haborwfag kyhewz hafonlatos nem wolt
ez wylag kézdetytl fogwa, mynd ez napyglan fem leezen Es csak
meg ne rywydwlwtettenek wolna az napok egy ember fem yd-
wezwlhetne De az ydwezwlendewkeerth meg rywydwlwtettenek
Az haborwfagnak napy, akoron ha ky tynektek mondangya yme
25 hol wagyon az cryftws awagy amot wagyon ne akaryatok hynnye
mert akoron fel tamadnak az hamys cryftwfok ees az hamys
profetak Es oly nagy czodakat es yegyeket teeznek hogy meg
az walasztottakat ees tewölgeefben eyczeek ha lehet Im yewendew-
keppen meg mondottam tynektek ha azert mondangak tynektek

Ime az pwztaban wgyon az cryftws ne akaryatok ky mennye latny awagy yme tytok helyen ne akaryat hynnye mert mykent az zeel weez awagy az menydörgő wgyan tamad nap keletrewl es hyre leezewn mynd nap efetygh wgyan lezen yewetely embernek ő fyanak ees mert walahol leyend az test az az Cryftws ő ember-sege zerent oda gywlekőznek az őlywők ees az az azentek ottan hamar kedegh az napoknak nyomorwfaga wtan az fenes nap meg homalyofodyk ees az hold nem agya ew wylagath Es az czilla-gok menybowl le hwlnak az mennyey yozagok ees mynd meg yndwltatnak es ottan fel tetyk embernek fyanak ew zaaztoya az 10 az kereztfaya az eegen es azt latwan ottan fyratny kezdyk ewnnen magokath fewlden mynden nemzetewk es lattyak embernek fyat ywnye menyey fenes kődben nagy yfteny hatalmaffagal es meltof-fagal Es el kyldy ew angyalyt nagy rettenetes kyrtőleffel es nagy angyalozozattal es egybe gywytyk || Az ew walaztoth Hyweyt, 569 neegy zeel felewl Az magas menytwl fogwaa mynd ew kylfew hatarayglan az az mynd ez zeelős wylagot, Az fyge faatwl tanwlyatok peldazatot mykora ymmaran az ew agaban gyenge leyend ees leweleczkey kelendnek twgyatok mert kewzel wgyon az nyar Azonkeppen ty ys mykora latangyatok mynd ezewket be tellye-20 földny ottan twgyatok mert kezel wgyon az ayto elewt byzony mondom tynektek mert el nem mwlyk ez nemzetfeegh myglen myndenewk be nem tellyefewdnek, meny es föld el mwlnak De az en bezedym el nem mwlnak : —

Mynek okacerth ydwezyttenk yefws cryftws teezen emlekew-23 zetewth ez may zent ewangelyomban ez wylagnak el weegezeeferről haborfagarol es anty cryftwnak yewetelyrewl, ynth ees tanyt mynketh mykeppen kellyön mynd anny wezedelmes dolgokath el tawoztatnwnk Ha el wezny nem akarwnk Ellfew tanwfagwnk azert leezen anty Cryftwnak yewetelyrewl errewl wgy mond zenth 30 agofton doktor attyank az menyey warafrol zerzewt kenywenek hwzad reezeben azt kewzewnfegel hyhettyewk hogy cryftws yefws az wtolfo yteelettee adeeglan el nem yew, feem ez wylaagh eel nem wegheztyek myglen anthy xpus el nem yew oka eez merth az wr yften wgy zerzette meg mykeppen zenth pal apoftol ees mongya 35 egyek epyftolayaban keerwnk wgy mond tyteketh zerelmes atyam ffyay hog ymar hamar meg ne rettennyetek wgy mynt hamar lenne az wr yftennek eel yewetewlynek napya merth csak elezer habo-

rwsaagh nem leend ees meg nem yelenendyk az bynben zyletet
 ember wezedelemnek ew ffa az az anty xps annak wtanna leezen
 oztan az wtollfo yteleth az nagy haborfagoth keedegh engedy
 lennye az wr yften mynek elette ez wylagh el weeghezyk hog az
 5 walasztotak ees h w neepeke nagyoban meg byzonyoltaffanak ees
 nagyob eerdemeth gyehenek az ygaz hytnek ees tekelletheffegnek
 myatta Thowaba hog az hytleneknek ees kyk az antyxpsnak hyz-
 nek nagyob zeegyenth wallyanaak az wtollfo napon mykoron az
 aldoth yefws yftennek zenth ffa eel yewend eez wylagoth ytelynye
 10 Mykeppen keedeeg keellyen antyxpsnak ees az eew hazwgh-
 faganak ellene mondany ees allany nylwan meg taneth rola
 wonk Iefws ez may zenth ewangelyomba Mykoron wgy mond
 myndennek elette latangyatok az nagy pwzthaffaghnak wezedel-
 meth ky meg wagyon mondwan Danyel prophetha altal alwan az
 15 zenth templomban Merth wgy mond zenth pal apoštoles hog az
 antyxpus Ierwsfalemben az yftennek zenth meegyen ees oth myn-
 dennek azth predycallya hogy ew az byzon cryftws es wgy ymat-
 t[y]atta magath mynth yften De mykoron az h w kereztyenek azt
 latangyak ottan mynden hytnek remensegewel es ereffegewel az
 20 zenth yrafra kel ffolyomny kyk az my eedes wonk Iefwsrol nyl-
 wan zolnak hog nynczen maff xpus ky Iftennek zenth ffaanak
 mondathnek hanem csak ew ky femyt hamyffath nem zolth nem
 predycalloth ez wylagon mykeppen antyxpus tezen ky mynden
 yraft hamyffan magyaraz es az ygaffagoth hamyffagra fforagattya
 570 es ha ky ewneky nem enged ottan meg ewletty azerth || Hoky
 halalnak leezen kyrallya  s ffeyedelme nem erek eletnek mynth
 az edes Iefws Towaba hafonlya magath az wr Iftennek zenth ffa-
 hoz merth nagy czodakat tezeen ffelden emberek kezeeth ew erden-
 gheffeeegheewel De nem twlaydon hatalmawal mynth az eedes wr
 30 Iefws xpus Towabba nagy ffoakakat hozya hayth Ez wylagy yozag-
 gal kenczel es ygerethelkyken akoron hatalma lezeen De nem
 lezeen ydwellegekre hanem erek wezedelmekre Azerth nem adhat
 ewrek Idwelleget mynt wr yefws cryftws Thowaba ffoakakat hozya
 hayt kylemb kylemb gyetrelmekel ees fenyegeteffel es ffoakban
 35 meg haboryttya az zent pacyencyanak yozagat Azert nem zent
 malaztyawal ees edes predykallasawal mynt az edes wr yefws cryf-
 tws towaba zabadfagot aad tefty faytalanfagra zent tyztafagnak
 ellene kyn nylwan meg mwtattya magat hogy angaly eeletben

eel De nylwan walo karhozatnak wtaat predykallya ky ellen eerte-
 tyk a zent yoronymos doktornak mondafa, testben testy nyawa-
 lyaffagnekyl eelnye nem embery De angyal eleeth Azont mondgya
 wrwnk yelws cryftwl ees az zent ewangelyomban az maas wyla-
 gon sem felekewznek sem hazafkodnak De ollyanok leznek mynt
 yftennek angyal mennyeknek orzagaban azeert anty cryftws az
 angyal zent eeletnek yar ees predycal ellene fokalnak wezewdel-
 mere O azerth zerelmes attyamfyay ha ky yol eze[ewnk]ben weezy
 ees meg tekynte ez yelennen walo wylagnak allapattyat nem
 vagywnk tawoly ez yllyen lelky ees testy wezedelmes Dolgokt¹⁰wl
 azert fogagyatok meg Az edes teremte ees meg walto wrwnk yelws
 Cryftwnak ynteseeth ees mondafath az zent ewangelyomban
 ymatkozyatok wgy mond hogy ne leegyen az ty fwtaftok teelben
 awagy ynnep napon az az nagy zorgalmatos gondot kel wyselny rola
 embernek hogy ne legyen zent zeretetekyl walo hydegfeegben se¹⁵
 yozagos mywelkódetnekyl ha meg nem akar gyewztetny anty cryf-
 twlnak czalardsaga myath Es ez wylagnak haborwflaga myat
 merth ha ky azoknak nekyk fekhzyk nekyk enged akar mastan
 akar akor az ydewben ketfegnekyl el kel wezny ees karhozny
 Masod tanwflagwnk leezen ez may zenth ewangelyombol kereztyen²⁰
 anya zenth egyhaznak kewzenfezes wezewdelmeerewl ees haborw-
 fagarol leezen akoron wgy mond oly haborgatas kereztyen anya-
 zent egyhazban kyhez soha hafonlatos nem wolt, Elewzer mykenth
 gergely doktor mongya annya zent egyhazban mynden lelky ees
 ydweffeges yo meg zewnyk es fenky nylwan zent myfeet nem²⁵
 meer zolgalny ees hallany zent predykalaft ees egyeb yfteny
 dyczeretewt nem hadnak tenny fenky czak ymmadlagot sem meer
 tenny nylwan sem bewytet sem alamysnat kykkel ember ydweff-
 feegeth lelhetnee Masodzer leezen anya zent egyhaznak nagy
 syralmas keferwfege merth nylwan lattya hogy lokan az ew kerez-³⁰
 tyen fyay kewzewl el hagyak az ygaz hytewt es az ygaz wtat meg
 tagadwan ew kereztyenfegeketh az zernyw halalnak es gyetreh-
 lemnek rettenetes feellemerth, mykeppen Nethodyws doctor
 yryaa || Ez yllyen nyomorwflagh leezen elewzer az Ismaeel-⁵⁷¹
 nek fyay myat az az ez atkozot hytetlen t.rökök myat kyk³⁵
 ez wylagon felewttel el hatalmaznak kynek ellene thamad egy
 nemynemő romay czazar ky meg gyewzy ewketh ees el weezy
 mynden hatalmokat kereztyenfeeg kewzewl es meegyen yerw-

falemben oth lakozwan ydeygh, annak wtanna leezen hog anty
 cryftws zyletyk ees el hatalmazyk, mynt kedyg az hatalmas cza-
 zar azt hallangya hogy ymmar el kezdewt hatalmazny ottan fel
 keel az romay czazar yerwfalembewl ees fel meegyen golga-
 5 tanak hegyere hol oth wrwnk yefwlth meg fezyttewtteek wala
 Es az zent kereztfat oda wyzy Es az ew czazary karonayat ky wezy
 ewnnen maganak feyeebawl es teezy az zent kereztfanak agaban
 Es fel emelween az ew kezeyt menyeknek orzagara Es ayanlya
 mynd tellyes kereztyeh orzagot Attya myndenhato wr yftennek
 10 mynd az kereztfawal ees az ew koronayawal Es ottan myndennek-
 nek latafara fel wetetyk cryftwnak zent kereztfaya eppen, mynd
 az czazarnak koronayawal menyeknek orzagaba Annak wtanna az
 czazar ees ky mwlyk ez wylagbol es nem lezen ky towaba otal-
 maza az kereztynfeegewt, mert anty cryftws kezdy byrnya mynd
 15 ez zeeles wylagot Mykeppen kedeegh doctorok mongyak es wetyk
 lezen ew eredety fattywflagbol Es leezen thamadafa yzraelnek
 nemzetheebawl az az Dannak nemzetfeegebawl kyt az ew attya
 Iacob patryarka meeg ew halalanak ydeyen ees meg zydalmazot
 Es ky wette magat az ew thanaczabol, leezen kedyg foga-
 20 nattya babyllonyaban attyanak es leyanyanak bynebawl tewr-
 wen kywól; onnan ywdeaban ywnek korozaymnak warafaban
 es oth zylethyk, onnan mennek betfaydaban honnan zent peter
 ees zent andras walo, Es oth neweltetyk fel mely warofokrol ydwe-
 zyttentk wgy mond az zent ewangelyomban, yay teneked korozaym
 25 yay teneked betfaydam ha mynd az eegyik fel magatzatangyatok
 tynnen magatokat, onnan le wonattattok mynd az pokolnak wer-
 meygh mert ha tyronnak es fydonnak warofyban lethtenek wolna
 az czodak ky ty bennetek lettenek meeg reegen penytencyat
 tartottanak wolna porban ees pernyeбен, leezen kedygh wralkodafa
 30 harom eztendeegh ees hat holnapygh azt fok yrafok byzonytyyak
 Es azon ydewben annya zent egyhaznak segewdelmeere az wr
 yften ky boczattya paradyczombol yllyefth ees eenokoth kykketh
 anty cryftws meg ewleth ees az ew testewk harmad napygh
 fekwzneк halwa, Ierwfalemnek wehayan harmad nap kedygh bee
 35 telwe fel thamadnak wrwnk yefwsnak hatalmawal Es zozath lee-
 zen hozyayok menybawl mondwan ywwetek fel yde es fel weeteth-
 nek menyeknek orzagara myndeneknek lattafara az nepek kedygh
 azt latwan foka meggh teerneк [Es] ew zywekben Es penytencyat

tartnak Annak wtanna anty Cryftws fel teezy az ew zekyt olywe-
 tymnek hegyere, hogy onnan menyorzagban meegyen fel Myko-
 ron azzerth ewrdewghy hatalmafflaganak myatta az eeghewn yarna
 Es myndenek yfthennek kyaltanak, ottan mynth zent gergely
 doktor ees wallya az aldot yefws cryftws yftennek byzony zent⁵
 fya mennyel yttety megh ees le eflyk ees ottan ky mwlyk ees
 pokolban wyzy ewteth az ewnnen ewrdewge kynek mygh eelth
 tanaczat es akarattyat || tette Sokaknak wezewdelmere Annak⁵⁷²
 wtanna Meegh egy kewes ydewt enged az kegyelmes wr yften¹⁰
 penyteneya tartafra hogy kyk meg czalatkozتانak wolt meg terye-
 nek az ew tewölgeefeekből Es ne wezenek el örökwł öröke Ha ky
 kedygh akarna meg twdny myghlen leezen ez wylagh annak
 wtanna hogy anty Cryftws el weez meg maradando Itelet napygh,
 Sokan fokakat zolnak hozya weelekedwen De fenky byzonyth
 nem mer wegezny mert ydwezyttenk wgy mond hogy fenky az¹⁵
 wtolfo napnak orayat es ydeyet fem ember fem angyal De megh
 embernek fya ees az az ewnnen maga cryftws emberfege zerent
 hanem czak attya myndenhato wr yften es az ew zent fya yften-
 feege zerent De az ygaz hogy fok halasztafa nem leezen mert wgy
 mond mas helyen az zent ewangelyomban holy oly modon Es²⁰
 ydewben yw el ez wylagot meg ytelný tytkon hogy emberek
 yngyen fem welyk fem waryak nagy hertelenfegnek okaeerth Azert
 zerelmes attyamfyay ky mynd zorgalmas legyen ew ydweffeegen
 hogy ha mykora el yewend talallyon ydweffeegnek wthan

Ez wtolfo zent ewangyelyomot yrta megh zent mathe ewangelyta kenywenek hwzon negyed reezeben kyben ydwezyttenk nemynemõ yegyewkel ky yelenty az wtolfo yteletnek weelhetetlen ees wezewdelmes napyanak yewetelyt hogy annewal zorgalmafbak
5 legywnk az ydwesseeghrewl ymmar kezdetyk el ez zent ewangelyom

AZ Idewben monda yefws ew tanytwanyinak az naprol kedyg es orarol fenky twdos nem lehet meg az menyey zent angyalok es, Hanem twlaydon czak ewnen maga attya yften mykeppen kedygh
10 leen noenak ydeyeben azonkeppen lezen embernek ew fyanak ees ywwetely mykeppen azert walanak az wyz õzõnnnek elewtte eetelben es ytalban yarwan hazafagokat es menyekewket zewrezwen mynd az napyglan mykron bee mene noe az barkaban Es nem hywek mynd addyglan ees myg el yewe az wyz ewzen es mynd el
15 wezte ewket azonkeppen leezen embernek ew fyaanak ees yewetely ketten leeznek az mezewn egyk fel walasztatyk az mafodyk wezewdelemre hagyattatyk ketten leeznek az malomban ewrõlwen De egyk fel wetetyk az mafodyk wezewdelemre hagyattatyk ketten leeznek egy agyban egyk fel walasztatyk az mafodyk wezewdelemre hagyattatyk wygyazzatok azert mert nem twgyatok mykron
20 az thy wratok yftentõk el yewendew lezewn

Cryftws yefwfban en zerelmes attyamfyay ennek elewtte walo zent ewangelyomban meg hallatok az mynt azeenth anty cryftwnak yewetelyt es wezedelmeeth ymmar hallywk meg az wr
25 yftennek mennynek es fewldnek ytelõ byrayanak yewetelyth es yteletyth wgy mond azert rola bodoglagos zent gergely doktor az ||
573 Myndenhato kegylmes hatalmas wı mynd az reez zerent walo yteletewth az az embernek ew halalath mynd az weeghsaw kewzen leges yteletewt myndenektwl az az mynd embertwl mynd angyal-
30 twl akarta tytoknak lenny hogy annywal ynkab feellemfben war-

nak ees koronkeed keezewk lennenek hozya, wgy mond towaba
 mynden kewreztyen embernek azert wgy kel eelny ha csak honap
 lenne mykoron megh kellene yteltethny mykeppen zent yeronymos
 doktor mongya wala akar een egyem akar een ygyam akar egyeb
 dolgot tegyek myndenkoron zengedőz az en fyleymben az rette- 5
 netes zozat kelyetek fel hallottak ywyetek az yteletre, myoka
 megh wgy mond zent yob kenywenek hwzon nyolchad reezeben,
 meeg az menyorzagnak ew ozlopy ees az az wr yftennek zent an-
 gyaly ees feelnek rettewgnek az wtolfo yteletnek nagy napyan Hath
 az zegeny halando nepek yelessen az nyawalyas boldogtalanbyne- 10
 fewk howa leeznek ees myt teeznek azerth ez yelen walo ewange-
 lyomban az edes kegyelmes yefws ynt ees fel rezzezth my almwnk-
 bol hogy keezzen warywk mert hamar bee telyk De az wtolfo
 yteletnek fok czoday kewzewt bodogfagos zent yoronymos doctor
 rokon kewzel walo czodayt ees yegyt ez tyzen ewteth wety az 15
 fydok yrth lewelebowl az tyzen ewted napnak elfő napyan az
 thengewrnek wyze harmycz fengel newekewdyk fellyeb ew allafa-
 ban mynt egy kew fal, Masod napon anne alla zaal hogy alygh
 lattyak emberek Harmad napon az tengerben walo halak ees czo-
 dak egybe gywlnek ees nagy ordyafsth ees nagy fywafsth reewafsth 20
 teeznek Es annak wtanna megh Halnak, Negyed napon meg gyw-
 lad az tenger ees megh eegh azonkeppen myndön wyzek ez wyla-
 gon, Ewtewd napon mynden fak werews weryttekewt boczatnak
 meg yfmeerwen az ew wezewdelmewket hatod napon mynden
 rakafok tornyok kew falok ees hazak le ommolnak Heted napon 25
 az kew zyklak egymastwl el hafadoznak merth meg yfmeeryk az
 hatalmas byronak el yőwetelyth, Nyolczad napon leezewn oly
 kewzewnfeeges fewld yndwlas ez zelews wylagon kyhewz hafon-
 latos soha nem wolt es mynd hegyek ky yndwnak az ew helyek-
 rewl, Kylenczed napon meg ygyeneswl mynd ez fewld, tyzed 30
 napon ky ywnek az emberők az fewldnek odwabol kyk el
 enyeztőtteek wala őnnen magokath az nagy fewld yndwla-
 nak elewtté Es ollyanak leeznek mynt az eze wezewttek ees
 egy masnak nemzolhatnak az nagy felelőmnek myatta, tyzen
 egyed napon az halottaknak testewk ky yw az koporlobol az föld 35
 zynre, tyzen kettewd napon, az eegy czyllagok le hwll[a]nak az
 földre megh rettenwen az ygaz byronak yteletytwl, tyzen harmad
 napon mynd az ydeyglen eelő emberek meg halnak, tyzen negyed

napon mynd az neegy eeltetew allatok ees föld meg eegh, ees meg
tyztwl, tyzewn ewted napon lezen wy eegh ees wy föld, Es fel
tamadnak mynd az halottak halhatatlan testben ees leelekben
mynd ween mynd yffyw azon testben ees azon ydewben allapnak
5 meg mynth ydwezyttenk yefws wolt ez wylagon Harmycz ezten-
dews koraban mykent zent pal apostol mongya es fenky gyermek
574 zamaba az ydewben nem lezen De mynd tekelletel || Emberek
zamaban leeznek akar ydwezéwlendew legyen akar karhozando
O zerelmes attyamfya ymme hallatok az okat ees az wegezetyt
10 myeert monda wrwnk yefws cryftws az zent ewangelyomban,
wygyazyatok azert mert nem twgyatok mykoron az ty wratok
yftentewk el yw ytelnny amen

Az dyczewfeghes zenth haromfag napyarol walo
zent predycacyo

Ez may zent ewngylyomot Irtta meg bodoghffagos zent
lanos ewangylyfta kenyweenek harmad rezeeben Es leen eredety
az ydeben mykoron wrwnk yefws wolna harmyncz eegy eztendös
Ez zent ewangelyomnak elette tezen emlekezeteth arrol Mykoron
wr Iefws volna yerwfalemben egy hwfweet ynnepeeben ees latwan
az neepék ew yfteny dolgaath ees czoda teeteleeth fokan hynek
akoron ew benne kyk kewzzewl egyk wala ez Nykodeemos kyrewl
emlekewzyk ez may zenth ewangelyom

10

AZ ydewben vala egy ember az zerzetefek kewzzewl Nycode-
mos new fydoknak feyedelmé Ez yewe Iefwshoz eeyel ees monda
ewneky, Raby twggyok mert yftentewl yewttel mester, Myert fenky
ez czodakath nem tehety kyketh the teez hanem ha Iften leend
ew wele ffelele Iefws ees monda ewneky Byzony Byzony mondom
teeneked ha ky wyonnan nem zyletendyk nem lathattya Iftennek
orzagath, Monda ew neky nycodemos Mykeppen zylethetyk ember
ha ween leend nem de esmeg be mehet ee ew anyanak meheben
hog esmeg zyleffeek felele Iefws es monda Byzony Byzony mon-
dom teeneked ha ky wyonnan nem zyletendik wyztewl ees zent
lelektewl nem meheet be Iftennek orzagaban ky test zerent zyle-
tyk test az ky kedyg lelektewl zyletyt lelek az Ne czodallyad merth
mondam teneeked zykeegh tynekteek wywonnan zyletnekek
az lelek walahol akarya oth wasyon ees czelekedyk ees hallod
ewneky zawaath De nem thwdod honnan [yew] yeyen ees
howa menynen azonkeppen wasyon mynden ky lelektewl
zylettyk, felele nycodemos ees monda mykeppen leehetnek mynd
ezeek felele Iefws ees monda ewneky the mester wagi yzraelben
megsem thwdodee ezeeketh Byzony Byzony mondom theneked

25

merth kyketh thwdwnk zollywk ees kyketh latwnk byzonywk ees
 az my byzonyfaghwnkat nem weezetek ha myth eez feldyeketh
 zoltam tynektek ees nem hyzytek mykeppen hyzytek ha meneye-
 keth mondandok tynektek azerth fenky fel nem megyen meneyk-
 5 ben ha nem csak ky meneybowl zalloth le embernek ew fya ky
 meneyben wagon ees mykeppen moyfel fel magasztatta az ercz
 575 kygyoth az pwztaban || Azonkeppen fel kel magasztatny ember-
 nek ew fyanak hog mynden ky ew benne hyzen el ne weezzen de
 erek elethe legyen

10 Zenth doctoroknak magyarazatyok zerenth negy keppen valo
 tanofagoth lelhetwnk ez may zent ewangelyombol my ydweffe-
 gwnk melle Elezer mondatyk zenth ky zarmazyk my eedes wrnk
 Iefwsnak cryftwnak zent kynyanak halalanak zenthseghes meltho-
 faghabol ees erdemebowl kynek peldazattya al az ygekben mykep-
 15 pen moyfel fel magazthala az kygyoth az pwzthaban Masod tano-
 fag mondatyk kereztyen Anya zent egyhazbely zenthsegeknék fel
 wettelee holoth wgy mond ha ky wyonnan nem zyletendyk wyz-
 tewl ees zent lelektewl nem meheth be wr zenth orzagara harmad
 mondatyk zent alazatoffag, hol oth wgy mond seenky fel nem
 20 megyen meneyneknek orzagara hanem csak ky onnan lee zalloth
 merth zent Iob patryarchanak mondassa zerenth kyt zenth bernald
 doctor ees nylwan wal Azerth zalla meneyneknek magaffagabowl
 ennen magath meg alazwan zent pal apoftolnakes mondasa zerent
 hog meltan magasztatnek mynden teremtetth allatoknak ffewlette
 25 meneyen ees ffelden wtath mwtatwan ewteth zeretewknek merth
 nynczen masoth kyn ygazban ees hamarab meneyneknek orzagara
 meheth ember mynth az zent alazatoffagnak wtha ha ky azon yar ne
 felylyen hog el weezyen erekke ha ky azon nem yar felylyen hog
 ne karhozyek erekke Neegyed thanwslagh adatyk mynekwnk ez
 30 may zenth ewangelyombowl Mondatyk Isteny zenth zeretetnek
 bwzgo melegsege kynek myatta Myken zent alberth pylpek mon-
 gya wgy ragazkodyk ember az aldoth wr yefwlhoz mykent az test
 az lelekhez lelek zerenth mykeppen azert wrwnk Iefws ky myned
 kereztyeneknek feye mene fel ew tagyayawal meneyneknek orza-
 35 gara Azonkeppen kezdethtewl fogwa wegezetyglen wala meneynen
 Az cryftwffal eegyefewlnek zenth zeretetben Azok mynd meney-
 bowl wannak esmeg meneybe menek holtok wtan hol ot Az ew
 feyek wgyon cryftwf Iefwf ezt yol meg yfmerthe wala zent

dawyd profetha kyrwl wgy monda Az zoltar kenyben ennekem
ygen yo ragazkodnom az wr yftenhez ees mynden en remenfege-
meth wetnem az wr yftenben zent pal apoſtol yol meg tanolta wala
kyrwl wgy ees monda romayaknak yrth lewelenek nyolczad rezeben
ky zagath eel mynketh az cryftwnak zerelmethel nyomorvlag ee⁵
awag zomorofag haborwlag awagy ehſſeegh mezetelenfegh awagy
hydegfegh Hol oth tewb bezeddel wagyon meg yrwan Ez azerth
az nemes Iſteny yozagh kynek myatta haïmar be meheth ember
wr yftennek zent orzagara errwl monda az wr yften zenth lere-
myas profethanak zaya altal mynden yften zerethõ leleknek¹⁰
Idweſſegere wr yften mongya tekéletes zeretettel zeretelek tege-
deth kewnyerwlõeen te raytad azerth my tewlewk ſſem kywan az
wr yften ſemyth ynkab mynt hog zereſek ew zent fellegeith ees
zeretettel zolgalywuk ewneky teelys zywel lelekkal kynek erekke
eerdeme lezen ennen maga ees az ew zent zynenek zynrõl zynre¹⁵
walo latafa amen ||

576 In nomine domini amen Pars quadragesimalis
 modo wlgari De cognitioni humane miserie casu
 : resurrectione spiritali per debitam peniten-
 ciefatisfactionem ac perdecalogi diuerfarumque
 5 uirtutum gratie xpi adiutorio diligentem ad in-
 plectionem de quibus omnibus feliciter Incipit
 Prologus

Myeerth aldot wr yefwfban cryftwfban tyztelendew zerelmes
 attyamfyay Ez ennehany zamos meg zenteltetewt ydewnek zent-
 10 feges napyayth wgy mynt wr yftennek eztendewbawl ky yegyzoth
 Deezmath es ydweffeegre kyzlelendew fyros martalekoth anya
 zent egyhaz zykeegh keeppen zemewnk eleyben hozoth kynek
 yelef ok a ees fundamentoma zerzo ye ees meg zentewlo ye leen
 ewnen maga atya myndenhato wr yftennek zent fya cryftws yefws
 15 wrwnk es ydwezyttenk kynek mynden eelete mywelkewdete es
 peldaya leen es zorozteteek my tewkelletes gyoropodafwnknak
 byzony kewetfeegere zent bernald doctor mondafa zerenth kyneel
 meeltob ees erofb fundamentomoth zent pal apoftolnak wallafa
 zerent fenky fem wethet fem lelhet walaky ydwezwlly akar anne-
 20 wal azeerth zerelmes attyamfyay nagyob meltofagal kel myne-
 kewnk ez maftany napokat megh zentelnwnk meg tartanwnk, es
 yeles ayandeeck keppen yftennek zent zyne eleyben beeh mwat-
 newnk menewal nagyoban wannak meg zenteltetwen Annewal
 nagyob zentfege eelettel tyzta zywel leelekkel aytatos elmeewel
 25 zorgalmas gyorfafagal, es mynden engedelmefseegel kel myne-
 kewnk magwnkat hozya zereznewnk menewel eerdeme meeltob
 ywtalma dragalatofb menyeknek zent orzagaban O ha megh gon-
 dolya halando ember az yowendew zent orzagnak dyczewfeges
 woltat ees az hatalmas wr yftennek ky yelenthetetlen meltofagos

woltat Akoron ezeeben wehety merth semmy fertelmes allat oda
nem mehet Es Semmy rwtfagnak oth hele nem leelettetyk tyzta
azeert ees zentfeiges zolgalatot zereth ees waar az wr yften myn-
den embertwl, Zakaryas profetanak mondasa zerent, In sanctitate
: iusticia coram ipso omnibus diebus nostris zentfeegben es ygassag- 5
ban eelywnk ew elewte mynden naponked myg eelewnk kyrewl
zent yanos ewangelysta ees meg emleközyk rola mondwan Ha ky
az wr yftennek zent fyat akarya kewwetny peelda zerent yo eelet-
nek wtan wgy kel eelny ees yarny mynt ew eelt ees yartez wylla-
gon merth az ollyanokat yfmery meg az mas wylagon ees az nagy 10
yteletnek napyan kyk mastan az ew zent paranczolattyath ees
peelda adasa zerent eelnek Es ottan zeretetre yndwltatyk ew rayta
Irgalmassagoth tewen ew wele kyt kedyg wyzon ellen yfmer gonozwl
eelt lenny hatat weet ew hozyaya mondwan az zent yfayas profeta-
nak mondafat, tollatur impius ne uideat gloriam dei Es Azonkeppen 15
erews yteletnek kemenfegeere eerkewztety ewtet zykeeg azert en
tyztelendew es zerelmes attyamfyay hogy mynden ez wylagon
eelew ember nagy gond wyfeleffel kewleze el ez zamos zent malaz-
tos ydewnek napyayt merth ha azrol zamot kel adnya wr yften-
nek elewte mynewel ynkab az halalatlanlagrol es heyaban walo 20
eeletrewl Ha az byzony hogy az hatalmas teremto wr yften myn-
dent nagy yfteny okkal teremtewth menewel ynkab okos lelkew
emberth mynd kywöl belöl walo termezet zerent kyrewl || Wgy 577
mond zent agofton doktor ky mynd yol ezeeben wegye kynek
sommayat okat regwlayat ees fundamentomat ez mastany ala 25
mondando yrasnak zereeben wr yftennek zent malaztya myath ha
ky akarya meg tanwlhattya ees yfmerhety ew ydweffegenek kewan-
saga zerenth amen

Incipit Sermo primus secunda feria quinquage-
simale de cognitione original peccati 30

Minek okaerth Cryftws yefwiban zerelmes attyamfyay zent
pal apostolnak mondasa zerent, mynnyayan wetkeztewnk ees byne-
fewk wagywnk myeert hogy zykeegöfök wagywnk wr yftennek ma-
laztyanekyl es zent yanos ewangelystának byzony mondasa keppen,
azth mondangywk mert bynwnk nynczen mynen magwnkat megh 35

czallywk ees hamyffa teezywk az wr yftent ky mynket zent hala-
 lawal meg waltot az my byneynkbewl kyrewl zent job patryarka
 meg yllyen wallaft teezen, nynczen senky ygaz ez fewlden meeg az
 elfew napon zyletewt magzat ees, mely yrafok eertetnek nylwa-
 5 ban az elfew zyleekrewl zarmazot eredet bynnek folyafarol ha
 kedyg ydewnek folyafarol akarywk eerten y termezet zerent ky
 lehet bynnekyl ez wylagon ha mynden ember bynben fogan-
 thatyk ees zyletyk ees eel Es Senky zyztwl nem zylethetyk
 az egy yfteny zent zyleteefnek wtanna Senky azert ne mon-
 10 gya ees ne wallya magaban byzwan, mert bynneekyl eelhet ez
 wylagon mert zent agofton doctor ellene mond ees az few-
 lewl meg mondot yrafok De hogy nem kel meg maradny ember-
 nek az bynben ha ereke el nem akar wr yftenthwl zakadny Az
 kedegh nem lehet azon wr yftennek kywaltkeppen walo malaztya-
 15 nalkyl kyról zent pal emlekewzyk Qui gloriatur in domino glori-
 etur :c haky dyczekedny akar wr yftenben dyczekewggyek ees byz-
 yek remenfeeget wetwen wr yftenben Es ne ewnnen magaba Ez
 yllyen fewrtelmes wylagnak wylagy eeletnek kedegh tyztwtalan-
 lagabol senky kylemben fel nem tamadhat ky sem kelhet hanem
 20 ymez keet dolognak kőwetkőzendősege zerenth Előzőr hogy ewn-
 nen magat meg yfmerye mynt eel mynt wagyon lelkeben ees tef-
 teben Es ez vylagy eleteeben Masod hogy az teremő wr yften
 zent malaztyawal meg segellye es fel thamazya lelky halálnak
 almabol kynek nylwaban walo yfmeretyre Ez may napon harom
 25 nemes lelky tanwlagwnk leezen Elfew tanwlagwnk leezen áírol
 Honnan thamada az eredet byn kynek myatta mynd el hwillank
 az artatlanfagnak zeplewtelenfegerewl ez maftany fyralmas eeletre
 doctoroknak mondafok zerent reea felelwen moudhattyok hogy
 az elfew zylenktwl tamada kyk paradyczomban leewen pokolbeely
 30 satannak kyzlelety által Az meg tyltot faanak gymőlczeeben eenek
 wr yften paranczolattyanak ellene holoth wgy mond Agofton doctor
 Iollehet Ewatwl yndwltateek De ha adam neky nem engedewt
 wolna Az eredet zerent walo ygaffagot el nem weztewtte wolna,
 my ees enny nyawalyara nem ywtottwnk wolna De ha ky kerdene
 35 my leegyen az eredet zerent walo ygaffagh kytewl meg fozta az
 eredetfeegnek byne myeerth ez kettew egy mashoz ellen kewdo
 allatok mynt egy az tyz wyz ha egyknek eertelmeere mehetewk

az mafodykat ottan meg twgyok kyrewl wgy mond zent anfelmw
doctor Az eredetnek byneet az maftany zyletewth magzahtogban
egyebewnen nem eerthettywk lenny hanem Adamban el weztewt
ygallagnak megh foztafath engewdetlenfeegnek myatta kyrewl
meg emlekeezwen ||

579 Kezdetyk zwz zent wrfwa azzonnak elety ees
ew tarlywal walo martyromfaga tyzenegh ezer
zwzeknek kennyok awaagy martyromfagok ez
tyzteffeghes zerwel lewt wolt ezenkepeen 20

5 Brytanyaba wala egy nemes yo kereztyen kyral kynek newe
wala notws awagy kedygh mawrws ky kyralnak zwletek egy leanya
kynek wala newe wrfwa ez leany mynden yo erkwczeknek czodda-
latos tyzteffegeben bewlczegebeben Es zepfegeben fenlyk awagy
weraghzyk wala annera hogy ew yo newe awagy hyre myndenwth
10 foly wala awag wyfeltetyk wala anglyay kyraly keddygh hogy az
wdeben ygen hatalmas wona Es hogy fok nemzeteket haytot wona
ew wrafaga ala halla ez zwznek ew yo neweth awagy hyret mynden
kepen bodognak mongya wala magath ha az meg mondot zwz ew
egyetlen egy fyanak adatneyek felesegewl terwenzerenth az yffyw
15 es ygen geryeedetes awagy zerelmes wala hozza hogi az hazaffag
meg lenne kezewttwk azzert kwldenek tyzteffeges keweteket az
zwznek atyahoz fok fogadafokaal Es edes bezedekwel Es ezek
melle nagy fenyeketefeketh wetwen ha az kewettek ew wrokhöz
hewon meg ternenek kyraly kedygh zent wrfwa azzony attya ez
20 kewetfegh halwan ygen kezdee bwfkodnya elewzer azert hogy
xpfnak | Hytewel meg yegyzeth leyanth balwan ymado pogannak
hazaffagra adnaya meltatlan dolognak hynneye awagi alyttana
Masodzor azert hogy az o leanyath esmerneye hogy semmykepen
az keremesnek nem engeedne harmadzor azerth Es bankodygh wala
25 merth az anglyay kyralnak kemenfegetwl awagy fenyegetesetwl
ygen fel walaa zent wrfwa azzony kedygh zent lelek malaztya
myath az ew edes atyanak tanacza ada hogy az felywl meg mondot
kyralnak keremesnek awagy kewetesnek engedne de maga az
kewtel awwagy fogadas alath hogy az kyraaly fya atyawal

ewzwe tyz walaztot nemes leanyokath adna neky wydamlagara
 awagy nyayaffagara Es mynd neky az zenth wrfwa azzonnak
 Es mynd az walaztoth tyz leanyoknak ezer ezer leanyokat
 adna melleyek Es hogy neky leyany tarfywal hayokath wenne
 es zerzene zarandokfagra mennye Es harom eztendey haladekoth
 adna az menyegzew megh lennye Es ew zwzeffegenek megh tarta-
 fara Es az yfyw meg kereztelkewdwen ez harom eztendewben kerez-
 tyen hytbe meg tanyttatneyek bewlczefeges thanaczoth lele Es
 ada kettew oka myert elewzer azert hogy az kewtelnek nehesege-
 wel awagy lehetetlenfegewel az kyralnak akaratyath arrol el teryt-
 teneye awagy kedygh ez okal az felywl mondoth zwzeketh wele 580
 ewzwe yftennek walaztanaya azwagy zentelneye ezek halwan az
 yffyw az || Kewteleth awagy az kewtelees zewrzejth yo akarattal
 Es ewremeft fel wewe Es atya elewt gyakortha alla erette ker-
 wen ewteth hogi mynd ezek megh lennenek Es ew maga legh ot-
 tan megh kereztelkedek Es walammyth az zwz kerth wala paran-
 czola hogy mynt hamaraban lehet mynd megh legyenek zent
 wrfwa azzony atya kedygh yamborokath zewrze Es kewltsegeth
 hogy az ew leanyanaak kyt ew ygen zereth wala fegetsegere lenne-
 nek Es neky Es mynd hadanak awagy tarfaganak mynden zwk-
 feeget meg zolgaltatnayak azert mynden felewl zwzek folnak wala
 odaa mynden felewl fyrfyak fwtnak eez yly nagy ezodara mert fok
 pwfpekek folyanak awagy gywlenek hozzayok hogy welek mennenek
 az zarandokfagra kyk kewzet wolth bafylyaa pwfpek kynek newe
 pantwlos wala ky ewket romayglan wezerle awagi wyfele Es onnan
 welek meg tere es welek ewzwe martyromfagoth zenwede cryftwnak
 neweben zent geerafma Es fycilyay kyralne azzony ky ew hazas wrath
 kegyetlen kyralt oylan ha farkasbol barant tewt wala ky gerafma
 azzony matwryfyws pwfpeknek hwga wala Es darya azzonnak zenth
 wrfwa azzony anyanak menyé wala hogy neky zent wrfwa azony
 atya ez tytkot lewelben meg yzente wona leegh ottan mynt hala
 yften malaztya myath ew negy leanywal babyllawal ywlyanawal
 Wyktoryawal Es anreawal Es egy kws fyawal andryanal ky ew
 nennyeynek zerelmeerth ew yo akaratyawal ada magath az zaran-
 dokfagra welewk ewzwe ky kyralne azzony hagia orzagat egyk
 fyanak kezeben ew maga kedyg az megh mondot germekywel
 brytanyaban yewe haayon zent wrfwa azzonhoz ky kyralne az-
 zony tanaczawal nagy fok zwzek kylemb kwlemb orzagokbol gwy-

tetnek wala zenth wrfwla azzonhoz Es koronked az zyzeknek
 wezerek len Es welek ewzwe martyromfagoth zeenwede cryftwnak
 newebe azerth az zent zwzek egyben gywtwen Es hogy az hayok
 kezen wolnanak Es az wthra walo elefegh Es kewtfegh kezen
 5 wonanak az felywl mondot kyralne azony tytkyat ew Wyteztarfynak
 meg yelenty Es mynd egy akaratwal ew wytezfegegre efkwznek
 wala megh ezek meg lewen kezdenek wyadálnak yatekath awagy
 scamancyayath mert nyha egi helyrewl mas helyre fwthnak wala
 nyha kedygh teftowa fwthnak wala nyha kedygh fereget ynthnek
 10 wala Es egy feregh mas elewth fwtafith mwtat wala Es mynden
 nemw yatekoth meg teznek wala Es walamy ezekben ywt wala
 femmyt el nem hagynak wala benne ez yly nemô yatekokban
 annera foglalyak wala magokat hogy nyha delbe nyha weczernye
 koron alegh mennek wala zallafra enny Es nywgodalomra hozza-
 581 yok fwtnak wala ez wylagy nagy wrak Es || Mynd egyhazy feye-
 delmek yllyen nagy czodalatos dolog latny Es mynd czodawal Es
 ewremmel tellyefednek wala be ez wtan hogy zenth orfwla azzony
 mynd az zwzeketh kereztyenfegre fordyttota wona brytanyabol
 atya orzagabol Es hazatwl el erede Es egy napon mennyeth me-
 20 hetnee ember fewlden gyalogh anne ydeygh hayon yo zel fwwan
 ffranciay partra kynek newe tyella Es ynnen nagi colonyaban
 ywtanak holot zent wrfwla azzonnak wrnak angyala meg yelenek
 Es neky meg monda hog az zarandokfagbol telyeffegwel mynd
 ew tarlywal meg ternenek Es ottogyal martyromfagnak korona-
 25 yath wenneyek azerth ynnen az angyalnak yntefebewl awagy
 yntefe zeret romaban gygyekezene*k*. bafyliay newô warosban kele-
 nek ky hayoyokbol es ot hagywan hayoywkath romaban gyalogon
 ywwenek awagy menenek kyknek ywvesegre ciryacus papaa ygen
 ewrwle merth ew es brytanyabol wala Es hogy hallotta wona Es
 30 elmerte wona hogy lokan wonanak kewzettwk ew neky rokonfagy
 mynd ew hozza tartozokwal Es ew hozzaa tartozo deaky zewrzettel
 awagy egyhazy nepewel nagy tyzteffeges procefyowal wywe be
 ewketh romaba azon eyel kedygh az romay papanak yftentwl megh
 yelentetek hogy az zwzekkel wona martyromfagnak erdemet fel
 35 wenny ky yftentwl walo ielenetet | Ew magaban ydeygh megh
 tarta senkynek sem monda Es azon kewzben lokakath az zwzek
 kewzwl kyk meg nem walanak kereztyenek ew maga meg kereztele
 ewketh byzony hogy azt latnaya hogy ygen yo ydeie wolna kyben

az papafagoth meg lathatnaya hogy egy eztendeygh Es tyzennegy
 hetyglen zent peter apostol wtan tyzenkylenched papa wona Es
 romay zenth zeketh byrta wona mynd az romay cardynalyfwk Es
 egyeb egyhazy wrak elewt meg monda ew akaratyath Es mynd
 elewtwk az papafagnak meltofagat Es tyztet meg hagna de hogy⁵
 mynd ellene mondananak yelennen az cardynalyfwk kyk ewtet
 bolondofcodnya alytyak wala azerth hogy papafagnak dwezewfe-
 get el hagywan nemynemw balgatagh azzonyemberek wtan akarna
 mennye Es ez zenth papa kedygh az ew bezedegvel Es tanaczokal
 lemmyt nem gondola hanem egy zent yambort kynek newe ame-¹⁰
 tws wala ew helyebeen wycarywffa zewrze myerth kedyg romay zent
 zeketh romay deaky zewrzet ellen awagy akaratya ellen el hattha
 ew newet az romay papak kenywebel ky wakartak Es mynden
 malaztoth awagy zabatlagot kyt az wdewbeen nyert awagy lelt wala
 romay zenth zektwl ez zent zwzeknek ferege awwagy tarfaga mynd¹⁵
 el wezte az wtan ket kegyetlen feyedelmek kedyg romayaknak
 hadnagyok kyknek || Newek ezek egyknek maxymws malyknak⁵⁸²
 affrycanws latwan ez zwzeknek foklagat Es hogy lokan fwtnanak
 hozzayok mynd fyrfyak Es mynd azzonyallatok megh felelmenek
 awagi yedenek hogy ew myattok ygen megh fokafwlana kereztyen-²⁰
 segh azerth ew wttokat yol meg kemletek Es kewetheketh kwlde-
 nek ywlywflhoz ew rokonochoz ky az wnwfwknak az az maagyar
 nemzetnek ky magyar nemzeth az wdewben poganok walanak
 megent feyedelmewk wala tahat kerwen ewteth hogy ez zwzek
 ellen hadal tamadna merth kereztyenek wonanak Es mykoron colo-²⁵
 nyaban ywnenek ewket mynd meg ewlneyek azert zenth ciriacws
 papa ez zwzeknek nemes feregewel awagy foklagawal romabol
 ky erede wtanna ywwe kedygh zent wynche pap Es cardynals Es
 yacab pwpwk ky brytanyabol ew hwnnyabol antyochyaba ment
 wala holoth eerfeksegnek meltofagath awagy tyzteffeget het ezten-³⁰
 deg tartotta wala ky hogy az wdewben papahoz ywt wolna Es
 ymmar romabol ky ment wolna Es az zwzeknek romaban ywwe-
 feket hallotta wolna hamarlagal awwagy leg ottan meg tere Es ew
 wtoknak Es kenyoknak magat neekyk tarfa ada towaba lanycana
 warof bely pwppek es kynek newe mawtyryus zent babyllanak Es³⁵
 ywlyananak annyokrol walo battyok lwchenfys pwpwk es kynek
 newe ffallaryus ky| Pwpwkek az ydewbe romaba ywtek wala az fe-
 lywl mondot zwzekel awagy zwzeknek tarlagaban adak magokath

Mykepen zent wrfwla azony yegyes wra etherws
zent wrfula azzonnyal martyra lewth

Mynd ezeknek wtanna ettherews zent wrfwla azzony yegyes
wra hog brytanyaba lakozneyek angyal yelenetnek myatta wr
5 yftentwl yntetek hogy ew annyath meg kereztewtletneye merth az
ew atya azon elew eztendewbe megh holth wala Es eterws az ew
fya lewt wala wtanna kyraly hogy kedygh ez zent zwzek az felywl
meg mondot pwpewkekel romabol meg terneneek ettherws zent
wrfwla azzony yegies wra wr yftentwl yntetek hogy hamar fel
10 kelyen Es ew yegyefenek wrfwlanak eleyben mennyen hogy welek
ewzwe colonyaba martyromfagnak palmayath wegye az az erde-
meth wegye ky yfteny yntefeknek engedwen ew anyat megh kerez-
tewtete Es wele ewzwe az az annyawal Es egy kczynded hwga-
wal florentynawal ky ymmar kereztyen wala Es kelemen pwppe-
15 kel az zwzeknek eleyben mene Es martyromfagra ada magath
welek ewzwe marculws Es gewrwgh orzagbely pwppek Es ew wzce
583 constancia constancynaapolybely dorotews kyral leyanya ky || Egy
hews embernek egy kyral fyanak atta wala hytyt de my elewth az
menyegzew meg lewt wona kewzewttwk meg hala az kyraly fy eez
20 leany kedyg az wtan zwzefegeet ffogada yftennek ezekes almokba
yftentwl yntetenek Es romaba ywweenek Es az meg mondot zwzek
kewzze adak magokath azert mynd eez zwzek az felywl meg mon-
dot pwpewkekel colonyaban terenek awagi ywweenek Es az wa-
roft ymmar megh zalwan lelek az pogannok magyorok myat
25 kyket hogy az poganok latthanak wona nagy ywetefel reayok rw-
gazkodanak Es mynt fene wadak awagy farkafok az nemes artat-
lan baranyokath mynd ez zent fereketmegh ewlek

Zent wrfwla azzonnak az ew martyromfagarol
walo capitulom

30 Hogy kedyg zent wrfwla azzonhoz ywtottanak wona Es az
egyebit mynd meg ewltek wona latwan az feyedelem ez zwznek ew
czodalattos zepfeget czodala rayta Es megh kewnyergete ewtet az
zwzeknek halalan hogy ne bankodneyek rayta Es fogada neky

hogy ewteth felelegee wenneye maganak de hogy ez zenth zwz
 az feyedelemnek ew fogadalyth mynden kepen meg wtalta wolnaa
 ez feyedelem latwan azt hogy megh wtaltatoth wolna az zwztlw
 hozza lwwe egy nyllawal Es ewtet attal lwwe Es ez kepen ez
 memezs tyztha | Zwz martyromfagot zenwede wrwnk yelws cryf-⁵
 twfnak zent neweerth kyt engegyen nekwnk atia fyw Es zent lelek
 egy ewrek yften

Zent cordwla azonrol walo pelda

Egy zwz kedygh kynek neewe wala cordwla felteben egy
 hayoban azon eyel el el reytezeth wala de maga hotakelwe¹⁰
 ew yo akaratyawal ky yelente maagath Es martyromfagnak koro-
 nayat wewe yftentwl de hogy ez zwzneke ynnepeth nem ylleneyek
 az egyeb zwzekel azert hogy az egyeb zwzeekel nem martyzaltatoth
 wona ez zent cordwla fok ydew el mwlwan ot nagy kolonyaban
 egy kwfalban rakot penytencia tarto azzonyembernek megh yele-¹⁵
 nek paranczolwan hogy ez zwzek ynnepeth wtan mafod napon ew
 ynnepeth es yllyek ez martyromfagoth kedygh zenwedek az megh
 mondott zenth zwzek wrwnk cryftwfnak zwletefe wtan negi zaz
 ewtwn ket eztendewben amen

Ez zwzekrewl walo czoda awagi ygen zep pelda²⁰
 kezdetyk ymmar

Egy apatwr az abbatyfatwl holot az zent zwzeknek testwk
 wannak ez zwzeknek egyk testeth meg kere Es azt fogada hogy
 ewtet ewwftbe czynalt capfaba awagy zekrenbe tenneye ew egyha-
 zaban de hogy egy eztendeygh az oltaron egy fa capfaba awagy²⁵
 zekrenbe tartotta wolna egy eyel mykoron || Az apatwr ew frate-⁵⁸⁴
 rywal weternyet enekelne es ez zent zwz test zerent awagy testy
 zemnek latatyara ar oltarol le zalla Es az oltar elewt tizteffegwel
 feyet hayta Es az kar kewzepewt mynd az baratok lattara Es
 czodalatokra ynnen el mene azert az apatwr ezt latwan az capfa-³⁰
 hoz awagi az zekrenhez fwta Es aaz capfath hewon lele ez wtan
 hamarlagwal colonyaban mene Es az abbatyfanak ez czodat zere-

wel meg monda Es mynd egytembe az helre menenek honnan
 elewzer el wetek wala az zent zwz testet Es azon helen lelek meg
 ewtet hogy kedig az apatwr boczanatot kert volna az abbatyffaa
 twl Es azon zwz testeth awagy mas zwz testet kerneye foggadwan
 5 azt byzonymal hogy mynth hamarab lehetne egy dragalathos nemes
 capfath awagy zeekrenth czynaltatna neky de az abbatyffaa
 femmykepen nem engede sem kedig nem ada az zent zwzeek
 testet ew eghazaban azert hogi az ew elew fogadafat meg nem
 telyefyttete wolth

10

Kezdetyk ymmar mas peldaa

Egi zewrzetes embernek hogi nagy ayttatoffaga wona ez
 zent zwzekhez egy napon hogy yggen betegh wona egy ygen zep
 zwzet lata neky yelenwen Es azt kerdy wala ha ewtet efmerneye
 awagi nem ky betegh hogy az zwzet latuan | Czodalna Es azt
 15 mondanaya hogy femmykepen ewtet nem efmerneye ez zwz
 monda neky en wagyok egik az tyzennegy ezer zwzeknek kyket te
 ygen zerecz Es tyztelz Es hogy te ennek wtanna ennek erdemet
 wegged ha mw zerelmwankerth Es my tyzteffegwnkert awagy tyz-
 teflegwnkre tyzenegi ezer pater noftert mondanaz tahat halalod
 20 koron my te oltalmazdra Es wygazlagodra lezwnk ky zwz hogy el
 enyezeth volna ez beteg mynt hamarab tehete az ymaczagoth be
 telyefytte Es leg ottan az apatwrath hozza hywata Es magat meg
 kenettete ky beteg frater hogy meg kenetetneyyek hertelenfegel
 nagy zowal kyata mondwon hogy mynd el fwtanak onnan Es az
 25 zent zwzekneek helth adnanak ky mondafth hogy az apatwr kerde-
 neye my volna ammyth zolna Es ez betegh barath az neky yelenth
 zwzneek fogadafath az apatwrnak zerewel meg monta wona Es
 hogy mynd ky mentek wona az ynfymaryabol Es egy keweess
 ydew el mwlwan yfmege be ywtek volna ewtet halwa lelek es ez
 30 kepen wewe ez frater az ewrek bodogfaagot ez zwzeknek erdemek-
 nek myata kyt engegyen mynekwnkes atyaa fyw telyes zent
 haromsag 2c

Wege wasyon Amen

